הארץ

Vol. 56 / 16,816 / JULY 8 1974 — ...אג׳, שנה נ״ו, יום ב׳, י״ח בתמוז תשל״ד, 8 ביולי 1974

THE UNIVERSITY OF JORDAN LIBRARY

טיפול מקצועי
לכל דגמי
FIAT
במוסכים המורשים
תל-אביב · ירושלים · חיפה · באר-שבע

אכזבה בירושלים מהחלטת הועד הפועל

האוצר דן בהטלת מס על מעסיקים גם אם לא תעוקר תוספת היוקר

השר יעקובי מציע להטיל חד־פעמית מלווה־מלחמה חובה על תוספת היוקר ✱ תיבחן אפשרות לפשרה לפי נוסחה זו בין הממשלה וההסתד׳

מאת סופר „הארץ" לעניני כלכלה

במשרד־האוצר נדונה האפש־רות לחייב את המעסיקים במס בשיעור של 5 אחוזים משכר ה־יסוד של כל פועל, גם אם לא תעוקר מחצית מתוספת היוקר. בהצעה המקורית של התכנית ה־כלכלית לריסון הפעילות במשק הותנתה גביית המס בשיעור של 5 אחוזים מהמעסיקים, בהסכמה של ההסתדרות לעיקור מחצית תוספת היוקר.

נוכח התנגדותה החריפה של ה־הסתדרות לעיקור ההערכה שאי אפשר יהיה להתפשר בשאלה זו, נדונה האפשרות שגם אם לא תעו־קר מחצית תוספת היוקר, ישלמו המעסיקים מס בשיעור של 5 א־חוזים משכר היסוד של כל עובד. לפי הערכה יכנסו מס המעסיקים סכום של 300 מיליון ל״י עד סוף שנת התקציב.

אשר לסכום שמבקשים לק־בוע מהעובדים, נראה שיעשה מאמץ לגבותו בדרך אחרת. בין האפשרויות שנדונו בממשלה, היתה האפשרות להגדיל את מלוה המלחמה חובה.

עם זאת יעשה מאמץ להגיע ל־הסכמה עם ההסתדרות בשאלה זו, כדי למנוע חיכוכים אפשריים.

הצעת יעקובי

נוכח החלטתו של הועד הפועל של ההסתדרות נגד עיקור מחצית תוספת היוקר, הועלתה הצעת פש־רה נוספת של שר־התחבורה גד יעקובי בשאלה זו: השר יעקובי מציע כי הסכום תשלום תוספת ה־יוקר יצמד ויבוצע. אולם, בגלל המצב השורר במשק, מציע שר־ה־תחבורה להטיל באופן חד פעמי, (הסוף בעמוד 2, טור 4)

רבין מסר לממשלה על דו״ח המודיעים בעניין הכור

מאת סופרו המדיני של „הארץ"

בישיבתה השבועית של הממ־שלה אתמול, מסר ראש הממשלה מר יצחק רבין על חוות הדעת ש־קיבל מכמה המומחים לעניינים גרעיניים, בקשר לכור הגרעיני ש־ייבנה במצרים בסיוע ארצות ה־ברית.

כפי שנודע באמר בחוות הדעת של המומחים, כי בין כור כבוקר לצרכי השכל לבין יכולה לייצור נשק גר־עיני הברחק היא גדול מאד. לצורך ייצור נשק אטומי יש צורך בידע שו־נה ולמדענים צריכים להיות כישו־רים אחרים, כאשר בכור לייצור אנרגיה חשמלית. אכבם יש למצרים מדענים המתמצאים בתהליכים של ייצור גרעיני.

כן נאמר בחוות הדעת של המומ־חים הישראליים, כי באופן אובייק־טיבי על המצרים להגיע לאנרגיה חשמלית לשנות השמונים.

ממצאי חוות הדעת ימסרו לועד־ת החוץ והבטחון של הכנסת.

בקורת אלון

סגן ראש הממשלה ושר החוץ מר יגאל אלון סקר בישיבת הממשלה את ההודעה המשותפת האמריקאית־מצרית, בזמן הביקור של הנשיא ריצ׳ארד ניכסון במוסקבה. מר אלון ניתח את נוסח ההודעה המשותפת ואמר כי המסקנה היא, שאין בה דבר חדש או בפתיע מבחינתה של ישר־אל. כל הדברים בהודעה המשותפת נוגעים לבעיית המזרח התיכון, לרבות עניין הפלסטינאים כבר היו בהודעות קוד־מות של האמריקאים.

קול — על האפיפיור

בישיבה מסר שר התיירות מר משה קול על הראיון שקיים עם האפיפיור פאולוס השישי. הראיון נערך באווי־רה חיובית ואגודת הדבר בו על ענ־ייני צליינות והתיירות שבין רומא לירושלים. כן קיים שר התיירות פגי־שה עם נשיא הוועדה הרבנית של הוותיקן לשנת היובל שתחול ב־1975, הקרדינל דה־פירסטנברג וב־פגישה זו דובר על עידוד הצליינות לארץ הקודש.

שר התיירות מר משה קול הזמין את הקרדינל דה־פירסטנברג ושר ה־תיירות האיטלקי לבקר בישראל כ־אורחים של שר התיירות הישראלי.

מר קול נפגש גם עם שר־התיירות האיטלקי מר קמילו ריפאמונטי ו־שוחח אתו על ביצוע התוזה שנחתם בין ישראל לאיטליה בשנת 1973 ב־דבר שיתוף פעולה בתחום התיירות בין שתי המדינות.

עוד מסר כי הוא נפגש עם מנהיג המפלגה הליברלית האיטלקית מר ביינאגי מאלאגודי, ושוחח עמו על בעיות המזרח התיכון.

ראש־הממשלה מר יצחק רבין מסר על פגישותיו בלונדון בעת שביקר שם בשבוע שעבר.

פרס: אנשי אש״ם הוזהרו

שר־הבטחון מר שמעון פרס מסר בישיבת הממשלה הודעה בקשר ל־מותם של ארבעה אנשי אש״ם אוס־טריים בקו ההפרדה הסורי כתוצאה מעלייתם על מוקש. מר פרס הודיע בלשון שאינה משתמעת לשתי פנים, שאנשי האו״ם הוזהרו בספרות ובר־פאלים, שלא להתקרב לאזור מקום שם היו מוקשים.

הממשלה התכנסה אמש שוב — לדיון כלכלי

„לא דנו בפיחות"

מאת סופר הכלכלי של „הארץ"

הממשלה התכנסה אמש לישי־בה שניה, שלא מן המניין, לדיון בנושא כלכלי.

מזכיר הממשלה לעניני כל־כלה, ד״ר מיכאל ניר, אמר בתשובה על שאלת סופר „הארץ" כי בישיבה לא דנו בנושא הפיחות.

לסופר „הארץ" נמסר ממקורות, אחרים כי המדובר לא בהנהגת „מיל־וות פתאומי" ולא „במיסוי בלתי צ־פוי". ישיבת הממשלה התקיימה ללא יועצים כמעט. רוב צמרת משרד ה־אוצר היתה בעת הדיון הכלכלי במ־סיבת פרידה של בן אחד מראשי האגפים במשרד.

הישיבה החלה בשעה 20.30 והס־תיימה קרוב ל־22.30. היא התקיימה בלשכתו של ראש הממשלה בקריה, בירושלים. לאחר ישיבת הממשלה חזר שר־האוצר, מר יהושע רבינוביץ לשכתו והמשיך מאוחר יותר ג־לו אליו שר־המשפטים, מר חיים צדוק.

הועה״פ דחה פה אחד עיקור תוספת היוקר

משל: יש ממי לשאוב כספים ✱ י. ארידור: דוגמה לעובדים איך להפר הסכמים

מאת סופר „הארץ"

מליאת הועד הפועל של ההס־תדרות החליטה אתמול פה אחד להתנגד לעיקור תוספת היוקר כפי, שתובע האוצר. בהצבעה — שאישרה החלטת הועדה המרכזת בעניין זה — הצביעו אתמול כל הסיעות נגד תביעת הממשלה, מ־רק״ח ועד סיעות הליכוד.

(ראה מאמר ראשי בעמוד 11)

קודם לכך דיון שבו השל מזכיר ה־הסתדרות מר ירוחם משל, אשר הב־ריד את הדעה כי תוספת היוקר היא הגורמת לייקור. כן המימצאים שהיו בידו מתברר, כי 30% מהעובדים יק־בלו רק 70 ל״י לחודש תוספת יוקר; 25% מכלל השכירים יקבלו 120 ל״י לחודש. 15% יקבלו תוספת של 170 ל״י לחודש ורק 30% מהשכירים יקבלו את מלוא תוספת היוקר של 20% על שכר יסודי של 1000 ל״י, דהיינו 200 ל״י לחודש.

מר משל שב ומנה את המקורות, שמהם יכול האוצר לשאוב כספים נוספים לקופה. „קודם כל יש פה שתי מטרות — לשאוב כסף ממי ש־יש לו דווקא רצון ויכולת לשבת על מושא פינות (ואין לי שום דבר נגד הנס הפיני) ולקחת ממנו כסף. מי שיש לו רגלים כה עדיות שרק בעל איטלקית מתאימה לו, ישלם בעבור זה, בעד הענוג כזה" משל־מים".

„התימהה אינה התימהה"

אתמול דיבר ח״כ יורם ארידור, מ־ראשי סיעת הליכוד בהסתדרות, ש־ניצל את ההזדמנות כדי למתוח ביק־ורת על מדיניותה הכלכלית של ה־ממשלה ועל שר־האוצר מר יהושע רבינוביץ, „רק ב־19 ביוני שם שר (הסוף בעמוד 2, טור 5)

נשיא מצרים אנואר סאדאת (משמאל) נפגש שלשום עם ראש ממשלת לבנון תאקי א־דין סולח הנמצא בקאהיר. (צילום רדיו של א. פי.)

הרמטכ״לים הערביים יתכנסו בקהיר ב־21 לח.ז. — ל„יישם החלטות בשאלת לבנון"

כוחות בטחון לבנונים מסיירים ברחובות הערים ✱ הדים לדברי טולידאנו בארצות ערב

מאת סופר „הארץ" לענייני ערביים

הרמטכ״לים הערביים עומדים להתכנס בקהיר ב־21 לחודש, כדי ליישם את החלטות ועידת הפס־גה הערבית שנתקבלו בעבר ש־עבר בעניין המצב בלבנון לאור פעילות חיל האוויר הישראלי נגד בסיסי המחבלים.

באותו הבנס יגיש הרמטכ״ל המ־צרי, גנראל עבד אל־גני אל־ג׳מאסי היא על התכנית התיאום והצבאית בין מדינות ערב. פרטי התכנית נדונה בשבת בין הגנראל אל־ג׳מאסי לבין הרמטכ״ל הלבנוני סעיד נאסראללה. בהקביל ביקר שר המלחמה המצרי המרשל אחמד איסמאעיל עלי התיע־צויות עם נציג ארגוני החבלה בק־היר ח׳אלד אל־חסן בעניין המצב ב־לבנון.

ביקור מדורה לפראנגיה

ראש ממשלת לבנון, תקי אל־דין אל־סלח מסר אתמול לנשיא סלימאן פרנגיה דו״ח על תוצאות דיוני מר עצת הפסגה הערבית ושיחותיו עם הנשיא סאדאת באלכסנדריה, שנער־כו לפני שובו לבירותה. עתוני ביי־רות מסרו אתמול כי ממשלת לבנון תביעה בישיבתה בשבת את קורת־ (הסוף בעמוד 2, טור 3)

מתיחות בין יוון לטורקיה

סכסוך בשאלת זכויות נפט בים האגאי

אתונה, 7 (צ״ד). „יוון אינה שואפת למלחמה עם טורקיה בגלל זכויות הפקת הנפט בים האגאי, אולם היא תגן על עצמה מפני כל תוקפנות — כתב היום העתון ה־יומי הפרו־ממשלתי „אלפתרוס קוסמוס".

העתון האשים את טורקיה, שהיא באיבת במלחמה ובאצבעות איומים אלה השיגה עד כה את מבוקשה.

העתון כותב, כי יוון אינה מוכנה עד להיכנע למפני סחטנות נוספת, כיוון שלרשותה כל האמצעים כדי להדוף כל תוקפנות ותביעה בלתי חוקית. „איננו מתגרים, איננו מבק־שים סכסוכים ומלחמות, אולם נגן על זכויותנו הריבוניות. מכסיסיה של אנקרה לא יהיו עוד יעילים" — כותב העתון.

מקורות בואתיקן:

האפיפיור אינו עומד עוד על בינאום י־ם

ניו־יורק, 7 (עתס״א). האפיפ־יור פאולוס ה־6 איננו עומד עוד על דרישה להנהיג משטר בינ־לאומי בירושלים כיחידה נפרדת — מקורות בואתיקן.

נאמר, כי האפיפיור הב־... את הדבר הזה בשיחות ב־... ובעיית המזה״ת, ע־... עם שר החוץ האמריקאי, ד״ר הנרי קיסינג׳ר.

ידיעה זו הובאה היום ב„ניו־יורק טיימס".

WM 74

סיקור נרחב של משחק גמר הגביע העולמי ש־היה אתמול — ראה מדור הספורט בעמוד 9

בבגע האחרון

ביהמ״ש העליון בארה״ב מתכנס היום לישיבה ללא תקדים

וואשינגטון, 7 (עי״ר ויופי״צ). בית המשפט העליון האמריקאי מתכנס ב־יום ב׳ (היום) לישיבה מוכבית ללא תקדים, שבה עלול להיקבע גורלו של הנשיא ריצ׳ארד ניכסון.

ייתכן שבמהלך הישיבה תתקבל החלטה, אשר תגדיר זו הפעם הרא־שונה בתולדות ארה״ב מה הן סמ־כויותיו של הנשיא.

הדיונים בביהמ״ש העליון, בין ם־רקליטו של הנשיא לבין התובע ה־מיוחד לפרשת ווטרגייט — ישפיעו במידה רבה על הדיון בקונגרס בשא־לת הפללתו או אי הפללתו של ה־נשיא.

דו״ח ועדת חורב יתפרסם ביום ד׳

רבין קיבל הבהרות מדיין ומהרמטכ״ל

מאת סופרו המדיני של „הארץ"

דו״ח ועדת חורב על התמוט־טויות במעלות עומד להתפרסם ביום ד׳ השבוע. הוא יונח על שולחן הכנסת וראש הממשלה מר יצחק רבין ימסור לכנסת הודעה שבעקבותיה תקיים הכנסת דיון.

בישיבת הממשלה אתמול מסר ראש הממשלה, מר יצחק רבין, על ההב־הרות שקיבל כאת שר הבטחון ה־קודם מר משה דיין ומן הרמטכ״ל רב־אלוף מרדכי גור בעקבות דו״ח ועדת חורב.

כפי שנודע, סוכם בוועדת ה־חוץ והבטחון של הכנסת, כי עם פירסום הדו״ח ישמטו ממנו לא רק עניינים בטחוניים, אלא גם עניינים אחרים מתוך שיקולים ציבוריים ורגשיים אחרים. הוטל על ראש הממשלה להחליט סר־פית אלו מהדברים מתוך הדו״ח לא יפורסמו ברבים.

הודעה בבירות:

חוטף עורך „אל נהאר" הודה באשמה

בירות, 7 (עי״צ). אחד המבצ־עים הראשיים של חטיפת עורך העתון הלבנוני „אל נהאר" מישל אבו ג׳אודה, הודה באשמתו. הוא נעצר עם שני שותפיו — נאמר בהודעה מטעם כוחות הבטחון ה־פנימי בלבנון, שפורסמה בבירות היום.

קודם לכן מסר שר־הפנים הלבנ־וני בהיג׳ תאקי א־דין, בישיבה שלא כן המנין של ממשלת לבנון, שהוק־דשה לפרשת החטיפה, כי אבו ג׳אור דה חי הנמצא בלבנון. הוא ציין, כי מחקירים מגעים למען שחרורו של העיתונאי בהקדם האפשרי.

השר לא רצה לגלות, אם אבו ג׳אודה יצא מלבנון ואם נלקח לסוריה על־ידי חוטפיו. בהתאם ל־ידיעות שנפוצו בבירות, נכבא ה־עיתונאי החטוף בשבת על־ידי של־טונות סוריה בתחום ארצם. כן נמ־צאו שם חוטפיו. שר־החינוך הלב־נוני אדמונד ריזק אמר, כי ננקטו כל האמצעים האפשריים, כדי להבי־טיח שלא יאונה רע לאבו ג׳אודה. הישיבה שלא מן המנין של הממשלה נערכה בראשות הנשיא סוליכון פר־אנגייה וראש הממשלה תאקי א־דין סולח הכפים בה, כי חטיפת ה־עיתונאי היא התנקשות בחופש המו־שבה, באופש העתונות ובחופש ה־פרט.

מזג האוויר

המעלות: ירושלים 18 עד 29; חיפה 23 עד 29; אילת 25 עד 41; עזה 18 עד 28; תל־אביב 20 עד 28; באר שבע 14 עד 35; כפרון שלמה 26 עד 38; הר שומ־רון 18 עד 28; יריחו 22 עד 38. גובה הגלים 50—90 ס״מ.

לרגל יום חיל־האוויר השבוע

מפקד ח״א: כדי לשמור על עליונות יש לרכוש הטובים שבמטוסי הקרב

לאור אספקת „מיג 25" לערבים, צריכה ישראל לרכוש מטוסי פ. 15 או פ. 14

מאת סופרו הצבאי של „הארץ"

כדי לשמור על העליונות ה־אווירית של ישראל יש לרכוש את הטובים שבמטוסי הקרב הכליתיים פ. 15 או פ. 14 וכן אחד ממטוסי הקרב הקלים הזו־לים יותר יחסית ו.פ. 16 או ה.פ. 17 — אמר אתמול מפקד חיל ה־אוויר האלוף בנימין פלד במסיבת עתונאים לרגל יום החיל הול השבוע.

האלוף פלד אמר, כי ישראל מק־יימת את העליונות האווירית שלה אך אם רצונה לשמור על הפער ה־זה, ביחוד לאור השינוי שחל בספ־קת אספקת מטוסי מיג 25 לערבים, עליה לרכוש את המטוסים הטובים ביותר, המצויים בארצות־הברית.

„נסיון של מסורת"

כבתייחסו לאיום טילי הסקאד על ערים של ישראל, אמר האלוף פלד כי „מבר היה בעבר נסיון של מסורת אחד, הידלר, להפעיל טילים על מטרות אזרחיות ואת התוצאות אנו יודעים. הפעלת טילי קרקע־קרקע בצורה יעילה מצריכה כמויות אדי־רות של טילים ועל המשק ההגותה במלחמה זו כמות של פצצות גדולה יותר מכל מספרי הטילים שבידי ה־ (הסוף בעמוד 2, טור 3)

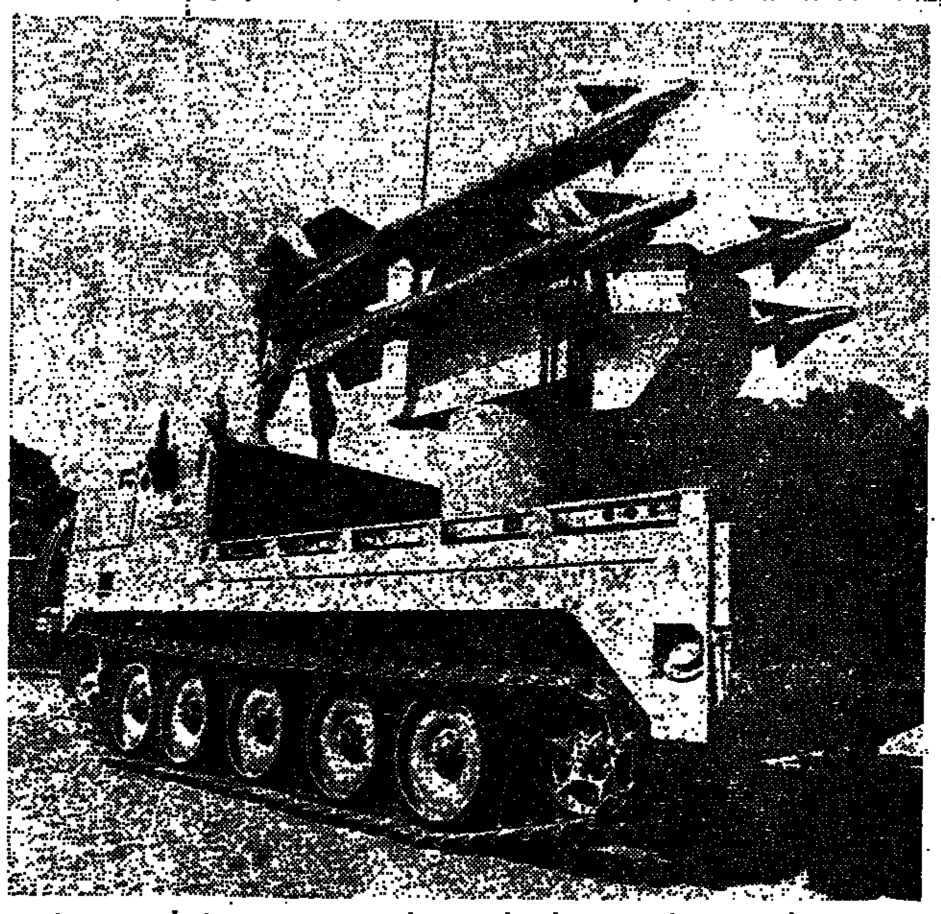

מערכת טילי נ.מ. צ׳פרל, שסופקה לצה״ל אחרי מלחמת יום הכיפורים (צילום: צ. קרן)

צה״ל מציג שתי מערכות נשק חדישות נגד מטוסים מנמיכי טוס

טילי קרקע אויר מסוג צ׳פרל ותותח ולקן בעל 6 קנים, שחיל האוויר קיבל מארה״ב אחרי מלחמת יום הכיפורים

מאת סופרו הצבאי של „הארץ"

שתי מערכות נשק חדישות נגד מטוסים מנמיכי טוס — טילי קר־קע־אויר לטווח קצר מסוג צ׳פ־רל ותותח ולקן, עם שישה קנים ובעל קצב אש גדול ביותר — והוצגו אתמול בראשונה על־ידי חיל האוויר.

שותיהן נרכשו בארה״ב אחרי מל־חמת יום־הכיפורים וטילי הצ׳פרל אף הצליחו להפיל במלחמה ההתשה מטוס מיג־17 סורי.

בעזרת שני כלי הנשק הללו השר פר מערכת ההגנה האווירית של יש־ראל ויזגנר פער שהיה קיים בגב־היה נמוכים. השאלה היא ככות כלי הנשק הללו שחודכם לישראל. טילי ההוק מסוגלים להפיל מטוס בגובה בכורות הצפים, אך רק לאחר מטוס, כתוצאה מכך יש לטילי ההוק „שט־חים מתים". סגירת הפערים הללו חשובה במיוחד, לאחר שמטוסי תק־פה משתדלים לחדור לשטחי אויב בגובה נמוך כדי להתחבא מרשתות המכ״ם.

ביות אינפרה־אדום

טילי הצ׳פרל מבוססים על טילי אויר־אויר מסוג סיידווינדר יעילות היא מגובה אפס כמעט עד לטווח של כ־8 ק״מ. מערכות טילים דומות יש לאנגליה ולצרפת, אך טילי ה־צ׳פרל הם הראשונים שהיו מבצעיים. צרפת מכרה טילי קרוטאל ללוב ואלה הועברו בעת המלחמה למצ־רים. הנחיית הטיל היא בצורת ביות אינפרה־אדום — לאחר שמערכת ה־עקיבה גילתה את המטוס, מהירות ה־טיל היא פי שניים כמהירות הקול.

ארבעה טילים כאלה מורכבים על רכב זחלילי שהוא בעל כושר אמפי־בי ויכולת עבירה גבוהה. תא השי־גור ניתן לצידה של 360 מעלות ו־ (הסוף בעמוד 2, טור 3)

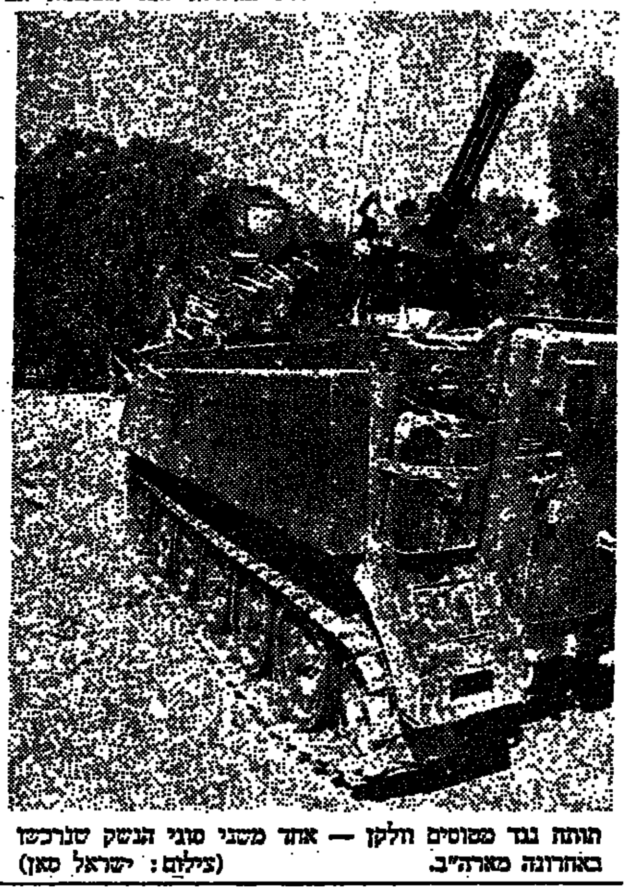

תותח נגד מטוסים ולקן — אחד משני סוגי הנשק שנרכשו באחרונה מארה״ב. (צילום: ישראל סאן)

בגליון זה 20 עמודים — המחיר 90 אגורות

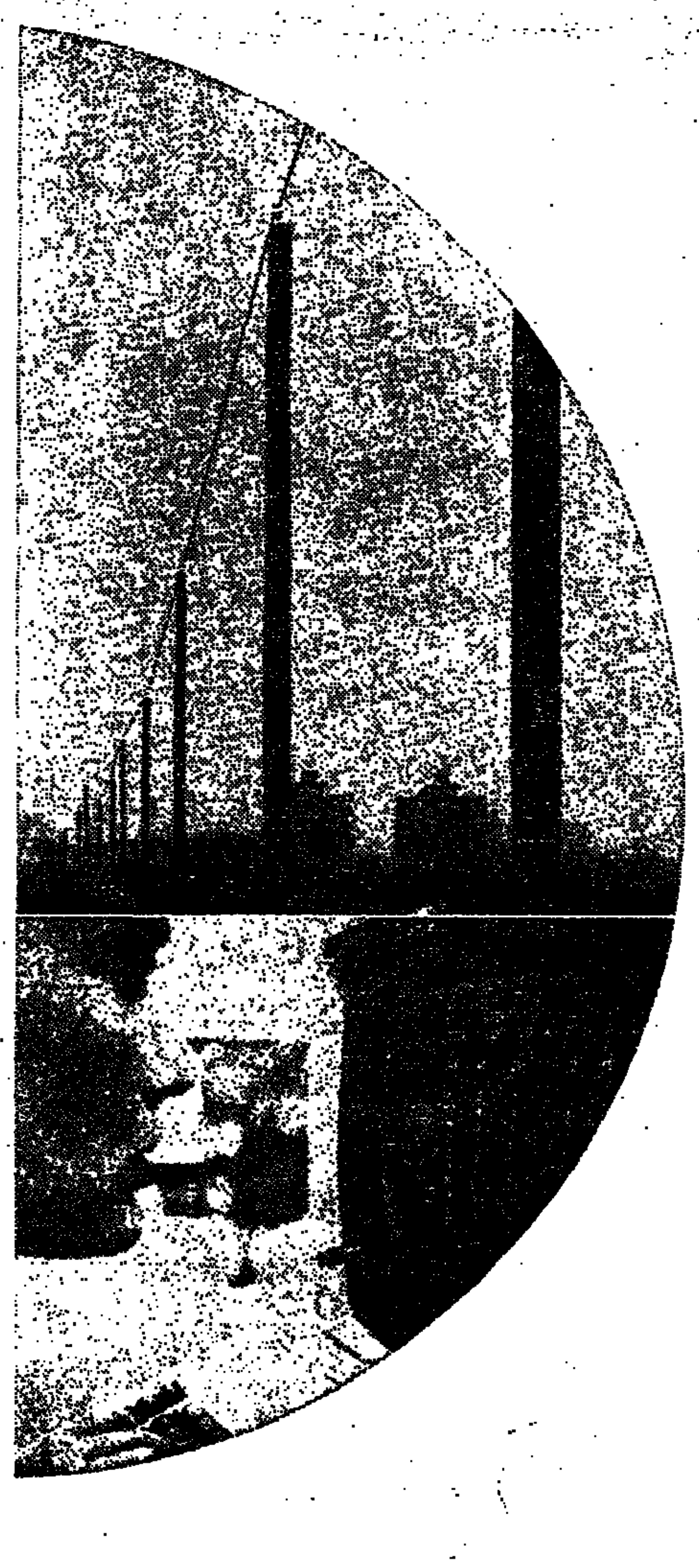

טל־עיבוד

כיצד תוכל לענות עכשיו על צורכי עסקיך בהווה ובעוד שנתיים־שלוש? עם המסופים החדישים שפיתחה יבמ תוכל לנצל ביעילות את עוצמתו של מחשב מרכזי ולבצע עיבוד מרחוק, תוך שימוש באמצעי התקשורת הקיימים ותשלום עבור זמן השימוש בלבד. מאחורי כל מסוף יבמ, מרוחק ככל שיהיה, עומד מחשב רב עוצמה, עם בסיס נתונים עשיר ומבחר מגוון של תוכניות מותאמות לצורכיך ודרישותיך. גישה נוחה, מהירה וישירה אל בסיס הנתונים תאפשר לך להיות מעודכן בכל עת, לקדם עסקים, לקבל החלטות ולנהל ביעילות. המומחיות, הידע והנסיון שרכשה יבמ ב־127 ארצות עומדים עתה לרשותך ולשירותך.

טל־עיבוד מביא ממרחקים את עוצמת המחשב אל קצות אצבעותיך

יבמ IBM

THE UNIVERSITY OF JORDAN LIBRARY
ACC. NO. 7365
CLASS NO.
DATE 8 MAY 1975

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

נגידי בנקים חשובים ידונו במשמעות פשיטת־הרגל של הבנק הרסטאט בגרמניה

בעקבות ההתמוטטות החלה בריחת הון ממערב גרמניה לשווייץ ✶ עלה מחיר הזהב

מאת אליהו כהן, סופר "הארץ" בשווייץ

באזל, 7 (מיוחד ל"הארץ"). נגידי הבנקים המרכזיים של המדינות התעשייתיות החשובות יתכנסו כאן ביום ב' (היום), כדי לדון בהשפעות של התמוטטות הבנק המערב גרמני הרסטאט ב־התפתחויות העתידות של שערי הריבית.

דעותיהם מהתמוטטות הבנק הרסטאט מורגשים במערב גרמניה וב־ארצות אחרות. שערי הריבית הגיעו לשיאים, כיוון שמלווים נמנעים מן ההלוות — עד שיתבררו בדיוק ה־התחייבויות של הבנק. זהב בכמויות עצומות, שהיה שייך לבנק, "נזרק" לשוק כדי לכסות התחייבויות לנושים.

דבר שהאיץ את הירידה במחיר הזהב.

נמסר כי משרד האוצר המערב גרמני יבטיח לנגידי הבנקים המרכזיים שיתכנסו כאן, כי פשיטת הרגל של בנק הרסטאט היא פרשה בודדת שאפשר להגביל התפשטותה. נמסר כי הבנק המרכזי המערב גרמני מוכן להעל על כל בנק מערב גרמני אחר הקשור בעסקיו להתמוטטות הרסטאט — שיסבול ממצוקת נזילות.

שלטונות מערב גרמניה מודאגים מאד מהבריחה המאסיבית של הון מגרמניה לשווייץ, כתוצאה מירידת האמון בבנקים שלה.

מחיר הזהב הגיע היום ל־134 דולר לאונקיה, לאחר שאתמול היה 129 דולר.

פסה"ד במשפט קלארספלד יינתן מחר

בון, 7 (עתונא"א) — התובע הכללי בקלן הציע להטיל עונש מאסר של שישה חודשים על־תנאי על ביאטה קלארספלד, שהואשמה בנסיון לחטוף את ראש הס.ס. בפאריס, קורט ליש־קא, בשנת 1971.

פרקליט־ההגנה של גב' קלארספלד עו"ד אריה מארינסקי מישראל, דרש לזכותה. פסק הדין יינתן ביום ג' (מחר).

התובע, מר מאהלינג, אמר כי העונש שהוא מבקש לא מכוון להפחית בהערכת העבירות ויש בו כדי לספק את כל הצדדים, כיוון שיהיה זה עונש על תנאי.

ביום האחרון למשפט, לא הורשו עשרות אנשי הקהל להמצא באולם המשפט, בעקבות הפגנות־המחאה שנערכו בימים הקודמים על ידי אוהדיה של ביאטה קלארספלד ועל־ידי צעירים השייכים לשיכבה [illegible] של התנועה הנאצית.

מוסקבה: טיסת סליוט 3 — כסידרה

מוסקבה, 7 (יופי"ע). טייסי החלל הסובייטיים, שעברו בחללית למעבדת החלל סאליוט 3 מרגישים טוב ובמצב רוחם מצויין, לאחר שהקיפו 40 הקפות של כדור הארץ — מסרה היום סוכנות הידיעות הסובייטית "טאס".

טייסי החלל פאבל פופוביץ' ויורי ארטיוחין עברו למעבדת החלל ביום ו'. המעבדה עצמה שוגרה לחלל ב־25 ביוני וכבר השלימה 200 הקפות של כדור הארץ וכל מתקניה פועלים כסידרם.

הסוכנות הסובייטית ציינה, כי ביום השלישי לטיסתם עסקו טייסי החלל בניסויים רפואיים, המיועדים לבחון את [illegible].

לונדון, 7 (אי. פי.). ממשלת הלייבור של בריטניה הודיעה [illegible] — מסר באמצעי פלגיה.

מכ"ם סובייטי סודי צולם במצרים; פורסם במערב

לונדון, 7 (צ"צ). מומחים צבאיים מערביים מעיינים בעניין רב בצילומי מכ"ם סודי נייד, מתוצרת סובייטית, שהופיע במצעד צבאי במצרים והצילום הזה [illegible] של העתונות המצרית — גילה היום העתון הבריטי "סאנדיי טיימס".

המכ"ם ידוע בחוגים מערביים בשם הצופן "רצף" המכ"מים הסובייטים גרמו בגיזרות רבה בבלחמת אוקטובר להשמדת כלי "פאנטום". העתון כותב, כי המכ"ם כבר צולם בלי ספק על ידי לוויני הריגול, אולם צילומים אלה פותו סוד ביום כן הצילומים שנעשו על פני הקרקע שהם בעלי איכות "שכל נספח צבאי מוכן לכבוד את בשר כתר בעדם".

מומחים צבאיים מציינים, כי ל־מכ"ם יש שני מבדדים, האחד מיועד לאתר בדייקנות את המטוסים והשני לעקוב אחריהם ולאפשר להנחות לעברם את הטילים. התגליות, שבה פותל סוג זה של מכ"מים קשה מאד על ההפרעה ל־פעילותו.

הצילומים נעשו בעת מיצעד ב־קהיר לציון יום הנצחון להוכחת שנת הימים על־ידי הצלם האיראני שאפם הארי והם אף פורסמו ב"סאנדיי טיימס" ב־9 ביוני — אולם רק לאחר מכן עמדו המומחים על אופיים המיוחד של צילומים אלה.

לוויה ממלכתית נערכה לחאג' אמין אל חוסייני

ביירות, 7 (צ"ר). לוויה ממלכתית נערכה היום בביירות לחאג' אמין אל חוסייני (77) כי שהיה המופתי של ירושלים, שמת מהתקף לב.

נשיא לבנון סולימאן פראנג'ייה בא היום לבית משפחתו של חאג' אמין, כדי להביע השתתפותו בצערה. הוא היה מיוצג בלוויה, שבה השתתפו כמה מראשי מדינות ערב, על־ידי ראש הממשלה תקי אל־דין אל סולח.

בהלוויה השתתפו [illegible] יאסר ערפאת ומנהיגים אחרים של הפלשתינאים.

מי שהיה המופתי של ירושלים הוטמן בבית העלמין של "קדושי פלשתינה", במערב של ביירות.

עתון "הארץ" מוסר: נודע, כי משרד הפנים דחה בקשה של המשפחה המוסלמית, במטרה ירושלים לטמור את קמרונו של האג' אמין אל־חוסייני בירושלים.

"האמריקאים עייפו מהפרשה"

ניו־יורק, 7 (צ"צ). רוב תושבי ארה"ב סבור, כי העתונות והטלוויזיה מקדישים תשומת לב רבה מדי לפרשת ווטרגייט — קובע סקר דעת־קהל שנערך על־ידי מכון גאלופ ושפורסם היום.

53% מהנשאלים בסקר זה, שבוצע בסוף החדש יוני, סבורים כי העתונות מקדישה תשומת־לב מוגזמת להתפתחות משבר ווטרגייט; 30% הביעו את הדעה, כי הדיווח הוא הולם ואילו 13 אחוז הביעו את הדעה כי לא מקדישים תשומת לב מספיקה לפרשה. 4% לא הביעו דעה כלשהי.

לפני שנה סברו רק 44 אחוז מהנשאלים, כי העתונות מקדישה תשומת לב רבה מדי לפרשה.

ג'רלד פורד: סיכויים לקידום השלום במזה"ת

סבור שתידחה הצעה להפליל את ניכסון

דאלאס, 7 (יופי"ע, צ"ר וצ"צ). זו הפעם הראשונה ב־20 השנים האחרונות יכולה ארה"ב להרים תרומה יעילה לנסיונות ליישב כמה נקודות מחלוקת בין ארצות ערב וישראל — אמר סגן נשיא ארה"ב ג'ראלד פורד בשיחה עם עתונאים בדאלאס, במדינת טכסאס.

להלן אמר, כל הצעד הנוגע לשלום באיזור הוא בבחינת התקדמות גדולה. כן אמר, שלדעתו לא פגעה שערוריית ווטרגייט בשליחותו של הנשיא ניכסון במזה"ת, באירופה ובבריה"מ.

הוא הוסיף, כי לדעתו פחתו הסיכויים שתתקבל התלונה להפללתו של הנשיא ניכסון. בבחירות האחרונים מסתמנת בבית־הנבחרים האמריקאי תנועה בהלכי־הרוח לטובת הנשיא. יתכן שוועדת המשפטים של בית הנבחרים תחליט בעד ההפללה, אולם ספק רב אם ההחלטה תאושר במליאת בית־הנבחרים. "לא הוכח שהנשיא אשם בעבירה המחייבת הפללה ובכמו כן לא הוכח, שהוא כותף לנסיון הפריצה למטה המפלגה הדמוקרטית בווטרגייט. בדעתה נורו להדיח — ולדעתי לא תצליח — רק שהנשיא מעורב בנסיון לחפות על האשמים בפרשה", אמר מר פורד.

שר־החוץ האמריקאי ד"ר הנרי קיסינג'ר (משמאל) ועמיתו, המערב־גרמני האנס דיטריך גנשר צוחקים במסיבה עתונאים מאולתרת שנערכה בלילה בנמל התעופה של מינכן, עם בואו של ד"ר קיסינג'ר למערב גרמניה. (צילום רדיו של אי. פי.)

"וואשינגטון פוסט":

הבית הלבן מעוניין שהקונגרס יאלץ את מצרים וישראל לחתום על אמנת הגרעין

מאת דן מרגלית, שליח "הארץ" בארצות־הברית

וואשינגטון, 7 (מיוחד ל"הארץ"). הקמת הכור האטומי המצרי תעלה 300 מליון דולר והכור הישראלי כפים יותר. הוא ייצר 600 קילוואט חשמל. הבית הלבן מעונין כי הקונגרס יאלץ את שתי המדינות לחתום לפני הביצוע על ההסכם למניעת הפצתו של נשק גרעיני — נאמר בדו"ח שפורסם היום ב"וואשינגטון פוסט".

בין היתר נאמר: מעטים יודעו על כוונת הנשיא ניכסון לחתום על הסכמים כאלה. ד"ר קיסינג'ר אמר לפני המסע לסנאטור הנרי ג'קסון כי אין הבטיה להסכמים נוספים. ישראל כבר שילמה על חשבון האדניים 726 אלף דולר ומצרים 660 אלף. מצרים ביקשה כור מאז 1970, אחרי כת נאמר, וגם להב, הן התעניינו אצל חברות אמריקאיות, הצעות נעשו אתת ל־4—5 חדשים. המגיד הן נידחו בתשובה: לפנות לוועדת האנרגיה האמריקאית ולבקש הסכם לשיתוף־פעולה. בסוף הן באמת עשו כך. כן הוזה פניה כנרית לבק ליבוא ויצוא.

הצעד של הנשיא ניכסון עורר ביקורת כי נעשה לצרכי פוליטיקה וכי הוא כולל את מעמדה של הוועדה לאנרגיה אטומית בארה"ב. המאמר מציין כי "יש ספק אם מצרים, בעלת סכר אסואן, זקוקה לאנרגיה גרעינית לשם הפקת חשמל. אין לערבים צורך מיידי בכוח גרעיני". מובא מחקר של מכון למחקר בשוודיה, הקובע שיש למצרים מקורות אנרגיה רבים.

המחקר קובע כי אנרגיה גרעינית איננה משתלמת מבחינה כלכלית וכי הסיבה העיקרית לעסקות היא הרצון האמריקאי להדוף את הגורמים הצרפתים.

הבטחונות

בהקשר לבטחונות נראה, כי ארצות־הברית תרצה כי העיבוד יעשה בארץ שלישית, כדי למנוע יצירת פלוטוניום.

נשיא צרפת — לבון

פאריס, 7 (עתונא"א). נשיא צרפת, מר ואלרי ז'יסקאר ד'אסטן, עומד לצאת ביום ב' (היום) לבון, לביקור של יומיים, לשם שיחות עם הקאנצלר המערב גרמני, מר הלמוט שמידט.

המדענים היהודיים במוסקבה חידשו דיוני הסמינריון המדעי

הדיונים — בביתו של פרופ' וורגל ששוחרר ממעצרו

מוסקבה, 7 (יופי"ע). מדענים יהודיים במוסקבה, אשר פוטרו מעבודתם בעקבות בקשתם להגירה לישראל, חידשו את דיוני הסמינריון המדעי, שהופסקו בימי ביקורו של הנשיא ניכסון בברית־המועצות, כיוון שהמשטרה עצרה או הטילה מעצר־בית על רוב המשתתפים.

המדענים נועדו לשמוע מן המדענים היהודיים הסובייטיים לקיום סמינריון, בהשתתפות עמיתיהם מחוץ־לארץ בימי ביקורו של נשיא ארה"ב. השלטונות סרבו. כי הסמינריון הוא פרובוקציה פוליטית, אם כי המדענים אמרו, שנושאו מדעי מובהק.

השלטונות הסובייטיים מנעו מכמה מדענים מחוץ־לארץ לבוא לבריה"מ בתקופה שנקבעה לקיום הסמינר. בסמינר עמד לדון על הקירהי בפיסיקה בענפי מדע אחרים.

היום, לאחר שהוסר הפיקוח המשטרתי מדירתו של הפיסיקאי אלכסנדר וורגל, חודשו הדיונים. וורגל שוחרר בבית הכלא רק בשבת. כ־10 מדענים, רובם פיסיקאים ומתמטיקאים באו לדירתו והיו בהשתתפות במשך שעתיים. פגישות בענין אחד מתקיימות באותה הדירה כבר שנתיים.

וורגל אמר, כי מאחר שנשללה מן המדענים המפוטרים האפשרות לבא במגע עם שאר המדענים הסובייטים, הרי הדיונים בסמינרים המדעיים מסוג זה הם הקשר היחידי להרחבת ידיעה.

ד"ר קבאני — שגריר סוריה בארה"ב

דמשק, 7 (יופי"ע). ממשלת סוריה הודיעה, שמינתה את ד"ר סאבח קבאני לשגרירה בארה"ב. זהו השגריר הסורי הראשון בוואשינגטון מאז מלחמת ששת הימים, כאשר סוריה ניתקה את יחסיה הדיפלומטיים עם ארה"ב. על חידוש היחסים הוחלט בעת ביקורו של הנשיא ניכסון בדמשק.

ד"ר קבאני היה ראש המחלקה לענינים אמריקאיים והמחלקה לאינפורמציה במשרד החוץ הסורי.

ברונלו מנהיג חדש לתנועה הפרוניסטית

בואנוס איירס, 7 (צ"צ). ג'וליו ברונלו, עתונאי בן 49, שהיה פעיל בתפקידים שונים בתנועה הפרוניסטית מאז 1946, התמנה אתמול ליום א' לנשיא התנועה הלאומית, היא תנועתו של הנשיא המנוח חואן פרון. לפני מותו מילא הגנרל פרון בעצמו את תפקיד נשיא התנועה ואילו אשתו שימשה כסגן נשיא התנועה. לאחר שאלמנת הנשיא נטלה לידיה את סמכויות הנשיאות, הופקד ברונלו על ניהול המפלגה, שהיא הכוח הפוליטי העיקרי במדינה.

מקלף: תמנע צורפה סופית לכימיקלים לישראל

מאת סופר "הארץ" באילת

מפעל תמנע צורף סופית לכימיקלים לישראל כחברת בת — אמר אתמול מר מרדכי מקלף, מנכ"ל כימיקלים לישראל, בעת ביקור בתמנע.

מר מקלף, שמונה עתה כיו"ר המפעל בתמנע, מסר לסופר "הארץ" כי ההחלטה על צירוף תמנע לחברת הגג באה בתואם להחלטה של שר המסחר והתעשייה, מר חיים בר־לב, לפני כמה שבועות.

מר מקלף ביקר אתמול במפעל, ונפגש עם נציגי ההנהלה והעובדים. הוא מסר, כי התרשמותו מן המפעל היא חיובית.

נראה כי תמנע תצטרך להיערך מחדש עם הפיכתה מחברה השומרת ברשות עצמה לחברה הנלוית בהולכות כימיקלים לישראל.

הערבים קנו אי בארה"ב — והפכוהו לכפר נופש

מאת דן מרגלית, שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון, 7 (מיוחד ל"הארץ"). חברות כלכליות ערביות קנו אי בדרום קרוליאנה והפכו אותו לכפר נופש בהשקעה של 100 מליון דולר.

הערבים קנו גם שני בתים בשדרה החמישית בניו־יורק. במטרתם לקנות מהכנסתם, המגיעה ל־40 מיליארד בשנה, את חברת ג'נרל מוטורס או את תעשיית הרכב האמריקאי — קובע דו"ח של ועדת משנה של הקונגרס האמריקאי.

הועדה קובעת, כי ארה"ב תמשיך לעקוב אחרי התפתחות השקעות הערביות, אבל מוסיפה כי לעת עתה אין סכנה כי השליטה בתעשיות החשובות במשק האמריקאי תעבור לידיים ערביות.

עמדתם של ראשי המינהל היא דווקא בעד ריבוי השקעות ערביות בארה"ב. נמסר, כי הערבים מעדיפים השקעות בנכסי דלא ניידי על פני השקעות ספקולטיביות בבורסה.

"מנהיגי העולם בעתיד"

מחקר של כתב העת "טיים" מונה את שולמית אלוני וגד יעקבי עם 150 מנהיגי העתיד

ניו־יורק, 7 (כתוה "הארץ"). חברי הכנסת שולמית אלוני וגד יעקבי מישראל הם בין 150 האישים הצעירים העשויים להיות מנהיגים בעתיד — קובע השבועון "טיים" בכתבה מיוחדת המתפרסמת על 31 עמודים, בגליון החדש של השבועון הבין־לאומי.

המהדורה האמריקאית כוללת ה־עם 200 מנהיגים אפשריים בארה"ב לבדה.

הכתבה המיוחדת בוחנת את מצב המנהיגות העולמי ומביאה רשימה של גברים ונשים בני 45 ומטה, שנבחרו לפי השפעתם בכשלונותיהם או בחברה של מדינתם. עד כה ללא המשפטים הגבוהה ביותר. ברשימת של 150 — 39 הם אירופים, 31 מאסיה ואוקיאניה, 15 מאפריקה, המזרח התיכון, 15 מאמריקה הדרומית והמרכזית ו־50% מארה"ב. שני מן האירופים הם בשנות ה־20 שלהם. ברשימה — ארבע נשים.

(צ"ר ויופי"ע). ברשימה כלולים גם אישים המצויים כבר היום בראשית השלטון בארצותיהם, כגון המלך חוסיין או ראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק. שמות אחרים אינם מוכרים, כגון שמו של הנסיך צ'ארלס יורש העצר הבריטי.

בעוד שברשימה נכללים 50 אמריקאים — וביניהם הסנטור אדוארד קנדי — כבאו עורכי המחקר רק 3 מועמדים למנהיגות העתיד בבריה"מ: מתכנן כלכלה בן 42 בשם אגאנבגיאן, מתכנן כלכלי גרמאן גבישיאני וטייסת החלל ולנטינה טרשקובה. בחוגי הספורטאים נכללים גם שחקנית־הטניס האמריקאית בילי ג'יין קינג.

המנהיג הסיני, אשר לדעת עורכי הסקר עשוי ביום מן הימים לרשת את מקומו של מאו צה טונג, מכהן עתה כמפקד [illegible] הסיני, הוא בן 37 ושמו [illegible].

סנאטור ג'קסון: יש ללמוד מנסיון סין במגעיה עם רוסיה

נפגש עם צ'ו בבי"ח בפאקינג ✶ "המנהיג הסיני — בדרך להחלמה" ✶ מוסקבה תוקפת את צ'ו

וואשינגטון, 7 (יופי"ע וצ"צ). סנאטור הנרי ג'קסון, שחזר עתה מביקור של שבוע בסין, אמר שהוא מאמין כי יש סיכויים טובים לקידום נוסף של היחסים בין ארה"ב לסין.

הוא אמר, כי שיחותיו בפאקינג שימחו אותו, כיוון שמנהיגי סין היו כנים וגלויי־לב והוא גמל להם בגילוי־לב. "במקום שקיימים בו חילוקי דעות, הבהרתי שאינני מסכים אתם". סנטור ג'קסון הוסיף, כי תחום חילוקי הדעות אינו גדול.

כן אמר, כי ארה"ב יכולה להפיק תועלת רבה מנסיונה של סין במגעיה עם בריה"מ. סין באה במגע הדוק יותר ונפגשה יותר ובמשך זמן ארוך יותר עם בריה"מ משנפגשה כך ארצות־הברית.

מר ג'קסון נפגש בפאקינג עם ראש הממשלה צ'ו אן לאי. הפגישה היתה בבית־החולים, שם מאושפז המדינאי הסיני הישיש (76), לרגל מחלה שלקה בה. הסנטור אמר, כי אין אמת בשמועות, לפיהן הופצו הידיעות על מחלתו של צ'ו כהכנה להדחתו. "הוא באמת היה חולה ועתה הוא בדרך להחלמה" — אמר.

"הכוכב האדום" מגנה פשיטות ישראל בלבנון

מוסקבה, 7 (צ"צ). "הכוכב האדום", ביטאון הצבא הסובייטי, כתב היום במאמר פרשנות, כי ישראל מגבירה את פעולותיה הצבאיות נגד דרום לבנון במטרה להגביר את המתיחות באיזור. העתון מזהיר, כי להתקפות עלולות להיות תוצאות חמורות לגבי המגעים לשלום במזה"ת.

העתון הסובייטי כותב, כי הפעולות הצבאיות הישראליות בדרום לבנון הן חלק של תכנית קבועה של הקיצונים הישראליים, המתכוונות להשתלטות על שטחים לבנוניים עשירים במקורות מים. באזורים [illegible] כיוון שהם ציפות התחבורה [illegible] ואפשר לפקח מהם על השטחים הסמוכים של סוריה.

"פעולות צבאיות אלו חושפות גם את קיומה של תכנית התפשטות נרחבת על חשבון הארצות הערביות" קובע הבטאון הסובייטי.

RCA

סוכנים מורשים לישראל לספר פירות, מכפלאורים, ליתיים, כלי קודר בקרה, מיקרופונים וכו'.

כמו כן מכירה ממלאי ה־ציוד המפליא של טרנזיסטורים, טירוסטורים, מעגלים משולבים. ספרים מקצועיים, ערוצי לים מקובצים, הקדי כפלות, קבלים, נגדים מדויקים וכו', ריאד ספקים, מערכות להרכבה לסבירה, ועשוליים של כימיה. פיליפס ואחרים.

מחולקי האלקטרוניקה הכבה רדיו ישראלית

תל־אביב, מזלת בנימין 18, טלפון (03)50156 פתוח רצוף 8—15.00, ביום ו' עד שעה 1.00.

הועה"פ דחה פה אחד

(סוף מעמוד 1)

האוצר תהוכתו על כך שלא הלאוה במיסוי... לא הלחש 100 שנה ההבור שהתחייבות שר־האוצר איננה התחייבות, חתכה איננה חתכה, תקציב איננו תקציב... שר האוצר שאיננו מכבד את חתימתו אינו ראוי שהציבור יכבד את בקשתו... כך על האוצר הזה על כשבך בידיעו שהוא מנכון להפירו, הרי אותו כבר־האוצר יהודי מהעובדים לכבד הסכמים הוא נותן להם הדגמה איך להפר אותם. אותו שר אוצר ידרוש מהעובדים להדק את החגורה, הוא עצמו נותן להם כבה מההם לקחת?

מה יקר? אני מבריך כבה בגלל המקירה. אבל אני מבריך כבה כדי ככם עם החברים במנהלה. אהוה בשביל כה כל תיקבה? אפשר היה באמת לסגור את הישיבה. כדאי ש־זה לעבדה התנצר הלאומי על ישראל יגדל אם בכבוד הלאומי.

קודם לישיבת מצר הפועל, יש־בה של סיעת המערך בוועד הפועל ובה הובאו הולכבה של הצעה ה־מרכזת סיכיבה ההיסתדרות באמצע הסכמים שעבר הן הדיו על מגיעה משלת ההסתדרות עם שרי המב־שלה.

ברוב גדול נגד הכבודה הברים, ש־הציעו לקבל את הצעת הגציה על שר־האוצר ההרכבה, כי אהרון ידלין (לפנות מיקוד רק את ההעכבה־רים עד 1000 ל"י להודש), הוחלט להתנגד לעיקור תוספת היוקר.

"בעיקה באמונה"

חבר חוגדה הגרכבה כבר־ת לי"ש, מר אברהם חסן, החדיר כי פיקור תוספת היוקר יפגע באמינות ההדרה הממשלה. הוא שיבח את ההתהדרות שכבשה את אמינות הצי־בור בהדשים האחרונים בבאבקים קיים, הוך כאמין של סכנות, ש־דיל, מוקבה ההברה. הוא הביע תקווה על הכוונה להציג את עיקר תוספת היוקר כמבחן לביצוע או ביוצאה של התכנית הכלכלית של הממשלה. הוא אמר, כי "ספק אם טבנה זו בהירות כבהה כלכה זו־לת המנכתה של הממשלה הם דורש בהקדם הוזען לפילוסיה".

"הצעה מקצועית"

הציג מוקף, מר רן כהן, הגביר את הדיון במליאת הועד הפועל (עבו־רה בצד ההליכוד מתנגדים לעיקור תוספת היוקר) מתנה: "יש פה הצ־עה בקצינת, לבה המערך בעד הר־

הרמטכ"לים הערביים יתכנסו

(סוף מעמוד 1)

ריתה בדיוני ביצוע ההגנה. העתון "ביירותי" מסר, כי סאדאת הזמין את פראנג'ייה לבקר בקהיר בראשית החדש אוגוסט.

איסור נשיאת נשק

שר־הפנים הלבנוני בהזמני תקי אל־דין הודיע אתמול, כי שלטונות הבטחון הלבנוניים החליטו ליישם כי אתמול את תקנת האיסור על נשיאת נשק לגבי כל אזרחי המדינה. עד כה לא שקדו שלטונות הבטחון לבצע [illegible] הזה לגבי המחבלים הנושאים את נשקם גם מחוץ למחנות הפליטים.

סיורים בעריים

נמסר כי בעקבות פרשת חטיפתו של ראש מערכת "אל־ביירק" מישל אבו ג'ודה, ניתנה הוראה לשלטונות הבטחון לקיים סיורים בביירות ובערים אחרות ולעצור כל אדם שיימצא נושא נשק ללא רשיון.

לפי שעה לא נמסר אם אומנם החלו כוחות הבטחון בסיורים מאתמול לעצור מחבלים הנושאים נשק בחוצות הבירה. יצוין כי נראה זה היה מבין הגורמים אשר גרמו בחודש מאי לאותה התנגשויות בין המחבלים ובין הצבא הלבנוני.

מרגושים דברי סוליראנו

אמצעי התקשורת הערביים המשיכו גם אתמול לעסוק בהרחבה את דברי יוהק ראש הממשלה לצעירי ערבים דרוזים עם שמואל טוליראנו ב־ראיון [illegible]. רדיו דמשק מסר אתמול בהתבסס על דברי סוליראנו כי באו כלומת אוקטובר גברה הצטרפות הצעירים הערבים הישראלים לארגוני המחבלים.

העתון הביירותי המקורב למחבלים "אל־מחרר" פירסם אתמול מאמר תגובה על דברי סוליראנו, בכותרת: "לא על הלחם לבדו יחיה האדם". העתון מציין כי סוליראנו שכח, בהצהרתו את הצעותיו לשלב את הערבים בחברה הישראלית, שתי אמיתות יסוד: ראשית כל, כי החברה הציונית גזענית מטיבה ומבוססת על הפרדה גזעית. שנית — גם לו הי־תה אפשרות לשלב את הערבים בחברה הישראלית, לא היה הדבר פותר את הבעיה כיוון שהאדם אינו חי על לחם לבדו ויש לו צרכים אחרים, ביניהם להיות בכבוד בגדר להתו.

כינוס־מכין — בפאריס לקראת הדו־שיח עם ארצות־ערב

פאריס, 7 (צ"צ). הדו־שיח האירופי־ערבי יחל בעריכת כינוס מכין בפאריס ב־31 ביולי.

בפגישה הראשונה ישתתפו: שר־החוץ של כווית שייך סבאח אל אחמד אל ג'אבר; מזכיר הליגה הערבית מחמוד ריאד; שר־החוץ הצרפתי ז'אן סובניארג ויו"ר הוועדה האירופית הקבועה בבריסל.

האוצר

(סוף מעמוד 1)

כלווה מלחמה חובה גם על תוספת היוקר. על פי הצעתו יוכל מלוה ההלחמה עד אפריל 1975, כי עד המתגבר עד 1000 ל"י בחודש, יהיה פטור ממלוה המלחמה חובה, עד יהוגב על תוספת היוקר.

במשפטת ההצעה, שהוגשה גם לממשלה וגם להסתדרות הוא, שלא תהיה חריגה מהתשלום תוספת היוקר. מלוה המלחמה המוצע ע"י יחול הוא כולל גובה לפי קצבה ויהיה פרוגרסיבי — בניגוד להצעת האוצר, לעיקור של מתצית הוספת, צעד שאינו פרוגרסיבי. נראה שבגיכם הקרובים תיבחן האפשרות להגיע לפשרה בין הממשלה לבין ההסתדרות, לפי בסיסו של הצעו יעקובי.

הגנות אכזבה

חוגים כלכליים ממשלתיים הגיבו באכזבה על החלטת הוועד הפועל לעמוד על תשלום תוספת היוקר במלואה. עד המועד ההתקדם היה מר חיים בר־לב אשר כי הוא מאוכזב מן ההחלטה הוא סבור, כי הוא הביא להוראה כספים על כל מוקש קבוצה של שהתוות — דבר זה יגרום לדעתו לעליה מחירים עד תקציב אולי יותר מכל בקשיים.

עוד אמר, כי כל סקטור במשק חייב לשאת בעול, ובכלל זה גם השכירים.

השר בר־לב הוסיף, כי נשקלת האפשרות להטיל מלווה חובה בגי־קום בהצעת תוספת היוקר שהוצעה כוהה לעקרה. האוצר והגר הוסיף, כי כל פעולה תיעשה בתיאום עם ההסתדרות ולא בצורת צו או חוק מחייב. מנהלי משרד האוצר, באמר, כי הם "מתפשרים" על ההחלטה שקיבל הועד הפועל של ההסתדרות בענין עיקור מהצית הוספת ה־יוקר.

מפקד ח"א

(סוף מעמוד 1)

עבים — הלוהם לזכור זאת".

עם זאת אמר האלוף פלד, כי אינו רוצה להשלות את תושבי ישראל שאפשר לשגר בצורה הרמטית את שמי המדינה.

לקחי המלחמה

לדברי האלוף פלד, עסוק עתה חיל האוויר בסכמת נושאים עיקריים, לאחר שהפיק את לקחיו מהמלחמה. בין השאר: בניית כוחות של מבוסים אוויר חדש לשמו; התאמת מערכת תקיפה לבקרה ושליטה לתנאי הלוחמה בעתיד. וכן רכישת נשק ותיחותו להגברת היכולת של השבות אויב. שאלה אחרת המטרידה את חיל האוויר היא בעיית כוח האדם. בתחום זה המצב אינו טוב מאחר שאין מספיק בייס לצבא הקבע.

שנה קריטית

קיים פער בין רצונם של רבים להתגייס לבין יכולתם לעמוד בתנאי אי הפרת המצבים להם. צריך לתקן מצב זה כאשר שביטמון המדינה זורש כיום את מיטב המתנדבים ו־אנו מצליחים עתה בפנה קריטית, שלבבה יש לוותר על חיי שנה.

שינוי בקריטריונים

בתשובה על שאלה אמר האלוף פלד, כי החליט להכניס שינויים בקריטריונים הרפואיים של צוות האוויר. נוער לא צריך להיות ברמת בריאות של טייס חלל וטייס במצב הרגלה או כשהוא יכול להתקבל גם עם ליקוי זעיר באפו או בגבו למשל.

השינוי בקריטריונים הרפואיים יפ־שר הגוף הפעל רבה יותר בריכת ה־אישיות. ובמשך הכל יביא הדבר לחיל האוויר מתנדבים טובים יותר תוך היקף את רבה מהקראים.

צה"ל מציג

(סוף מעמוד 1)

להגבהה עד 90 מעלות. כל טיל טווה בספרו בלחיצת כפתור. ראשו של הטיל מכיל כ־3 ק"ג חומר נפץ. הוא מהמאבק גם בצורת מרעום קרבה.

טילים אלה נטלו חלק במלחמת ההתשה בזירת הגולן, אחרי מלחמת יום הכיפורים. היתה זו הופעתם המבצעית הראשונה של אבן הפיל בצורתם משום.

תותחי הולקן

המערכת השניה היא תותח וולקן מתוצרת ג'נראל אלקטריק. גם היא מוצבת על רכב זחלילי ואמפיבי. מורכב על התותח 20 מ"מ וזו ששה קנים. בקרת־האש מבוססת בצורת מכ"ם טווח, השב מסיקה וכוונת ג'ירו. התותח פועל מטעית גטלינג. קצב־האש התיאורטי הוא 30000 פגז לדקה. אפשר לכוון את גודל הצרור מ־10 כדורים בצרור אחד עד 1000 פגזים בצרור. הכוח הפועל של הצרור הוא יותר מפני קיים. כגון התר־מושת שלנים, כולל נפיצה, מכית הגמל תביעת עצמי.

טור הליכוד

יום ב', י"ח תמוז תשל"ד
8 ביולי 1974

מומן ע"י הליכוד ועל אחריותו. מען המערכת: ת.ד. 4601, ת"א

חוג לאימוץ תכנית רוג'רס

אורחנו הנכבד, הסנטור יעקב יעבץ, הודיע כי תכנית רוג'רס מתה. כדאי להזכיר, מה מהותה של אותה תכנית, הנושאת את שמו של שר החוץ האמריקני לשעבר. היא הוגשה לממשלת ישראל בדצמבר 1969. עיקרה: חזרה לקווי ה־4 ביוני 1967, עם תיקונים קלים, מוסכמים לצרכי בטחון. הממשלה דאז דחתה את ההצעות האלו, פה אחד. ראש הממשלה, הגברת מאיר, הודיעה ל"ניו־יורק טיימס", כי כל ממשלה ישראלית אשר היתה מקבלת את "תכנית רוג'רס", היתה חוטאת בבגידה.

מאז חלפו כחמש שנים. הסנטור יעבץ טוען, כי התכנית הנודעת שבקה חיים. במהרה ניווכח לדעת, האם כוונתו לשם, לצורה, או גם לתוכן המדיני והטריטוריאלי. הספקות מוצדקים גם על רקע ההודעה המשותפת במוסקבה, המדברת אפילו על אפשרות הזמנת "גורמים נוספים" לוועידת ז'נבה. הכל יודעים, כי הכוונה היא ל"פלשתינאים" אשר ארגון המרצחים של עראפאת הוכר, בוועידת אלג'יר, כנציגותם היחידה.

אולם בינתיים קם חוג מפלגת העבודה, ואימץ לו, ביודעין ובפומבי, את תכנית רוג'רס, אשר הסנטור יעבץ לפחות רוצה לראות אותה כאילו עברה מן העולם.

ראשי החוג הרעיוני הזה הרחיקו לכת עד כדי ניסוח ההצעה הבאה: "ישראל תהיה מוכנה להצהיר על הכרה עקרונית בריבונות המדינות הערביות על השטחים (בח"א הידועה) שנכבשו במלחמת ששת הימים; תמורת זאת תדרוש הצהרה ערבית־פלשתינאית נגדית על הכרה עקרונית בריבונות ישראל ובגבולותיה (קרי: מלפני ה־4 ביוני 1967) לרבות תיקוני גבול מוסכמים המתחייבים מצרכי הבטחון של ישראל".

אמנם, המנסחים עצמם נבהלו מפני ההזדהות המוחלטת עם תכנית רוג'רס, כפי שהזכרנו את סעיפיה העיקריים; משום כך העדיפו גירסה מתוקנת, המדברת על "פשרה טריטוריאלית משמעותית". אבל אין שוני, בתוכן עצמו, בין שתי הגירסאות, כפי שאנו למדים מן הסיפא של הנוסח החדש. ברור, כי החוג לליבון בעיות חברה ומדינה במפלגת העבודה אימץ לעצמו את תכנית רוג'רס על כרעיה וקרבה.

זוהי התפתחות מדאיגה; המדובר הוא לא ברק"ח, אלא בחוג רעיוני בתוך המפלגה השלטת. לחוג הזה יש אולי מושגי בטחון או בגידה אחרים מאלה של הגברת מאיר, או של ראש הממשלה החדש אבל בלשכות דיפלומטיות שבפניהן יוגש תרגום ההחלטה, עלול להתקבל הרושם, כי כבר החלה בישראל הידרדרות לקראת נסיגה טוטאלית. זה עלול להיות, כדברי שר החוץ, "פתח לאסון". למנוע אסון זה, ולקיים את זכותנו על ארץ ישראל, הזהה עם זכותנו לבטחון לאומי — שליחות היסטורית היא.

ההסתדרות הציונית העולמית | המועצה הציונית בישראל

טכס התייחדות

עם זכרו של

בנימין זאב הרצל

70 שנה לפטירתו

במעמד נשיא המדינה

ייערך ביום רביעי, כ' בתמוז תשל"ד, 10.7.74, בשעה 7.30 בערב, בהר־הרצל בירושלים.

דבר התנועה הציונית:
מר פנחס ספיר
יושב־ראש ההסתדרות הציונית העולמית

בחלק האמנותי:
מקהלת לב־רון
מקהלת ילדי פתח־תקוה
מקהלת ילדי־לוד
בניצוחו של מנשה לב־רון

הקריינים:
שלמה בר־שביט
משה טימור

השערים יינעלו בשעה 19.15 הציבור מוזמן

לחברתנו לעבודה

פנינה גולדברג

תנחומינו הכנים במות האם

הניה לור ז"ל

חבריך בפרסום א. אריאלי

לחברנו

המהנדס מתתיהו לור

השתתפותנו הכנה במות עליך אמך

הניה ז"ל

ועד מהנדסי אלקו
חרושת אלקטרו־מכנית ישראלית בע"מ

בצער רב אנו מודיעים על פטירת
בעלי, אבינו, סבנו היקר

פנחס מיטל (מיטלמן)

ההלוויה תצא היום יום שני י"ח בתמוז תשל"ד 8.7.74
בשעה 16.00 מרחוב אחד העם 13 לבית הקברות הישן בחדרה

המשפחה

עם משפחת צ'חנובר
חברינו יוסף וגדעון ומשפחותיהם

אבלים במות ראש המשפחה
האב והסבא היקר

מרדכי ז"ל

הנהלת דן
החברים, העובדים והגמלאים

חברנו רפי זידנשטד (דותן)

אנו משתתפים בצערך הכבד במות אחיך

דני ז"ל

כיתה י"ב — רדיו
הנהלת בית־הכפר
סגל המורים
סגל העובדים
בית־ספר "אורט" יבי — אשדוד

למשפחת טרובוביץ

השתתפותנו באבלכם הכבד על מות בנכם

יהושע ז"ל

אמבר בע"מ
גרנות בע"מ

לאהדיכלה יהודית ריגר

השתתפותנו הכנה באבלך הכבד במות בעלך המנוח

עמיאל ז"ל

בני פרידמן מהנדס בנין בע"מ

מודיעים בצער על מותו של

יהושע (אוסקר) רוזנמן

הלוויה התקיימה היום, יום שני, 8.7.74, שעה 10.30 לפנה"צ בבית העלמין בחולון.

המשפחה

מכחישים טענות דמשק על חילול מקומות קדושים ברמה

(ע). מקורות המקורבים לצה"ל, אשר טיפלו בשמירה על המקומות הקדושים ברמת הגולן, הכחישו אתמול את טענת שלטונות דמשק על חילול המקומות הקדושים ברמה שהוחזרו לידי סוריה.

בשטח המובלעת ובקוניטרה היו 15 מקומות קדושים, בתוכם שבעה מסגדים נוצרים, שתי כנסיות בקוניטרה והמיסה כקיטות פולחן לדרוזים בכפרים תחת הריפא. המקומות קדושים אלה, שחלקם עבר שתי מלחמות, נפגעו קצת כתוצאה מהפגזות הסורים על כוננויה. בין אלה שני המסגדים בקוניטרה, כמו בעוד מספר מקומות במובלעת, גולר על ידי הארטילריה הסורית.

כתות צה"ל, כהגיעו למקום לאחר כיבושם, דאגו לניקוי יסודי של המקומות הקדושים ולעתים אף תוך סיכון חיי העובדים וחיילי צה"ל שעסקו בכך. המקומות הללו סוידו ושופצו, והצב שלום והצבה עליהם שמירה.

מספר ימים לפני החזרת השטח לסוריה נמסרו המקומות הקדושים לידי כוחות האו"ם. קצין או"ם קיבל את המפתחות, ביקר אישית בכמה מקומות קדושים והביע את שביעות רצונו ממצבם וצורת אחזקתם.

הורים ותלמידים מתכוננים להפגין מחר בתל־אביב

(ע). הורי התלמידים בחטיבת הביניים הקליר בתל־אביב, החליטו לערוך מחר בבוקר הפגנה עם ילדיהם מול בניין העיריה, במחאה על כוונתה לבנות בחצר בית הספר ארבעה צריפים, במקום להעביר את החטיבה למבנה מתאים אחר.

ראש העיריה, מר שלמה להט, הזמין את ועד הורי החטיבה לפגישה היום בצהרים, אולם הם ממשיכים בהכנות להפגנה, אשר תתבטל רק אם יוצע להם פתרון שיניח את דעתם.

יעקב מלכא מונה — מפקח על התעבורה

(ל). — מר יעקב מלכא נתמנה לתפקיד המפקח הארצי של התעבורה במשרד התחבורה. המינוי נכנס לתוקף אתמול.

זעם בין המורים על עיכוב בתשלום משכורת יוני

התמרמרות שוררת בקרב המורים בשל העיכוב בקבלת משכורת יוני וקצובת הבראה למרות פניות אחדות למשרד החינוך. ראשי הסתדרות המורים לא קיבלו תשובה לגבי מועד התשלום ל־25,000 גננות ומורים בבתי־הספר היסודיים ובחטיבות הביניים.

לטענת אנשי גזברות משרד החינוך היא כי עוד לא קיבלו הוכר מן האוצר, ואף כאשר יגיע, האינם יודעים כמה ימים יידרשו לימי עבודה אחדים כדי להכין על פיו את המשכורות.

ראשי הסתדרות המורים מטעימים כי אי־תשלום קצבת ההבראה גורמת שיבושים בתכניות המורים לצאת לחופשה.

"צריך להוריד את השומן הזה העלול להביא להתקפת לב"

מאת אלעזר לוין

צו הפיקוח על הבניה, שפירסם שר השיכון בסוף השבוע, אוסר להתחיל בבניית דירות ששטחן ברוטו עולה על 110 מ"ר לתקופה 9 חודשים בלבד, עד 31 במארס 1975, ולא לתקופה של שנה כפי שנמסר בפרסומים קודמים. מקורות במשרד השיכון מסרו כי אכן החליטה הממשלה על איסור בניה זאת לתשעה חודשים, ונראה שהיתה אי־הבנה בפרסומים הראשונים.

הצו מדבר על דירות ששטחן ברוטו יותר מ־110 מ"ר, כאשר המונח „ברוטו" כולל קירות חיצוניים, מרפסות וחלק יחסי של שטח חדרי המדרגות והמעליות. שטח הדירה לצורך זה אינו כולל חלקים אחרים של הרכוש המשותף, כגון מקלט, או חדר אשפה. המשמעות היא כי אפשר יהיה להתחיל בבניית דירות של 3½ ואף 4 חדרים, אם יהיה תכנון נבון של השטח.

בכל מקרה אסור יהיה לבנות קוטג'ים ווילות, גם אם שטחם קטן יותר מ־110 מ"ר. אולם המטרה זו לא תחול על בניה בהתיישבות חקלאית. מכאן שמותר יהיה להמשיך בבניית קוטג'ים במקומות כמו רשפון או בית ינאי המבוקשים בשנים האחרונות על ידי תושבים עירוניים אמידים — בתנאי ששטח הקוטג' לא יעלה על 110 מ"ר. מקורות במשרד השיכון הודו שיש כאן פירצה, ואמרו כי יתכן שבעתיד תפורסם תקנה ובה רשימת מושבים שהבנייה תוגבל בהם בכל זאת.

כה יעלה בגודלה של הבניה הציבורית, כלומר לא לגבודים?

כאן מחלק הצו את הבניה לשלוש קטגוריות:

✶ בניה לצרכי בטחון, תעשיה או חקלאות תותר ללא הגבלה. אולם יש כאן בכל זאת ההכרה, כי 90% משטח הבנין חייבים להיות מיועדים לתעשיה וכו', בעוד שבצווים הקודמים בעבר מותר היה לייעד עד 30% משטח הבנין למטרות אחרות.

✶ בתי ספר, בתי חולים, מעונות נוער, בתי כנסת ומוסדות הנבוקים בשיכונים ציבוריים. כאן תותר הבניה, בתנאי ש־90% בהשיכון נבנים על־ידי משרד השיכון. יש צורך אמנם בהיתר פורמאלי של ועדה במוסדות, אך לם במשרד השיכון מסר אתמול כי יש לתת היתר בכל מקרה.

✶ בנינים ציבוריים אחרים, כמו בתי חולים ובתי־ספר שלא בשיכונים, בתי מלון, מרכזיות טלפון והמיהם. כאן אסור יהיה להתחיל בבניה עד 31 בדצמבר השנה.

הפסקת בניה ציבורית

נושא שלישי הנדון בצו הוא הפסקת בניה ציבורית הנמצאת כבר עתה בעיצומה. בניינים הנמצאים בשלב יסודות, מותר יהיה לסיים בהם את בניית היסודות, המקלט התת־קרקעי ותו לא. סעיף חמישי בצו אמנם קובע כי דין זה יחול גם על בניני מגורים הנמצאים בשלב יסודות. אולם שר השיכון, מר אברהם עופר, אמר לי אתמול כי הכוונה היא רק לבניה ציבורית (כאמור, לא כולל מבנים לבטחון, לתעשיה או לחקלאות) וכי אם יהיה צורך בדבר, יוצא תיקון לצו כדי להבהיר את הענין.

נותרה השאלה מה לעשות בפרוייקטים של בניה ציבורית הנמצאים כבר בשלב מתקדם יותר. על פי מה שנקבע בצו הורכבה אתמול ועדה שבראשה מר צבי אורן ממשרד השיכון. חבריה הם יוסף מאיר ממשרד הפנים, שלמה שטנר מהאוצר, אביגדור גיל ממבקר המדינה ונציג מרכז השלטון המקומי. ועדה זו רשאית על פי הצו להורות על הפסקת בניה של פרוייקטים, על פי שיקולים של חיוניות הבניה לציבור ושל המחסור בשוק בכוח אדם, ציוד וחומרים. יש לציין כי קריטריונים אלה הם סובייקטיביים־ערכיים ולא כמותיים־אובייקטיביים, ולכן יש לשער שיתנהלו סביבם ויכוחים ציבוריים, ואולי גם השגות משפטיות. עובדי המחלקה הטכנית של משרד השיכון יעסקו השבוע בעריכת רשימות מפורטות של כל הפרוייקטים הציבוריים הנמצאים עתה בבניה ברחבי הארץ. הרשימות יועברו לועדת אורן בשבוע הבא, ואז יוחלט באיזה פרוייקטים לפגוע תחילה. שר השיכון אמר אתמול כי לפי הערכותיו יש בקו הייצור של הבניה שלושה מליון מטרים רבועים עודפים של בניה מעל כוח ייצורו של הענף. „צריך להוריד את השומן הזה, המכביד על פעולות כלי הדם ועלול להביא להתקפת לב" — אמר. מבריו הושמע, עם זאת, כי אין כוונה להפסיק את בניית כל הפרוייקטים הציבוריים, אלא לפעול בצורה סלקטיבית על פי שיקולים עניניים.

עם זאת — הדגיש השר — יש לחשוש שיהיה צורך להמשיך בהגבלות על בנייה ציבורית גם בשנה הבאה, אם כי אולי לא בצורה כה נוקשה כמו עתה.

בחיפה נערכה במוצאי שבת התחלת החתמת אזרחים להגשת עצומה לכנסת הקוראת להחשת החקיקה לשינוי שיטת הבחירות. ראשון החותמים, בביתו, היה ראש העיריה, ח"כ יוסף אלמוגי, שהוחזר ביום ששי מבית החולים אחרי טיפול בשבר בכתפו (תצלום: יפפא)

נפתח מגרש חניה למתרחצים בחופי ת"א

עירית תל־אביב פתחה בשבת מגרש חניה לשירות הבאים לחופי הרחצה הצפוניים של העיר. המגרש מכיל, בשלב זה, 400 מקומות חניה. מצוי ליד הנמל הישן והכניסה אליו מאחורי שרתון. בקרוב יוגדל המגרש לעוד כמה מאות מכוניות.

✶ איגוד קציני הים גרם אתמול לעיכובה באשקלון, למשך מספר שעות, של המיכלית אירין כדי „לקדם" התחלת המו"מ עם המפקחים הימיים באגף הספנות של משרד התחבורה, התובעים להשוות שכרם לזה של המפקחים בצים. לאחר שקיבל האיגוד הודעה כי יוחל בבו"ם בהורחיים, הוסרו הסנקציות.

"טיפת עידוד בים הבדידות"

מכתב מאשתו של אסיר ציון מרק דימשיץ

(צ.). „מכתביך למרק דימשיץ מחזקים את רוחו ומעודדים אותו בציפיה לשחרור ועליה ארצה כדי להתאחד עם בנותיו שעלו לפני כשנה", כותבת אלטינה איבאנובנה דימשיץ, רעייתו של אסיר ציון, במכתבה לד"ר מנדלסון בקיבוץ שמיר בגליל העליון.

המכתב, שנשלח מלנינגרד, נתקבל אתמול בקיבוץ ונמסר לד"ר מנדלסון, העובד כרופא בקיבוץ שמיר ובקרית שמונה.

דימשיץ מרצה 15 שנות עבודת פרך במחנה הכפיה פוטמה.

בהמשך מכתבה מבקשת גב' דימשיץ להמשיך בכתיבת מכתבים, בציינה כי כל מכתב המגיע מישראל „הוא חג גדול וטיפת עידוד בים הבדידות".

ד"ר מנדלסון ורעייתו לאה, שמסרו על קבלת המכתב, פנו בקריאה לכל אדם „בעל נפש אצילה" בארץ, לכתוב לאסירי ציון באשר הם.

בהציגה מחברת עם כתובות של אסירי ציון הנמקים במחנות כפיה ברוסיה, הצעיכה גב' מנדלסון כי כל הרוצה לקבל כתובות של אסירי ציון יוכל לפנות אליה לקיבוץ שמיר או לארגון אסירי ציון בתל־אביב.

ד"ר מנדלסון, שבריאותו התרופפה בהום שבוגה ימטה של שביתת רעב שקיים לפני כשבוע ליד הכותל המערבי, עמד להיפגש אתמול עם סגן ראש הממשלה ושר החוץ מר יגאל אלון, כדי לדון עמו בהמשך מאבקו.

הצ'כים אינם מאפשרים לנציגי הקמפינג הישראלי לבוא לכנס הבינלאומי

מאת יהודה אריאל, כתב „הארץ"

צ'כיה, המארחת השנה את הכנס הבינלאומי השנתי של איגוד הקמפינג, שלחה רק ויזה אחת למשתתף ישראלי במקום ארבעה היתרי כניסה לארבעה הצירים הישראלים, שקיבלו תעודות צירים והתכוננו לצאת לצ'כיה.

נשיא איגוד הקמפינג הישראלי ח"כ דוד קורן, שלח לסגן נשיא ארגון הקמפינג הבינלאומי, מחאה חריפה והביעה להתיר כניסה לכל צירי ישראל. כן תובעת הנציגות הישראלית, שהאסיפה השנתית, שנקבעה למסגרת המפגש בצ'כיה, תועבר לארץ אחרת, שבה יוכלו להשתתף גם הישראלים. נמסר שזו הפעם הראשונה שבה ישתתפו בכנס גם הסובייטים, שאינם חברים בארגון.

✶ סימפוזיון בין־לאומי בנושא אותות וזיהוי צורות בהנדסה בירפואית ייפתח מחר בקרית הטכניון וימשך שלושה ימים. בכינוס יינתנו 16 הרצאות, תשע מפי מדענים מחו"ל, ושבע מפי מדענים ישראלים. היום ייערך בקריית הטכניון טכס הנחת אבן הפינה לאגף השלישי בבנין המכון.

הקשיים ברכישת אוטוקרס — בגלל מחלוקת על פיצויים

מאת סופר „הארץ" בחיפה

הקשיים ברכישת אוטוקרס בטירת הכרמל על־ידי חברת כלל, נובעים מחילוקי דעות בקשר לגובה הפיצויים שתובעים העובדים באוטוקרס.

העובדים תובעים שעם רכישת המפעל ישולמו לכולם במזומן פיצויים מוגדלים, עד כפליים, על כל התקופה שעבדו. נוסף לכך הם תובעים שכל אחד מהעובדים, שלא יצליח להתקבל במפעל בבעלות החדשה ויצטרך לעזוב, ישלמו לו הבעלים החדשים את כל הפיצויים.

לתנאים אלה אין חברת כלל מוכנה להסכים (ראה ידיעה קודמת „עמס דורש מכירה" בעמ' 8, טור 3).

ארבעה חכ"ים מהעבודה ומהליכוד יוזמים הרחבת הבסיס הפרלמנטארי של הממשלה

הצעתם: מדיניות־שלום בדרך פשרה ותיקון העיוותים המחייבים משטר של יתר־שוויון

מאת סופרת „הארץ"

הח"כ ש. ז. אברמוב ובנימין הלוי (הליכוד) אריה אליאב ושלום לוין (מפלגת העבודה), יזמו אתמול פניה משותפת למפלגות הציוניות בכנסת לתת יד להרחבת הבסיס הפרלמנטרי של הממשלה. הבסיס הפרוגרמטי של הצעתם: „מדיניות לשלום בדרך פשרה ותיקון העיוותים המחייב הנהגת מישטר של יתר־שוויון".

מינשר

ארבעה חברי כנסת אלה, הנבדלים בהשקפותיהם הפוליטיות ובהשתייכותם המפלגתית, חתמו על מינשר האומר:

„אנו הח"מ, חברי כנסת ממפלגות שונות, נטלנו יוזמה לגבש עקרונות למדיניות לאומית העונה לצרכי השעה והעשויה לשמש בסיס לממשלה הנתמכת על־ידי רובו המכריע של העם.

„מדינת ישראל והעם היהודי פרים הנאושים כמלחמת יום הכפורים. לאחר נצחון מזהיר, שהשגנו...

למרות המחדל, הגיעה ישראל לרגיעה, ולו זמנית, בקרבות. אך אין הפוגה בפעולות הטרור, ואף לא בלחצים המדיניים הכופפים על ישראל. תלותנו בארה"ב עלולה להפך אותנו לנטולי יוזמה ולפגוע בריבונותנו. השפל במוסר הציבורי נמשך והולך והאוירה של אכזבה ושחיקה פוגעת בחלקנו הטוב ביותר — בנוער.

„הפערים החברתיים והעדתיים אינם מצטמצמים. מרוץ הצריכה הראוותנית לא רוסן, האינפלציה דוהרת. מצב זה היכו ללא ספק אחד הגורמים להאטת העליה.

„כן הממשלה החדשה ייבצר כי מאה הולשתה הפרלמנטרית ועל רקע כשלונה... ולהציב בפני העם אתגרים וחזון לעתיד.

„מצב זה מהוה שדה פורה לאש ולזכה לקיצוניות לפיניה: קנאות לאומנית דתית ועמדות קוטביות ניהיליסטיות במישור החברתי־הרוחני. העמדות הללו מוליכות אותנו את רצונה ועלולות לעורר שנאת אחים וליצור קרעים שאינם ניתנים לאיחוי.

„חובה להחזיר לעם, בטרם נאחר המועד, את מיבד השפיות המדינית, החברתית והערכית, לחזור לשביל הזהב של מתינות ולהעלות את העם להליכה בדרך המלך של הציונות. משימה זאת תוכל למלא רק ממשלה אשר תישען על רוב כרשים בעם.

„ממשלה כזאת אפשר שתוקם בעקבות בחירות חדשות לכנסת, או ע"י הקמת ממשלה על בסיס פרלמנטרי רחב ביותר בכנסת הנוכחית.

„אנו הח"מ קוראים למפלגות הציוניות בכנסת לתת יד להרחבת הבסיס הפרלמנטרי של הממשלה. הרחבה כזאת חייבת להישען על בסיס פרוגרמטי משותף, שעיקריו הם:

(א) מדיניות לשלום עם שכנינו — אויבינו בדרך הפשרה, שהגיעה מתוך עמדת כח מירבי ונכונות להאבק על בטחוננו, ו(ב) תיקון העיוותים הנבעים, המחייב הנהגת מישטר של יותר שויון, של הצנע לכת, של פשטות וענוותנות בכל תחומי החיים.

„אנו משוכנעים כי רק הנהגה הנותנת דוגמא ומופת אישי אשר רמתה ואיכותה היא מעולה ביותר, תוכל להגשים משימה זו.

„אנו מאמינים כי בכל המפלגות הציוניות, הן המכונות „שמאל" הן המכונות „ימין", נמצאים שותפים לעקרונות אלה, וכי נוכח הסכנות מבחוץ ומבפנים עליהם למצוא את המשותף המאחד.

„אנו קוראים לחברי הכנסת אשר דעתם כדעתנו לתת יד ליוזמתנו זאת".

ח"כ אברמוב אמר אמש בתשובה לשאלה כי היוזמה לפניה המשותפת נולדה במהלך שיחות מרובות שארבעתם ניהלו ביניהם, בלי שנועצו בגופי זה עם מפלגותיהם. „היוזמה פרטית לחלוטין", הדגיש והביע דעה כי הן בליכוד הן במפלגת העבודה עשויים להימצא תומכים להצעתם.

ח"כ יצחק בן אהרן בירך אמש על היוזמה, המעודדת לדבריו הפתעה פוליטית. לדעתו יש בכך בשורה טובה שדווקא מתוך הליכוד נשמעים קולות המתחשבים במציאות. השאלה היא רק עד היכן מוכן הליכוד, או חלקים ממנו, ללכת בהמשך ליוזמה זאת. „זו פירצה חשובה בה הראיה לתמיכת כל שוחרי השלום השוויוני", אמר. בהתיחסו לאפשרות להרחיב את בסיסה הפרלמנטרי של הממשלה הוסיף והדגיש כי „מעולם לא אמרנו שמישהו פסול לשותפות ממשלתית". עם זאת הוסיף כי השינוי בעמדת אנשים בליכוד או הליכוד כולו כעין פיצצה יום יוכל בהחלטות המתקבלות בכנסת. לדעתו, הרחבת הממשלה בקווי היסוד הקיימים ועל בסיס הצעתם של ארבעת החכים תאפשר לממשלת רבין יזמות נועזות יותר במדיניות של שלום ובטחון.

מר דב זכין, יו"ר סיעת מפ"ם בכנסת, הביע הפתעה מעצם היוזמה וגרס כי אם אכן היא משקפת דעתם של חברי הליכוד, בהחלט ניתן לראות כסבירה את הצעה להרחיב את בסיסה הפרלמנטרי של הממשלה. עם זאת אמר כי איננו מאמין שהליכוד, שעמדתו בנושאי מדיניות חוץ ובטחון מוכרת, עשוי לסמוך ידו על עקרונות ההצעה. כן אמר כי אם יתברר, יבורך על הפניה זו.

מחזור הפרמיות של הפניקס הישראלי כ־13% מהענף

(ע). חברת הביטוח הפניקס הישראלי הגדילה את היקף הביטוחים שלה בשיעור גבוה יותר מן השיעור הממוצע של הגידול בחברות הביטוח. מחזור הפרמיות של החברה מהווה כ־13 אחוז מכלל הענף בשנת 1973 — על כך מסר יו"ר מועצת המנהלים של החברה מר דוד הכמי, ובנו מנהל החברה מר יוסף הכמי.

היקף המאזן של חברת הפניקס הגיע ל־220 מיליון ל"י לעומת 151 מיליון בסוף 1972. רווחי החברה הסתכמו ב־8.8 מיליון ל"י לפני מס.

הרווח מענף ביטוח החיים הגיע ל־1.7 מיליון ל"י, האילו הרווח מענף ביטוח כללי הגיע ל־4.4 מיליון. רווח זה נזקף אחרי הפסד בסכום של 4 מיליון ל"י בענף ביטוח הרכב. כן היו רווחים לחברה מהשקעותיה.

בתשובה לשאלות שהוצגו אמר מר הכמי, כי איננו רואה סיבה להוריד את דמי הפרמיות למבוטחים לנוכח הרווחים הגדולים של החברה. לדעתו צריך הציבור להעדיף ענף ביטוח בריא ורווחי.

במסיבה נמסר כי תיק ביטוח החיים של החברה מסתכם ב־3 מיליארד ל"י.

נחשפה מערת קבורה בקרית אתא

מאת יהודה אריאל, כתב „הארץ"

אגב חפירת יסודות למיקלט בבית הספר המקיף על שם ריגנר בקרית־אתא, נתגלתה מערת קברים גדולה עם שישה כוכים וקישוט גדול מעל פתח הקבורה. בתוך החדר נמצאו ספלים מסביב ובכלים מחרס. נמצאו בה ארבעה ארונות־קבורה מחרס, קנקנים, פכים, נרות שמן וכלי זכוכית וכן תכשיטי נחושת וברזל. בעזרת הכבלים של הקבוצת שיכון הכבורה עד הבאת הרכבת לספריה ההיסטורית של מר יעקב הנאל לאגף העתיקות. בשעת המעידה, אפשר היה להציל את המימצאים וגם לערוך הפירה כידית שבוצעה בידי גבי פאני ויטו מאגף העתיקות. העבודות הופסקו בינתיים, הקבלן תוסיף עבודה לאחר השלמת התפירה.

מתחדשות חפירות יפו העתיקה

מאת סופר „הארץ" לענייני ארכיאולוגיה

בחודש להודש נתחדשו לבקר עונה של חודשיים הפירות יפו העתיקה המתנהלות כאן 1955. העונה יוערכו החפירות ב„ציר העליונה" הקדומה, וכן הגתים בה הקירות המקדש הרומי־פלישתי שכבר נמצא בעונה גולגולת אריה. בראש החפירה עומד ד"ר יעקב קפלן, המנהל אותה מטעם המוזיאון לעתיקות תל־אביב—יפו ומוזיאון הארץ. עם גמר העבודה ייבנה חלק כן השטח לביית מקלט צבורי.

כלל ופרט

יצאו מישראל

הרב הראשי לתל־אביב—יפו, הרב י.י. ... — לסידני, כדי להשתתף בכנסים באוסטרליה במלאות האגודה להעמקת ניחוי הדוחה.

מנהל משרד התחבורה, מר דן מירב לאנגליה בהליכות כפיה. ימלא את מקומו מנהל כללי במשרד מר שלמה זרי, סמנכ"ל התחבורה.

ראש המחלקה לתכנון של המכונת היהודית, מר מרדכי בר און — לאיטליה לשיחות בעניני פעילות ותיאום עם הקונגרס היהודי העולמי ועם ... וכן בכל הכנסים בינלאומיים של מוסדות יהודיים באירופה.

ד"ר כרל יפין, נשיא קרן הציונית של ההסתדרות הציונית — לארה"ב להתייעצות עם הנהגת ההסתדרות הציונית, כדי לדון בבעיות הדרוש לבנייה המוסדות בארץ.

אסותא **אלישע**

נולדו ל:

דינה וגאבו פלונסקי — בת

ליבנה ויוהר ברלמן — בת

יהודית ושמואל טוכמלניק — בן

כלה ומנחם הרצקה — בן

רחל ומשה כלאר — בת

מהאד ושאלה טאלה — בת

צפורה יוסף חיניאוי — בת

מבנה ומנה של — בת

לנוחות היולדות בחיפה

נפתח אולם בריתות משוכלל בקומה החדשה שבבית חולים „אלישע"

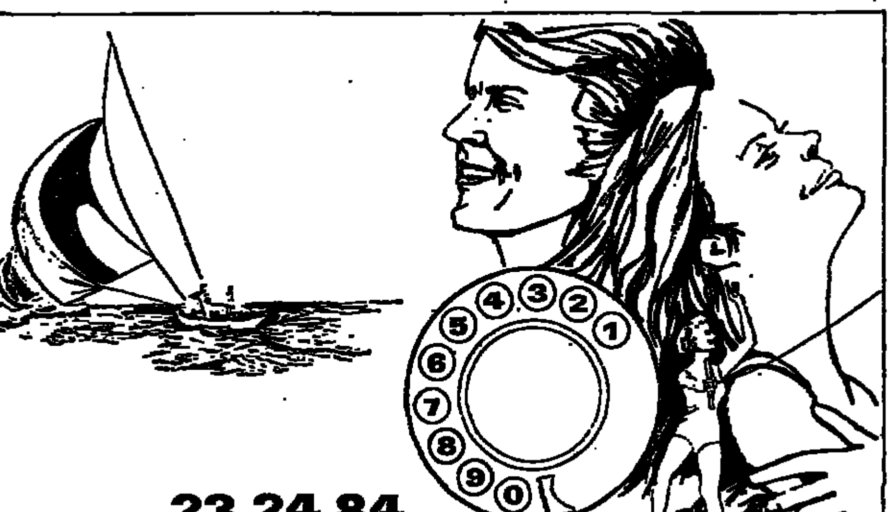

23 24 84

חיוג טלפוני אחד יקשר אותך לשלשה אתרי נופש נפלאים

מלון החוף הירוק-חוף נתניה

מלון מגדל דניאל-חוף הרצליה

מלון שארם-חוף אופירה

משרד הזמנות ראשי

טלפון: 232484 ת"א

רוצה להפטר ממנה?

פרסם מודעתך בלוח הכפול ותזכה בתועלת כפולה ומכופלת, ופרס בצידה. הגרלת פרסי ענק: דירה, מכונית ועוד פרסים ברבבות לירות.

פרטים בכל משרדי הפרסום בארץ.

EPIROTIKI LINES

עשה חיים בשייט חופים על סיפון האניה המפוארת "נפטון"

מובטחים לך 13 ימי הנאה אמיתית, מטבח מעולה, אוירה מיוחדת, שירות מסור ושפע של בילויים.

ביקור ב־13 נמלים, ב־5 ארצות: קפריסין, יוון, תורכיה, יוגוסלביה, איטליה.

אפשרי שייט חופים או

נסיעה לוונציה

הפלגות בתאריכים: 21.7, 4.8, 18.8, 1.9.

פרטים והרשמה:

משרדי הנסיעות אלאלוף ושות'

ת"א, רח' אלנבי 94, טל. 611757—613389

חיפה, רח' כיאט 6 טל. 667752—667753

סיווג בטיחות שנקבע ע"י מנהל אגף הספנות והנמלים „נפטון", שנת הבניה 1955 „ב"

HAIFA - RHODES - EPHESUS - PATMOS - PIRAEUS - PARGA - DUBROVNIK - VENICE - KORKULA - CORFU - CATACOLON – OLYMPIA - PYLOS (Navarin) - HERAKLION - LIMASSOL - HAIFA -

לוטו

השבוע בלוטו-מינימום פרס ראשון

300,000* ל"י

*כפוף לערעורים

הסיגריה הארוכה להנאה ארוכה

סופר קינג־סייז פילטר · תערובת אמריקנית · תוצרת דובק · ערבות לטיב

مكزا من الأصل

„אם לא נשים קץ לאינפלציה נידרדר למצב של מיתון" טוען שר המסחר והתעשיה

(ל). „הגדלת הפריון תקטין את האינפלציה ואילו ירידה בפריון עלולה להחריף את האינפלציה", אמר בסוף השבוע שעבר שר המסחר והתעשיה מר חיים בר־לב בכנס הנהלות וועדי עובדים במסגרת שבוע הייעול.

השר בר־לב אמר, כי אנו עדים כיום לתהליך אינפלציוני במרבית ארצות העולם, אך שיעור האינפלציה בארצות מפותחות מגיע ל־15 אחוז — 10 אחוז בשנה, ואילו אצלנו הגיע השיעור ל־25 אחוז בשנת 1973 ובוודאי לא יפחת מזה בשנה הנוכחית.

סיבות האינפלציה

הסיבות העיקריות לאינפלציה בישראל הן: התייקרות הכללית של חומרי הגלם בעולם, הוצאות הביטחון העצומות בהיקף שלא חלמנו עליו בעבר, הוצאות גדולות לקליטה עליה ולשיפור מצבן של השכבות החלשות. „אם לא נשים קץ לעליה המסחררת של המחירים, נגיע למצב של מיתון בתוך מספר חודשים", הזהיר השר.

השר סקר את המדיניות הכלכלית של הממשלה ואת הצעדים שהוחלט עליהם וקבע, כי מטרות מדיניות זו הן: בלימת האינפלציה, צמצום הפער במאזן התשלומים ומימון נושאים שונים שלא נלקחו בחשבון בעת הכנת התקציב בלא להגיש תקציב נוסף ובלי הדפסת כסף. „למרות החתימה על הסכם עם ההסתדרות בעניין התשלום ותוספת היוקר, עלינו לעשות כל מאמץ כדי לצמצם את הזרמת הכספים למשק. מתן תוספת היוקר בשלמותה תזרים 150 מיליון ל״י כל חודש לשוק. יש הכרח למצוא פתרון בשאלה זו", אמר השר והביע את תקוותו, כי יושג הסכם עם ההסתדרות בימים הקרובים ביותר.

„פריון הייצור משמעו העלאת התפוקה לעובד, וזאת ניתן להשיג על־ידי פעולה בשלושה מישורים: הכנסת מיכון חדיש וניצול יעיל יותר של המיכון הקיים או על־ידי עבודת שעות נוספות ומשמרות נוספות, הנהגת שיטות ניהול מתקדמות הגדלת פריון עבודתם של העובדים. אין כל הצדקה לכך שהתפוקה לעובד בארץ תהיה רק מחצית מן התפוקה לעובד בארצות הברית, או שני שלישים מתפוקתו של עובד באירופה.

מר בר־לב הדגיש את חשיבות יחסי העבודה התקינים לפריון הייצור וקרא להנהלות ולעובדים גם יחד לפעול למען הגברת הרגשת השייכות והמעורבות של העובדים בעבודתם, להגדלת הסיפוק מהעבודה והגאווה על ההישגים בה. „יש מפעלים בהם לא היו שביתות במשך עשרות שנים ויש מפעלים בהם אנו שומעים מדי פעם על סכסוכי עבודה. לדבר יש השלכה ישירה על תפוקת העובדים. הגברת פריון הייצור תועיל לעובד, למפעל ולמדינה", סיים השר.

אושרו תמיכות לארגוני ספורט בחיפה

מאת סופר „הארץ"

ועדת הכספים של העיריה אישרה לאחרונה הקצבה שנתית בסך של 36,500 ל״י לאגודת הפועל על סניפיה ובסך של 10,000 ל״י לאגודת מכבי. כן הוקצבו 5000 ל״י לאגודת ביתר, 2,500 ל״י לזבולון ו־1,500 ל״י לאליצור.

168 מיליון ל״י עודף יצוא על יבוא ברצועה וצפון סיני

מאת עמוס הדר
סופר „הארץ"

הגרעון המסחרי ברצועת עזה וצפון סיני גדל בשנה האחרונה (1973) ב־30% לעומת השנה שקדמה לה (1972). עודף היבוא על היצוא של סחורות הסתכם ב־168 מיליון לירות לעומת 130 מיליון לירות — מתברר מתוך נתונים שנודעו לסופר „הארץ".

נודע, כי הגרעון בסחר עם ישראל, עולה על כלל הגרעון של רצועת עזה והוא מקוזז בחלקו על־ידי עודף היצוא על יבוא סחורות בסחר עם ירדן וארצות אחרות.

יבוא הסחורות ב־1973 הסתכם ב־351 מיליון ל״י, עליה ב־33% בהשוואה ל־1972, לאחר עליה של 43% ב־1972 ו־51 אחוזים ב־1971. העליה הקטנה של היבוא ב־1973 נגרמה מהירידה הניכרת שחלה ברבע האחרון של 1973 בעקבות המלחמה.

יצוא הסחורות הסתכם ב־1973 ב־182 מיליון לירות ועלה ב־35 אחוזים בהשוואה ל־1972, לאחר עליה של 31 אחוזים ב־1972 ו־100 אחוזים ב־1971.

נקבעו חתני פרס קפלן תשל"ד

יוענק ל־11 מפעלים, מוסדות ויחידים מכל ענפי המשק

(ל). 11 מפעלים, מוסדות, ויחידים מכל ענפי המשק, יקבלו השנה את פרס הייעול על־שם אליעזר קפלן. הפרס מוענק זו השנה ה־21 על־ידי המכון לפריון העבודה והייצור בעד הישגים בשדה הייעול ופריון הייצור.

מזכיר ועדת פרס קפלן, מר צבי שילוח, מסר כי לוועדה הגיעו 67 תיקים לבדיקה מכל ענפי המשק. טקס חלוקת הפרס ייערך ביום חמישי באוניברסיטה העברית בירושלים בנוכחות שר העבודה. הפרס יוענק —

למפעל גפים בע״מ והצוות המשימה המיוחד שהוצב למרכז השיקום

בעד שינוי יסודי בתפיסה של תהליך התאמת התותבות לנכים ובחירת שיטה חדשה של עירות לגבה שאיפשרה קיצור זמן התקנת התותבת משלושה שבועות בשנת 1972, ליממה אחת בתקופת המלחמה האחרונה ולאחריה, תוך שמירה קפדנית על איכות מעולה וביצוע ביעילות גבוהה ביותר.

קיצורו של זמן התאמה ושיפור סיבה, מאפשרים לנכה להמעיט בימי אישפוז ולחזור מוקדם יותר לעבודתו, מחזירים לו את בטחונו העצמי ומקלים על התהליך המסובך של שיקומו.

לתע״ש ירושלים

בעד הפעלה יעילה של מערכות ייצור משוכללות, תוך שימוש בטכניקות חדישות ביותר בשטח העיבוד השבבי ובעד פיתוח כוח אדם ומיומנויות מקצועיות.

תע״ש ירושלים הפעיל בהצלחה רבה מערכות מתקדמות באמצעות מח.שב וכן השכיל להתארגן ביעילות רבה ולהגיע לייצור ולשיפוק נשק באיכות מעולה ובהספק ניכר. בתקופת החירום, למרות גיוס כוח אדם, מילא המפעל את דרישותיו הדחופות של צה״ל, עבר על תחזית הייצור בהצלחה לשטחי פעולה חדשים ובלתי מוכרים והצליח להגביר את תפוקתו באחוזים רבים.

לצוות אליסקס: האה דשר משה בן־פורת, יורם צוקרמן, בנימין צבאות, יוסף הוכמן, בצלאל הלוי, שמואל ביר ודו״ר יחזקאל ברנב — חיפה

בעד כושר הבצאה וראשוניות בפיתוח מוצרים רפואיים מתוחכמים, העונים על צורכי הרפואה הגרעינית, וכן בעד יכולתו להביא ביעילות מרובה לייצורם ולשיווקם של מוצרים אלה.

הצוות פיתח מערכת לתצוגת התוצאות של בדיקות גרעיניות רפואיות על פני מסך טלוויזיה צבעוני מיוחד. מוצר שפותח מתוך מגע הדוק עם העוסקים בתחום רפואי זה וידיעה מעמיקה של צורכי המשתמשים בו. המכשיר מצלם את החומר הרדיואקטיבי המוחדר לגוף האדם, אוגר התצלומים בתוך זיכרון המכיל 12,288 תאים ומציג אותם כתמונה שלמה בשמונה צבעים.

לאבא שמיין, קיבוץ עין שמר

בעד טיפוח זני תפוחי עץ המקדימים להבשיל ובעד הישגו ביצירת זן־תפוחים ענה המצטיין במראהו ובטעמו. פיתוח זן סטנדרטי זה מהווה הישג מקצועי וכלכלי ממדרגה ראשונה. התפוחים המבשילים לפני העונה הרגילה, מאפשרים להקדים אספקת פרי טרי לצרכנים ובכך להאריך את העונה.

הזן ענה ניטע כבר במשקים רבים ואף פרץ את גבולות הארץ.

בית המלאכה המרכזי של משרד התקשורת, הנהלתו וחבר עובדיו — חיפה

בעד קידום יוצא מגדר הרגיל של יעילות הפעולה במפעל ממשלתי. בית מלאכה זה שעמד בפני חיסול, הצליח הודות למאמצי ההנהלה וחבר עובדיו, להגדיל את ייצורו בערכים ריאליים ב־360 אחוז ולהגדיל, בתקופה של חמש שנים, את פריון העבודה לכל עובד בשיעור של 100 אחוז.

[illegible] זה, הפועל במסגרת המשק הממשלתי, יכולה לשמש דוגמא לאפשרויות הייעול במגזר השירותים הציבוריים.

למהנדס שאול לבינזון ממכשירים ביוא רפואיים בע״מ — קרית ויצמן

בעד הישגיו בפיתוח למעלה מ־15 מכשירים ופריטים לייעול השירותים הרפואיים. המכשירים פותחו על־ידי מר לבינזון בעבודת שנים והם עדות למחשבה מקורית ולדבקות במטרה הראויים לציון, חלק מהם נכנס לייצור שוטף ומשווק בארץ ובחו״ל, פיתוח המכשירים איפשר הקמת מפעל ייצרני עתיר ידע, בעל פוטנציאל רב חלוץ בייצור מוצרים — פרי פיתוח ישראלי — לשימוש חד־פעמי ברפואה.

לצוות ההקמה של מחצבת אבן וסיד בשפרעם בראשותו של המהנדס זאב פל

בעד תכנון מקצועי יוצא מגדר הרגיל של המחצבה, הקמתה ביעילות מירבית ובניית מרבית מכונות הייצור המתקדמים בארץ, תוך הכנסת חידושים טכניים מתקדמים בידהר. הביצוע המעולה הביא לקיצור משך הקמת המפעל, לחסכון בכוח אדם ולחסכון בהשקעות הנאמד במיליוני לירות.

הקמת המחצבה נעשתה בשלבים, כאשר בשלב ראשון הופעל מפעל נייד, שאיפשר הפעלה חלקית של המפעל תוך כדי הקמתו ואספקת חומר שנדרש בשוק.

לבית ההארחה של איילת השחר ולמנהלו דב אשבול

בעד הצטיינות בהפעלה יעילה של בית ההארחה ברמה גבוהה ובמגמת מלבב, תוך ראיית השירות בו כשליחות מיוחדת שנועדה לאפשר לתייר ולאורח להכיר את האופייני לארץ ולקיבוץ.

מנהל בית ההארחה וצוות עובדיו מהקיבוץ ומחוצה לו הגלילית ראוים במוסד אתגר לעצמם ולקיבוץ ומצטיינים ביעילות, בטיפול מסור באורחים, ברמת תפוקה גבוהה ובאיכות השירות. בזכות פעולתו ויעילותו יכול בית ההארחה באיילת השחר לשמש דוגמא לענף התיירות בארץ ישראל.

למרכז ההדרכה של התעשיה האווירית — לוד

בעד ארגון למופת של מערכת ההדרכה במפעל רב־ביכורים, ורב־עובדים, היכולה לשמש דוגמה למרכזי הדרכה בארץ ובעולם.

המרכז פיתח מערכת ארגונית ושיטת הסמכה מקצועית מפורטת, המאפשרת ייצור יעיל בטכנולוגיות מתקדמות וכן בקרת איכות העצמית בידי העובדים עצמם. שיטה זו חוסכת זמן וכוח אדם, שהרי מיועדים לספק על הטיב ומעלה את יוקרתם המקצועית של העובדים.

להאה עודד שמואלי, עמירם בן־פל, דני ליפשיץ ואדי רוזנצוייג במפעל מודקון קרית מוצקין

בעד קידום החדרת בקרה אוטומטית בתעשיה הבינונית והזעירה בישראל, על־ידי ייצור מחל של מיכשור בקרה, וגילוי יוזמה ותושיה בהדרכת מפעלים בשימוש באמצעים אלה. הודות לכך נתאפשר למפעלים אלה לשכלל את מערכי הייצור שלהם, לשפר את איכות מוצריהם ולהגביר את תפוקתם.

צוות מפעל מודקון יכול לשמש דוגמא לאפשרויות פיתוח מדעי וסיוע להעשיה המבוצעים על־ידי מפעל זעיר.

ליוחאי קמחי, מעין הרוד (איחוד)

בעד תרומתו לענף המדגה בארץ על־ידי פיתוח מערכת ממוכנות לשליה, מיון ואריזת דגים, ובעד הגברת תפוקת הדייג שהושגה באמצעות פיתוח מתקני האכלה רצפה ומתקני אוורור בשופרים.

שכלוליו של יוחאי קמחי, מאפשרים את המשך פיתוחו של ענף המדגה בפני בעיית המזרות בגלל הזדקקותו לעבודות ידיים ולעבודה פיסית קשה. יישום חידושיו הביא לחיסכון בקרקע, במים ובכוח אדם להפקת יחידת דגים, הגביל את יבולים ותרם תרומה כלכלית ניכרת למשק החקלאי בארץ.

הורים שכולים: הציבור מגלה כלפינו יחס של אטימות

נועדו עם נשיא המדינה ✱ הבטיח עזרה

מאת כתב „הארץ"

נשיא המדינה אפרים קציר, נפגש לא מכבר עם קבוצת הורים שכולים ממלחמת יום הכיפורים במשכנו בירושלים, בנוכחות שליחו הצבאי.

ההורים מסרו כי הנשיא הבטיח להפגישם בקרוב במשכנו עם קציני צה״ל בכירים ואמר להם כי הוא יעשה כמיטב יכולתו לסייע להם לגבור על בעיות כאובות.

הפגישה, שנמשכה יותר משעתיים ברוח טובה, נסתיימה בהגשת תזכיר מטעם ההורים השכולים ובו תיאור מצבם:

✱ הקפדה מלאה על כיבוד זכר הנופלים. יש עיריות ובתי־ספר על־יסודיים שלא טרחו לפרסם אפילו מודעות אבל ובהן שמות הנופלים בני המקום ובוגרי בתי־הספר. יש עיריות שלא דאגו להניח אפילו זר פרחים אחד ביום הזכרון לחללים בבית־הקברות הסמוך שבו קבורים עשרות בני העיר. ההורים דורשים שעיוות זה יתוקן לקראת יום השנה למלחמה, וכן יחולקו להורים השכולים מדליות מתאימות של יחידות צה״ל.

✱ ההורים השכולים עומדים על מוסדות הציבור והציבור, המגלים לדבריהם אטימות ואף יותר מזאת כלפיהם, כי יחדלו לראות בהם מיטרד שכן בניהם נפלו על קיומם של עם המדינה. מצער וכואב שעל ההורים השכולים להזכיר זאת. אין קרוביהם של הנופלים ראויים לביזוי. ההורים השכולים מוחלים מראש על הכרת כבוד גלויה, אך ייאבקו ביחס לא מתאים כלפיהם.

✱ ההורים השכולים עומדים כל כך שבנים יחידים של משפחות שכולות ישרתו ביחידות מתאימות בשירות חובה ובמילואים. הם מתריעים על הקריאה למילואים של הורים שכולים רבים, שאף זה שבו מקבורת בניהם, שחלקם היו נעדרים עד כה.

✱ יש לבטח את חיילי החובה — דבר שלא קיים עד כה. כאשר פועל נהרג בתאונת עבודה חל עליו חוק ביטוח לאומי, אך לא כך לגבי החיילים בשירות חובה. ההורים השכולים דורשים ביטוח ראלי של אנשי צבא הקבע הגנה על אמהות ואבות שכולים שכירים לנוכח התנכלות המעבידים עליהם הכפופים להם, כבר קרו מקרים כאלה.

נפסקה פעילות נציגי צה״ל בסניפי הביטוח הלאומי

נציגי צה״ל לבירור תשלומי משפחה יפסיקו את פעילותם ברוב סניפי הביטוח הלאומי ב־1 באוגוסט השנה, ואילו בירושלים, בתל־אביב, בחיפה ובבאר־שבע ב־1 בספטמבר 1974. על כך מסר אתמול דובר צה״ל.

החלטה על כך נתקבלה לאור העובדה כי התשלום למשפחותיהם של החיילים, אשר היו בשירות מיוחד, נפסק ב־30 ביוני, וההמחאות האחרונות לזכאים לתשלום נשלחו בתחילת חודש זה.

ואילו ב־1 ביולי הופעלו לגבי חיילי המילואים סדרי התשלום, שהיו נהוגים לפני מלחמת־יום־הכיפורים, כלומר, תשלום מקרן־השוואה בתום השירות לפי טופס 3010.

לאחר הפסקת פעילותם של נציגי צה״ל בסניפי הביטוח הלאומי, אפשר יהיה לברר סוגיות הקשורות לתשלומי משפחה תמורת שרות מילואים עד ה־30 ביוני 74 על־ידי פנייה בכתב לדואר צבאי 2146(תש).

קבלת קהל בסניפים תמשך עד 1 בספטמבר 1974.

בירושלים — ברחוב בן שטח 4 בימים א׳—ו׳ בין השעות 8—13.

בתל־אביב — ברחוב אבן־גבירול 62 בימים א׳—ו׳ בין השעות 8—13.

בחיפה — בשדרות המגינים 47 בימים א׳—ו׳ בין השעות 8—13.

בבאר־שבע — בקרית הממשלה בימים א׳—ה׳ בין השעות 8—13.

בכל הסניפים האלה תהיה גם קבלת קהל אחה״צ בימים ב׳ וד׳ בשעות 16—18.

10 ערים מחפשות רב עיר — ואין

(ל). — שר הדתות, מר חיים י. צדוק, שלח אתמול מכתבים ל־10 עיריות ומועצות מקומיות שבהן פנויות משרות רבני הערים, בפניה למנות את נציגן לאסיפה הבוחרת את רבני הערים.

על־פי התקנות לבחירת רבני ערים מורכבת האסיפה הבוחרת מנציגי העיריה, המועצה הדתית ונציגי בתי־הכנסת הגדולים בעיר.

מבדיקה שערך שר הדתות התברר, שבעשר ערים גדולות בארץ פנויות משרות רבני העיר, באחדות מהן כבר שנים רבות. לדעת שר הדתות, פוגע מצב דברים זה בשירותים הדתיים הניתנים לתושבי הערים.

במכתבו מסב מר צדוק את תשומת לבן של העיריות והמועצות הדתיות שעליהן למנות את נציגיהן תוך שלושים יום מתאריך שליחת מכתבו. באם לא יענו לפניה זו ולדרישה נוספת, רשאי שר הדתות, בהתאם לחוק, למנות לאחר 15 יום את נציגי הגוף שלא מינה.

מדובר ב־16 משרות פנויות לרבנים אשכנזים וספרדים בערים ירושלים, חיפה, פתח־תקוה, בני־ברק, רמת־גן, ראשון לציון, חולון, רחובות, טבריה, חדרה ועפולה, בחלק מהערים פנויות כהונות הרב הספרדי והרב האשכנזי ובחלקן הכר רק אחד בלבד.

שר הדתות הביע תקוותו, שעכשיו יענו הגופים הממנים ויעשו כל מאמץ לזרז את התהליכים לבחירת רבני הערים.

תושב מגדל העמק, ששוחרר לפני שבוע ימים מבית הסוהר, נלכד אתמול בבוקר במכונית גנובה, לאחר מירדף מלווה יריות.

האופרה הישראלית
THE ISRAEL NATIONAL OPERA

שני מופעים בהצגת ערב אחת
יום ב׳ 8.7 בנייני האומה — ירושלים
יום ה׳ 11.7 אולם ארמון — חיפה

קאבלריה רוסטיקנה • מאסקאני
בחלק השני של הערב
בלט האופרה הישראלית

הצגות נוספות בתל־אביב: 23.7 ● 4.8
כרטיסים: אלנבי 1, טל. 57228 ● ירושלים — ברטאים
חיפה — קופת מכבי — פרוכשטיין

ילדים עד גיל 6 חינם

צא לחופש
במלון תדמור
הרצליה חוף־ים

פנסיון מלא:
✱ 55.50 ל״י לאיש בחדר זוגי + 15% שרות + 10% מס
✱ ילדים בחדר ההורים עד גיל 6
חינם
✱ מגיל 6 עד 12 50% הנחה

הזמנות: מלון תדמור הרצליה טל: 938321

מכונית זו יכולה להיות שלך

פיג׳ו 104
המכונית בעלת 4 הדלתות הקצרה ביותר באירופה
954 סמ״ק-הנעה קדמית-4 דלתות-
אורך: 3,58 מטר-קלה לתמרון ולחניה-
בטוחה,נוחה ומהודרת-
חסכונית: 17,25 קמ׳ לליטר ב-80 קמ״ש!

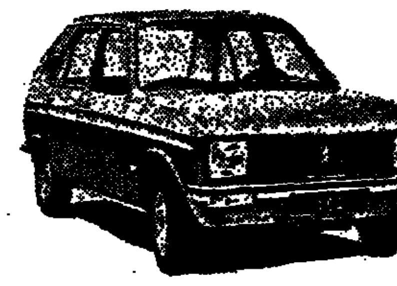

מכונית זו תוגרל
במבצע פרסים ענק של
הלוח הכפול
פרסם בלוח הכפול
ותשתתף גם אתה בהגרלת הפרסים הגדולה

„קייטנת קיבוץ תל־יצחק"
כנפגש נוער בינלאומי
גילאים 16 - 13
מחזור שני 28.7.74 — 19.8.74
★
פרטים והרשמה: קיבוץ תל־יצחק — דאר תל־יצחק
טלפון מס׳ 053—99281 — משעה 7.00 עד שעה 12.30
מספר המקומות מוגבל

תיאטרוני ישראל
הערב 8.7
הבימה:
מות דנטון:
תל־אביב האולם הגדול
הקאמרי:
שלש מסיבות:
תל־אביב
התיאטרון העירוני חיפה:
נמר הברבורות:
חיפה
התקוה האחרונה של רחוב נחמני:
חיפה בית רוטשילד

התיאטרון העירוני חיפה מציג
במסגרת הפסטיבל הישראלי תשל״ד
הצגות בכורה
נמר חברבורות
מאת יעקב שבתאי
בימוי: עודד קוטלר
תפאורה ותלבושות: רות דר
תאורה: יחיאל אורגל
משתתפים: יוסי ידין, אילן דר, שמואל וולף, יוסי יבלונקה, מיכאל כפיר, אלכס מונטה, גיטה מונטה, לאורה ריבלין, רינה רוזנבאום, גיורא שמאי
הערב 8.7 חיפה, יום ד׳ 10.7 חיפה
יום ג׳ 9.7 חיפה, יום ה׳ 11 חיפה
באולם הקאמרי תל־אביב: מוצ״ש 13.7, יום א׳ 14.7

הפסטיבל הישראלי 1974
התזמורת הפילהרמונית הישראלית
בהשתתפות חברי תזמורת האקדמיה למוזיקה, אוניברסיטת ת״א

מנצח: זובין מהטה

סולנים: ג׳סי נורמאן, סופרנו
רוזה ואגמאן, מצו־סופרנו
ג׳ין פרגוסון, טנור
היינץ קרוזה, טנור
זיגמונד נימסגרן, בריטון

✱ המקהלה הפילהרמונית, תל־אביב (מנהל: סטנלי ספרבר)
✱ המקהלה הקאמרית ליד האקדמיה ע״ש רובין בירושלים (מנהל: סטנלי ספרבר)
✱ מקהלת גברים ליד בית ציוני אמריקה (מנהל: יוסף פרידלנד)
✱ מקהלה קאמרית חיפה (מנהל: יהודה אנגל)

תכנית:
שנברג - „שירי גורה" - ביצוע בכורה בארץ

הבקורת בעתונות העולמית:
...הביצוע ב„לה־סקאלה"... הוא מצוין לחלוטין. זובין מהטה היה ראוי להערצה בזכות הקונצרטציה המזהירה שלו, ובכך פיצה את מילאנו בעבור הצפיה הארוכה ל„שירי גורה".
קוריארה דלה סארה, 14.6.73
...העצומה הסמאנטית של המוזיקה הובלטה בביצוע הלוהט של זובין מהטה, אשר ידע להעמיד לרשות הפרטיטורה את יכולתו הטכנית המפליאה. לה סטאמפה, 14.6.73
...שרביט הקסמים של זובין מהטה שלט באוטוריטה גדולה על כל המערכה. לה נוטה, 14.6.73
...אם על דוכן המנצח ניצח מוזיקאי פלאי כפי שהוא זובין מהטה, אז האזנה להתמסרות נלהבת לתצוגה הקולית... איל ג׳ורנו, 14.6.73

● 13.7.74 — ירושלים. בנייני האומה, בשעה 21.15
● 14.7.74 — תל־אביב. היכל התרבות, בשעה 20.30
● 15.7.74 — גן לאומי קיסריה.
תיאטרון רומי, בשעה 20.30

אוניברסיטת תל־אביב
מודיעה
הסמינר על אמריקה הלטינית
ייפתח הערב, יום שני, בשעה 7.00 באולם [illegible], בבנין מכסיקו, קריית האוניברסיטה, רמת אביב.
הרצאת פתיחה:
Professor Victor L. Urquidi
נשיא הקולג׳ של מכסיקו
על הנושא:
LATIN AMERICA WITHIN THE CONTEMPORARY WORLD ORDER
ההרצאה תינתן בשפה האנגלית
הציבור מוזמן.

האגף לתרבות, חברה, נוער וספורט
המדור „אירועים"
והחברה לפיתוח התיירות
בשיתוף עם משרד התיירות
מתכבדים להזמין לתושבי העיר והבאים אליה מקרוב ומרחוק
מנחות כרמל
ב„גן־האם", הר־הכרמל
ביום רביעי, 10.7.74, בשעה 5.00 אחה״צ
בביצוע:
תזמורת „גיתית" ו„חובבי המוסיקה" במוסיקה קלאסית קלה ושירי עמים ✱ אסתר ברדוגו — בשירה ✱ מיכאל שמרן — בשירה ✱ מנצח — שלמה ברוקנר ✱ סולנים — [illegible] ניל ואבן אורית
הכניסה חופשית — הישיבה על הדשא

מועדון דרייב־אין
טל. [illegible]
מציג
הצגות הצגות!!!
מחר ובימים רביעי והמישי
✱ מייקל קיין
✱ קארל מלדן
בסרטו של הרי זלצמן
מוח שווה בליון
"BILLION DOLLAR BRAIN"

במועדון „בר־ברים"
בן אביגדור 29 תל־אביב
בכל יום ב׳
ערב ריקודים והכרויות
הכניסה —5 ל״י
לאקדמאים, לסטודנטים
מלווים בלבד

ירושלים
אדיסון: יסורי פריצה
אור־גיל: שמחים בשלג
אוריון: שרית
אורנע: הפרחחים העליזים
הבירה: שאלה של אהבה
חן: קוראים לי אף אחד
ירושלים: איזה מין עתרה
סמדר: פרפר
עדן: העוקץ
רון: אבו־אל־בנאת

חיפה
אורה: אבו־אל־בנאת
אורין: המחוק והילד
אורלי: המבט
אמפיתיאטרון: סטודנטיות במלכודת
אורדן: הלילה האמריקאי
ארמון: העוקץ
בית רוטשילד: הנערה [illegible]
גל־אור: צבאו הפרטי של [illegible]
חן: פרפר
מוריה: קט באלו
מירון: הכופר
עצמון: קוראים לי אף אחד
עממי: אין עשן ללא אש
פאר: אוהדה הכרך
רון: טיפול בהלם
שביט הכרמל: הלגעון המקסים

קריות (חיפה)
זהר: הרי המוהם הזהר
בית העם: היו זכבים במערב
סביון: היו זכבים במערב
יובל אור: אחיינים וקרובים
כפיר: כך היינו

חדרה
גן־זהר: פתוח — ביג בוי
סגור — האיזה ההמשך

רמת־השרון
כ.ד: הרדיפה

ר"ג, גבעתיים
אורדע: כך היינו
אורלי: קרבת עזן
אואזיס: שלגיה ושבעת הגמדים
ארמון: גודלה של אשה יפה
גל־אור: אני אוהב את גירהתי
הדר: פארק האהבה
לילי: איזה מין עתרה
רמת־גן: אהבת החיים
שביט: בא הבלש

ראשון־לציון
תפארה: פוליני

פתח־תקוה
אורון: הינשוף
הדר: רבי יעקב
היכל: הבלונדיני עם הנעל השחורה
שחם: הקריה בילבביות

הרצליה
דוד: פרפר
הבצלת: הבריחה
היכל: הרי הכיים
תפארה: קריתי גי

נתניה
אסתר: התמודדות
דויד: הקמבר הסיני
כסודין: סגור — פרק התחל
פתוח — כרטיקי
שרון: אהבת החיים

בת־ים
אורנים: [illegible]
בת־ים: [illegible]
עצמאות: הבלונדיני עם הנעל השחורה

חולון
ארמון: האולם הגדול [illegible]
רינה: הכב גבליאל

יפו
בירה: רבי יעקב

תל־אביב
אופיר: ההתמודדות האחרונה
אורלי: אבו־אל־בנאת
אלנבי: העוקץ
אסתר: פרפר
אורדן: דיבוק
בן־יהודה: [illegible]
גורדון: ללא הגיבה
גת: אלבי
דקל: [illegible]
דרייב אין: [illegible]
הוד: פארק האהבה
הוד: האיזבה
חן: שלגיה ושבעת הגמדים
לימור: [illegible]
מוגרבי: [illegible]
מרכזים: [illegible]
מדבר: [illegible]
סינמה 1: [illegible]
סינמטק: אביבים
סבודין: הבבט
סינרמה: קוראים לי אף אחד
פאר: הבל נשאר במשפחה
פריז: [illegible]
צפון: קוראים לי אף אחד
רמת־אביב: [illegible]
תכלת: [illegible]

לנופש עם אוו
הזמנת מקומות לבתי מלון ומרגוע
ללא תוספת מחיר
תל אביב: אלנבי 113, 612567
כיכר דיזנגוף: ריינס 4, 248306
חיפה: רח' הרצל 22, 645404
נתניה: רח' הרצל 4, 22947
ירושלים: המלך ג'ורג' 19, 226075
רחובות: הרצל/פינת יעקב 951155

מצרים מסתערת על התייר האמריקאי

מאת חביב כנען
כופר „הארץ"

בעקבות חידוש היחסים הדיפלומאטיים עם ארה"ב והרגיעה הבטחונית כתוצאה מהסכם הפרדת הכוחות עם ישראל, מפתחות מצרים מסע עידוד תיירות רחב בארה"ב; כוונתו להביא עד סוף 1974 60 אלף תיירים אמריקאים.

לדברי מר אברהים נגיב, שר התיירות התעופה והאזרחות של מצרים יוגדל תקציב משרדו לשנה זאת ב־30%. במסגרת מסע העידוד יבואו קבוצות רבות של סוכני נסיעות ועתונאים למצרים. סגנו, מר עדל כאהר, הוסיף כי לצורך הגברת זרם התיירות מארה"ב שוקלת ממשלת קהיר פתיחה של שורת קתטוליות לשכות תיירות ברחבי ארה"ב. השניים דיברו עם כתבת „טראוול ויקלי" האמריקאי בקהיר. לדבריו יבקרו השנה במצרים כמיליון וחצי תיירים וב־1982 מתכוננת ארצו לקלוט חמישה מיליונים מבקרים.

לצורך זה נבנים בתי מלון בנדלים (בקהיר, בלוכסור, באסואן) ומלונות מפורסמים ישנים עוברים שיפוץ יסודי (מינה ליד הפיראמידות). חברת הילטון עומדת לבנות מלון שני בקהיר עם 600 חדר.

מת פנחס מיטל

היה קצין משטרה יהודי ראשון בחדרה

(ע). פנחס מיטל (מיטלמן), שהיה קצין משטרה יהודי ראשון בחדרה בתקופת המנדט, מת אתמול מהתקף לב.

בשנים האחרונות היה קצין בטחון בסניף בנק לאומי בחדרה. בן 75.

בראשית דרכו בארץ, עבד בכבישים ובפרדסים באזור ראשון לציון. אחר־כך התגייס ל„משטרה המעולה", משטרת רוכבים שהיתה מורכבת כערבים, יהודים ודרוזים. אחרי פירוקה המשיך בשרותו במשטרה.

עם פתיחת תחנת משטרה בחדרה, נתמנה לקצין. בתקופת כהונתו עמד בקשרים חשאיים עם מיפקדת ההגנה באזור, ביחוד בעניני העפלה. עם ייסוד משטרת ישראל, נתמנה למפקד משטרת חדרה וכיהן בתפקיד זה עד יום פרישתו לגימלאות ב־1957.

למתר נועד ראיון עם בעלי צה"ל על נושא שירותו במשטרת המנדט ובמשטרה ישראל.

הניח אשה, שני בנים ובת. הלוייתו תיערך היום ב־4.

מת אליעזר פירמן

(ע). אליעזר פירמן (51), מפעילי ההגנה בגליל, מת אתמול בטבריה מהתקף לב. הניח אשה ושלוש בנות.

יליד תל־אביב, התגייס בימי מלחמת העולם השניה לבריגדה ונפצע בחזית איטליה. בתום המלחמה, שירת במשטרת הישובים העבריים בגליל והיה מפעילי ההגנה באיזור. ב־1963—1966 שירת בשגרירות ישראל במוסקבה. ב־1971 יצא לשליחות לאתיופיה. לפני ימים אחדים נבחר לנשיא רוטרי בטבריה.

הלוויתו תיערך היום.

צ'רלי ביטון נעצר ל־10 ימים – חשוד בתקיפת חייל

הפנתרים החליטו להפגין גם בלי רשיון

(ע). בית משפט השלום בירושלים הורה אתמול לעצור ל־10 ימים את צ'רלי ביטון, מראשי הפנתרים השחורים, כחשוד בתקיפת חייל ובגרימת חבלה חמורה. בעת הבאת פקודת המעצר התפרץ צ'רלי והטיח מילות גנאי ואיומים כלפי השופט. השופט, ד"ר י. בזק, הגיש תלונה למשטרה על בזיון בית המשפט והעלבת עובד ציבור.

ביטון נעצר ביום ה', לאחר שחייל התלונן במשטרה כי הותקף על ידו ועל ידי אדם נוסף שהיה בחברתו. לפי סיפורו של החייל, עצרו אותו השניים ברחוב וביקשו ממנו כי יקנה עתון בשבילם. משסירב תקפו אותו וכתוצאה מהפגיעות ניזוק עור התוף באזנו.

בבית המשפט טען ביטון כי ראה אנשים שאינו מכיר תוקפים חיילים אך הוא לא התערב בריב.

נגד צ'רלי ביטון תלוי ועומד עונש מאסר של שבעה חודשים בגין הרשעה על תקיפת שוטר והעלבת עובד ציבור. הוא לא ריצה את העונש עד כה כי ניתנה לו אפשרות לבקש חנינה מנשיא המדינה.

ראשי הפנתרים ביקשו להתקבל היום אצל הנשיא בענין החנינה, משום שצ'רלי עצמו מסרב לבקש חנינה.

הפגנה

מרכז תנועת הפנתרים החליט אתמול כי הפנתרים יערכו הפגנות מחאה, בין אם יינתן להם רשיון מאת המשטרה בין אם לאו.

בישיבת המרכז, שנערכה בבית בני ברית בתל־אביב, בהשתתפות נציגים מ־36 סניפים, טענו המשתתפים, כי לא יפנו יותר אל השלטונות שאינם עושים דבר בשבילם, על אף ההבטחות שניתנו להם לפני הבחירות לכנסת, בדבר חיסול העוני.

בישיבת המרכז דנו בצעדים שיש לנקוט לחיסול שכונות העוני בארץ, ולמימוש המלצות ועדת כץ לטיפול בנוער המצוקה. כן הוחלט להתביעה לביטול גזר הדין נגד צ'רלי ביטון.

מזכיל הפנתרים, מר שלום כהן, הודיע כי הוא מבקש להתפטר מתפקידו כדי להתמסר לבעיות הנוער. הוחלט שלא להיענות לו עד שיוחזר במציאת ממלא־מקום לתפקיד זה.

אתמול היה יומו הראשון, בתפקידו כמנהל גמ"ל ב. ג., של אל"מ (מיל.) אלעזר (צ'יטה) כהן.

מושב הפדרציה לכלכלת הבית ייערך בנתניה

מאת סופרת „הארץ"

100 נציגות מ־30 ארצות עומדות להגיע ביומים אלה כדי להשתתף במושב הפדרציה הבין־לאומית לכלכלת בית.

הדיונים, שייערכו במלון גולדר בנתניה, יימשכו חמישה ימים ויהיו מוקדשים לבעיות פנימיות של הפדרציה, לבחירות ולהכנת הקונגרס הבא, בקנדה. לבחירות מועמדת גב' גבריאלה קדמן (ממשרד החינוך, מפקחת ומרצה לתזונה), לכהן בועד הפועל של המועצה הבין־לאומית.

מקצוע כלכלת הבית נכלל בארצות המפותחות במקצוע הוראה באוניברסיטאות. בוגרות מקצועות אלו, בתואר שלישי, עוסקות בחינוך והוראה, בניהול מוסדות, בעיקר על תזונה ובמזון ובמשמעות טכנולוגיות של מזון. בישראל יש על יד הפקולטה לחקלאות של האוניברסיטה העברית בית ספר לכלכלת בית, ברחובות, המעניק תואר־ראשון.

כלכלת בית מודרנית מדגישה את הניצול היעיל של האמצעים העומדים לרשות המשפחה לצורך קידומה ורווחתה וכן לניהול יעיל של מוסדות מבחינה משקית ואנושית לרווחת המוסד והחוסים בו.

בישראל פעילה האגודה לקידום מקצועות כלכלת הבית ובה מורות, מדריכות, מנהלות מוסדות ומרצות במדרשות ובפקולטה ברחובות.

יום הזכרון להרצל — מחרתיים

יותר מ־2000 בני נוער ויותר מ־500 עולים מבריה"מ ומארצות מצוקה אחרות, ישתתפו בטכס ההתייחדות עם זכרו של הרצל, שייערך מחרתיים בהר הרצל במעמד נשיא המדינה הפרופ' אפרים קציר ובהשתתפות ראש הממשלה מר יצחק רבין, שרים, יו"ר הועד הפועל הציוני, ח"כ יצחק נבון וחברי ההנהלה הציונית.

הנואם יהיה יו"ר ההנהלה הציונית מר פנחס ספיר.

השנה יצויין הטכס 70 שנה למות חוזה המדינה, ויעמוד בסימן המאבק לעליה מבריה"מ ומארצות ערב.

✱ יום השבתון של העובד הלאומי (ביום ד', כ' תמוז) יצויין בעליה המסורתית של הסתדרות העובדים הלאומית לקברו של הרצל. המשלחות יפקדו את קברו של ז'בוטינסקי ורעייתו. העליה תיערך ב־12 בצהרים. ב־11.30 ייערך ברחבת הר־הרצל טכס הכרזת גרעין הנח"ל „רעם" של הנוער העובד הלומד הלאומי.

✱ ביום השנה ה־15 למות הרב הרצוג, ייערך מחר בבית־הכנסת שבהיכל שלמה בירושלים, טכס הלוקת 52 מילגות ופרסים לבוגרי עליית הנוער בני ישיבות. ישתתפו הרב הראשי עובדיה יוסף, מר יוסף קלאורמן, חבר הסוכנות היהודית וראש עלית־הנוער, רבנים, אישי ציבור ומחנכים.

ד"ר מרדכי לוינשטיין הובא למנוחות

(ע). ד"ר מרדכי (מקס) לוינשטיין (78), מוותיקי הרופאים בחיפה, הובא אתמול למנוחות.

נולד בגרמניה ולאחר שסיים את לימודיו הוסמך כרופא. עלה ב־1938 והשתקע בחיפה. במשך שנים רבות עבד כרופא בקופות החולים ועסק גם בפרקטיקה פרטית. היה מפעילי ההגנה והגיש עזרה רפואית לעולים בתקופת ההעפלה.

הלוייתו יצאה מביתו ברחוב פבר גר והלפה ליד בית הכנסת אהבת תורה, שם ספדו למנוח חותנו הרב י. שלזינגר, הרב י. רוזנטל אב בית הדין, ח"כ קלמן כהנא, ונשיא בית הכנסת, ד"ר דוד מרגנר.

הניח בן ושלוש בנות. נטמן בבית העלמין החדש שבכפר סמיר.

אזכרה לצבי עמיצור

(ע). במלאת שלושים למותו של העתונאי צבי עמיצור, מעורכי „על המשמר", נערכה אתמול, בבית העלמין בקרית שאול, אזכרה וגילוי המצבה. השתתפו רבים מ„על־המשמר", בני המשפחה, חברים ומוקירי זכרו. עורך „על המשמר", מרק גפן, העלה קווים לדמותו וציין את תרומתו הרבה לצחות.

הקמת ועדת עיר אזורית לנזקי סמי מוקמת בכל רחבי הארץ — על כך מסרו מר א. מילוא ועו"ד אריה בריק ממשרד הסעד בטקס הקמת ועדת עיר אזורית לירושלים ומבשרת ציון.

אורחים רבים מגיעים לנופש בגליל המערבי

מאת יהודה אריאל

עם התחלת השבוע השני של פגרת בתי הספר החלו להגיע למקרכות הנופש והקיט בגליל המערבי מספר יותר גדול של אורחים. בית ההבראה של קופת חולים בשבי ציון כמעט מלא ובית תה במקום יתמלא לקראת סוף השבוע. בנשר הזיו וכפר לימן התפוסה עוד אינה מלאה. לנהריה החלו להגיע אורחים רבים, ומתעיין הקמפינג באכזיב נמסר על תפוסה טובה והזמנות רבות.

אתמול נפתחו הקייטנות בכל ישרי הספר והגר של המועצה האזורית מטה הגליל וכן האריכו בחודש ביישובים אלה הלימודים בבני הילדים. הקייטנות בכפלות ובהרשות נפתחו השנה במיסגרת בתי הספר ולא במשותף במדרשות, כבשנים קודמות, משיקולי בטיחות. גם בנהריה נפתחו אתמול הקייטנות ליד בתי הספר ואילו מתנה הנופש המסורתי של משרד החינוך נפתח שוב בבית הספר ויצמן בעיר.

בעלי בתי מלון קובלים על הזנחת הענף

מאת שמואל הגר
סופר „הארץ" באילת

בסוף השבוע שעבר נפגשו באילת אנשי התאחדות בעלי בתי המלון בישראל, בדיוניהם התעכבו על המצב הקשה השורר בבתי המלון בישראל ועל מיעוט התיירים והלינות בבתי המלון. מר יצחק בלוך יו"ר ההתאחדות אמר כי מדינת ישראל קבלה הכנסה במטבע זר בסכום של 230 מיליון דולר בשנת 72/73 ולא היה כל קושי לשלם סכום זה בקלות עם שיפה יזכה ומאמץ לדבריו יש להתייחס לתיירות כמכשיר להכנסת מטבע זר למדינה ולא לראות בתיירות מלונות בלבד.

בכאב ובצער רב אנו מודיעים על פטירת אחותי, גיסתי, ודודתנו היקרה

אלישבע (ליזה) כצנלסון

מבית וולטש
בשנת ה־85 לחייה

רוברט ואירנה וולטש, לונדון
ראובן ופאט וולטש, סאסאוקאס
שושנה והאנס גומפרט, זכרון יעקב
דניאלה ומל טל, ירושלים
ומשפחותיהם

לפי צוואתה נמסרה גופתה ל„הדסה" בירושלים לשם מטרה מדעית.

יקירתנו

מלכה הגיתי

איננה

שרה, מקסי, מיכל וטלי, אפרת,
יונתן, נעמי, ימי ויעל
וכל קרובי המשפחה

הלויה תתקיים היום, י"ח בתמוז תשל"ד 8.7.74 בקיבוץ מעגן מיכאל בשעה 4 אחה"צ. אוטובוס מיוחד יצא מרחבת היכל התרבות בשעה 3 אחה"צ

נא להמנע מביקורי תנחומים

בצער רב ובגיגון קודר
אנו מודיעים על פטירת אמנו וסבתנו היקרה

אלה (דושינקה) שלם

אלמנת וילי שלם ז"ל

הלויה תצא היום, יום שני, י"ח בתמוז תשל"ד, 8.7.74 בשעה 3.15 אחה"צ מבית ההלויות ברח' דפנה מס' 5 ת"א

דינה פליניק ומשפחתה

ביום השלושים להבאתו לקבר ישראל של

סרן גיל הרן (האן)

תערך אזכרה ביום רביעי כ' תמוז תשל"ד 10.7.74 בשעה 5.30 אחר הצהרים בבית העלמין הצבאי בקרית שאול

אשתו אסתי
אחיו מיכה האן

במלאות שש שנים לפטירתו של
בעלי, אבינו וסבנו הבלתי נשכח

ר' משה גולדמן ז"ל

יעלו בני ביתו וידידיו, מוקירי זכרו, לקברו
בבית העלמין הישן, רחוב טרומפלדור, תל־אביב
ביום חמישי, כ"א בתמוז תשל"ד, 11 ביולי 1974
בשעה 13.30

המשפחה

במלאת ארבע שנים לפטירתה של

אורה רייפמן ז"ל

לבית סיניבר

תערך אזכרה ביום רביעי, כ' בתמוז, 10.7.74
בבית העלמין הישן רח' טרומפלדור ת"א בשעה 4.00 אחה"צ

המשפחה

בצער עמוק ובכאב אנו מודיעים על פטירתו של

נפתלי הלברשטט

ההלויה התקיימה ביום ו' 5.7.74

המתאבלים:
אשתו: פנינה הלברשטט
בתו: שרה ושלום אונגר
בתו: עדינה ושאול לנדאו
נכדיו: רמי ויעל אונגר
סמדר אונגר
מיכל ואיתן רוזנבלט
ליאור ויובל לנדאו
נינתו: טל

בזעזוע ובכאב אנו מודיעים
על מותו של אבינו, סבנו ואחינו היקר

מוריץ (משה) ויס
ז"ל

ההלויה התקיימה בי"ז בתמוז תשל"ד (7.7.74) בירושלים

אשתו
בניו
אחיו
נכדיו
ונינו

חברי המחלקות לפולימרים ולפיסיקה כימית
במכון ויצמן למדע

מבכים את מותו הפתאומי של ידידם

פרופ' ג'וליוס ל. ג'קסון

מדען־אורח מאוניברסיטת וויין, דטרויט, ארה"ב

ומשתתפים בצער המשפחה

ההלויה תצא היום, יום שני, י"ח בתמוז תשל"ד (8.7.74), בשעה 3.00 אחה"צ, מבנין ויסקינד במכון ויצמן אל בית העלמין החדש ברחובות.

ביום מלאת שנה לפטירתו של יקירנו

אלכסנדר פוקס ז"ל

מראשוני חולון

נעלה לקברו ותערך אזכרה
ביום רביעי, כ' בתמוז תשל"ד, 10.7.1974, בשעה 16.00
נפגשים ליד השער החדש של בית העלמין בחולון

המשפחה

במלאת שנה לפטירתו של יקירנו

אלכסנדר פוקס
ז"ל

ב"ר יוסף ז"ל, מלודז'
מראשוני חולון

נעלה לקברו בבית העלמין בחולון
ביום רביעי, כ' תמוז תשל"ד (10.7.74) בשעה 4.00 אחה"צ.
נפגשים ליד השער החדש של בית העלמין

משפחות: פוקס
שטרן
קומם
סיניקו
פלקוביץ

ליצחק טרובוביץ ומשפ'

תנחומינו הכנים והשתתפותנו בצערכם
עם פטירת בנכם־יקירכם

יהושע ז"ל

„עץ־הזית"
ההנהלה

עברו שש שנים מאז הלך מאתנו

פולדי

נתייחד עם זכרו מחר יום שלישי 9.7.74 בשעה 4.30 בבית הקברות בקרית שאול. נפגשים ע"י השער

בשם המשפחה דובקה ולדהורן

אחותנו היקרה

יטי יפה

איננה

אריה סגל
בנימין סגל
אלחנן סגל
והמשפחות

במלאת שלושים לפטירתה של רעייתי היקרה

מירה אהרני ז"ל

תיערך אזכרה על קברה, מחר, יום שלישי, י"ט תמוז תשל"ד (9.7.74) בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין החדש ברמת־השרון
נפגשים ליד השער

אני מודה על כל הבעות התנחומים בכתב ובעל־פה

יאיר אהרוני
וביתו אורנה

יום ראשון כ"ד בתמוז תשל"ד 14.7.74
במלאת 5 שנים לנפילתו של בננו חברנו היקר

אריה זינגר ז"ל

נתייחד עם זכרו הטהור
נעלה לקברו בשעה 4.30 אחה"צ ונקיים
ערב זכרון בשעה 9.30

המשפחה
ובית עין גב

במלאות 10 שנים לפטירתו של ראש משפחתנו

חיים רייזל ז"ל

נעלה לקברו ביום רביעי כ' בתמוז 10.7.74 בשעה 5.00 אחר הצהרים בבית הקברות הישן בכפר־סבא.

מוקירי זכרו מוזמנים.

קלרה רייזל ומשפחתה

ישפרו
חברה ישראלית להשכרת מבנים בע"מ

משתתפת בצער
מנהלתה אראלה תכלת ומשפ'
ומנהלה נחום ארזי ומשפ'

במות האם היקרה

טובה כספי ז"ל

ההנהלה

למשפחת **משה שביט**

הנחומים במות

משה ז"ל

המנהל הכללי
וחבר העובדים
אל על
נתיבי אויר לישראל

אגודת אדריכלים והאינג'ינרים בנין נתניה

אבלה על מותו ללא עת של חברנו המהנדס

עמיאל ריגר ז"ל

ומשתתפת בצער אשתו האדריכלית
יהודית ריגר והבנים

הנהלת מלון השרון וועד העובדים

משתתפים באבלו של

משה בכור

במות עליו אמו

שרה ז"ל

יקירנו

סגן מולי (שמואל) מלכוב
ז"ל

מפקד מוצב „לחצנית"
שנפל ביום הכיפורים תשל"ד

יובא למנוחת עולמים בירושלים בבית הקברות הצבאי על הר הרצל
מחר, יום ג', י"ט תמוז 9.7, בשעה 4.00 אחה"צ.
ההלוויה מבית הוריו, רח' הפלמ"ח 30, בשעה 3.30 אחה"צ

אשתו: ציפי
הוריו: נחה ואברהם
אחותו: עפרה מרקוספלד ומשפחתה, נהריה
אחיו: אבנר ומשפחתו, ירושלים
הורי אשתו: מטלה וגרשון קופרמן ומשפחתם, יפו

השתתפותנו העמוקה בצערו של

המהנדס מתתיהו לור

במות עליו אמו

הניה ז"ל

אלקו
חרושת אלקטרו־מכנית ישראלית בע"מ

אלקו
התקנות ושרותים בע"מ

هكذا من الأصل

מדור פרסומי

ציוד ומערכות בטיחות נגד שריפות ופריצות

השקעה בסיסית במערכות כיבוי־אש חוסכת נזקים במיליוני ל״י

לא עובר כמעט יום, בלי שנשמע בעתון ידיעה על דליקה רבתי במפעל תעשייתי זה או אחר, בית פרטי או מבנה ציבורי. הנזק הנגרם ע״י אש למדינה ולפרט נאמד בעשרות מיליוני לירות בשנה.

כל הדליקות הגדולות עליהן אנו קוראים — תחילתן במוקד אש קטן, אשר התפשט בגלל חוסר אמצעי כיבוי במקום ותקוה בשעת התהוות הדליקה.

התרגשות של מפעילים בלתי מאומנים ולעתים חוסר ידע בהפעלת הציוד — מהווים גורם לא מבוטל בהתפשטות הדליקה.

אם נגלה את מוקד הדליקה בעוד מועד ויעמוד לרשותנו אמצעים מספיקים — נוכל למנוע, בדרך כלל, את התפשטות האש. הנזקים הנגרמים בגלל אש כבירים לממדים המצדיקים נקיטת אמצעים, אף יקרים למדי — העשויים למנוע הפסד ניכר.

זה עשרות שנים נהוג בארה״ב ובארצות אירופה שמוש במערכות כבוי קבועות, אשר מתפקידן לגלות את תחילת הדליקה ולהשתלט עליה ללא עזרת אדם. מערכות כאלה מוכנות כעת לשמוש גם בארץ, בעיקר במבני תעשיה ותרות.

מערכות כבוי מתבססות על חומרי כבוי שונים — מים, גזים, קצף ואבקה.

כאלה משמשות מערכות מים כאמצעי הגנה עיקרי למקומות בהם הסיכון הוא רב במיוחד. נהוג לחשוב שהנזק העלול להגרם ע״י התזת מים יכול להיות שווה ואף גדול מזה אשר יגרם ע״י אש.

דעה זו מוטעית מעיקרה, כשמדובר במערכות מים אוטומטיות מתוכננות ומבוצעות היטב. מערכת כזו מורכבת בדרך כלל מרשת צינורות מים המותקנת תחת גג המבנה. על הצינורות מורכבים ממטירים לפיזור מים, אשר משמשים גם כגלאי חום. הממטירים נפתחים באופן אוטומטי בהגיע הטמפרטורה לרמה מסוכנת. במקרה של התהוות דליקה עולה החום אל התקרה ומפעיל את גלאי הממטיר הקרוב ביותר אל מוקד האש. הממטיר נפתח והמים נרתזים לאיזור הדליקה על שטח של מטרים מרובעים ספורים; כל יתר השטח נשאר יבש.

רק במקרה של התפשטות הדליקה, נפתחים ממטירים נוספים. הממצאים בארה״ב מראים, שרוב הדליקות לא מפעילות יותר משני ממטירים.

מתקן מיוחד מבטיח, שמיד עם הפתח הממטיר הראשון מופעל גם מערך אזעקה שמכון המודיע שנמצרים במקום.

ניתן לשלב הפעלת מתקני איתות להתנעת מכבי אש וכו׳. באופן כזה מובטח שבכל מקרה יגיעו למקום אנשים, אשר יוכלו מיד לעשות פעולות מיגור, ניקוי, הפסקת מים, ניקוז, איכפות איתור הדליקה וכו׳.

מערכת כיבוי אוטומטית דורשת תכנון וביצוע מקצועי, ציוד אמין ואחזקה שוטפת קפדנית. יעילות מערכת כבוי אש אוטומטית מוכרת בחו״ל ע״י חברות הביטוח ומזכה בהנחות גדולות בפרמיות ביטוח. במקומות מסוימים התקנת מערכת המטרה אוטומטית, היא תנאי לביטוח המבנה או תנאי למתן רשיון בניה.

כאמור, מערכות המטרת מים מהוות את ההגנה הבסיסית על מבנים.

התפתחות בתהליכי התעשיה, אחסון, גביה וכו׳, יצרה סיכוני אש חמורים במיוחד — בהם אי אפשר להסתפק בכבוי ע״י מים. קיים ציוד כגון מתקנים חשמליים ואלקטרוניים, גנזות מסמכים ועוד, בהם אף כמויות קטנות של מים עלולות לגרום לנזק רב. כן קיימים חמרים, אשר לא ניתן לכבותם ע״י מים; במקרים כגון אלו נהוג להשתמש בחומרי כבוי „נקיים ויבשים" — גזים כמרבים.

במערכות כבוי אלה מאוחסנים חומרי הכבוי במיכלי לחץ גבוה — בצורה נוזלית, השמשר, תוך כדי שחרורו דרך צנרת הפיזור, נהפך לגז הממלא את החלל במקום הדליקה. הגז פועל על ידי הורדת ריכוז החמצן בתוך האויר אל מתחת לרמה המאפשרת בעירה ובכך מפסיק את תהליך הבעירה.

נהוג להשתמש בשני סוגים של גזים זו תחמוצת הפחמן (CO_2) וגזים מכשפחת „הלון" (Halogenated hydrocarbon). ה־CO_2 הוא חומר זול יחסית, אך אחסונו מחייב מיכלי לחץ גבוה ועל כן הציוד הוא כבד יותר. גם כמות הגז הדרושה לכבוי היא גבוהה יותר מאשר ב„הלון". בנוסף לכך, ה־CO_2 מהווה סכנה לחיים של בני האדם אשר נמצאים במקום בזמן הכבוי, וזאת על ידי הורדה רבה החמצן כמות לגבול כביל לנשימה.

„הלון" מאוחסן בלחץ נמוך יותר וגם יעילותו לכבוי דליקה גבוהה בהרבה, ולכן כמות הציוד תמצו הדרושים למערכת כבוי קטנים יותר. בשמוש בו לא קיימת סכנה לחיי אדם, כי רעילותו נמוכה ביותר. (כפוף לכללים בינלאומיים מסויימים). בניסויים אשר נעשו, הוכח כי ניתן לסבול שהייה באווירה רוויה ב„הלון" ברכוז הדרוש לכבוי במשך כדקה ללא נזק לבריאות. הגז הוא יקר יותר בשמוש ולא מתאים למקרים בהם עלולות להווצר דליקות לעתים תכופות כתוצאה מתהליך הייצור מסוים.

תכנון מערכות כבוי המבוססות על גזים וביצועם חייבים להיות קפדניים בגלל הלחצים הגבוהים השוררים במיכלים ובצנרת; וכן בגלל האופי ההרס של חומרי הכבוי, סכנת קפיאה בתוך הצינורות והברזים וכו׳.

בניגוד למערכות אוטומטיות של מים, גילוי האש מהווה חלק בלתי נפרד של המערכת — יש צורך במערך גילוי נפרד במערכות גז מעורבה. בדרך כלל לא רצוי להשאיר את הצינורות באופן קבוע מלאים בגז בלחצים גבוהים, לכן הגז נשאר כלוא בתוך המיכלים ומשוחרר על ידי פקודה ממערכת גילוי אש.

מערכות גילוי אש יכולות להיות מסוגים שונים בהתאם לאופי המקום המוגן. הן יכולות להגיב על הופעת עשן, על מידת חום קבועה מראש. יתכן תכנון הפעלה לפי שעור עליית מידת החום או גילוי מתהכם בהתאם לצרכי האזור המוגן.

מערכות גילוי עשן, מגיבות בדרך כלל יותר מהר מאשר גלאי חום. אך רגישותם הגבוהה עלולה גם לגרום למתן אזעקת שוא, כמו במקרה של חורית גזי פליטה ממכונות מחוץ לבנין, הצטברות אבק בחדר וכו׳. הם גם דורשים הספקה קבועה של זרם חשמלי ועקב כך גם אמצעי תרום להספקת הזרם למערכת במקרה של הפסקת חשמל ברשת.

עם זאת — גלאי עשן, הם האמצעי היעיל היחידי לגילוי דליקה במקומות בהם הנזק היא אישית ולא כמותית כמיות וזם גדולות. לסוג זה של סיכונים שייך מתקני חשמל, ציוד אלקטרוני, רדיו, טלפון וכו׳.

במקומות בהם עלול להווצר עשן או אבק גם ללא דליקה כגון מנדפים, מיכלי דלק, מעבדות, מוסכים וכו׳ רצוי יותר להשתמש בגלאי חום או גלאי שאור עלית החום.

מערכות גילוי אלה פשוטות יותר במבנה שלהן וגם זולות בהרבה, וכן לא מצריכות הספקה זרם חשמל קבוע. קיימות מערכות גילוי חום המאפשרות הפעלה של מתקני כבוי ישירות ובאופן מכני ללא צורך בחשמל.

במערכות גילוי חום המופעלות חשמלית ניתן להשתמש במקור זרם נפרד כרשת החשמל, כי גלאים מסוג זה מצריכים חשמל רק במקרה של תגובה לאש.

*

רותיעה בפני השקעה בסיסית, חוסר הודעה כללית וציוד כמד הברות המיכות הסתכנות על ביכות היכוח — כהוים גורמים המעכבים על תבצען על מערכות כבוי אש בארץ.

ברוב המקרים, נזקי תבכתה הפסקת הייצור — יכולים להוות סיבה מספקת להתקנת מערכת כבוי אש מתאימה ומתוכננת היטב.

י. דביר,
מהנדס מחלקה מערכות כבוי „להבות", ציוד כבוי אש קבוץ להבות הבשן

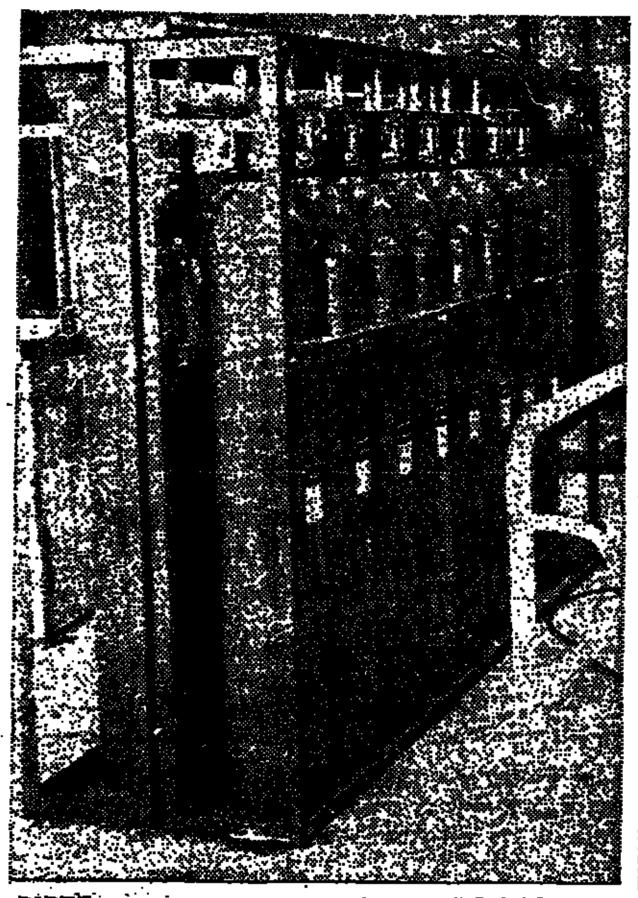

מראה חלקי של מערכת כבוי אש אוטומטית מייצור „להבות", קיבוץ להבות הבשן. המערכת, המבוססת על CO_2 והלון, מורכבת בבית חרושת לאלומיניום אלבר כפר סבא.

להבות

12

אבקומט

מגן אוטומטית

על:
* חדרי הסקה
* מבערים לסולר, נפט ובנזין
* מנועי חשמל
* תנורי התכה קטנים
* תאי צביעה
* חדרי אחסון לצבעים וממיסים

פועל אוטומטית בחום 70°C

בל סוגי מטפים ציוד לכבוי אש
מערכות אוטומטיות • מניעת שריפות

„להבות מפעלי מתכת"
להבות הבשן ד.נ. גע. טלפונים 40449 — 40452 (067)
משרד בתל־אביב, רחוב הארבעה 12, טל. 268251

אש

מינימקס minimax

כל סוגי ציוד כיבוי אש: מים, אבקה, קצף
וגז מתוצרת החברה האירופית רבת המוניטין

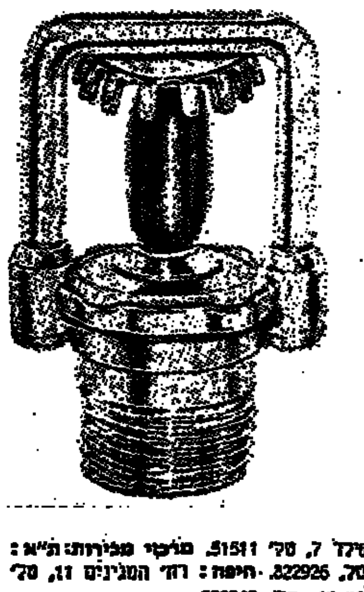

מערכות כיבוי אוטומטיות בהתזה. (ספרינקלרים)
ציוד כיבוי אש נייד
מזנקים ותותחי כיבוי
חמרי כיבוי

EMC
חברה להנדסה ולתעשיה בע״מ

חברה להנדסה ולתעשיה בע״מ, ת״א, שד׳ רוטשילד 7, טל׳ 51511. מוקדי מכירות: ת״א: קרית המלאכה (בנין מרכזים) רח׳ היסוד 1, יפו טל. 822926. חיפה: רח׳ המגינים 11, טל׳ 522363. ירושלים: רח׳ יפו 17, טל׳ 232363.

סנטק שרותי הנדסה בע״מ
רחוב האורנים 6
טל. 932723
ת. ד. 803
כפר־שמריהו

* מערכות קצף אבקה CO_2 ו־BCF
* מכוניות כבוי אש לסוגיהן
* מערכות התראה וגלוי אש ועשן
* משאבות כבוי מתוצרת HALE
* מזנקי ותותחי מים מתוצרת ELKHART
* אבקות ותרכיזי קצף מכל הסוגים

ייעוץ תכנון ואספקה

Pyrene

SVENSKA SKUM BOLAGET

לראשונה בישראל!!!

דלתות בטחון דקורטיביות

(ממש יפות)

להשלמת עצוב הדירה ולהנאתך, דלתות בטחון המעוצבות להפליא, ומצופות בצפוי עץ או בפורמיקה צבעונית (לפי בחירתך). לבטחון רכושך ואולי אף חייך, הדלתות, הצירים והמשקופים עשויים מברזל משוריין, עמיד בפני פיצוץ, ריתוך או חדירת כדורים מנשק קל בכל נקודה ונקודה בחזית הדלת.

* דלתות הבטחון ניתנות להתאמה בכל מקום ולכל פתח.
* הדלתות עמידות בפני אש (בערך חצי שעה).
* הדלתות משמשות כמבודד בפני רעש.

הדלתות מותאמות במיוחד להתקנת המפתח־המבטח FICHET הבריח האידיאלי להגנה בפני פריצות, למבטח מצורפים ארבעה מפתחות וכרטיס קוד, אשר רק באמצעותו ניתן לשכפל מפתחות נוספים במפעל עצמו.

סבוב המפתח סוגר את הדלת בחמישה מקומות בו זמנית.

המפתח־המבטח

„רום" לוי אשכול 60 תל־אביב, טלפון 238106

SET 7000
FIRE ALARM SYSTEM

יחידות מודולריות מודרניות לגילוי ואתרעה של אש בגדלים שונים למטרות שונות ומגוונות

Johnson Service Comp.
507 East Michigan Street • Milwaukee, Wisconsin 53201

הנציגים בישראל:
קונטל הנדסת מיכשור ובקרה בע״מ
CONTEL CONTROL & INSTRUMENTATION ENGINEERING LTD.
תל־אביב, בית השרון, דרך פתח־תקוה 44
ת.ד. 36005 — טל׳ 37094 — טלקס: 32336

מערכות לגילוי שריפות

טלפייר

גלאי העשן

מרכזיה

מערכת לגילוי מוקדם והתראה בפני שריפות
למיפעלים — משרדים — חנויות — ארכיונים — בתי מלאכה ומחסנים

טלטרון בע״מ
רח׳ דיזנגוף 27, ת״א, טל. 282111—2

משה פינק בע״מ - „רפיד"

ציוד מתקדם לכבוי אש

המאושר על ידי מכון התקנים הישראלי
ועונה לדרישות התקנים האירופאים והאמריקאיים

* מטפי כבוי
* מערכות כבוי אוטומטיות
* שרות הנדסי לתכנון אמצעי וצרכי כבוי
* שרות ואחזקה בכל חלקי הארץ

תל־אביב, רח׳ משלון (רח׳ מרכז מסחרי) 6, טלפון 821422

ציוד ומערכות בטיחות נגד שריפות ופריצות

חדש בישראל: מנעולים משוכללים עם מפתחות שאינם ניתנים לשיכפול

בזמן האחרון, שוב עדים אנו ל- התעוררות גל הפריצות שנהלה קיבשא בזמן המלחמה. כלי הפריצה מתהבללים מעת לעת, ויש צורך באמצעי בטיחות משוכללים ומתוחכמים כדי לעצור בעד הפורצים. בכל מקום יש רכוש שיש צורך להגן עליו, אם המדובר במסמכים סודיים, סחורה יקרה או כבודה רבות ערך.

הפתרון היעיל ביותר והבא לארץ לאחרונה ע"י כר רוכבן, עולה חדש מצרפת ומומחה לענייני בטחון, חברת „רוסי" מיצגת בארץ את ביה"ח Fichet המתמחה בשרותי בטחון. החברה, יצרן עולמי המספק את שירותיו למשטרה, לצבא, למשרדי ממשלה, למכוני מחקר, מרכזי תעשיה צבאית ואזרחית, לשגרירויות ונציגויות זרות, חברות בטוח, בנקים, מפעלים גדולים, כמרד התקשורת — רדיו וטלויזיה, תחנות כח חשמלי ואטומי, אוניברסיטאות, מלונות גדולים — בקיצור לכל מפעל, מוסד ובהם פרטים שהבטחתן חשוב ויקר להם.

להברה דגמים רבים של מנעולים ולכולם מפתח שאינו ניתן לשיכפול. הול כהדגם הפשוט ביותר שכחליף בדיוק את מקומו של המנעול הרגיל בכל דלת וכלה ב-5 מוקדים שונים: למעלה, למטה ובהליש נקודות אופקיות. לכל מנעול מצורפים 4 מפתחות. באם קיימת דרישה למפתחות נוספים ניתן לשכפל את המפתח המקורי רק במפעל שבצרפת עפ"י כרטיס קוד הנשלח מהארץ.

לאחרונה רבו הבקשות ההמונות גם לדלתות בטחון לאור המצב הבטחוני בארץ. אנשים רבים פנו בבקשות להתקין בביתם אמצעי בטחון יעיל נגד כוחדים מנשק קל, נגד אש וכמובן נגד פריצה.

חברת „רוסי" משווקת בימים אלו דלת העומדת בפני כדורים, אש (כחצי שעה) מבודדת רעש והחשוב ביותר — דלת יפה ודקורטיבית.

רוב האנשים גורתעים מהתקנת דלת בטחון לפרות היותם מודעים לחשיבות דלת זו. חוששים שדלת כזו תהיה מסורבלת, כבדה ולא יפה. לכן כדאי להדגיש שדלת הבטחון שמשווקת ע"י חברת „רוסי" הינה דלת יפה, דקורטיבית ולא כבדה. הפתרון נעוץ לא בעובי הדלת אלא בהרכב השכבות השונות מהן היא עשויה (פלדה, צמר זכוכית וכו'). לכן מתקבלת דלת נאה בציפוי דמוי עץ או פורמיקה צבעונית (לפי בחירת הלקוח).

חברת „רוסי" מבטיחה התקנת דלתות תוך המיטה שכוננת מיום ההזמנה.

חברת מאקטרוניקס משווקת ציוד בטיחות חדיש

מאת אנטוני קינג
מנכ"ל מאקטרוניקס בע"מ

על ידי הנהגת ציוד מיקרו-גלי לשבטיח בטחוני, בישראל, מאקטרוניקס בע"מ פיתחה שטחים חדשים באפשרויות הגנה על רכוש וחיי אדם.

ציוד זה מסתדר בשתי קטגוריות: הראשונה היא ציוד מכ"ם הפועל בעקרון דומה למכ"ם צבאי. מכשירים אלו כגלים תנועות אדם בשטח המוגן. יחידת גלאי מכ"ם מסוג זה יכול לכסות שטח שגודלו מ-100 מ"ר עד 1000 מ"ר, והוא מתאים במיוחד לשמוש בתוך מבנים ובמקומות הציר-פתוחים, כגון מוסכים, חצרות וכדומה.

בקטגוריה השניה הלים גלאים מיועדים לשמוש חוצי להגנה סביב לגדרות ולמגרשים. כל גלאי מכב מקמר אל-חוטי בין משדר ומקלט שמכסה שטח שאורכו יכול להגיע עד ל-500 מ' (במידה ויש קו עין ישר בין המשדר והמקלט). רוחבו וגובהו של האזור המוגן הם בין 4 ל-7 מטר, ולכן נוצר שדה מגן גבוה ורחב שיגלה כל נסיון לחדור בו.

כל גלאי מותקן בנפרד ללוח הבקרה המסמן באיזה קטע של המערכת חלה חדירה. גלאים מיקרו-גליים הם בעלי אמינות גבוהה ביותר, התקנתם מפחיתה את הרצאות כח האדם ומספקת התראה נגד פריצה וחדירה, בכל שעות היממה ובכל תנאי מזג אויר.

„רפיד": אמצעי כיבוי מתקדמים

האש גורמת לנזקים חמורים בנפש וברכוש מידי שנה.

ימי הקיץ הלוהטים ועמם המציאות הבטחונית בארצנו מגבירים את הצורך בערנות ובאמצעי כבוי אמינים.

ברחבי העולם ובישראל עוסקים בפיתוח אמצעי כבוי מתקדמים במטרה להקטין את נזקי האש.

חברת משה פינק בע"מ — „רפיד" — מגישה מבחר אמצעי כבוי מתקדמים שפותחו על ידה בשיתוף גדול המומחים באירופה ובארה"ב.

בין יתר הציוד בולט במיוחד מטפה כבוי-אש באבקה-יבשה — דגם „קוסמוס" — מהמתקדמים החדישים ביותר בעולם. קו הייצור החדיש של מטפה זה תוכנן כך שכל שלב בייצור מבקר אוטומטית את השלב הקודם.

לראשונה בארץ מוצע כאן מטפה הנבדק בגמר הייצור במתקן בדיקת נזילות אלקטרוני המבטיח אמינות במשך שנים. המטפה מיוצר בהשגחת מכון התקנים הישראלי ונושא תו תקן.

חב' משה פינק בע"מ — „רפיד" מגישה לשוק הישראלי את המטפה המתקדם — דגם „קוסמוס" — להגנה יעילה של מפעלי תעשיה, מוסדות ציבור ובתי ספר.

מודגשת התאמת המטפה החדיש למקלטים בהיותו עונה לדרישות הג"א — ואף נרכש ע"י משרד הבטחון הג"א לצורכיהם.

„אדדכם" בע"מ
קצנלסון 37
גבעתיים
טל. 254975 ; 202079
המחלקה לשירותים
רח' ארלינגר 3, ת"א
טל. 34527

ייצור ושיווק של ציוד
לכיבוי אש מכל הסוגים
שירותים לבדיקה, מילוי, החזקה, ייעוץ והדרכה
בכל חלקי הארץ

יש לך בטחון?
חברת "השמירה" בע"מ מציעה
מערכות אזעקה
להגנה על רכושך
מפני פריצה ואש

נגד אש
מערכות בקרה לגילוי אש. מערכות לגלוי רגישות ופריצה לאש וסוגים שונים של גלאים: גלאי עשן, גלאי חום, גלאי השתנות החום ועוד.
הציוד, שהוא מתוצרת חברות בעלות שם עולמי, מאושר ע"י מכוני התקנים.

נגד פריצה
אלפי מקומות בישראל - מפעלים, משרדים, מוסדות, בתים, חנויות ודירות - מוגנים ע"י מערכות אזעקה משוכללות של חברת "השמירה". חלוצת ענף זה בארץ. חברתנו, המיצגת בלעדית יצרנים של מערכות אזעקה בעלי שם עולמי, מציעה ציוד מודרני ומתוחכם: מערכות אולטרסוניק, מערכות אינפרא אדום, מערכות מיקרוגליות, מערכות חיוג טלפוני ומערכות אזעקה ביתיות, אשר הותאמו לדרישותיה של הדירה הישראלית. הציוד שברשותנו מאושר ע"י מכוני התקנים ונהנה מן השרות המהיר והמהימן של חברתנו.
פנה אלינו טלפונית או באמצעות התלוש הרצ"ב - יועצי הבטחון שלנו יוכלו להציע לך מערכת אזעקה המתאימה לצרכיך. בתנאי רכישה ו/או שכירות.

הציוד למכירה גם למפיצי ומתקיני מערכות אזעקה.

אל: חברת השמירה בע"מ
האגף למערכות אזעקה
רח' אנגל 8, תל אביב
מעונין בפרטים נוספים על מערכות האזעקה שברשותכם.
נא להתקשר אתי לתאום פגישה.
שם ______
טלפון בבית ______ בעבודה ______

השמירה
חברת השמירה בע"מ
האגף למערכות אזעקה
רח' אנגל 8, תל-אביב
טלפונים: 623084 – 621975

סניפים	ירושלים	חיפה	באר שבע	אילת	חדרה	אשדוד	טבריה	עפולה	קרית שמונה
	טל' 227865/6	טל' 640972	טל' 77598	טל' 2922	טל' 22488	טל' 25873	טל' 20891	טל' 22241	טל' 40256

חברת "השמירה" שומרת על כל היקר לך

מגן
מערכות
אזעקה

* לוילות
* דירות
* לחנויות ומשרדים
* למפעלים ומחסנים

התקנה - שרות - אחריות
רמת-גן, רח' אלוף הניצחון 17, ת.ד. 7150
טלפונים: 249135, 749198

כבוי אש מהיר
רק עם זרנוק יעיל
זרנוקים לכבוי אש מכל המינים בטיב בינלאומי
להשיג אצל:
ביחד לגומי פרנץ לוי בע"מ
ת.ד. 787 חיפה
טל: 04-721131

כשרכושך טעון הגנה
מפני שריפה או גניבה
ואתה חייב לאבטחו...

מהי צורת האבטחה המתאימה לך ביותר?
מי הם המומחים אשר יבצעו פעולות אלו עבורך?
חשוב על "מגאסון"...
"מגאסון אלקטרוניקה" מוכרת כחברה המעולה בישראל לפיתוח והרכבה של מערכות הגנה אלקטרוניות מפני גניבה ופריצה, ומערכות גילוי אש.
מי הוא ציבור הלקוחות של חברת "מגאסון"? מרבית הבנקים בישראל — איגוד, דיסקונט, ברקליס-דיסקונט, הפועלים, המזרחי המאוחד, הבינלאומי, איי-בריטניה, יפת, בנק ישראל, בנק כללי, בנק לאומי, בנק למלאכה, דואר ישראל, מפעלי יהלומים, תעשיה ומוסדות.
בהתקנת מערכות אזעקה ומערכות גילוי אש, רבה החשיבות לידע ולנסיון הרב. אולם לא פחות מכך חשוב השרות שלאחר ההתקנה — השרות הצמוד והיעיל של 24 שעות ביממה לכל מקרה של תקלה.
כשאתה חושב על הגנה מתאימה חשוב על "מגאסון"! "מגאסון" הינה חברה אחות למפעלי "מגן-גולדמן", החברה הותיקה והגדולה בישראל לקופות מגן.
"מגאסון" ו"מגן" —
נותנים לך שלמות.

מגאסון
אלקטרוניקה בע"מ
ממפעלי מגן גולדמן בע"מ
אזור התעשיה פ"ת, טל': 916976,907607

הגנה חיצונית מוחלטת על-ידי ציוד מיקרו-גל
של
Omni Spectra, Inc. Security Products

MAK מאק
מערכות בטחון
מאקטרוניקס בע"מ.
תל-אביב, שדרות חן 6, טלפון 284816

هكذا من الأصل

مكان الأصل

מדור פרסומי

ציוד ומערכות בטיחות נגד שריפות ופריצות

הבחירה שלך...

ספקטרוניקס בע"מ מפתחת ומיצרת אמצעים חדשים להגנה מפני סיכוני אש. הציוד שפותח (כולל 2 פטנטים בין־לאומיים) הינו ידוע בעולם הרחב

מפעלנו יצא בשנה שחלפה ל:

• ארה"ב • יוגוסלביה
• אירן • נורבגיה
• יוון • שוויצריה

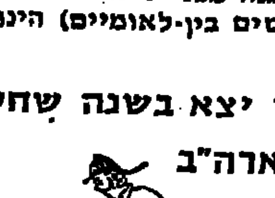

הידע הטכנולוגי ועבודות פתוח בנושא הגנה מפני אש הקנו לחברתנו מעמד של מפעל „עתיר מדע"

ברטיס הבקור של חבדתנו כולל:

• 5 מהנדסי מערכות כיבוי אש
• 4 טכנאי מערכות אוטומציה ובקרה

אנו עומדים לשרותך לפתרון בעיות הגנה מפני אש

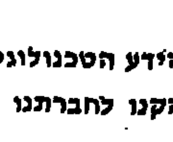

בחר בטוב ביותר

ספקטרוניקס בע"מ

טל' 622676 ת"ד 36036 ת"א

הגן על רכושך

בתשובה על גלי הגניבות מציע לך

בר־טון בע"מ

רחוב הברזל 25, תל־אביב טל. 471831; 476206

את

כספת הקיר המעולה

לבית למשרד לעסק

לאבטחת:
כספים
תכשיטים
ניירות ערך
תעודות ומסמכים אישיים
אוספי בולים, מטבעות וכו'
דברי ערך אחרים

בין יתרונותיה:
מתוכננת להתקנה במקום סודי
מדות סטנדרטיות (165×250×360 מ"מ)
מבחר מנעולים ומנעולי פטנט
עמידה בפני אש
אינה ניתנת לעקירה מהקיר
אינה בולטת מהקיר
התקנה נוחה ומהירה

מהימנות סודיות בטחון

הגן על רכושך

יצרנים וספקים של ציוד לכיבוי־אש

ב. קרבציק ובניו בע"מ

רח' מרכולת 10, תל־אביב.

טלפון 821817. ת.ד. 1787

צ.ת.ע. בע"מ

ציוד תעשייתי ועירוני

צתע CTA

תל־אביב, שד' שאול המלך 39/41 בניין הדר דפנה, ת.ד. 33014, טל. 254263.

מציעה

להגנת בנינים ציבוריים, מבני תעשיה, מלאכה ומסחר, חניונים, בתי מלון ומוסדות

מערכות מזלפים אוטומטיים

דגם **"GRINELL"**

(AUTOMATIC SPRINKLER SYSTEMS)

יעוץ • תכנון • ביצוע

מנע־אש בע"מ

חולון, רח' חנקין 81 ת.ד. 130 טלפונים: 840383, 891756

אספקת כל סוגי ציוד לכבוי אש

שרות ואחזקה

יעוץ ותכנון

מערכות כבוי אוטומטיות
וסדרי מניעת שרפות כלליים

משרד הבריאות שרותי אספקה
ת. ד. 7094, תל־אביב

מכרז מס' 74/ 50/500

נתנת בזה הודעה לציבור כי שרותי אספקה מבקשים הצעות ל: יצור ואספקת 100,000 בי בד סדינים לבן ברוחב 160 ס"מ עם כתובת ארוגה או מודפסת.

ציוד נירוסטה שונה.

פרטים אפשר להשיג במזכירות שרותי האספקה, רח' יגאל אלון 15, תל־אביב, טל. 253202 בשעות הרגילות.

את ההצעות יש להגיש ב־3 העתקים במעטפה שאפשר להשיג בשרותי האספקה. מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 4.8.1974 בשעה 12.00 לפי הכתובת: ועדת המכרזות המרכזית, משרד הבריאות ירושלים, קרסיטון, רח' הנביאים 2, ת.ד. 1176.

על המציע לצרף ערבות בנקאית של 10% מערך הצעתו כערבון לקיום תנאי ההצעה באם תתקבל.

אין שרותי האספקה מתחייבים לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזה הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות מספק אחד.

פ. ראיברודסקי
מנהל שרותי אספקה

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז חיפה
דרך העצמאות 13

מכרז מס' 1/74

להריסת מבנים מסוכנים בתחום מועצה איזורית חוף הכרמל

מינהל מקרקעי ישראל מזמין בזה הצעות מקבלנים מוכרים לעבודה במשרדי הממשלה לביצוע העבודה הנ"ל. מיפרט המכרז ניתן להשיג במשרדנו בחיפה בארכיב תמורת 5.— ל"י.

סיור קבלנים בבקים יערך ביום 22.7.74 בשעה 11.00. נקודת המפגש בתחנת דלק כמסף בית־אורן. סגירת המכרז ביום 26.7.74 שעה 12.00

יש לצרף ערבות בנקאית להצעה בגובה 10% בערך ההצעה. אין המינהל מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהיא.

מינהל מקרקעי ישראל
ועדת המכרזים המחוזית
מחוז חיפה

נהג,
לא כל אחד יכול
להיות בחזית,
אבל כל אחד
יכול להסיע
חיילים הבאים
משק!

אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ

מכרז

מתבקשות בזה הצעות לביצוע עבודות בבית „אגד", דרך פ"ת 142, תל־אביב:

1. זיפות גג
2. זיפות משטחי חניה

פרטים יש לקבל בחדר 35 בבית „אגד".

את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה עד יום 2.8.1974 לחדר 313 (מזכירות החברה).

אין ההנהלה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כל שהיא.

צפויים הסכמים חדשים בין אל־על ואייר פראנס

מאת אמיר קיסרי, סופר „הארץ" לענייני תעופה

אייר פראנס עומדת עתה בפני שורת הסכמים חדשים עם אל־על לקראת פתיחתם של קווים חדשים.

כן מתכננת החברה הצרפתית הפעלת מטוסי איירבוס (אוטובוס אוויר) בשנת 1975 בקו פאריס — תל־אביב — כך מסר אתמול מר ג'י אריה, המנהל היוצא של החברה בישראל, במסיבת פרידה עם תא כתבי התעופה בתל־אביב.

גידול היקף התנועה

מר אריה הוסיף, כי היקף תנועת הנוסעים במטוסי אייר פראנס לישראל וממנה גדל בשנת 1973 ב־8.3% והתובלה האוירית גדלה ב־14.1%. הטרימסטר הראשון של 1974 מצביע על גידול בהיקף הנסיעות וההובלה, לעומת הטרימסטר הראשון ב־1973. בתקופה זו גדלה תנועת הנוסעים ב־40% לכיוון מערב וב־23% לכיוון מזרח, ומספר הנוסעים הישראלים לשני הכיוונים גדל בכ־50%.

התפתחות זו הביאה להגדלת צוות העובדים ב־9% ולהגדלת מספר הטיסות השבועיות. לאור נתונים אלה עומדת אייר פראנס במקום הראשון, אמר מר אריה, בין חברות התעופה האירופאיות בקוי ישראל.

החברה נעזרת בפרסומיה הבינלאומיים לעודד תיירות לישראל ואין ספק כי גם לכך השפעה על מספר הנוסעים.

משרדים ומערכת אלקטרונית

מר אריה הוסיף, כי בתחילת חודש יולי תחנוך אייר פראנס את משרדיה החדשים המרווחים בירושלים ובעוד שבועות מספר תפעיל את המערכת האלקטרונית הממוחשבת לקבלת הזמנות טיסה באמצעות מחשב.

במסיבת הפרידה השתתף גם מר פייר ליאון, שכיהן עד עתה כנציג אייר פראנס בהונקונג, וייכנס לתפקידו כמנהל החברה בישראל ב־15 ביולי.

התנועה הציונית יוזמת פיתוח באזור פצאל

מאת אריה נשר, סופר „הארץ"

על תכניות פיתוח אזור פצאל שבתבל ירושלים של הבקעה נמסר בעת סיור של כתבים ועתונאים שנערך בסוף השבוע שעבר מטעם המועצה הציונית סניף חיפה.

התיישבות באזור כוללת חמישה ישובים על שטח של 16.000 דונם. אלו מגיים שלושה מושבים — פצאל, נתיב הגדוד, ושני קיבוצים גלגל וקליה. המים באזור באים משני קידוחים הנותנים 450 מטרים מעוקבים לשעה.

פרנסה מהחקלאות

פרנסת המתישבים באיזור מבוססת לפי התוכנית, על חקלאות בשיעור של 30 דונם ליחידה, מכלל זה 25 דונם שלחין ו־5 דונם מטע. בין השאר מגדלים כאן אבטיחים ליצוא. הכרם נותן ענבים שמופיעים ראשונים בשוק. גם גידולים אחרים מקדימים כאן את יתר איזורי הארץ כולל עמק בית־שאן. המטע הכולל יכלול 210 דונם אשכוליות.

על צורת החיים במקום מסר אחד מחברי מושב פצאל, המונה כיום עשרים משפחות עם 14 ילדים. האנשים נבחרו בקפידה ולפיכך הגיבוש החברתי טוב.

„המושב מהווה תמריץ"

בשלב זה חיים עדיין במשותף, כקיבוץ, אולם הם עוסקים בבנית המשק בחריצות רבה „משום שהמושב מהווה תמריץ טוב לחריצות ומסירות". יחידות הדיור שלהם הן בנות 72 מטרים מרובעים עם 3 כונים בכל דירה. שעות העבודה הן מ־4 בבוקר עד 9.30 לפנה"צ ומ־4.30 אחה"צ עד 7 בערב.

אופי מיוחד יש באזור לקיבוץ קליה, העומד לעבור תוך שלושה חודשים לבניינים חדשים בסמוך למערות קומראן. כאן עלתה היאחזות נחל במאי 1970. במאי 1974 הפכה קליה לישוב קבע.

אכסניה או מוטל

המשק כולל עתה ארבעים חברים ויש לו 220 דונם ירקות חורף 90 דונם מטע תמרים, כאלף הודים לבשר והוא עומד להפעיל רפת עם 150 חולבות. כן עומדים לפתח כאן בריכות דגים במי מעין עין פשחה.

קיבוץ קליה רוצה להפוך את המתקנים הישנים לאכסניית נוער, או מוטל, וכן לפתוח מזנון ליד עין פשחה.

א. דולצ'ין מקווה להצטרפות הריפורמים לתנועה הציונית

מאת עמוס הדר, סופר „הארץ"

התנועה הריפורמית העולמית, המייצגת כ־1.5 מיליון יהודים ברחבי העולם, עשויה להצטרף להסתדרות הציונית — כך נמסר אתמול לסופר „הארץ" חבר הנהלת הסוכנות היהודית וגזברה מר אריה דולצ'ין.

מר דולצ'ין הגיע אתמול ללונדון שם. עמד לשאת את הנאום המרכזי בועידה העולמית של התנועה הריפורמית. הוא אמר כי זה זמן רב שהוא מנהל משא ומתן עם נציגי התנועה הריפורמית לשם צירופם להסתדרות הציונית וכי עתה הגיע המשא ומתן לקראת סיומו המוצלח.

לצירופם של נציגי התנועה הריפורמית להסתדרות הציונית יהיו השלכות חשובות הן בתחום עידוד העליה והן בתחום ההשפעה על בעיות החינוך בגולה, אמר מר דולצ'ין.

עם צירופם של נציגי התנועה הריפורמית הורחבה המסגרת של ההסתדרות הציונית כדי לתת להם ייצוג. הייצוג לא יהיה על חשבון מפלגות או גורמים אחרים השותפים בהסתדרות הציונית.

להלן אמר מר דולצ'ין, שהוא עומד לפתוח בקרוב בשיחות עם נציגי התנועה הקונסרבטיבית לשם צירופם להסתדרות הציונית ובכך יושלם המעגל של הצטרפות שלושת הזרמים להסתדרות הציונית. עד כה שותפו להסתדרות הציונית רק הזרם של תנועת המזרחי—הפועל המזרחי. צירוף התנועה הריפורמית עשוי להדגיש את משקלה של תנועת המזרחי—הפועל המזרחי בתוך ההסתדרות הציונית. מר דולצ'ין יוצא מלונדון לז'נבה שם ישתתף בישיבת קרן הזכרון.

תובעים הרחבת נציגות העיריה בתיאטרון חיפה

מאת סופר „הארץ" בחיפה

סיעת הליכוד במועצת עיריית חיפה החליטה אתמול לנהל מאבק עקרוני נגד שיטת המינויים של נציגי ציבור להנהלת התיאטרון העירוני ד־מהדורתו. נציגי הליכוד טוענים כי חברי מועצת העיריה הם נציגי הציבור האמיתיים, אולם לדעת הכספים של התיאטרון החולפת של 4 מיליון ל"י לא נבחר אפילו אחד מחברי מועצת העיריה.

סקר שהוזמן על־ידי נציבות המים קובע

שפכים מירושלים ומרחובות בין מזהמי נחל שורק

מאת אמיר קיסרי, סופר „הארץ"

אגן ההיקוות של נחל שורק (הרוביק) הנשפך לים בתחום פלמחים, מזוהם על־ידי שפכים ביתיים ותעשייתיים של ירושלים, רחובות, נס־ציונה והעיירות בית שמש ויבנה.

זאת קובע סקר שהוכן על ידי בנות של רשות שמירת הטבע עבור המחלקה למניעת זיהום מים בנציבות המים.

תרומת הקיבוצים

הסקר, שהוכן על ידי המהנדס הסביבתי יעקב זק, וד"ר גבריאל גמני, קובע כי לזיהום הנחל תורמים גם הקיבוצים בגבעת ברנר, יבנה, חולדה, צובה, חפץ חיים, מעלה החמישה, כפר דוד, נחשון, נצר סירני, פלמחים, צרעה, קבוצת שילר, קרית ענבים, המושבים מבוא ביתר, שואבה, תירוש, כפר עקרון, בית הספר נבות, בית הספר עיינות, בה"ס עין כרם, תל נוף והמצבת הקסטל.

48 אלף מ"ק שפכים ליממה

בסקר נמסר עוד, כי באגן ההיקוות נחל שורק המשתרע מחופי הים התיכון ועד לרכס הרי יהודה, קיימת אוכלוסיה המונה כ־520 אלף נפש (81 ישובים: ערים, עיירות, קיבוצים ומושבים) עם פוטנציאל ביוב של כ־30 אלף מ"ק ליממה. כמות השפכים המגיעה לנחל בדרגות שונות ושיכולה להוות גורם זיהום וטיב מי הנחל מוערכת בכ־48 אלף מ"ק ביממה.

כמות זו משתנה בהתאם לעונות השנה. בקיץ היא קטנה בהרבה בגלל ניצול רוב הקולחים (שפכים מטוהרים) להשקיה, בעוד שבחורף רוב הכמות הזו זורמת בנחל.

גם נחל דליה מזוהם

סקר אחר, שהכין מר זק עבור נציבות המים, קובע כי לזיהומו של נחל דליה, שמקורו בהרי הכרמל הדרומיים, תורמים הקיבוצים דליה, עין השופט, רמות מנשה. השיכון הצפוני של זכרון יעקב ומוסד מאיר שפיה. יתר הישובים באגן ההיקוות מסלקים שפכיהם לים או לבורות סופגים (ג'ירזון).

הוארך מעצרו של חשוד ברצח גיסו

(ע). — רוני קרבין בן 27 מבת ים, החשוד ברצח גיסו מרדכי, נעצר אתמול ל־15 יום נוספים, לפי פקודת בית משפט השלום בתל־אביב.

שופט דורש מכירת אוטוקרס בטירת הכרמל תוך 3 ימים

(ע). השופט שלמה לוונברג הורה אתמול בתל־אביב לכונסי הנכסים של קונצרן אוטוקרס, למכור תוך שלושה ימים את המפעל של החברה בטירת הכרמל.

בדו"ח של כונסי הנכסים נמסר, כי חברת כלל מוכנה לקנות את מפעל המכוניות של אוטוקרס. המשא ומתן מתנהל על כך מזה כחצי שנה. השופט החליט, כי מן הראוי לסיים את העניין בהקדם ולכן הורה בהחלטתו לכונסי הנכסים, עו"ד הבריק מרגוליס והוא החשבון אליעזר אורן, לסיים את מכירת המפעל עד יום ד' השבוע. אם לא יסיימו הכונסים את העיסקה עד התאריך שנקבע השופט, הם כרובים לבית המשפט לדווח. השופט הודיע כי או יוליכו אם הם יכשיכו לנהל את המפעל.

זהו מקרה נדיר, שבית־משפט מחליט על קביעת מועד למכירת מפעל כה גדול. כונסי הנכסים לקונצרן אוטוקרס מונו בראשית נובמבר 1971. הם מכרו את מפעלי החברה בחיפה (ת.י.ל.), באשדוד (ליילנד) והמוסך ביהוד.

בית המשפט קבע, כי בתנאים המשתנים בארץ חשוב שמפעל כה גדול יעבור לבעלות קבועה. מחזורו השנתי של מפעל אוטוקרס בטירת כרמל הוא 80 מיליון לירות לשנה ועובדים בו 430 פועלים. אין זה מתפקידם של הכונסים לנהל מפעל בסדר גודל כזה ללא הגבלת זמן, קבע השופט.

נפתח הגן הלאומי לפיקניק ורחצה באכזיב

מאת יהודה אריאל, סופר „הארץ"

אחרי עבודות הכנה של שלוש שנים נפתח אתמול הגן הלאומי ה־33 של רשות הגנים. באכזיב בו מרבדי דשא נרחבים לפיקניק ומנוחה וכן בריכת שחיה בתוך הים, המוגנת מצד הים וניתנה לשימוש כל ימות השנה.

תעריפי האחסנה בנמלים יועלו ב־300%

מאת עמוס הדר, סופר „הארץ"

שר התחבורה, מר גד יעקובי, נתבקש על־ידי מועצת רשות הנמלים לאשר העלאה בתעריפי האחסנה של המטענים בנמלים בשיעור ללא תקדים — 300%.

רשות הנמלים מודעת כי נאלצה לבקש אישור להעלאה כה גדולה כדי ללחוץ על היבואנים לשחרר את סחורותיהם מהנמלים בהקדם ולמנוע סתימה של המחסנים. במחסני נמל אשדוד מצויים כ־60 אלף טונה מטענים, נוסף למטעני המכולות, בנמל חיפה יש כ־90 טונה. כמויות אלה מכבידות על פעולתם התקינה של הנמלים.

ארצי: יש להבהיר הבדל בין פלשתינאים לטרוריסטים

דרוש מאמץ הסברתי מיוחד כדי להבליט את ההבדל בין טרוריסטים לבין פלשתינאים. עלינו להביא לידי כך שבעולם יישמע קולם של הפלשתינאים המתונים, הרוצים הסדר הדדיקים עם ישראל ולא רק רעש הנשק הרצחני של הטרוריסטים — אמר עו"ד יצחק ארצי, מ"מ ראש עיריית תל־אביב, במפגש פעילי סניף ת"א של המפלגה הליברלית העצמאית (ליע).

צים ★★★★★★★

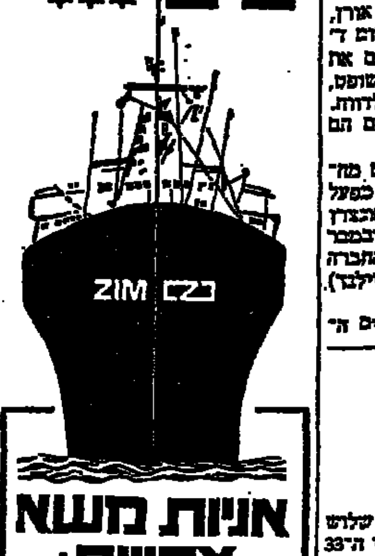

אניות משא צפויות:

נמלי חיפה ואשדוד

MINERVA	חיפה	7.7
LEDA	חיפה	8.7
גריקוס	אשדוד	8.7
LINDO	אשדוד חיפה	10.7
KATERINA	חיפה	9.7
ALEXANDROS		10.7
LONDIS	אשדוד חיפה	10.7
SALZBURG		11.7
GAMMA	חיפה	14.7
אור גם	חיפה אשדוד	13.7
רבקה		13.7

לנמל אילת

נהריה		8.7
MARITA		10.7

ניתן לשינוי ללא הודעה מוקדמת

"צים" חברת השיט הישראלית בע"מ

הסוכנים הכלליים

מ. דיזנגוף ושות' בע"מ

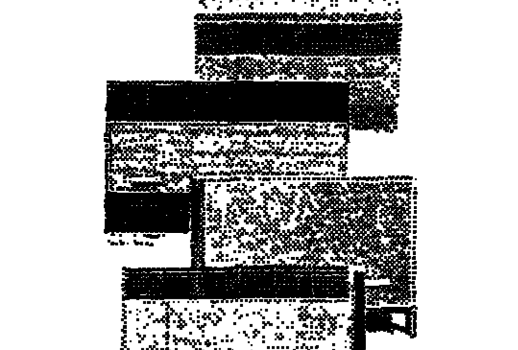

מזגני קיר

ממזגן קיר ועד מזגן רצפה מפוצל

20 דגמי מזגני אויר לבחירתך וכולם של אמקור

המפיצים: אמבא וסוחרים מורשים

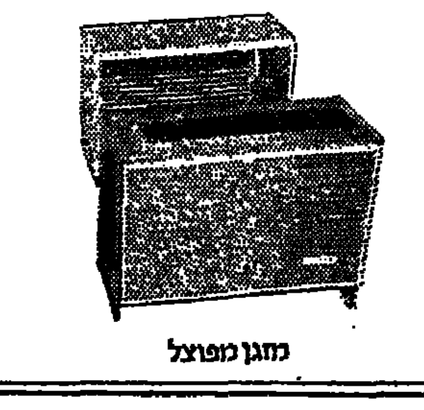

מזגן מפוצל

המפתח לפרסום בארץ
פרסום ב־הארץ

אחרי 20 שנה גרמניה אלופת העולם, בפעם השניה

הגרמנים קירקעו את ההולנדים המעופפים

בגמר דרמטי עלתה הולנד ל־0:1 בדקת הפתיחה המהממת (בבעיטת 11 של ניסקנס) אבל הגרמנים התאוששו והגיבו בשני שערים של ברייטנר (25 — בעיטת 11) והמפציץ מילר — כדי לנצח 1:2 בתום מאבק שקול ומתוח

מאת **יחיאל ארזי**
שליח „הארץ" לגביע העולמי

מינכן, 7 (מיוחד ל„ספורט הארץ"). גארד מילר, מאושר ותשוק בהתפרצות גיל, השתרע מלוא קומתו על הדשא מוקף חבורת צלמים כמוכי רסן. היה זה בדיוק 47 דקות אחרי שכבש את מה שהוברר, כי היה שער הנצחון. ההמונים ביציעים השתוללו ונופפו בדגליהם כשהם נותנים פורקן לשמחת העצום.

זה היה הסוף — 1:2. הגביע העולמי השני של מערב־גרמניה, 20 שנה אחרי בזכותה על הונגריה 2:3 בברן. הפעם היתה הקרבן הולנד, שנחלה את הפסדה בטורניר 1974, אבל בחרה לשם כך את המשחק הלא־נכון. גם כמערב־גרמניה נוצחה בדרך למיסגת התחילה. אבל מי זכר זאת היום, בעת שהנשיא ואלטר שאל העניק את הפרס היקר לקפטן פרנץ בקנבאואר?

● המסורת חודשה

התוצאה 1:2 שנקבעה למעשה כבר בדקה ה־43, עלולה להוסיף כי לאמיתו של דבר היה גם אחרי כן, במשחק הגמר העשירי לאליפות העולם, כמעט כל מה שניתן לצפות לו בכדורגל. שלושה שערים, הם שניים בבעיטות 11 מטרים; הרבה מתח, קצב ומהלך הפכפך; אחירה טובה והמאבק הספורטיבי בין שני יריבים שקולים למדי, אם כי בעלי תכונות שונות, שהעמידו את ההגמוניה בספורט זה לאירופה.

ולבד מפעם אחת ב־1970, לפני 4 שנים במכסיקו, שוב לא ניצחה הקבוצה שהשיגה יתרון ראשון. המסורת חודשה...

לא היה זה אולי הפסטיבל שציפו לו בין יוהאן קרויף לפרנץ בקנבאואר, מפני שככלות הכל היו במגרש עוד 20 כדורגלנים שכל אחד מהם היה מוכן ל„היהרג" למען נבחרתו ומולדתו. אבל אם בכל זאת היתה רגלו של הקיסר הגרמני על העליונה, הרי זה בעיקר מפני שלא זכינו לראות היום את „ההולנדי המעופף" בגדולתו. ובלעדיו, לא היתה הולנד אותה נבחרת מבריקה ותוקפנית שזכתה בהערצה הכוללת בדרכה למעמד הגדול.

הכל שכשלה דווקא במשוכה האחרונה.

● המישגה ההולנדי

היה זה, קודם כל ובראש וראשונה, נצחונה של ההגנה הטובה יותר והשוער הטוב יותר — אלה של מערב־גרמניה. הם עמדו בלחץ כבד כמעט כל המחצית השניה, תוך נסיגה כמעט קלה, אך ברורה, כאשר תוצאה של 2:2 ריחפה באוויר, והיתה קרובה הרבה יותר מ־1:3...

אבל הולנד לא יכלה לפצח הגנה זו שלילה ניצח הגורל בקנבאואר, בעיקר שלא שובצה מלכתחילה, על־ידי הצבתו של ברטי פוגטס כשומר אישי צמוד לקרויף, שהתקשה לגעת וכמעט לא הגיע תוספי למגבלי הבקעה.

יש לי הרושם, כי זו היתה אחת הסיבות העיקריות לתוצאה הסופית. היה זה בכל זאת מישגה להותיר את קרויף מאחור ולבזבזו אחור שוב ושוב על ביצוע כדורי עונשין, הוצאות חוץ וקרנות, בשעה שניסקנס, ראפ וכל האחרים היו חסרי אונים — למרות שלהולנד היה בכלות הכל מספר כפול ומשולש של הזדמנויות טובות להבקעה מאשר ליריבתה.

● פרס ליעילות

אבל אם ניצחה מערב גרמניה היתה זו עדות נוספת להכשרתה הטובה לטורניר זה. לנשימתה הארוכה ולקור רוחה ברגעים קשים. רק נבחרות מעטות היו מתאוששות מהשבר פסיכולוגי כבר בדקה הראשונה, מפיגור של 1:0 בעקבות בעיטת ה־11 שנפסקה כתוצאה מהכשלת קרויף, אולי במבצעו המוצלח היחיד במשחק. אבל האמת היא שגם שופטים מצטיינים בעולם, לבד מג'ק טיילור האנגלי, היו מפחדים לשרוק במצב כזה לעונש כבד כל כך.

כמו נגד השבדים בשעתו (2:4 לאחר 1:0) נחלצו הגרמנים גם מצרה זו, והרגעים עשר עלי רדסם, כי בעצם ידעו זמן רב מאד מה בדיוק יתרחש ב־7 ביולי אחר־הצהרים. וכה שהתרחש אחרי כן, אולי לא הוכיח להולנדים שהקבוצה הטובה יותר ניצחה, אך בלי ספק היה פרס לנבחרת היעילה יותר, החסכונית והנבונה יותר, שהחזיקה פתוח בכדור ותקפה פחות, אבל קצרה יבול מבורך יותר. כי מסתבר שבכדורגל המודרני עליך לדעת קודם כל, לספוג פחות שערים ואז מובטח לך, כי אם תבקיע יותר — תנצח.

● בלי הברק והמחץ

זו היתה בעצם אחת הסיבות העיקריות לכך שהולנד לא הצליחה לחזור ולהציג היום את הברק והמחץ שאיפיינו אותה כל כך מאז תחילה המשחקים. היא העדיפה כשחק זהיר יותר כשכל התקפותיה מתפתחות במרכז השדה על־ידי הרביעיה האחורית. אולם גם בשעה שתקפה עם 7—6 שחקנים היתה ההצטופפות גדולה מדי. שני הקיצונים לא היו יעילים די הצורך וקרויף נותר חסום.

משום כך, גם אם היתה הולנד היחידה הבולטת יותר... היו כמה מהתקפות הנגד הגרמניות מהירות ומסוכנות יותר. בגלל טקטיקה נבונה יותר כאשר בולטת עליפות כלשהי. מפני שגם כמה משחקני המפתח של גרמניה, ובראשם אוברואס, בונהוף והנאס היו עסוקים מדי בשמירה על הוראות טאקטיות, ועל כן לא יכלו להתפנות להסיית המשחק לפסים איכותיים גבוהים.

הגביע העולמי העשוי זהב, שניצב על שולחן מכוסה מפה תכולה, במרחק כ־20 מטר ממקום מושבי, עשה רושם כמהייך. ובוודאי לא ידע איך זה מאבק עצום התחולל להשגתו. הכל היה „מתוכנן" כהלכה לקראת בעיטת הפתיחה, עם הטכס השגרתי אך המרהיב של המקהלות, הלהקות, הברכות והנאומים ולחיצות הידיים. אפילו שיירת האוטובוסים שהסיעו כאן ה־13 ביוני את 16 הנבחרות, היתה מתוכננת בסדר גרמני מופתי. ארבעת האוטובוסים האחרונים אבגם סיימו לפי הסדר ההפוך: ברזיל (רביעית), פולין (שלישית), הולנד (שניה), ומערב־גרמניה (ראשונה) באוטובוס שהגיע מכאן לבסוף את שחקניה.

הכדורגלנים ההולנדים נתפסו עם הקבע שלהם, אבל ביציע גבלאו אוהדיהם מעטים נגד רבים, מול ים גועש של אוהדי מערב־גרמניה, הרוב המכריע של 80 אלף הצופים. רבים מאלה שגילו סבלנות למופת ולא התפתו יכלו, לבסוף לרכוש ב־20—30 מארק כרטיסים שמחירם הנקוב 80 מארק, שרק תמול שלשום היה ערכם בשוק החופשי 800 מארק.

הדגלים הגרמנים באיצטדיון האולימפי הזכירו לי, משום מה, כמה מחזות אחרים אבל בעצם אין זה שייך לסיפור של משחק הגמר.

השופט טיילור מתח את המתח, ביווה להרחיק את הצלמים, ולא היה מוכן להתחיל. אחרי כן פתחה הולנד וכל מה שהתרחש ב־60 השניות הראשונות זכה לפרס כתה. רובם המכריע של הכדורגלנים הגרמנים עדיין לא הספיק לגעת בכדור, כאשר קרויף הגיח לפתע מאחור לתוך הרחבה בהתקפה הראשונה של הולנד וכל מה שהספקנו לראות היתה הכשלה המכוערת של אולי הנס, שקיבל נזיפה חמורה מפיו של שומרו של קרויף ברטי פוגטס.

אצבעו המאיימת של טיילור לא הותירה שום מקום לספק. דקה ראשונה — בעיטת 11. ניסקנס בעט בכדור חזק ימינה, ועוד בטרם הספקנו לחמם את המושבים כבר הוליכה הולנד 0:1.

זה יצר מיפנה בלתי צפוי ושיבש לרגע את כל התחזיות, כי מעולם לא קרה כדבר הזה במשחק גמר על הגביע העולמי. ההכשלה היתה ללא ספק חריפה — אבל ההענשה הזו של טיילור (יש לו דם לשופט האנגלי הזה).

גרמניה עתה עצבנית, נבוכה ומתקשה לעמוד נוכח המציאות החדשה. פוגטס מתפרע ורואה כיצד נשלף מולו הכרטיס הצהוב הראשון. אכן קשה מאד להתחיל ב־1:0. זה קרב קשה המאפשר בשלב זה להולנדים לשחק בקלילות, כשהם נפתחים ונסגרים לסרוגין. הגרמנים מחפשים את הפירצה ומרבים לסמוך על מילר והנס, אף שאין זה מצליח, גוברת ההרגשה, כי שום דבר עדיין לא הוכרע.

● מהלומת הפתיחה

בקנבאואר מנסה לארגן ולדחוף את נבחרתו כאחד בטסירות מהודות לצדדים. זאת כדי להחזיר לאנשיו את הבטחון. אבל הולנד שקטה. לא ברור מה היא מתכננת ומתמרנת, אבל אין ספק, כי ה„התכה" הגבוהה היבידות איכלה תשנות. קרויף מתחיל לחוש על בשרו יותר ויותר את שמירתו הלוחצת של פוגטס. אבל אחרי 20 דקות עדיין אין זו אותה גרמניה שציפו לה. היא מתקשה להתאושש ממהלומת הפתיחה.

קטטה בין מילר, הנראה כצוק על צבירה נגדו לבין האן המסילו כאחורי גבו של טיילור, מלהטת את המאבק. עתה נשלף כרטיס צהוב גם לצבר הכדורגלן ההולנדי אחרי התייעצות בין טיילור לקוון המכסיקאי.

ואז בא המפנה השני במשחק, כאשר הולצנבויין פורץ פניפה לתוך הרחבה ומוכשל על ידי מגן הולנד. טיילור יכול לפסוק בלב שקט עוד כדור 11 ולאזן את החשבון. ברייטנר בועט בכוח מהנקודה הלבנה בדייקנות לפינה השמאלית וה־1:1 מעורר את גרמניה לחיים חדשים.

● שער נורמלי

עכשיו ברור, כי צריך יהיה להבקיע „שער נורמלי" כדי לנצח. ברטי פוגטס (איך הוא הגיע לשם?) מסתנן לבדו מול יונגבלוד בועט אבל בהדף לקרן. עכשיו זה כבר גדול, מלהיב ומרתק ביותר, כאשר הכדור נע משער לשער כמו על פני שולחן פינג פונג. הקלילות ההולנדית נעלמה. גרמניה גועשת ותקפנית יותר והולנד עדיין מנסה להסתגל לעובדה שאיבדה את יתרונה. אין סנטימטר חופשי לתנועה. כל שחקן מופקד על רעהו וגם נסיונותיו של קרויף להתחמק בכדרורים ימינה ושמאלה לא עלו יפה. דקות אלה שייכות לגרמניה. בקנבאואר בועט כדור עונשין מ־18 מטר בקשת גבוהה ויונגבלוד הודף שוב לקרן.

אחרי 36 דקות משתחררת הולנד בגיחה פתאומית המוצאת את קרויף וראפ לבדם מול בקנבאואר. הם מעבירים עליו, אבל הכדור הנשלח אל ראפ אינו מנוצל. מאייר יוצא בעוד מועד וחוסם כדי למנוע 2:1. זה היה מבצע מהיר לדוגמא שצריך היה לכאורה לחולל מפנה נוסף במשחק, אבל לשם כך היה עלינו לצפות 7 דקות נוספות. בונהוף פורץ לעומק מימין, הוא בעצם לתוך פקפה הולנדית סבוכה. הבלם האן איבד לרגע את עשתונותיו והפקיר את הכדור לרגלי מילר. זה היה כשגה כי כבר הוכח לא פעם בעבר שאין להניח למפציץ הגרמני נבוך הקופה להחזיק בכדור חופשי ברחבת ה־16. מילר היכה לכך ושלח את הכדור פנימה מ־12—13 מטרים במצב שבו חשוב מאד לרדת להפסקה עם יתרון.

השאלה הגדולה שניסרה ביציע היתה אם מסוגל קרויף לבצוע את העוטה כדי להשיג לנבחרתו את התיקו החיוני. שאלה זו הוסיפה לבעשם להחריד אותנו 45 דקות עד שניתנה התשובה השלילית. ואן דה קירקהוף החליף את רינסנבריינק באגף השמאלי של ההתקפה ההולנדית, כדי להוסיף לה כוח. אבל עד מהרה הרבו ההולנדים להסתבך.

● תכסיס גרמני

בשלב זה התחלה לנוצה סידרת ההצלות הגדולה של סאפ מאייר. הוא מכביל בגיחתו של ניסקנס, הוא מכביל פעם נוספת בהדיפות לקרן. הולנד מכבה הילוך נוסף כאשר דה יונג החליף את ריסברגן בעמדת הבלם. בדקה ה־77 מחמיץ גם ראפ לבדו מול מאייר ועתה אין ספק כי הזמן פועל לרעתה של הולנד. היא חייבת לתקוף כל הזמן והשאלה היא אם התיק ההגנה הגרמנית מעמד.

כל לחלופות הדקות שוב אין מנוס מהמסקנה, כי התכסיס הגרמני היה מוצלח יותר. הסכר ההולנדי נסוג. עתה יש אפילו לגרמנים די הזדמנות כדי להוריד את שער היריב. בדקה ה־85 שוב מנסה הולצנבויין להסתנן משמאל ושוב כמו־של בנסות. אבל הפעם באלמה משרוקיתו של טיילור. המשחק הזה ממש נהפך בשביל ה„חייס" הזה טיילור.

גרמניה כצויה עתה במרחק 4 דקות בלבד מהגביע העולמי. 3 דקות. 2 דקות. דקה אחת השריקה הגואלת. עכשיו מתחיל טירוף מטורף של ארוהים לצבר מרכז המגרש. הכדורגלנים הגרמנים בגלמים על נפשם כדי לא להוכחן. הם רצים גם לצבר היציעים המוצר מאייר מטיל לשם את שתי כפפותיו בזה אחר זה.

● הכנה יעילה

בהדשות דקות אחדות כדי להרגיע ולנקות את המגרש. הם מתחילים אלופי העולם החדשים לעלות בזה אחר זה מהדרגות אל יציע הכבוד, כדי לקבל מידי הנשיא שאל את הגביע. בקנבאואר הצהל מניף אותו באויר ואחרי כן נראה מחבק את גינטר נצר הניצב בסמוך. אולי הולכות הטרגיית של אליפות זו, מי שהיה כוכב בנבחרת גרמניה אשר בילה את טורניר 1974 בישיבה על ספסל המילואים ואף כוחנה לו.

מערב־גרמניה: מאייר; פוגטס, ברייטנר; שוארצנבק, בקנבאואר, בונהוף; הנאס, גראבוסקי, אוברואס, מילר, הולצנבויין.

הולנד: יונגבלוד, סורבייר, האן, ריסברגן (דה יונג) קרול; יאנסן, ואן־הנגם, ניסקנס; ראפ, קרויף, רינסנבריינק (ואן דה קירקהוף).

מילר—האחד שאין שני לו

גארד מילר עשה זאת. שער הנצחון של השחקן המערב־גרמני בן ה־28 אוצל במשחק הגמר נגד הולנד, במשמעות ה־62 בבגדי נבחרת ארצו היה השער הרביעי שלו בטורניר הגמר לשנת 1974 — אולם היה זה שערו ה־14 בשני טורנירי גמר אליפות העולם בהם השתתף במכסיקו ובגרמניה.

בכך עבר מילר את שיאו של הצרפתי ג'יסט פונטיין אשר הבקיע בטורניר הגמר 1958 13 שערים, וסייע לנבחרתו לזכות במקום השלישי באותו טורניר שהתקיים בשבדיה.

אכן, פונטיין כבש 13 באליפות עולם אחת — ואילו מילר הבקיע 14 שערים בשתי אליפויות עולם. אבל אין לשכוח ששום שחקן לא הבקיע יותר מה־14 שערים במשחקי גמר אליפות העולם.

כך זה החל — וכך זה נגמר. ניסקנס ההולנדי מבקיע את השער הראשון מבעיטת עונשין מ־11 מטרים, כדי להעניק להולנד יתרון של 0:1, בדקת הפתיחה של משחק הגמר על אליפות העולם בכדורגל (תצלום עליון). החלוץ המרכזי של מערב־גרמניה, גארד מילר, מבקיע את שער הנצחון לנבחרתו (1:2), סמוך לסיום המחצית הראשונה (תצלום תחתון). (צילום רדיו של א. פ.)

רעננות בנהיגה בעזרת צבר

מטה „צבר" הוציא לאור חוברת מיוחדת „מנוחה פעילה לנהגי".
חוברת זו כוללת תרגילי התעמלות להפגת עייפות, העשויים למנוע סכנות מהנוהג ברכב, ההופך לבלתי עירני בהיותו עייף ומנומנם.
שלח/י גלויה למטה „צבר", ת.ד. 33311, תל־אביב, והחוברת תשלח חינם לביתך.

צבר — צעיר בריא רענן

הפעילות הגופנית מהנה ומועילה בכל גיל

בעיטה עולמית

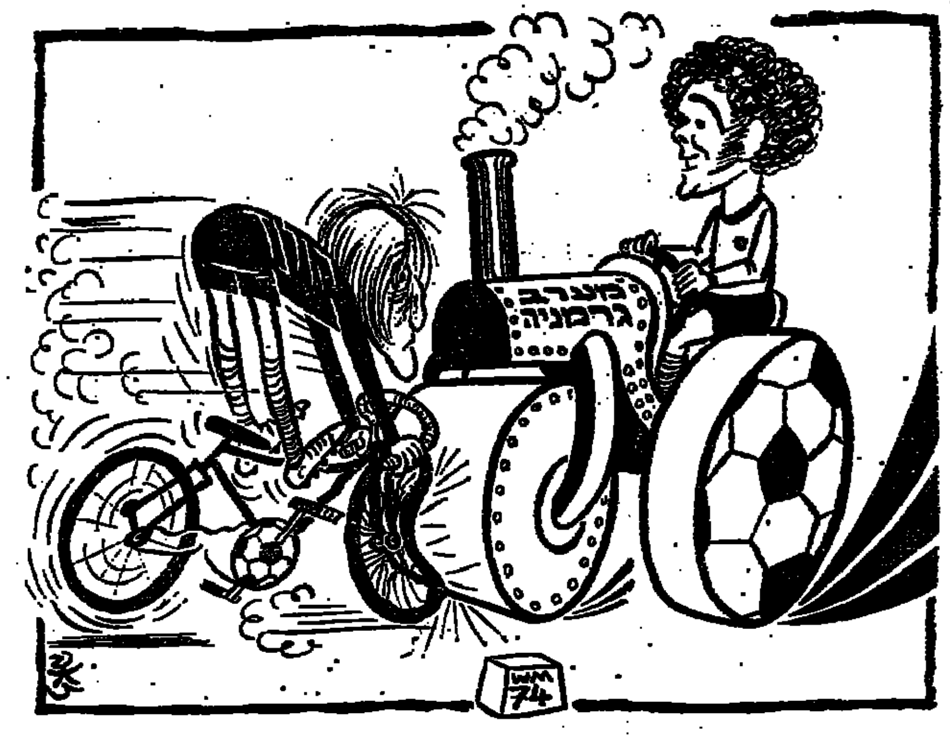

אלופי העולם בכל הזמנים

1930 — אורוגוואי
4:2 בגמר על ארגנטינה
1934 — איטליה
2:1 בגמר על צ'כיה
1938 — איטליה
4:2 בגמר על הונגריה
1950 — אורוגוואי
2:1 בגמר על ברזיל
1954 — מערב גרמניה
3:2 בגמר על הונגריה
1958 — ברזיל
5:2 בגמר על שבדיה
1962 — ברזיל
3:1 בגמר על צ'כיה
1966 — אנגליה
4:2 בגמר על מערב־גרמניה אחרי הארכה
1970 — ברזיל
4:1 בגמר על איטליה
1974 — מערב גרמניה
2:1 בגמר על הולנד.

שיא שערים חדש בגמר

השער של גארד מילר היה השער ה־98 שנכבש ב־38 המשחקים שהיו בטורניר אליפות העולם בכדורגל 1974 שנסתיים אתמול. בכך נשבר שיא הבקעת שערים אשר נקבע לפני 4 שנים במכסיקו כאשר הבקעו 95 שערים. אולם אז היו רק 32 משחקים.

באליפויות העולם שהתקיימו באנגליה ב־1966 ובצ'ילה 1962, הובקעו רק 89 שערים ב־32 המשחקים שהיו.

קיסינג'ר: זו תוצאה טובה

מינכן, 7 (שרות „ספורט הארץ"). לאחר נצחונה של מערב־גרמניה על הולנד הביעו האוהדים שאיכלסו את האיצטדיון האולימפי את דעתם על המשחק.

הנרי קיסינג'ר, יליד גרמניה אמר: „זו תוצאה טובה. היה זה משחק טוב".

סיר סטנלי רוס, הנשיא היוצא של פיפ"א אמר, כי „גרמניה ניצחה בצדק במשחק קשה".

הלילה שלפני

יומן הגביע העולמי

מאת יחיאל ארזי

מינכן, 7 (מיוחד ל„ספורט הארץ"). היום האחרון של אליפות העולם בכדורגל, אולימפיאדה או כל אירוע ספורטיבי כסוגו, הוא תמיד המגיע, הצליל, המתח והמעייף ביותר. הזמן עובר בעצלתיים. השעון אינו זז, ומשום מה נראים הכל סחוטים אחרי ארבעה שבועות של התרוצצות בלתי פוסקת במטוסים, ברכבות, במכוניות, במוניות ובתחנות — אלפי קילומטרים של מירוץ מטורף בין האיצטדיונים, המלונות, חדרי הטלקס ותאי הטלפון.

הכדורגלנים ההולנדים בילו את הלילה האחרון במחיצת נשותיהם וארוסותיהם. ראשי המשלחת אמרו כי אם זה לא יזיק — בוודאי גם לא יועיל. נותר רק להאמין להם שהיו כבר איתם ילדים.

הגרמנים היו שמרנים יותר מבחינה זו, למרות שלא הייתי אומר כי מה שהתחולל בחוצות ערי גרמניה בקיץ 1974, יומם ולילה, עלה בקנה אחד עם מה שמתירה הכנסיה.

אינני יודע בדיוק מה עשו הלילה אלפי העתונאים, שדרי הרדיו והטלויזיה; אנשי הוועדה המארגנת, הריילות החביבות שכמה מהן דוברות תריסר שפות (רק לא עברית) ו... אנשי הבטחון במדים ובלי מדים שאינם זזים מאהבו אף לא לרגע. נראה שרובם ככולם לגמו כבר... ניכרות של בירה, בקנקנים ענקיים ספק לשאתם ביד אחת, או פיטמו את עצמם בנקניקיות במרתפים ותאי היינות המפורסמים ברחובי מינכן — אלה המזכירים לך תמיד, ברצון או שלא ברצון, מה קרה בעיר „ההיסטורית" זו לפני כארבעים שנה...

זה היה לילה סואן שבו החלה החגיגה טרם זמנה. ההלוכות עליזות של גרמנים צעירים וצעקנים, נושאי דגלים, שרבים מהם נמשכו כן ... מבתי הבירה ישר לאיצטדיון. מאות הולנדים, שרבים מהם רוקנו את קופות החסכון שלהם באמסטרדם וברוטרדם, כדי לרכוש כרטיס בכל מחיר ובלבד שלא להחמיץ את המאורע שאולי לא ישוב בדורנו.

בבתי המלון של מינכן לא ניתן להשיג חדר אפילו תוך „מתן שוחד" לפקיד הקבלה, תרגיל המצליח כמעט תמיד בנסיבות אחרות. ... כי העולם כולו התרכז כאן למשך יממה, לחגיגה ספורטיבית שצריך לחיות אותה כדי לרדת לעומקה ולהיקפה. היא מקשרת את מינכן ... בכל פינה בתבל ואם יש מישהו מבין שלנכה ... תושבי כדור הארץ שאינו יודע מה קורה כאן — בסין, באפריקה, או בקוטב הצפוני — צריך לרחם עליו.

רק מעטים ידעו היכן ישן הלילה הנרי קיסינג'ר, השוהה כאן יותר אשר בעת ביקורו בדמשק ובירושלים. לוא התירו לו ל„מלך השלום" ... למגרש ודאי היה מוצא את הנוסחה כיצד להשפיע על הצדדים ... לסיים ללא הכרעה ב„גבולות בטוחים" וזה היה מאלץ אותנו ... כאן עוד 48 שעות, עד לאחר הגמר החוזר. איש אינו חפץ ... רק מעטים מאמינים בזה. כמעט הכל משוכנעים כי תיפול הכרעה ... הגרמנים ההולנדים גם יחד מוכנים להישבע כי נבחרתם תהיה ... המנצחת.

ברטי פוגטס אומר הבוקר כי גילה את הדרך כיצד למנוע הגועה ... של יוהאן קרויף. האם הוא מכסה לימח בזה כי גרמניה כבר ... לשנות בתגיגות הנצחון כפי שמקווים המונים רחבים במדינה זו ... בעת כתיבת שורות אלה?

עוד מעט יתברר הכל. בינתיים ניתן רק לסכם את מה שנבחר ... מבין 121 נבחרות שפתחו בטורניר הגיעו לכאן 16 ולגבי 14 ... ירד המסך סופית. ברזיל התוב הביתה עם זכרונות מרים ואני רק ... שלא שעדיין לא פרצה מהפכה במדינה קנאית זו לכדורגל. נבחרת פולין תתקבל בוורשה בתופים ובמחולות כי עתונאים פולנים ... כי בפה מלא, שהתכוננו מלכתחילה לשלושה משחקים בלבד, נצחון ... האיטי ושני הפסדים זעירים לאיטליה וארגנטינה — בגלל החולשה ... שגילו כל שחקני הנבחרת בשבועות שלפני הטורניר.

מסתבר כי גם זה קורה בכדורגל, כמו בכל ענף ספורט אחר ואולי ... מה שמיחד את המשחק, נותן לו צביון מיוחד ודרמטי, את אהדתם ... מיליונים — כל איזה שבזכות שריקתו של שופט ועשרים ושנים ... רגליים מתחילות מתחרצות „ילדותית" אחרי כדור העור הענגולי.

שאן: הולנד עזרה לנו לזכות בגביע
מיכלס: מזלם של הגרמנים שיחק להם

מינכן, 7 (שרות „ספורט הארץ"). „הולנד עזרה לנו לזכות בגביע", היתה תגובתו של מאמן נבחרת מערב גרמניה, הלמוט שאן. „הם חשבו עצמם לאלופי העולם קודם לשריקת הפתיחה, והדבר היה בעוכריהם".

בתשובה לשאלה אחרת הכחיש שאן, כי טען שקבוצתו תזכה בגביע. „הגיד אמרתי, כי נעשה כמיטב יכולתנו להגיע לגמר ולזכות בגביע אם הדבר יהיה אפשרי. תוצאת משחק נקבעת לאחר שריקת הסיום".

שאן המאושר לא חסך שבחים מיוהאן קרויף. „לאחר משחק", אמר, „אמרתי לברטי פוגטס ששמר על קרויף אישית, כי למזלנו כלל לא שיחק קרויף, שכן אם היה משחק זה היה על ברטי להתאמץ".

„אני מעוניין רק בתוצאה הסופית, זו מדברת בזכות גרמניה — שכן אם הולנד היתה הטובה יותר, היתה היא זוכה בגביע. מאבק הגמר אינו כחוות משחק שובה עין, אבל ריחפה בו רוח הלוחמה הדרושה בכדורגל המודרני, היו בו מצבים דרמטיים והתנגשות של טאקטיקות טובות.

„הנדרש היום בכדורגל המודרני היא לוחמה, לוחמה, ושוב לוחמה. רוח הלוחמה של השחקנים היא שהביאה בנבפיה את התואר העולמי לגרמניה. קבוצתנו השתפרה ממשחק למשחק, לאחר ההפסד לשכנה ממזרח. קיימנו, השחקנים ואנוכי, דיון רציני מאד בעקבות לאחר ההפסד, תוצאת הדיון היתה, כי כל שחקן נאבק בכל יכולתו במשחקים שהיו לאחר מכן".

בתשובה לשאלה על ההצעה להגדיל לקראת טורניר 1978 את מספר הנבחרות המשתתפות אמר, כי „יש לי ספקות כבדים אם רעיון זה טוב. יהיה בכך כדי להכביד מאד על השחקנים, וכבר בטורניר זה בו שיחקו 4 הראשונות 7 משחקים כל אחת הוכח, כי היה זה כעבר ליכולת השחקנים".

מיכלס: „זה כואב"

„זה כואב", היתה תגובתו הראשונה של ריינוס מיכלס, מאמן נבחרת הולנד, לאחר המשחק.

„אבל עלי לברך את הגרמנים ואת קהל אוהדיהם. אני מאד גאה בה מבחורי שעשתה את כל הדרך עד משחק הגמר, אם כי התוצאה הסופית כמובן מאכזבת. לא השגנו הרגשת בטחון יותר לאחר שערו של ניסקנס. אני תמיד רוצה, כי נבחרתי תבקיע את שער הנצחון, ובכל דקה בדקות המשחק".

מיכלס לא איבד הגינותו: „כבור בן טורניר מאד לנצח, אך איני גורע מהישגם של הגרמנים. מזלם שיחק להם היום, ובעיקר לשוער ספ מאייר, אבל בכלות הכל — היה זה חלק מהמשחק".

מרים ואורי בר־עם
סוניה ובוריס קפלינסקי
מודיעים בשמחה על נשואי בניהם
ליאורה עם בח"ל גיורא
חיפה, 4.7.74

שושנה ובנימין הימן
מודיעים בשמחה על הולדת
יונתן
אח לאסף
נכד
לחיים ברקוביץ ולחנה וססיל הימן
ירושלים, י' תמוז תשל"ד 30.6.1974

בית הכנסת „מוריה"
מוזמנים בזה להשתתף בערב חגיגי
לכבוד
מר דוד פרימן ומר משה דויד
בהשתתפותם של
הרב ד"ר גרשון כהן,
נגיד בית המדרש לרבנים באמריקה
הרב ד"ר שלמה גרינברג
סגן־נגיד בית המדרש לרבנים באמריקה
ומנהיגים אחרים של התנועה הקונסרבטיבית העולמית בארץ ובחו"ל.
יום שלישי, י"ט בתמוז תשל"ד, 9 יולי 1974
בשעה 8.30 בערב.
בית הכנסת „מוריה", רחוב חורב 7, אחוזה, חיפה
בסיום הערב תיערך קבלת פנים

תודתנו נתונה בזה לכל מברכינו
ברנרד רוזנברג
„בית ברבול"
יהוד 56000
אזור התעשיה
רח' מוהליבר 5
טלפון 758774

מנכ"לי משרדי הממשלה נתבקשו להגיש השבוע הצעות לקיצוצים בתקציביהם

גפני: יוכלו לקדם תכניות חדשות רק בדרך צמצום תכניות קיימות

מאת סופר „הארץ" לענייני כלכלה

המנכ"לים של משרדי הממשלה נתבקשו על־ידי הממונה על התקציבים במשרד האוצר, מר ארנון גפני, להגיש עד סוף השבוע הצעה מ־פורטת לקיצוץ בתקציבי משרדיהם כפי שנקבע בהחלטת הממשלה בה־שבוע שעבר.

הממשלה החליטה על קיצוץ בתק־ציב הרגיל של משרדי הממשלה בסך 300 מיליון ל"י, על הקטנת תקציב הפיתוח ב־600 מיליון ל"י, על אי־מתן תוספות תקציביות למשרדי ה־ממשלה ולגופים הנתמכים לכיסוי התייקרות במחירי סחורות ושירו־תים, ועל אי־אישורן של הוצאות נוספות אחרות בתקציבי המשרדים, אלא אם יימצא להן המימון במיסגרת התקציב המאושר.

בחוזר שנשלח למנכ"לי המשרדים כותב מר גפני כי למרות העובדה ש־הבסיס להפחתה בתקציב הרגיל הוא 15 אחוז מהסכומים שנועדו לקניית סחורות ושירותים ותשלומי העברה למוסדות ציבור, רשאים המשרדים להציע קיצוצים גם בפעולות אחרות בתנאי של שמירה על המסגרת הכו־ללת של הקיצוץ ומימוש הקיצוץ תוך זמן קצר. מר גפני מדגיש כי גם במסגרת הקיצוץ בתקציב הפי־תוח (הכולל ביטול הרזרבה המוק־צאת של 400 מיליון ל"י וקיצוץ של 200 מיליון ל"י נוספים), רשאים המשרדים להציע תחליפים לתכניות הכלולות ברזרבה המוקצאת כהוצאה משנית בסדרי עדיפויות.

ביצוע הקיצוצים מחייב על כן ויתור על תכניות ופעולות חדשות שתוכננו לשנה זו. לחילופים יוכלו המשרדים לקדם תכניות חדשות רק בדרך של צימצום פעולות ותכניות קיימות.

במכתבו אומר מר גפני: „הננו מודעים לכך כי תכניות מתבצעות על־ידי בני אדם ותקציבי פעולה. שינו־יים בהיקף ההוצאה הריאלית מחיי־בים על כן תהליך התאמה באירגון פעולות המשרד. יש לראות את ה־קיצוצים הנוכחיים כשלב בתהליך זה אשר יימשך גם בשנה הבאה ו־ימצא על כן את ביטויו בגיבוש מס־גרת התקציב לשנת 75/76".

דורשת לבטל העלאות שכר לחברי הכנסת

מאת סופרנו הפרלמנטרי של „הארץ"

ח"כ מרשה פרידמן (רצ) פנתה ליו"ר ועדת הכספים בדרישה לבטל העלאות שכר לחברי כנסת עליהן הוחלט לאחרונה.

במכתבה היא טוענת כי כאשר מחליטה הממשלה על צמצום הצרי־כה ועיקור תוספת היוקר, אין סיבה להעלות את שכרם של שרים וחברי כנסת. עוד היא כותבת כי היא אי־שית מוותרת על התוספת לשכרה.

חידוש הגיוס למשמר האזרחי בירושלים יתחיל בסוף החודש

מיבצע הגיוס המחודש למשמר ה־אזרחי בירושלים יתחיל בסוף ה־חודש — הוחלט בפגישה שקיימה ועדת הבטחון שהקימה עירית ירו־שלים בראשות מר עוזי נרקיס עם מפקד מרחב ירושלים במשטרה נצ"מ הייני ברייטנפלד ומפקד הג"א ב־מחוז ירושלים.

פלואור למי השתיה בבירה

עירית ירושלים החליטה להוסיף בקרוב פלואור למי השתיה — מסר ד"ר דינטי, נציג משרד הבריאות, בטכס סיום המחזור הרביעי של קורס לסייעות ברפואת שיניים של האו־ניברסיטה העברית הדסה בירושלים. סיימו את הקורס 14 בנות מתוכן חמש בנות קיבוץ.

נציג משרד הבריאות מסר גם כי 45 אחוז מרופאי השיניים בארץ אינם מעסיקים סייעות.

איום על צבי ברנשטיין מ„הפנתרים הדתיים"

(ע). מזכיל המפד"ל, מר צבי בר־נשטיין, קיבל ביום א' מעטפה, ובה מכתב הכולל דברי נאצה. למעטפה צורפה חתיכת־מתכת עם מכתב ובו דברי איום וגידוף. על המכתב היו חתומים: „הפנתרים הדתיים". מר ברנשטיין התלונן במשטרה, שפתחה בחקירה.

יורחב הכביש למרכז שיבא

מאת סופר „הארץ" בגוש דן

הכביש המוליך מכביש גהה לבית היולדות במרכז שיבא בתל־השומר יורחב על־ידי עירית רמת־גן. ה־כביש, לאורך 1200 מ' יורחב בקטע שבין כביש גהה לכניסה לרמת־אפעל עד לרוחב שבעה מטרים וב־המשך הקטע עד לרוחב של 10.50 מ'. מיכרז לביצוע העבודה, שתעלה כמיליון ל"י, כבר אושר ובימים ה־קרובים יוחל בעבודות הסלילה. ב־אותו קטע תוקם גם מערכת תאורה חדישה.

עירית רמת־גן החליטה להרחיב גם את צומת הרחובות מנדס—קציר, שבו אירעו תאונות רבות שהביאו בשבוע שעבר להפגנת תושבי ה־סביבה. דובר עירית רמת־גן, מר דב קליין, אמר כי במקום עדיין לא יו־צב רמזור מאחר שמשרד התחבורה לא אישר זאת, אולם יוצב שם רמ־זור מהבהב.

שככה בהלת הקניות

סוחרים רבים הודיעו שיספגו ההתייקרויות

מאת לאה פורת סופרת „הארץ"

רגיעה בתנועת הקונים של מוצ־רים בני קיימא החלה להסתמן את־מול בחנויות רבות, במיוחד בלטה התופעה בחנויות למכשירי חשמל שהיו מוקד ההסתערות העיקרי של קונים בשבוע שעבר, בעקבות פר־סום התכנית הכלכלית החדשה.

סוחרים בענף זה הביעו את הסב־רה כי לרגיעה הנוכחית שתי סיבות: רוויה בקניות; חוסר נכונות לשלם מחירים יותר גבוהים.

בתי מסחר רבים, ביניהם: סלון מרכזי, כל בו שלום, המשביר לצר־כן, סלון אלנבי, דיזין, הודיעו כי ימשיכו למכור מוצרים מן המלאי שלהם במחירים הישנים, על אף ש־נדרשו למלא הצהרות בשביל המ־כס על היקף המלאי שהיה ברשותם ב־2 ביולי, וכנראה גם לשלם את ההפרשים בין היטל היבוא הקודם ו־היטל החדש. אולם לגבי מוצרים שצריך להזמין, עוד לא גובשה עמ־דה אחידה.

יש בתי מסחר המחתימים את ה־קונים על התחייבות כי במקרה של התייקרות הנובעת מתוספת מסים, ישאו בכך הקונים. אולם כמה סוח־רים הביעו דעתם כי יתכן שבשלב ראשון יצטרכו לספוג את ההתיק־רות גם על מוצרים מוזמנים. בעל סלון אלנבי סיפר כי הקונים מסר־בים לקנות מוצרים במחירים יותר גבוהים. בעל סלון מרכזי מסר כי החליט לא להעלות, לפי שעה, את המחירים גם של מוצרים מוזמנים.

רהיטים ומזון

בחנויות הרהיטים היתה אתמול תנועת קונים רגילה לאחר התעור־רות מסוימת בשבוע שעבר. הוא ה־דין בחנויות המזון שגם בהן התנה־לו אתמול המכירות במתכונת רגילה. מנהל מחלקת הקניות בשופרסל, מר מרדכי פיינר, סבור שהממשלה שג־תה בהוצאה היתר כללי לעליית מחירים ובכך עודדה יבואנים לייקר את מוצריהם על אף שלא חשבו על כך בתחילה.

הוא סיפר כי לאחר שהודיע ליבואן של גבינות קשות שאינו מעוניין בסחורה יותר יקרה, חזר בו היבואן והסכים לספק את ה־גבינות במחירים הישנים. הוא חושב לנהוג כך גם לגבי יבוא־נים אחרים ומאמין שאם סוחרים אחרים ינהגו כמוהו, לא יועלו ה־מחירים.

דרוזים מותחים ביקורת על הממונה לענייני ערבים

מאת עטאללה מנצור סופר „הארץ" בצפון

עסקנים דרוזים צעירים הטיחו ביקורת נגד היועץ לענייני ערבים ו־דרוזים במשרד ראש הממשלה, מר שמואל טולידנו, על שמינה ועדה „של אנשים התלויים בו" כדי לבדוק את טיפול משרד הממשלה בעדה הדרוזית, ויש מקום ותועלת לדרו־זים בביטול הדיקסטים למחלקות הערביות במשרדי הממשלה. פעילי הדרוזים תובעים שילוב הטיפול ב־הם במחלקות הכלליות.

173 נוער וצעירים יוצאים השנה לחו"ל

מאת סופר „הארץ" לענייני תיירות

173 משלחות נוער וצעירים יצאו השנה מישראל ל־23 ארצות אירופה, לארה"ב, לדרום אפריקה ולמזרח ה־רחוק במסגרת חילופי נוער. אישור על כך ניתן שלשום על־ידי המועצה הציבורית לחילופי נוער וצעירים, בראשות ח"כ עדי אמוראי.

כל משלחת כוללת בממוצע 21 איש, עד גיל 35.

הליכוד יפעל להצטרפות חברים

מאת סופרת „הארץ"

ועדה מורכבת מנציגי כל הסיעות הליכוד תפעל לגיבוש מיסגרת אר־גונית שתאפשר הצטרפותם של אז־רחים לליכוד מבלי שיהיו חברי אחת הסיעות בו — על כך החליטה את־מול הנהלת הליכוד.

ח"כ מנחם בגין וד"ר אלימלך ריכלט הביאו בפני ההנהלה הצעה להקים מיסגרת פעולה לאזרחים תומ־כי הליכוד שאינם חברים באחת מ־סיעותיו. הח"כ שמואל תמיר ואלי־עזר שוסטק, מהמרכז החופשי, תמכו בהצעה אך הדגישו כי יש להימנע מלהקים סיעה נוספת לקיימות. ח"כ אריאל שרון גרס כי טוב היה לוא אפשר היה לפתוח ברשימת אזרחים תומכי הליכוד, אך באין אפשרות כזאת, חשוב להקים מיסגרת היכולה לקלוט את אוהדיו. הצעת הסיכום, שנתקבלה פה אחד, הובאה בניסוחה הסופי על־ידי ח"כ יוסף תמיר.

בן 16 חשוד בנסיון לרצוח את אמו ולהעלים את גופתה

(ע). נער בן 16 שיחסו אל אמו, תיירת מארה"ב, שנטשה אותו הע־ביר אותו כנראה על דעתו, חשוד בנסיון לרצוח אותה ולהעלים את גופתה בקבר שכרה קודם לכן ב־שדות המשק בו שהה.

המקרה אירע בסוף השבוע שעבר באחד ממשקי העמק. התיירת, ש־הגיעה ארצה לפני כשבועיים, נמצ־אה שותתת דם בחצר המשק לאחר שנדקרה שבע פעמים במכשיר חד בכל גופה. לדברי חוקרי המשטרה היא סיפרה, כי אלמוני דקר אותה שעה שטוטסה בשדות. הלה ברח מ־המקום והיא בכוחותיה האחרונים הצליחה להגיע לחצר המשק ולהזעיק עזרה.

לאחר חקירה התברר, כי סיפורה של האשה אינו נכון והמשטרה חוש־דת כי היא ניסתה לגונן על בנה, שדקר אותה, ולהעלים את האמת מפני החוקרים.

תוך כדי בירור העניין נודע, כי האשה, אם לשלושה ילדים, נטשה לפני כשנתיים את בעלה וילדיה וברחה עם ימאי טורקי, שהכירה באקרא' בעיר מגוריה שבארה"ב.

* (ע). ממלא מקום מפקד מש־טרת כפר סבא, מפקח אריה שטומר, הועלה אתמול לדרגת פקד.

גם הערב צפויים שיבושים בטלוויזיה

מגמת רשות השידור: שיפור תנאי השכר של הטכנאים

מאת גדעון אלון סופר „הארץ"

יו"ר רשות השידור, מר ולטר איתן וסגנו מר נתן שחם, נפגשו אתמול עם שר ההסברה, מר אהרון יריב, הממונה על ביצוע חוק רשות השידור, בנסיון לגבש הצעה שתביא לביטול הסנקציות בהן נוקטים הטכ־נאים בטלוויזיה מליל שבת והגור־מים שיבושים במהלך השידורים.

בפגישה שזומנה לבקשת נציגי ר־שות השידור, השתתפו גם מ"מ מנכ"ל הרשות מר משה חובב, הסמנכ"ל מר אהרון מיטל והמהנדס הראשי מר שלמה גל. כן השתתפו נציגי משרד האוצר הטוענים שאין להיענות ל־תביעות הטכנאים כיוון שהדבר יגרור תגובות שרשרת בקרב כל הטכנאים והמהנדסים במשק הציבורי.

נראה שהמגמה ברשות השידור היא לגבש הצעה, על דעת נציגי האוצר ושר ההסברה, שתביא לשיפור תנאי השכר של הטכנאים בטלוויזיה, ה־קובלים על קיפוחם לעומת העובדים בדירוג המהנדסים בטלוויזיה. ברשות השידור יש תמימות דעים שקיים חו־סר איזון בין הסקטורים השונים ב־טלוויזיה, אולם לדבריהם אינם יכו־לים להגיש הצעות קונקרטיות לטכ־נאים בלי אישור האוצר.

מקור בכיר ברשות השידור האשים את נציגי ההנהלה, שהשתתפו בבירור עם הטכנאים, בכתבה. לדבריו אפשר היה למנוע את הסכסוך ונקיטת ה־סנקציות על ידי הטכנאים על ידי טיפול יסודי בעניין.

אתמול מסרו נציגי ההנהלה לוועד הטכנאים דיווח על מגעיהם עם שר ההסברה ונציגי האוצר, אולם הטכ־נאים (המונים 110 עובדים) סירבו לבטל את הסנקציות ולחזור לעבודה תקינה כל עוד לא תוגש להם הצעה מפורטת הכוללת את קידומם של כל עובדי ההנדסה לשנת 1974.

גם אמש גרמו הסנקציות שי־בושים. גם הערב צפויים שיבו־שים וקרוב לוודאי שיבוטל הסרט „מניקס" ומהדורת החדשות הק־צרה, אלא אם כן תעריך הנה־לת הרשות שינויים בלוח התוכ־ניות.

ברדיו

בינתיים נמשכות גם הסנקציות של הטכנאים ברדיו, בהן הוחל לפני שבוע. הם מונעים הקלטות חוץ של כתבים בנוסף להפסקת שידור הלילה וביטול המבזק „הלילה הזה" מזה כ־חודשיים.

נראה שסכסוך העבודה עם הטכנ־אים בטלוויזיה יועלה היום על סדר היום בישיבת הוועד המנהל של ה־רשות.

פגישת יריב־משל

בפגישה השתתף גם נציב שירות המדינה, מר יעקב ניצן, והממונה על השכר במשרד האוצר, מר אפרים יד־מנס.

היום או מחר יוועד מר יריב עם מזכיר ההסתדרות מר ירוחם משל ב־מגמה לנסח הצעה שתביא לפתרון ה־סכסוך על ידי קידום הטכנאים בלי לפגוע במדיניות השכר הכוללת.

הסתדרות העובדים הלאומית בארץ ישראל

הסתדרות העובדים הלאומית רואה בחיוב כל צעד שנעשה לבלימת האינפלציה הדוהרת והפוגעת בעיקר בעובדים השכירים.

משנת 1970 שיתפו עצמם העובדים השכירים במלחמה באינפלציה על ידי ויתורים על תוספות שכר ותוספת יוקר, בעיסקות חבילה ובביטול שנתי של תוספת יוקר. אך ויתורים אלו היו לשווא וההתייקרות לא נעצרה והאינפלציה גדלה מאוד, והעובדים השכירים הם שוב קרבנותיה.

כעת נתבעים העובדים השכירים שוב לויתור על קבלת תוספת, שאינה תוספת שכר, אלא תיקון־מה בירידת ערכו של השכר, בכוח קנייה, לרגל היוקר שחל בעבר.

צמצום הסובסידיות שחל בשנה זו ושלילת מחצית תוספת יוקר עלולה להוות פגיעה כה חמורה בקיום העובדים השכירים, שרובם הגדול חי על הכנסה קטנה או בינונית, אשר תגרור אחריה זעזועים קשים ביחסי עבודה וירידה בפריון העבודה.

הסתדרות העובדים הלאומית אינה רואה כל הצדקה לפגיעה קשה זו של שלילת מחצית הפיצוי לשכירים על ההתייקרות שהיתה בעבר ואינה רואה דווקה בשלילה זו את התרומה הרצויה והנכונה לבלימת האינפלציה. את הספיגה באמצעי התשלום יש לחפש במקורות אחרים.

הועד הפועל

פיג'ו
הארי שבחבורה
מבחר מכוניות
נוסעים, ספורט, סטיישן ומסחריות.
104
204
304
404
504
PEUGEOT

אצל שנידמן
תמצאו
שמלות
בכל מידה
ולכל אירוע
3 קומות של אופנה
דיזנגוף 128 ת"א

THE U.S. CULTURAL CENTER
announces a lecture :
SOVIET DETENTE POLICIES
by DR. ROBERT F. BYRNES
Distinguished Professor of History & Director, Russian & East European Institute, Indiana University
Today, July 8, 8:30 p.m., at 71a Hayarkon St., Tel Aviv
Chairman : DR. ODED ERAN, Russian & East European Research Center, Tel Aviv University

האוניברסיטה העברית בירושלים
המחלקה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה חברתית
בית הספר לחינוך
מזמינה את הציבור להרצאתו של
Prof. S. M. LIPSET
מאוניברסיטת הרווארד
על
"The Politics of Academe"
ביום ד', כ' בתמוז תשל"ד, 10.7.74, בשעה 10.00, באולם ב' בבנין קפלן, באוניברסיטה העברית בגבעת רם.

מקיבוץ שמיר
בגליל העליון
קח כפית אחת ליום, במשך 3 שבועות
מזון מלכות
ROYAL JELLY
ותרגיש
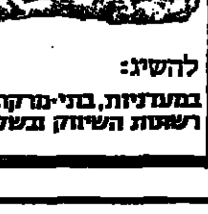
להשיג:
במעדניות, בתי־מרקחת, רשתות השיווק ובשקם

השבוע בלוטו
מינימום פרס ראשון
*300,000 ל"י
* כפוף לערעורים
היום המועד האחרון למכירת טפסי הזוטו

תיקון טעות:
במודעה
"אירם 80"
שהופיע ביום ו', 5.7.74 נפלה טעות
מחיר הוילות צריך להיות
החל מ־ 337,000.- ל"י
(ולא 275,000.— ל"י)

מיזוג אויר מרכזי לוילות
ע"י מזגני
"FEDDERS"
האמריקאים
אטמור
תל־אביב, רח' פינסקר־פינסקר 10, טל. 220156

ה
אל תבזבז מים

אצטבאות מתכת

לאספקה משרד וחנויות
אגון
הכל בכל בלוב
בלוח הכפול
ראה עמודים 18, 19

קח עמך בדרכך לקרוביך וידידיך בחו"ל!
POPULAR JUDAICA LIBRARY
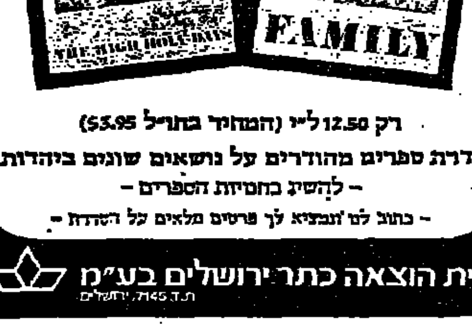
רק 12.50 ל"י (המחיר בחו"ל $3.95)
סדרת ספרים מהודרים על נושאים שונים ביהדות
– להשיג בחנויות הספרים –
– כתוב לנו ונמציא לך פרטים מלאים על הסדרה –
בית הוצאה כתר ירושלים בע"מ

אוזיל ציפרין מנדלסברג
ת"א, ככר מלכי ישראל 5, טלפון 224514
בין השעות 8—1, 4—7
למכירה דירות יוקרה
בכיכר המדינה
וכן חנויות ומחסנים.
אחד העם 112
דירות בנות 3½—3 חדרים.
להשכרה
* דירה בת 4 או 5 חדרים
במקום היפה ביותר בתל־אביב
ליד „שיכון הצמרת".

בתי מגורים. משרדים. בתי ספר. מועדונים. בתי מלון. בתי חולים.
"מטרון" – פתרון אידיאלי ומהיר לבעית הקמת משרדים ומגורים ציבוריים וכל מבנה נדרש.
הקמה מהירה בכל רחבי הארץ.
שיטת בניה מתועשת מוגנת ע"י פטנטים 10288, 10289
טרומאסבסט
tromasbest
חברה לייצור והרכבת מבנים טרומיים בע"מ
תל־אביב, שד' רוטשילד 106 טל' 3־2־244171
המפעל: עכו, ת.ד. 38, טל' 7־6־911615

בדוק את כרטיס ה„זוטא" לאחר ההגרלה
הקהל מתבקש לבדוק את תוצאות הגרלת ה„זוטא" סידרה 27/74, שהתקיימה ביום חמישי 4.7.74 והמיוחסת לכרטיסי ה„זוטא" שהיו צמודים לכר־טיסי הפיס הרגילים מאותה סידרה (27/74).
כל כרטיסי הפיס להגרלה הרגילה, הספחים וה„זוטא" מסידרה 28/74 שימכרו עד ליום חמישי 11.7.74 בערב ישתתפו בהגרלה שתתקיים באותו ערב בשעה 7.00 בבנין מפעל־הפיס בת"א
מפעל הפיס

משרד התקשורת
קבלן מהנדס בעל דחפור
פגיעה בכבל טלפון תת־קרקעי מנתקת בין רגע אלפי טלפונים, למוסדות ציבור, בתי חולים וכד'.
החוק מחייב אותך לפנות למשרד התקשורת לפני התחלת כל חפירה.
לקבלת פרטים והנחיות פנה למשרד התקשורת:
בירושלים — רח' נרקיס 43 טל. 530415—02
בתל־אביב — רח' יהודה הימית 41 טל. 828881—03
בחיפה רח' י. ל. פרץ, בנין השקם, טל. 663203—04.

חברת החשמל לישראל בע"מ
אגף האספקה והאחסנה
מכרזים
החברה מזמינה בזה הצעות לייצור/אספקת בהתאם להל

מס' המכרז	הנושא
9581	מבטיחי קרניים
9583	ארגזי מבטיחים

לקבלת טפסי המכרז [illegible]
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה.
השתמש בחשמל בתבונה

צים חברת השיט הישראלית בע"מ
נמסרת בזה הודעה לכל בעלי מניות של החברה כי הדירק־טוריון של החברה החליט על תשלום דיבידנד־ביניים נוסף לשנת 1973 בשיעור של 8% על המניות הרגילות לסוגיהן ובשיעור של 4% על מניות הבכורה לסוגיהן.
בהתאם לתזכיר ותקנות ההתאגדות של החברה ישולם הדיבידנד על מניות הבכורה לסוגיהן בכפיפות לתנאי הצמדתן לדולר של ארה"ב.
דיבידנד הביניים ישולם ביום 15 ביולי 1974, באופן הבא:
א. לגבי מניות רשומות על שם — ע"י החברה בהמחאה לפי שהיה רשום כבעליהן בפנקס החברים של החברה ביום 2 ביולי 1974.
ב. לגבי מניות בכורה למוכ"ז ע"י בנק לאומי לישראל בע"מ סניף ראשי, תל־אביב — המשמש כסוכן ראשי לתשלום הדי־בידנדים על מניות אלה — כנגד מסירת תלוש מס' 14.
בפקודת הדירקטוריון
ה' יערי
מזכיר החברה

הארץ

יום שני, י"ח בתמוז תשל"ד
8 ביולי 1974

ירושלים: רח' ההבצלת 2 טל' 224245-6, ת. ד. 273
חיפה: רחוב נורדוי 20 טלפון 8—661166, ת.ד. 5259
בתל-אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 (30 קווים) ת.ד. 233

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21 תל-אביב
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel-P.O B. 233, Tel. 824261

שכר ההתעקשות

שר האוצר לא הצליח לשכנע את ראשי ההסתדרות שיסכימו לעיקור חלקי של תוספת היוקר. מר משל וחבריו נשארו איתנים בדעתם ואילו שר האוצר לא עשה נסיון מוחשי להתמודד עם מזכיר ההסתדרות — ומה שחשוב יותר, עם שולחיו — ולשכנעם כי למען הצברת האינפלציה אפשר לדרוש קורבן גם מן השכירים.

עתה שוב לא נותר לאוצר אלא למצוא דרך אלטרנטיבית לספיגת חלק מהכנסות הציבור: במקום עיקור יבוא מס או מלווה, אך בין אם תשולם תוספת היוקר בפועל ובין אם יעוקר חלק ממנה, יחול גידול בעלויות הייצור. אם האוצר אמנם יצליח לצמצם את הגירעון בתקציב ואם ינהג בנק ישראל מדיניות מרסנת כהבטחתו של הנגיד, יפעל הצירוף של הוספת היוקר עם ריסון פיסקאלי ומוני־טארי להאטת התעסוקה.

אין זו הפעם הראשונה שמזכירים למר משל את שנת 1966. יש יסוד לסברה, שבנסיבות הנוכחיות לא צפוי מיתון בעתיד הקרוב ביותר. אך ההגבה ישנה והיא עלולה לקבל הדגשה, למשל מאזילת רזרבות המטבע או מתשלום תוספת יוקר חודרת. קיצוץ הכנסות, כולל הכנסות מכבר, נעשה בלתי נמנע — ומר משל וחבריו לא יכלו להעמיד פני מופתעים אם התעקשותם על קיום השכר הריאלי לשכיר הבודד תגרום לצימצום המועסקים.

לבטל את הזוטא

הנהלת מפעל הפיס עומדת לדון היום עם מומחים על עתיד ה„זוטא" — הלא הוא הספח לכרטיס ההגרלה שמספרו סמוי עד לשעת קנייתו אך הגרלתו בגורל מתקיימת קודם להוצאתו לשוק. הזוטא עמד במרכז הסערה שפרצה כאשר מוכר-פיס ירושלמי הודה כי גילה דרך להצית ספחי-זוטא זוכים בלי לחושפם, וכך התאפשר למוכרי פיס ששותפו בסוד לברור לעצמם את הבר ולהשאיר לקהל הרחב את התבן.

השאלה שתעמוד להכרעה שני היבטים לה: טכני וציבורי. מאז הונהג הזוטא לא פסקו הרינונים כי ניתן להשתמש בשיטה זו לרע — אם על-ידי פיענוח צופן המספרים בזוטא (זיהוי הקשר בין מספרי הכרטיס הגלוי והספח הסמוי), אם על-ידי חשיפת המספר בדרך שאינה מותירה עקבות, או בדרך אחרת. בעבר שילם המפעל סכומים ניכרים לניזוקים עקב שיבושים לרע, אך סביר כי מספר המקרים שלא הגיעו לידיעתו רב ממספר המקרים שעליהם דווח לו. המפעל טען חזור וטען כי מצא דרך המונעת כל אפשרות של תרמית, הונאה או התחכמות, אך גם העובדות חזרו שוב ושוב וטפחו על פניו. עתה יש לקבוע כי תקופת הנסיון תמה. שום חוות דעת מומחית ואף שיטה מתוחכמת חדשה למניעת הונאות, לא יחזירו למפעל את האמון בזוטא זה.

אולם ההיבט הטכני אינו החשוב ביותר. שיטת הזוטא המפתה — שבה כאמור משלמים זכיות במעמד הקניה ובמקרים רבים מושקעות הזכיות בקניות חדשות חזור חלילה — הונהגה כדי להגביר את המכירות; ואכן השיגה את מטרתה. העובדה שעם דחיית הגרלת הזוטא (עקב גילוי אפשרות ההונאה) ירדו המכירות ב־30%, מעידה על כך. מפעל הפיס רואה הגברת מכירות מתמלתה ומשתבחת בה; מבחינה עסקית הצדק עמו. אולם יש מקום לשאול אם זהו המבחן היחיד ואם אין לשקול את הישגיו העסקיים גם לפי אמת מידה אחרת. מראה עיניים ומחקרים סטאטיסטיים כאחד מבססים את ההנחה כי הסכומים המוקדשים להימורים על-ידי שכבות דלות-הכנסה גדולים בהרבה, באופן יחסי, מאשר בשכבות מבוססות; שיש מספר לא מבוטל של בני השכבות הדלות המקדישים חלק ניכר מתקציבם הדל להימורים; ושקיימות גם תופעות של להיטות חולנית ממש — די לבקר ביום ה' בערב באולם מפעל הפיס בתל-אביב ולחזות בנוכחים בעת „טכס ההגרלה".

ההגנה הטובה ביותר על מפעלי הימורים ממלכתיים היא הטענה, שהם מתעלים יצר אנושי קיים ובלתי ניתן למחיקה לאפיק מפוכח ומבוקר. אולם מה שנעשה בתחום זה אצלנו חורג מזה: כתוצאה מהפרסומת הרעשנית, התחרות בין מפעלי ההימורים והנהגת שיטות מפתות, מתחזק יצר ההימורים אצל אלה אשר נוטים לכך ממילא, ומוצא מן הכוח אל הפועל אצל אחרים שבהם היצר רדום. יש לזכור כי מפעלי ההימורים מנוהלים למעשה על-ידי גורמים המעוניינים בכסף, ובהשקעות שהוא מאפשר. מפעל הפיס בידי נציגי הרשויות המקומיות והימורי הספורט בהשפעת האגודות לא תמכיזו עניין ממשי במשמעות הסוציאלית של המכשיר הכספי החזר שנמסר להם.

הגיע הזמן להאט את מירוץ ההימורים, להעמיד את קולות הפרסומת ולהמעיט בפיתויים. ביטול הזוטא, ספח הפיתויים המסוכן, היה צעד ראשון בכיוון הרצוי. אם לא יעמוד למפעל הפיס הכוח להחליט על כך בעצמו, יש לתבוע מהגורמים הממלכתיים — שבידיהם סמכויות לפי החוק לתיקון דיני עונשין (משחקים אסורים, הגרלות והימורים) — לפעול על פי אחריותם הציבורית.

משמעותו של סיוע גרמני

ההסכם שנחתם בסוף השבוע בבון בין מיניסטרי החוץ של גרמניה ומצרים חורג בחשיבותו מהסכום של 500 מיליון מארק שהובטחו לקהיר עד סוף 1976. הוא מבטא את העניין הגובר של ממשלת מערב גרמניה בהתקשרויות עם מדינות ערב ועלול, במרוצת הזמן, לפגוע במעמדה של ישראל.

ראשית, מצביע ההסכם על ההערכה הגרמנית שהבטחת אספקת נפט מהמזרח התיכון מחייבת לא רק קשרים טובים עם המדינות המפיקות נפט, אלא גם עם מצרים כמנהיגת העולם הערבי, אף שהיא עצמה אינה יצואן נפט.

שנית, היקף ההסכם מעמיד את מצרים במקום השני ברשימת מקבלי סיוע גרמני (אחרי הודו), דבר אשר בוודאי ישפיע לא מעט על הידוק הקשרים הדו-צדדיים השוטפים בין בון וקהיר.

ושלישית, עלול ההסכם, הכולל גם הקמת ועדות ממשלתיות משותפות קבועות בין שתי הארצות, לשמש „הכשר" ותקדים למדינות אחרות במערב אירופה. יצירת מערכות קשרים דו-צדדיים אלה בין מצרים (ואולי גם של מדינות ערביות אחרות) לבין מדינות השוק המשותף, עלולה להגביר עוד יותר את הנטיה הקיימת של פיחות במישקלה של ישראל בשיקולים אירופיים.

משמעותו האמיתית של ההסכם המצרי-גרמני מודגשת הדגשה מיוחדת על-ידי פרשת התפטרותו של המיניסטר לשיתוף פעולה בינלאומי אפלר. הקנצלר שמידט, בהחליטו על קיצוצים תקציביים, שולל גם על צימצום היקף הסיוע הגרמני לארצות מתפתחות. אפלר ראה בכך "בגידה" מתורה וכאשר לא הצליח לשנות את ההחלטה, הגיש את התפטרותו — והיא התקבלה.

המסקנה המתבקשת מכך היא, שבון כלל אינה רואה את המענקים למצרים כחלק מהסיוע לארצות מתפתחות — שקיצוצו מתבצע אפילו במחיר משבר-זוטא בממשלה — אלא כ„תשלום" (אם להשתמש במילה עדינה) למצרים עבור גיוס רצונם הטוב של הערבים. ישראל תצטרך לעמוד על המשמר כדי לפעול בעוד מועד באשר תבוא דרישה מצרית לתשלום לא רק במארקים אלא גם באופי היחסים בין גרמניה לישראל.

ניתנו שבעה מענקי יצירה למשוררים ומתרגמים ערביים

לשבעה סופרים, משוררים ומתרגמים ערביים הוענקו בימים אלה מענקי יצירה מטעם הוועדה לפיתוח וטיפוח התרבות הערבית, שליד המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות. ועדת משנה (שימון סומך — יו"ר, מוסטאפה כראר ומחמוד עבאסי) המליצה על המענקים הבאים: לסופר מוחמד אבו־ריאה הוענקה מילגה להוצאה לאור של קובץ סיפורים „אדמה שאינה מגיבה מותי"; לסופר אדמון שחאדה — להוצאה לאור של ספר מחזות בשם „מגדל הזכוכית"; לסופר מחמוד עבאסי לשם הוצאה לאור של סיפוריו „באשמורת אחרונה"; למשוררים מואסי פארוק וג'מאל בצאר לפרסום ספרי השירה שלהם.

מצרים: דרוש הון להשקעות

ביטול הפקעות מכונה „תיקון שגיאות העבר"

מאת ז'. פרוגסלי-היגוז
Le Monde
מיוחד ל„הארץ"

קהיר

על הגדה המערבית של הנילוס, לא רחוק מן השגרירות הבריטית, שמוריה עדיין מקושטים בסמל ה־מלכה ויקטוריה, מתגונן כמה שנים ארמון גדול מראשית המאה הלד־תיו הסגורים. הוא הוקם על ידי מיניסטר של המלך פואד, ועדיין מתגורר בו כיום דודו של המלך פארוק מצד אמו.

אומרים שלאחרונה היו התמורות שונות בקשר להצעות קנייה ש־הגישו לבעל הארמון קבוצות אמ־ריקאיות. כן אומרים שהסכומים ש־הוצעו היו 5—7 מיליון לירות מצ־ריות (כ־11 מיליון ל"י), ושהסכום הזה לאחרונה, בשיחות ובעתונות של קהיר, את נושאי הפרדת הכוחות בגולן ואת הפריסות עם לוב. האם יקנה הארמון, לאחר ששימש סמל להצלחתו של המשטר המלוכני ו־אחר כך למפלתו, סמל ל„האנפי־זיה" מסויימת ולפתיחה לעבר אמ־ריקה?

מנהיגיה הנוכחיים של מצרים מתוחכמים מכדי שיאבדו את הגר־נה „דה־נאצריזציה". אבל, יש להוד־ות שהופעה זו (שגם קשה להימנע ממנה, בהתחשב בתוצאות הבלתי־מרשימות שהשיג נאצר בתחומים שונים) התבטאה עד כה בעיקר ב־מדיניות החוץ: הפנה עם רוב ה־משטרים הערביים, חידוש היחסים עם ארה"ב, ריפוי הקשרים עם ברי־טניה. במישור הפנימי, השינויים ה־מוחשיים ביותר הם סגנון חדש של שלטון, לא דמגוגי, וכן אווירה פחות משטרתית. באשר ל„אידיאולוגיה הכל־כלית הסוציאליסטית", התמקד בהצה־רות של כוונות, שבדרך כלל היו בלתי-ברורות, והתבטאות לא-ברורות אף הן. בקיצור, לא עברו את ה־שלב של כוונה ונסיון.

עם זאת לא היה דרוש יותר מזה כדי שהתיונות או הצבים של ה־„ליברליזציה" או „הפתיחות" או משום „העסקים" יקראו בעיני מצ־רים רבים כנמצאים בהישג יד. זאת למרות שהחוקים המצריים, שהמד־ראשם בראיתות מגודים, נשארו ב־הקפא ושהאדמיניסטרציה שחקים מצבר המשיכה (עם כל ההשפעה ה־מרסנת של הבקשיש) ליישמם ב־אופן אוטומאטי.

אמנם נעשו צעדים מסויימים. ל־משל, להתיקן הוחזר כ־200 פדאן (פדאן = 4,200 מ"ר) אדמה (אלא שנאמר שגם כבר החזיר את רכו־שה של דינה, מלכתה לשעבר של ירדן, ושל אוררים, המלך לשעבר של לוב). לכתנאים שלו והוספה אמין החזור רכושם. הוקמו, על גבי הנעיר, חברות שיכנסיות משותפות עם ארצות ערביות אחרות. לבנקים אמ־ריקאיים ניתנה זכות להלכות לפתוח סניפים במצרים. אך בכל זאת עדיין לא נעשה הצעד המכריע. „חוקים ניבויים" נשארו מתוחים כחרב על צווארי הבורגנות הגברית והמשקי־עים-בכוח המצרים, ושיתקו את ידם מתם.

עתה לא קוה המצב כן. לאחר־נה הוחלט בקהיר על שתי החלטות בעלות משמעות ניכרת בהכר ביטול החרמתם של נכסים ושל הון בין־לאומי. אם החלטות אלה יאושרו ד־יקשבה, כפי שיש להניח שיעשה, הן יפתחו את הדרך בפני „הנאצרי־זציה" מהייסקה אמיתית במשק ה־מצרי. אמנם, המוחרים היהודים ה־גודלים לא ישובו כיסראל למצרים, וכן לא המורים, הלבנונים או הגר־מנים שהשתקעו בבירות או במצר־רב. אך עדיין נמצאים המחות ה־משלמים המגבדים הקתבקים, או יורשיהם.

להם כתאפים בעצם בעלי הרכוש המופקע? קודם כל רוצים הם ש־יבחינו בהם לבין בעלי הרכוש ה־מולאם, אף כי יש אותם אנשים והו קרבנות גם להפקעה וגם להל־אמה. אכן, כבעם הכל רואים את ה־הלאמות כבעד שאין לשוב ממנו, בניגוד להשקעות.

ההלאמות חלו על נכסים בשווי כולל של 900 מיליון ל"מ, כולל מיליון פדאן שהוחרמו במסגרת ה־רפורמה האגררית, בעוד שההפקעות מייצגות כעת שווי של כ־100 מי־ליון ל"מ, (אדמות, בתים, בתי חרו־שת, בתי עסק). בעלי האדמות ה־מופקעות שכבר חולקו לאיכרים (17 אלף פדאן מתוך סה"כ כולל של 42 אלף) נקטו — ודאי מתוך חשש ל־מרד איכרים — עמדה המזכירה את זו של המהגרים הצרפתים בימי הרסטורציה הצרפתית בראשית ה־מאה ה־19: הם תובעים פיצויים. לעומת זה ידרשו, באופן עקרוני, את החזרתם של אדמות שלא חול־קו, ושל כל שאר הנכסים שלא נמ־כרו לפרטיים.

הסטודנטים והליברליזציה

רק האוניברסיטה משמשת מרכז להויכוח על ה„ליברליזציה" (באוני־ברסיטה קיימים מיעוט דינאמי נו־טה למארכסיסם והנאצריסטי, זרם אולטרה-איסלאמי חזק, אך לא פעיל ביותר, וביניהם „ביצה" פחות או יותר פרו-סאדאתית). בהסתמך על ההכסמה בעל פה של נאצר, הת־ארגן השנה חלק מן הסטודנטים ב־התאחדות, נפרדת מן ההתאחדות ה־רשמית, שלא לומר חולקת עליה. כרזות המראות יד אמריקאית מלאת דם היורדת על מצרים, „קישטו" ב־אביב את קירות הפקולטות. מובן שקבוצה קטנה של סטודנטים ועק־פות את התכנית על ביטול ההפקעה, אך אם להוציא כמה חוגים מצומצ־מים של אינטלקטואלים שמאלנים (שאמנם אין השלטון אדיש לדעו־תיהם), הרי ערדה עד כה אופוזיציה זו רק הד חלש מחוץ לקמפוס.

לפי המינוח החדש המקובל ב־קהיר, ביטול הפקעה פירושו „להת־קן את שגיאות העבר", אך יש גם „להכין את מצרים המשגשגת של שנת 2000". כיוון שיש למצרים קאד־רים מוכשרים וידיים עובדות ב־שפע ובזול, היא סמכה על הון ער־בי זר כדי לחדש את פיתוחה.

אולם הון זה בושש לבוא. אמ־נם, ב־14 תכניות ההשקעות שפורס־מו לאחרונה, הופיעו מספר שמות סעודים, יוונים, בריטיים, מערב גר־מנים, ואמריקאים. אולם שכות אלה ייצגו בסך-הכל רק כ־25 מי־ליון לירות, ובמקרים רבים היו בע־ליהם משתינים בתכניות בעלות ענין משני, כגון „קברים עם ברי־כה", „ספינות תיירות על הנילוס", מפעל להריסים-מתקפלים, וכו'. „ה־הר הוליד עכבר" לגלגו בחוגים כל־כליים בקהיר.

לעומת זאת, „החוק בדבר השקעות כספים ערבים וזרים ובדבר אזורים חופשיים" שאותו אישר הפרלמנט ב־10 ביוני, עשוי יהיה לשים קץ לכמבצע כל השתהקים של בעלי ה־הון. על כל פנים מוחה הוא לפני משקיעים את „התעשיה, האוצרות המינרליים, האנרגיה, התיירות, ה־תחבורה... ההשבחה ההוקלאות על ידי איחוד אדמות בלתי-מעובדות". רק סקטור-הבנינים שמור באופן בל־עדי להון ערבי.

„ההון מושקע אין להלאימו, להחרי־מו, להקפיאו או לתפסו בשום דרך משפטית". הבנקים המסחריים והז־השקעות „פטורים... מן הפיקוח על מטבע החוץ". המפעלים החדשים אינם חייבים, למשך תקופה של 5 עד 8 שנים, לשלם מסים על רוו־חיהם. ההחזרה לארצם של כספים מושקעים תוצא לפועל „ללא דיחוי", חוץ מאשר במקרים מסויימים שבהם היא תבוצע „בחמישה שיעו־רים שנתיים שווים, לפי שער ה־חליפין שהיה נהוג בשעת ההשק־עה". לבסוף, מותרת העברת הכנ־סות בשביל „הוצאות השוטפות", בי־שד שלגבי מפעלי יצוא היא שווה לסכום המכירות בחו"ל.

חוק זה, אף שאינו על טהרת ה־עקרונות הקפיטליסטיים, יאפשר כן הסתם למצרים ליהנות ממספר מסו־יים של השקעות, במיוחד מממלכ־ות הנפט — כולל איראן — והגוב־לות במפרץ הפרסי. נוכל למשוך בין 250 ל־300 מיליון דולר לשנה, חישב חבר של הפרלמנט המצרי.

בתוך גחשול ההחלטות, הנאומים או המאמרים הראשיים המלהיים או־תן, לא נשמע שום דבר הנוגע ב־אופן בלעדי או ישיר בפלחים. ב־קהיר שוכחים אותם. אולם עם זאת מוסיפה מצרים להיות קודם כל ארץ חקלאית, וכפי שכתב הסופר הצרפ־תי לה בריאר במאה ה־17, „מי ש־מטיל את עצמו... לתוך הכפר, מגלה שם עד מוות גילויים מוזרים, אם עיניו בראשו".

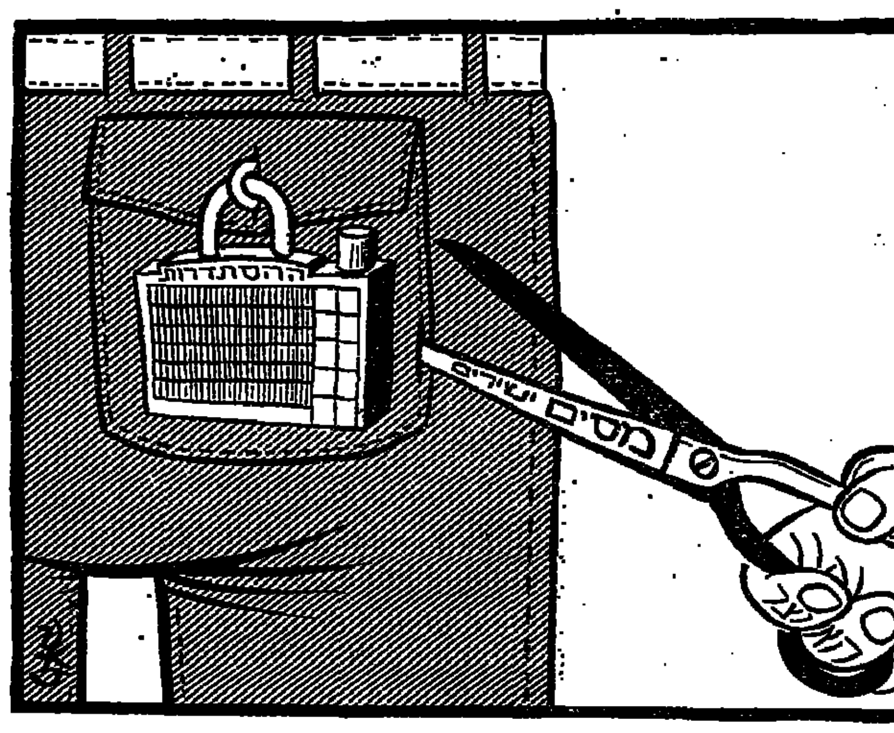

אירופה המישתנה: אנגליה (ה')

נפט ולאומנות

מאת אליהו סלפטר

סקוטים לאומנים רבים מבקשים לחדש את ריבונותם

לונדון

הנפט מהים הצפוני מזין את ה־אור המבצבץ בסוף המערה המשור־כה של המשבר הרכו עוברת עתה כלכלת בריטניה. אך עוד בטרם הגי־עה החבית הראשונה אל חופי ברי־טניה, כבר גרם הנפט כאבי-ראש פוליטיים לממשלת לונדון.

הבעיה המיידית, אך לא בהכרח החמורה ביותר, היא איך לשנות את תנאי הזכיונות שניתנו לחברות ש־עסקו בחיפושי הנפט. מפלגת הלייבור, בהיותה באופוזיציה, האשימה את הממשלה השמרנית שמתוך ל־היטות למציאת קונים — אם לא בשל עצם אופיה הקפיטליסטי — נתנה לחברות הזרות (בעיקר אמ־ריקאיות) יותר מדי, והגודת פחות מדי. עתה, כשעלה מר וילסון לשל־טון, מנסה ממשלת הלייבור לשפר את התנאים ולהתקרב אל שי־טת הזכיונות הנורווגית המחמירה, ביחוד לגבי אותם השטחים ואותם המחפשים אשר טרם נמצא להם הצלחה פנים.

מגמה זאת מתחילה לזכות גם את הבריטים, בקרב מחפשי נפט מגרמ־ניה ומצרפת, בכינוי „הערבים כתר לי העינויים", תואר שלא נאמר ב־תודת מוצאה ושהיה עד עתה שמור רק ל„גורונגים".

בעיה פחות דחופה, אך בטווח של דבר אולי יותר חמורה, עשויה להיות הדחיפה שמציאת הנפט בים הצפוני נתנה ללאומנות ה„בר־עצמאות" הסקוטית. לדידי הלאומ־נים זה אינו נפט בריטי, וודאי לא נפט „אנגלי" אלא נפט שייך ל־סקוטים שהרי שדות הנפט נמצאים בטווח התת-ימי שהוא המשך הר־צפת הצפון-מזרחי של סקוטלנד. מציאת הנפט אינה הסיבה לצמיחת הלאומנות, אך אין ספק שהמחשבה כי 6000—7000 מיליון דולר לשנה (ההכנסה המשוערת בשנות ה־80) יתחלקו רק בין 5 מיליונים סקוטים במקום בין כל 60 מיליון תושבי בריטניה וצפון אירלנד, מעניקה ל־לאומנות זוהר מוחשי ביותר.

קשה להעריך עד כמה רצינית ה־כמיהה לעצמאות מהולכת בקרב ה־סקוטים. בבחירות האחרונות זכתה המפלגה הסקוטית הלאומית ל־7 מ־תוך 71 המושבים שיש לסקוטלנד ב־פרלמנט הבריטי. אך מבחינת מספר הקולות זכו הלאומניים ב־21% מכלל המצביעים בסקוטלנד ולפי סקרי דעת קהל שמביאים מנהיגי הלאומנים, גדלה התמיכה בהם עד כדי 35% במאי.

מצב התעסוקה

גם הלאומנים מודים כי העליה ב־כוחם (בבחירות ב־1967 הצליחו ל־הכניס לפרלמנט רק ציר אחד) מש־קפת את אכזבת הבוחר הנבוך מ־שתי המפלגות הגדולות — הלייבור והשמרנים. ואכן, בעוד שביתר חל־קי בריטניה חלה עליה גדולה במס־פר המצביעים בעד המפלגה הליב־ראלית (בשל שיטת הבחירות האזו־ריות לא התקופה בעליה מתאימה במספר צירי מפלגה זאת) הרי ב־סקוטלנד לא זכו הליבראלים הי־בוחר „שנמאס לו" להצביע בעד ה־לאומנים.

סיבת המחאה בסקוטלנד, מבצרו המסורתי של הלייבור, היא בעיקר ההתמרמרות על מצב התעסוקה. אין זה רק ההבדל בין 4% אבטלה שב־סקוטלנד לעומת כ־2.2% ממוצע ב־בריטניה כולה, אלא תחושה של הזנחה מתוספת הרגשת ניצול ע"י הון „זר" — כלומר הון אנגלי. מע־ריכים כי בערך מחצית המפעלים המעסיקים יותר מ־100 עובדים נמ־צאת עתה בבעלות שמחוץ לסקוט־לנד.

במלחמת העולם השניה רוכזו ה־השקעות בתעשיית הפחם, הפלדה ובבניית אוניות — ואחרי המלחמה לא נעשתה מודרניזציה בענפים אלה. וסקוטלנד מצאה עצמה, בסוף שנות החמשים, עם תעשיה כבדה מיושנת ובמפס בלי אותם ענפי תע־שיה קלה וביננית שהיו בסיס ה־שגשוג הכלכלי ביתר חלקי בריטניה. יותר על כן, במידה שנכנסו תעשיות קלות וביניות — טכסטיל, מוצרי חשמל וכו' — רוב התעסוקה ש־סיפקו היתה לנשים, כך ששיעור ה־אבטלה בקרב הגברים גדול מ־4% הכלליים. נוסף למשמעות הכלכלית, יש לדבר השלכות פסיכולוגיות חבר־תיות שליליות.

גילוי הנפט בים הצפוני היפנה רבים מהבוחרים הסקוטים המסור־תיים אל הלאומנים מפני שהסיסמה „הנפט שייך לסקוטלנד" משמשת בפיהם נימוק רב השפעה כדי ל־גמול את הטענה המסורתית — הן של הלבוד והן של מפלגת הלייבור הסקוטית — כי סקוטלנד לא היתה יכולה להתקיים, מבחינה כלכלית, ב־נפרד מאנגליה.

נוסף לכך, מציאת הנפט השרתה, בפעם הראשונה בעשרות השנים ה־אחרונות, אוירה של אופטימיות אשר מחזקת את הציפיה והדרישה לשינויים חברתיים. ובפעם הראשו־נה מאז מלחמת העולם השניה הת־חילו — בזכות הציפיות לנפט — גם בעלי הון ובנקים סקוטים להש־קיע בסקוטלנד עצמה במקום ביתר חלקי בריטניה.

מסורת הלאומנים הסקוטים

המטרה שלנו אמר לי אחד מנבו־גי המפלגה הלאומנית הסקוטית ב־פרלמנט הבריטי, — היא פשוט ל־חדש את הריבונות הסקוטית, עם פרלמנט משלנו, כלומר עצמאות כמו־למה.

לשאלתי אם זהו באמת הרצון ש־רוב הסקוטים רוצים להיפרד מיתר חלקי בריטניה וכי ממשלת בריט־ניה תסכים לכך, השיב איש שיחי כי משאל לגאים הריס האחרון הע־לה כי 29% מהנשאלים בסקוטלנד רוצים עצמאות. הוא גם הזכיר כי לסקוטלנד עבר עצמאי עד שנת 1707 וכי עד היום יש בסקוטלנד מערכת נפרדת ושונה מאנגליה ב־תחום המשפט, החינוך, השרות ה־ממשלתי וכו'.

אשר לנכונותה של לונדון להע־ניק לסקוטלנד עצמאות, הוא רואה את ניצול אוצרות הנפט כנקודת מפתח. לונדון עשויה להסכים להק־מת בית נבחרים סקוטי נפרד ול־העביר לסמכותו ענייני כלכלה ופי־תוח. השימוש בהכנסות משדות ה־נפט וקצב ניצול השדות עשוי להוביל לעימות עם ממשלת לונדון. לנו יש אינטרס בניצול איטי של הנפט. בריטניה מעוניינת בפיתוח מהיר ככל האפשר של השדות. הת־נגשות האינטרסים תגרום ל„שביתות פוליטיות" (מונח שהפך לאופנה ב־מילון המדיני האנגלי מאז הפעלתו היעילה ע"י הפרוטסטנטים בצפון אירלנד) ובמשך הזמן עשויה לבוא ה־הפרדה, כמו שנורווגיה נפרדה ב־שעתו משוודיה.

ניתן היה להתייחס לכל זה כאל תופעה שולית בפוליטיקה הפנימית של בריטניה, ללא שני דברים: ה־בריטים עצמם אינם מזלזלים בב־עיה; יש לה השלכות על טיפולה של לונדון בבעיית צפון-אירלנד.

בראשית יוני פירסמה הממשלה הבריטית „מסמך לבירור" בשם „דבו־לוציה בתוך הממלכה המאוחדת" המכיל מספר הצעות אלטרנטיביות להענקת ממשל מקומי לא רק לס־קוטלנד אלא גם לוהלס. כי לאו־מנות ותנועות ספארטיסטיות קיימות לא רק בסקוטלנד, בעלת העבר הוד־מינגל העצמאי, אלא גם בוהלס, שם קיבלה המפלגה הלאומנית כ־10% מהקולות בבחירות האחרונות. ומה שחסר לוהלשים מבחינת מסו־רת של עצמאות ממלכתית ומינה־לית, מספקת להם השפה והתרבות הלאומית.

שלוש הצעות

מטרת המסמך להביא לליבון ה־בעיות לקראת פירסום, באוקטובר, של הצעות קונקרטיות אשר כנראה יסובו סביב שלוש אפשרויות: א) אספות נבחרות אזוריות (לסקוטלנד ולוהלס) אשר יוסמכו לחוקק בענ־ייני חינוך, שלטון מקומי וכו'; ב) מועצות שבסמכותן לעדכן ולתקן חו־קים שנתקבלו בפרלמנט הבריטי, ל־תנאים הצרכים המיוחדים של סקוט־לנד ווילס; ג) אספות אזוריות מחו־קקות שיוסמכו גם להטיל מסים ו־להוציא תקציבים מיוחדים בסקוט־לנד ובווילס.

הסכנה היא שאף אחת משלוש ה־אלטרנטיבות לא תבטיח שגם הזאב ישבע וגם הכבשה תינצל: אם תחלי־ט הממשלה להפעיל את אחת מ־שתי האלטרנטיבות הראשונות, אשר אינן מעניקות לאספות הנבחרים החדשות סמכויות מיסוי, ודאי לא תספק אפילו את המתונים שבי־לאומנים. ואם תתקבל ההחלטה ה־נועזת יותר לכונן אסיפה שתחליט בענייני מסים, השקעות ופיתוח, עשוי הדבר לזרז את העימות עם ה־סקוטים על ניצול אוצרות הנפט ו־השימוש בתמורתם.

ניגוני תנועת העצמאות הסקוטית והוולשית משפיעים גם על מרחב התמרון שיש לממשלת בריטניה ב־טיפולה בשפיכות הדמים בצפון איר־לנד, אשר הייתה כבר נשמעים ב־מצבות בליבה של לונדון; שכן אם משתעשע מישהו באנגליה במחשבה שאפשר לברוח מצרות ואחריות ע"י הפקרת אלסטר, עליו לחשוב עתה שנסיגה כזאת עשויה לתת דחי־פה עצמה גם לתנועת ההיבדלות הסקוטית והוולשית.

פלחיות במצרים: נשכחו בקהיר

הדואר, המיסיון ומצוות הרב

פקידי דואר בצפת הטילו צנזורה פרטית על שירות ציבורי

הטור שלי
מאת נתן דונביץ

צפת — עיר המסתורין והקבלה — משופעת באגדות ובסיפורים מו־זרים. זה חלק מן הקסם שלה, כ־דורי זהרות. עכשיו, בשבוע ש־עבר, יצרה סיפור חדש, שלולא אי־רע במציאות היו בו סממנים רבים של אגדה. הסכיתו ושמעו את אשר קרה בקרית-המסתורין:

ויהי היום ועובדי המסתם, הלא הוא הדואר, פתחו שקי מכתבים. פתחו — ואוי לעיניים שכך ראו! מלאים השקים כתבי תועבה ומינות נוראים, שמתקיאין פרסומים של המיסיון. שני שקים מלאים מכל רע, ואין הם יודעים את נפשם מה ל־עשות. מחד גיסא, מצוותם לחלק כל דבר דואר, שהרי לשם כך נש־כרו לעבודת-יומם בידי השלטון. ו־מאידך גיסא, חלילה להם להיכשל בחלוקת דבר-תועבה זה המתפשט ברבים. מה לעשות?

המאגו של מנהל הדואר בצפת לחלק את החומר הנורא הזה — לא תבגה. מאחר שכך, הלכו אצל רב העיר ושפכו לפניו את לבם. זעק לבם ונבוכה נפשם. מה לע־שות, רבי, מה לעשות?

שמע הרב חוויתם, שקל, חשב והתעמק — ופסק פסק-הלכה: אין לחלק דברי דואר אלה, ולא תחי־קם. שהרי הרב ציווה לנהוג כך.

נבוך מנהל הדואר המקומי, ה־אדון דב גייגר, ופנה אל הממונים עליו, לשאול בעצתם. ובין כה וכה, מונחים שקי הדואר כאבן שאין לה הופכין.

זה קרה בצפת, בשבוע שעבר. מכונות עינים דיווחה על כך, ב־לשון של יום-יום. כידיעה אחת מני רבות בכרוניקה האפורה, השיגר־תית.

מה, בעצם, קרה בצפת?

פקידי דואר, שומרי מסורת, הטי־לו צנזורה פרטית שלהם, בהשראת הרב המקומי, על שרות הדואר ב־ציר. מחר עשויים הם להחליט, ב־אותה השראה עצמה, שאין הם מח־לקים גליונות „פליבוי" או פוטו־רומנים, שהרי יש בהם, להשקפתם, זימה ופיתוי ליצר-הרע, שלא לד־בר על גועל-נפש. ובשבוע אחר יח־ליטו כי דעות שמאלניות אינן לפי רוחם, וגם את המכתבים או הפר־סומים האלה לא יחלקו. ובכלל, אם יש מי שמנצל את הדואר למטרות כאלה, מי יודע מה מכילות מעטפות סגורות? יש לפתוח ולבדוק, שלא יכשילו, וחלילה, את הרבים.

זה נשמע דימיוני, פנטסטי, אך זה יכול לקרות. כל ביום שבו מחליט קומץ פקידי דואר שלא ל־חלק סוג מסויים של דואר, מי יע־רוב לנו שבכך תיעצר הצנזורה ה־זאת?

החוק נתן בידי שר התקשורת, או פקידים שהוסמכו לכך, לפעול נגד חלוקתם של דברי תועבה. ובית המשפט העליון קבע, בהגדרה מפור־שת ומנומקת היטב, תועבה מה היא. אפשר לחלוק על הקריטריונים שנקבעו, אפשר לקבלם, אך הם קיימים. ספרות מיסיונרית אינה נכ־ללת בהגדרה זאת. משום שמכילות ספרי הברית החדשה אינם עבירה. אף לנו אם כך הוא.

אם מצאו פקידי הדואר בצפת שקי חומר מיסיונרי, ועתם — מבחינתם התפקיד המבצען — למסור על כך למנהל הדואר בצפת וזה היה שוקל אם להזהיר את מי שיש להזהיר. כי חומר כזה נתקבל בעיר. אף כי גם בכך יתכן הדבר נוהג שלא ב־תואם לאתיקה הבקאוטית והוא היה שומר על החובות התגבעות מבצו. אך מכאן ועד לעקיפתו והבניה ישירה אל רב העיר — ארוכה הדרך.

בדואר הישראלי פקידים רבים ש־הם שומרי מסורת. לכך סיבות רבות. ראשית, משום שעבודה זאת נמצאת, בשעשע, כמתאימה לאנשים לא-צבר־רים; מיון הדואר אינו מצריך מא־מץ פיסי רב ועל כן מתאים הוא לאנשים שיתקשו לעסוק בעבודה פיסית; ושלישית, בימי מי שהיה שר הדואר בזימון מינץ ז"ל, שהיה מנהיג פועלי אגודת ישראל, נת־קבלו לעבודה בדואר רבים מאנשי שלומו.

אנו זקוקים היום להשמלה מי־סיונרית בארץ כמו חור בראש. אך גם „צנזורה פרטית" של פקידי דואר, המקבלים השראה מרבם, נחוצה לנו באותה מידה. חובה על הנהלת ה־דואר לפעול ביד חזקה, שהופעה לא תישנה. והכבס של שני שקי ה־דואר בצפת יחולקו ללא עיכוב נו־סף. אם עד להופעת שורות אלו ב־דפוס כבר נקטו צעדים לחלוקה — מה טוב.

חגי לבינסון אילון
צלום נורבגם

هكذا من الأصل

مكذامين الأصل

מבחן שיתוף הפועלים בהנהלה

הנוהג ב־40 מקומות עבודה במשק ההסתדרותי

מאת **אמנון ברזילי**

הופעה שלמנהלי המשק הפרטי — ואפילו למנהלי המשק הממשלתי, קצת קשה לקבל, קנתה לה אחיזה במשק ההסתדרותי. בשנים האחרונות צמחו בקונצרנים כור והר... של בנות הנהלות משותפות עם הפועלים. בחלק מהמפעלים שותפים הפועלים גם ברווחים. עד כה כיסתה מערכת ההנהלות המשותפות כ־40 מקומות עבודה. האיש שאחראי לפיתותה כפעל זה, יו"ר המחלקה לדמוקרטיה תעשייתית בהסתדרות נפתלי בן משה, פועל עתה אל בעבר לכפפלי חברת העובדים. לדעתו כשרה השעה לפעול בתקופה גם על המשק הממשלתי. היעד הבא יהיה שיכנוע המשק הפרטי בכדאיות שיתוף הפועלים בהנהלות וברווחים.

הוויכוח על שיתוף פועלים בהנהלה וברווחים לא הסתיים. יתר על כן: אפילו במפעלים שבהם הונהג השיתוף, עדיין לא אמצאו להלך תוצאותיו. כך בן משה טוען... דים לומר כי עליהם תהליך לאחר שנכנס להפקידו, הוא עדיין בהודעות ההליכה, מדגיש כי נאמר לו שיש מפעלים שכבר ניתן לכל את פרי השיתוף. העובדה שפועלים יושבים בהנהלה ובהחלטים גם שומעים לבעיותיהם, תרבה לא כפים להעלאת הפריון ולביסוס הריקני של המפעל. למשל, המפעל הכספגב לכימיקלים של כור־כתר שים הוא לדעת בן משה אחת הדוגמאות המוצלחות לשיתוף פועלים בהנהלה.

אך יש גם מקומות שם השיתוף לא הצליח, בעיקר כיום שאותם מהמנהלים גילו לדעת בן משה גישה שמרנית ונגררות לשתף את הפועלים. אחת הבעיות תהיה להעמיק את השיתוף בהנהלות. לא להסתפק בכך שאחד מנציגי הפועלים יהיה חבר בועדת המנהלים. אלא להקים הנהלה משותפת גם בדרגים הנמוכים יותר של המפעל. הנהלת אגף או הנהלת מחלקה, ואחר כך הכל המחלקה לדמוקרטיה תעשייתית, לפרוץ קדימה.

מפתנים לאוצר ההסתדרות

אף כי בן משה צורף רק עתה לחבר הוועדה המרכזת, אין הוא בבחינת פנים חדשות בהסתדרות. כאיש מפ"ם הוא ידוע כאחד מבכירי האגף השמאלי שלה, חבר הועד הפועל של ההסתדרות, המחלקה לאיגוד מקצועי, שעמד בראש גישות „מאפר־סוציאליסטיות". לכבודה הפלא, זוכה מזכיר ההסתדרות הנוכחי מר ירוחם משל, לברכת החלק השמאלי של המערך־מפ"ם וגם לבן משה אין טענות אליו. בכל המאבקים שהיו עד כה, בקדנציה הנוכחית להסתדרות, עמדה מפ"ם מאחורי משל. בין השאר במאבק על תוספת היוקר, על שמירה על הוספת פרות מקצועית, בהתנגדות לעיקור תוספת היוקר ולמניעת גלגול ההפקדה על היבוא, על הציבור.

אך כל המאבקים האלו שבן משה אינו כלול בהם, אינם לדעתו המבחנים האמיתיים של ההסתדרות. במאבק קשה יותר שההקים בהרכב הקודם של הוועדה המרכזת, אף נבר עם כשל בראשה, לא הצליחה ההסתדרות לדבריו, למנוע אגיביכול הסובסידיות. ההסתדרות עמדה אז (פברואר), בפני עובדות מוגמרות. אנחנו יודעים כי נוצצת מדיניות כלכלית נועזת. השאלה היא אם הדברים יעשו תוך תאום עם ההסתדרות.

המבחנים שעומדים עתה בפני האיגוד ההסתדרות, יהיו גם מבחן להמשך שלטון המערך, סבור מר בן משה. אם יתברר שהתכנית הכלכלית אינה נכונה ולא תבריא את המשק, יאבד המערך את השלטון. בעיות אלו ישפיעו על התחלת הדיון של המערך, אף יותר מאשר בעיות בטחוניות. בן משה היה בעבר יו"ר המחלקה המקצועית של מפ"ם, בשנת 1971 עד אבגוסט 1973, היה מזכיר מרכז מפ"ם. לראשונה נבחר לתפקיד זה אדם, שצריך להיות יד ימינו של מזכיר המפלגה, ושאינו נמנה עם כותמדי ההנהגה ההיסטורית של מפ"ם.

נגד בן משה הוצב חיים שפיר, איש רמת השופט, מועמדם של היה מאיר יערי ויעקב חזן ואנשיהם. בבחירות החשאיות נבחר דווקא איש העיר, בן משה, להפקיד מזכיר המרכז. גם דרכו לוועדה המרכזת לא היתה קלה. מבין שלושת המקומות השמורים למפ"ם בוועדה המרכזת, ניתן היה להתחדד רק על כסא אחד. כשעמדותו של יעקב וילן כאיש קיבוץ היתה מובטחת, כיון שד"ר יהיד להפקיד להשאיר אחריו אפרת שנבחר לכנסת. מקומו של צבי נהגון היה מובטח בוועדה המרכזת כאחר שיית בתפקיד פתוח מקדנציה אחת. על מקומו של יהודה יהיין ההבדל היו עוד שני מועמדים. לאחר ספירת קולות הכבישים נתברר, שבכך בשנה קיבל פי שלושה קולות מכל אחד מבין המועמדים האחרים לתפקיד.

הכשרת הקרקע במשק הממשלתי

העובדה שנבחר, למרות שהיו גורמים שהתנגדו לו, מלמדת שרצו בו בגלל כישוריו או דעותיו. הפרכה זו מקלה על בן משה לפעול בתחומים שראויים בעיניו. בתחום שיתוף הפועלים בהנהלה, מכשיר בן משה את הקרקע במשק הממשלתי. ההתחלה היא בתכבע ובהוברת. פעולה הכבה נעשתה כבר, אך בגלל חילופי השרים בממשלה וכו' כישור הפיתוח בעצרה הפעולה. התיכלה נפגש עם חיים גבתי שר החקלאות לשעבר, עתה עובד בן משה לקיים פגישה עם שר המסחר והתעשיה חיים בר לב כדי לקדם את נושא השיתוף.

המפעלים הראשונים ששם הנציג ההסתדרות את יהודה ההנהלה המשותפות יהיו כנראה מפעלי ים המלח ומכרות המגע. בקיצות עבודה אלו בשלים לדעת בן משה לשיתוף בהנהלות, קודם כל בגוף להעב רווחים. אמנם דווקא במפעל שאינו רווחי היה אמור להפגש דרכים להבראתו. אך מתעוון בתעבור כי קשה לשכנע את ההנהלה כשהמפעל אינו רווחי לשתף את הפועלים בהנהלה, אומר בן משה.

במקביל נעשית פעולה גם לשתף את הפועלים במשקים של ההתיישבות העובדת. יש הצעה שהורקבה על ידי בויה ההגרתה הקיבוצית והיא דנה בנושא השיתוף כבר יותר משנה. בן משה אומר כי קיבל הבטחות להתחיל בהגשמת השיתוף במפעלים האזוריים. כאלו יש כיום כ־20, כמו „אגברי" במפעל אזורי לישובים באזור חדרה.

הבעיה של שיתוף בהנהלות בקיבוצים מורכבת מאד. אמנם במפעלים רבים יש עבודה שכירה, אך רק בחלק קטן מהם השכירים מסבים את הרוב של חברי המשק במפעל. מפעלים שהכשיה עם קיבת הם בין־הכאר: סתן בעמק הירדן דקלם באפיקים. אך בכך הכל אין יותר מעבדה במפעלים של הקיבוצים המושתתים על עבודת שכירים מועטה.

להערכתו של בן משה לא יתכן להשאיר את המצב כמו שהוא, הוא אומר: התנועה הקיבוצית לא רצתה להפילים עם התברה שהבטיח להיות עם עבודה שכירה, כל זמן הסבר שזה יחלוף. בכאן הצירוב שבהפעלה הדיתוף. כאשר שאין זו הופעה חולפת יש לדעתי להביא מסקנות. להעביר את מפעלי חקירות להברית העובדים או להפוך דרכים להיגהפה בין השכיר לבין חבר הקיבוץ.

שיתוף פועלים ברווחים או בהנהלה במשק הפרטי, הוא אמנם בזוקה כשאלה בלבד, היום. אך את ניצנו רואה בן משה בצורה בוטים ובעכנים שניהגים בבדיקות עבודה רבים. לדבריו, זו פעולה הנעשית באופן פרטיזני, ללא תקנון או שיטה קבועה. זה בעיקר על פי רצונו של המעביד או לפי הסכם אד־הוק בין הוועד להנהלה. יש בכגות בעדה כשהייכת, במקום עבודה שיש ועדים חזקים שיודעים לעמוד על שלהם.

בן משה מודה כי במשק הפרטי, ההסתדרות עדיין בעמכה. צריך תחילה להכלים לכגרה, להנהיג את השיתוף במפעלים גדולים. ראשית אפשר לפעול במפעלים הגדולים. לקחת 5—10 מפעלים שישמשו דגם.

ועידת קאראקס: אור אדום

מאת יהושע גלבוע

זכויות בצבר חופשי במיצרי־ים בין־לאומיים הוא מהנושאים העיקריים שיידונו בוועידה הבין־לאומית לחוק ימי המתקיימת בקאראקאס ונצואלה, הגדולה החשיבות שמייחסת ישראל להחלטה העשויה להתקבל בעניין זה.

ועידה זו נחשבת כאירוע בעל חשיבות היסטורית. נראה שתתקבל בוועידה החלטה שכבר נתמכת על ידי כמאה מבין 149 הארצות המשתתפות, בדבר קביעת 12 מיל ימיים, שהם מעל ל־22 ק"מ (מיל ימי — 1853 מטר) בתחום מים טריטוריאליים. (במקום 3 מיל. ארצות רבות כבר הרחיבו באורח שרירותי את התחום הימי שלהן).

ההחלטה בדבר הרחבת תחום המים הטריטוריאליים כדי 12 מיל אם לא יצורף לה סעיף הקובע במפורש את חופש המעבר במיצרי הים, עלולה להחום 116 (מאה ושש עשרה) מיצרי ים בין־לאומיים, שרוחבם פחות מ־24 מיל, למעבר חופשי של ספינות ומטוסים. בין המיצרים שעלולים להחסם, מיצרי באב־אל מאנדב. כן נוגע הדבר למיצרי גיברלטר, דובר, מאלאקה ועוד, בקשה להאר ספנות בין־לאומית הקיימה ללא חופש בלתי מוגבל של המעבר בהם. על כן כמעט ודאי, שתותנה קביעת 12 המיל בחופש המעבר במיצרים.

*

במתכונת הוועידה שתמשך עד סוף אוגוסט, בהם נציגים מישראל (ועוד 19 משלחות ערביות) יתפתחו דיונים לקביעת משטר בין־לאומי חדש בימים — חלוקה צודקת של 70 אחוזים משטחו של כדור הארץ, המכוסה מים, המצביה קשר היותר בין הצמים הבסביל אוצרות טבע של מזון וחמרים מינראליים להשתכשם רבה והולכת ככל שמתרוששים מקורותיהם ביבשה וגדלה אוכלוסיית העולם.

דוקטרינת היהחה ההופסית באוקיינוסים, שהיתה בתוקפה עד לפני שנים מעטות, איננה מקובלת יותר. האמונה כי במרחבי האוקיינוסים ובמעמקיהם יש די והותר מקום לכולם וכי כמויות הדגה האצורים במימי הימים הן בלתי גבולות, התנפצה מול טכנולוגיה מתקדמת שכבאה את בכוח, בין היתר, באניות הדיג הגדולות, האוטומטיות, שכבר כילו כמה זני דגים.

בקצב גובר תר האדם אחר האוצרות המינראליים הטבועים בעמקי הים וכבר 20 אחוזים מהייצור העולמי של הנפט נשאבים מקרקעיתו בעומקים הגדולים ההולכים ובריחוק גדל מהחוף. הניצול הגובר של הימים ובעיקר לצרכי הפקת הנפט, העבלתו והשימוש הגובר במעמקיהם כ„פח אשפה", משורדים את הים, שאם יימשך הקצב הנוכחי עלולים הימים להזדהם תוך כמה עשרות שנים ולאיים בסכנת כליה על מקור חיים בסיסי זה.

כל זה מחייב קביעת מערכת חוקים חדשה למרחבי האוקיינוסים באזור חוקי הים הקיימים, רובם הגדול לא כתובים, נהיישנו.

בוועידה ינסו למצוא דרכים לניצול מרחבי האוקיינוסים גם לארצות שאינן גובלות עם הים. באותה מידה הדיון בעיתון של ארצות מתפתחות השוכנות לחופי ימים ושאין בכוחן לנצל את עושרן.

אחד הנושאים החשובים ביותר שיידונו בוועידה יהיה התביעה לזכויות לאומיות לניצול כלכלי בלעדי של אזורי ים המרוחקים עד 200 מיל ימיים (370 ק"מ) מהחוף, שיוזמיה היו כמה ארצות דרום אפריקה ובראשן פרו. תביעה זו זכתה באחרונה לתמיכה יותר נרחבה ואם תתקבל (אין סיכוי סביר) תעניק לארצות השוכנות לחופי ימים כמעט את כל הנפט בים (הלא יבשתי) וכ־80 אחוזים מהדגה העולמית.

מתנגדות לתביעה כמעט כל מעצמות הים המסורתיות ובראשן ברית המועצות ויפן, שצי אניות הדיג שלהן תופסים כשליש מכלל כמות הדגה העולמית. הריפיון מעורר חששות כבדים בקרב 40 ארצות, שחלקן (28) מנותקות להולהין מהים ואחרות הסגורות במדף יבשתי, כמו בלגיה דנמרק, פולין, או ארצות המפרץ הפרסי. קבלת ההצעה עלולה להוציא „כרשות הרבים" כלים כשטחי האוקיינוסים. כפי שנודע, תצטרף המשלחת הישראלית להצעה להגביל את התחום הימי (לניצול כלכלי בלעדי) של מדינות החוף לכדי 50 מיל ותתמוך בהקמת גוף בין־לאומי שיופקד על ניצול מרחבי האוקיינוסים לטובת הקהילה הבין־לאומית.

*

עתה כשנסתבר כי ניתן להפיק מינראלים מקרקעית האוקיינוסים בעומקים גדולים, גדלה התמיכה לבינאום אותם המקורות. ב־1970 אימצה עצרת האו"ם הצהרה שנתמכה על ידי 108 מכלל 127 הארצות החברות בה אותו זמן, שקבעה כי אותם המקורות הם נחלת כלל האנושות וטעונים פיקוח בין־לאומי שיבטיח חלוקה צודקת של האוצרות על ידי כל הארצות. הדיון בוועידה בקאראקס יסוב, כיצד ניתן לממש אותה הצהרה, האם על ידי פיצול קרקעית הים למגרשים שיתחלקו בין הארצות וקו יוצרו כאות גבולות הימים עם כל הכרוך בכך, או ביצירת רשות עולמית אחידה שתיטול על עצמה את האחריות לטיפול ישיר בנושא, או על ידי הענקת רשיונות כריה.

ועידת קאראקס חייבת להדליק אור אדום במשרדי הממשלה המופקדים על הדיג הישראלי, [illegible] ערכות למציאות הנוצרת באוקיינוסים, בעקבות הדריגה [illegible] כוון וביכרי דיג־היותר (אוברפישינג). לפי כל הסימנים לא יהיה מנוס מהגבלת הדיג בעולם וקביעת מכסות על פי קריטריונים שיוסכמו עליהם בפורום בין־לאומי, שאחד מהם יהיה ודאי היקף הדיג של כל ארץ לפני כניסתן לתוקף של ההגבלות.

ענף הדיג הימי הישראלי כמצב התגונן ורק שתי אניות של חברת אטלנטיק, שכבר אינן חדשות, מוסיפות להלך במרחבי האוקיינוסים. לא רחוק היום שישראל תופיע במפת הדיג העולמית כשלה מכון אוקיינוגרפי מפואר, חוקרי דיג מוכשרים, פקידי דיג בצלי והק ותצקני דיג מנוסים — רק אניות דיג לא יהיו לה.

אין התקדמות במארינה

יום יום בתל־אביב

מאת יהודית וינקלר

מיבצע יצירתה של המארינה הצפונית בתל־אביב טובל במעט באורח כרוני בתקלות מאז התחלה על הקמת השותפות בין חברת „אתרים" (עיריית תל־אביב — ממשלה) וקבוצת משקיעים מלוס אנג'לס, בראשות מר דוד פרי. לאחרונה נודע מפי ראש העירייה שלמה להט, כי העירייה בודקת דרכים חוקיות לפרק את השותפות עם הקבוצה האמריקאית.

מלכתחילה נמתחה ביקורת על זכויות־היתר שהעניקה העירייה והממשלה למשקיעים. גח"ל שאז עוד היתה באופוזיציה, חזרה וטענה כי כל משקיע ישראלי היה שש להיכנס לשותפות בתנאים שהוענקו לאמריקאים: זכויות בכורה בשטחים המסחריים שיוצרו לאחר בניית התשתית. לעומתם טענו שותפי השותפות, כי ההצדקה לתנאי ההעדפה הבולטים נובעת מהניסיון של האמריקאים בהקמת מארינות בקליפורניה ובמקומות אחרים ומהם יכולתם לרתום ברבות הזמן משקיעים נוספים במטבע קשה.

שני הטיעונים לא עמדו עד כה במבחן המציאות. נתברר זמן קצר לאחר החתימה. התוכה עם קבוצת פרי, כי הציפיות ההכנסתיות היו מוקדמות מדי: ההפתה לקידום הפרויקט הוא בהעתקת שדה דב ממקומו ובפינויים של העסקים הרבים הפועלים בשטח הידוע כמגרשי התערוכה. בעוד שבנושא השני הקושי הוא בעיקרו משפטי וכספי — הוצאת צווי פינוי ותשלומי פיצויים, הרי בנושא הראשון, שדה דב, אינטרסים מנוגדים והעדר הכרעה מסבכים ומופיעים בעוכרי התכניות.

ראש העירייה הקודם יהושע רבינוביץ' ביקש להבטיח את הישארו של שדה דב בתל־אביב בתנאי שיוזז ממקומו כדי שלא להפריע הן לאזור המגורים בתכנית ל' והן לבנית המארינה. יורשו שלמה להט אינו להוט במיוחד לשמור על הכרה בתחומי העיר ומוכן עקרונית להעתיק את המתקנים ללוד. כשלביזיים הוברר, לאחר בירורים עם גורמי התעופה וצה"ל, כי השדה ישאר בסביבה של העיר, בין אם במקומו הנוכחי או כרוחק ממנו, וכי בהיותו המטוסים והמראותם בקטע זה מחייבים שינויים בהיקף השטחים הבנויים במארינה: הנמכת הבניינים שנועדו למגורים ולמלונאות.

הכדאיות המסחרית הנעמדה בספק השותפים האמריקאיים החלו מגלים סימני היסוס בקשר להמשך ההתקשרות. ביגהיים פרצה מלחמת יום הכיפורים ורק עתה ניתן לראות את המבוכה ביתר בהירות. זמן קצר לאחר המלחמה אמר לי דוד פרי בראיון בלוס אנג'לס, כי קבוצתו מבקשת לפרוק מהשותפות. לאחר שהדברים פורסמו, הוא הכחיש אותם. עתה נראה שהעירייה מבקשת לסיים את השותפות, אף כי אני מניחה שהפעם האינטרס בכיוון זה הדדי.

ביחס לתכניות המעשיות, הדברים שהשמיע ראש העירייה והדברים ששמעתי מפי מר משה עמיר, מנהל חברת „אתרים", סותרים זה את זה. בניגוד למר להט, סיפר לי מר עמיר כי בטכניון בודקים מודל ימי של מסלול באורך 600 מ', ניצב לחוף, כשלב א' להעתקת שדה דב ליס. כשיושלם מסלול זה, יוחל בבניית מסלול צפון־דרום. מר עמיר סיפר עוד כי „אתרים" ממשיכה בפינויים של עסקים ממגרשי התערוכה, ואין לו מידע בדבר בקשר לצהיד השותפות עם האמריקאים. לפי התחזה, המפקידים האמריקאים בחשבון הכום בארץ 400 אלף דולר לקראת שלב ההתחלה עבודות ההכנתיות במארינה. מאחר שהלב זה טרם הגיע, לא נעשה שימוש בכספם וכל ההוצאות הכרוכות בפינויים ובתכנון המודל הימי של מסלול הנחיתה מתבצע מתקציבה של „אתרים". לאמריקאים 50% בשותפות בפרויקט המארינה, ואילו לקבלן אריה פלינן הקבוצה כבליס מהמניות שהובטחו לקבוצת פרי.

* * *

המסעדה בקומה 12

בשבוע שעבר נשאל ראש העירייה אם הוא שבע רצון מהמצב הניקיון בתל־אביב. לא, איננו שבע רצון, אך יש שיפור במצב — אמר מר להט. שיפור היא מלה גמישה למדי, אך אם לתרגמה למציאות בנושא המדובר, אין מנוס מלחלוק על דברי ראש העירייה. לדעתי לא הצליחה ההנהלה החדשה עד כה לנקות טוב יותר, בתדירות גבוהה יותר ובשיטה טובה יותר. דיזנגוף מלוכלך כשהיה, בחזיתות בתי הקפה והמזללות במקומות שונים בעיר, המצב לא נשתנה. הגיע הקיץ, הגיעו האבטיחים וכל הכרוך בכך.

אגב נקיון — באחד הימים עליתי למסעדה בקומה ה־12 של בניין העירייה, הקומה בה מצויה לשכתו של מר להט. לא מסעדה זו היגנה צריכה לשמש דוגמא למסעדות אחרות בעיר — ספק אם מישהו יכול היה לבוא בטענות אל האחרונות. אולי מר להט אינו יוצא מלשכתו לשתות כוס קפה שם, והנעשה בה אולי אינו בתחום טיפולם של פקידים, אולם המראה הכללי של המקום מעורר הרהורים נוגים.

* * *

יש או אין עובדים מיותרים

הפולמוס החריף שהתנהל בעתונים וב„שערים", בטאון עובדי עיריית תל־אביב, סביב השאלה אם יש או אין עובדים מיותרים בעירייה, טרם תם. אך הסון התמך והדוברים מצעם ההנהלה עדיין יותר במלים. סגן ראש העירייה דוד שיפמן וערד יהודה מוריץ, מיועציו של מר להט, אמרו במועצת עיריית תל־אביב כי יש מאות ואלפי עובדים מיותרים. אחר כך באה תגובה חריפה מצד ארגון עובדי העירייה, שפירסם בבטאונו אזהרה חד־משמעית כלפי ההנהלה.

להט צריך להסתייג מדברי עוזריו. הוא לא עשה זאת במישרין, אולי מפני שיש עוד הזוכרים את רמזיו שלו על עובדים מיותרים בעירייה, בתקופת מערכת הבחירות. במקום דברי הסתייגות פורסם קומוניקט רשמי בו צוטטו דברי ראש העירייה לאמור: „בין עובדי העירייה הקובעים יש עובדים טובים יותר וטובים פחות, יש מקום לבדק בית. בעזרת הנהלה וארגון העובדים נתפאר ביעול ובשיפור".

מר להט התנגד להצעה הנוגעת לדיון במועצת העירייה. לפי שעה העירייה אינה עורכת בדיקה כדי לגלות הלכה למעשה כמה עובדים מיותרים יש, היכן הם עובדים ומה ניתן לעשות כדי להקטין. הוצאותיה של העירייה לשכר, הגיעו 50% בתקציבה השנתי השוטף.

* * *

מיקלטים

מיעוטם של מיקלטים ציבוריים בתל־אביב חודר להודעת הציבור הרחב, אולי בדרך הטבע, רק בעיתות מתח, חרום, או לא רק קוראים לגיוס למשכר האזרחי ולא רק מקדישים לכך חלק ניכר מהדברים בהתמתות ציבוריות, כי אם גם מבטיחים גיוס משאבים כספיים למטרה זו.

נחום רז, חבר חדש במועצת עיריית תל־אביב (מערך) שאל את ראש העירייה מתי תחול בהקמתם של 14 מיקלטים ציבוריים עליהם הודיעה העירייה. מתשובת שלמה להט נתברר כי השתתפות הג"א בהקמת המיקלטים מהווה רק 25% מכלל התקציב הדרוש להקמתם. עיריית תל־אביב פרצה בפני שרי הפנים והאוצר ומצפה לתשובתם. במקביל לתכנית הקמתם של 14 מיקלטים ציבוריים, מצויים עוד שישה מיקלטים בתכנון ו־16 מיקלטים יוקמו בבתי ספר שבהם אין עדיין תכנון למיקלטים.

פנים רבות לת"א המזדקנת

להזדקנותה של תל־אביב פנים רבות וביטויים שונים. אחד מהם הוא סגירתם הנמשכת של בתי־ספר יסודיים במרכז העיר, ממנה נהדים הצעירים לפרבריה החדשים ולערים שכנות.

לשורת בתי־הספר שנסגרו בשנים אחרונות, נתווסף עתה גם ביה"ס יוסף הגלילי. שמו של מוסד זה הוזכר באחרונה פעמים אחדות: עיריית תל־אביב ביקשה להעביר אל בין כתליו את בית־הספר לקשי חינוך נבה־ישראל. עקב התנגדות חריפה של הורי התלמידים, צוות המורים והסתדרות המורים, שהגיעה כמעט להשבתה כללית של רשת החינוך היסודית בתל־אביב, הבטיחה בסוף העירייה למוסד קשי־חינוך מיבנה מתאים בצפון העיר (בתוך שנתיים), ואילו אל בית־הספר יוסף הגלילי יועבר ביה"ס העירוני, המטפל בילדים אימבצילים.

משרד התיירות / [illegible]

מכירה פומבית בע"מ
AUCTION LTD.
(חברה בייסוד)
ביום שלישי, 9 ליולי 1974 (החל משעה 12 בצהריים)
תתקיים מכירה פומבית
באולם התצוגה של החברה ברחוב קרמיה 14, יפו העתיקה
(הכניסה ליד מסעדת „הפיצריה")
* * *
בין מאות הפריטים שיוצעו למכירה:
- רהיטים בסגנון עתיק,
- שעונים וכלי כסף בסגנונות שונים,
- ציור אוריגינלי של פיקאסו,
- ציורים ותחריטים מקוריים שונים

*
את הפריטים שיוצעו למכירה, ניתן לראות באולם התצוגה בימים רביעי, חמישי, שישי, שבת, ראשון ושני (3—8.7.74) בין השעות 11 בבוקר ועד 8 בערב
דני רובין — דוד [illegible]
המכירה הפומבית הבאה — בראשית ספטמבר

משרד הבריאות שרותי אספקה
ת. ד. 7094, תל־אביב
מכרז מס. 55/501/74
ניתנת בזה הודעה לציבור כי שרותי אספקה מבקשים הצעות ל:
יצור ואספקת 100,000 מ' בד סדינים לבן ברוחב 160 ס"מ עם כתובת ארוגה או מודפסת
פרטים אפשר להשיג במזכירות שרותי האספקה, רח' נחלת יצחק 15, תל־אביב, טל. 255202 בשעות הרגילות.
את ההצעה יש להגיש ב־3 העתקים במעטפה שאפשר להשיג בשרותי האספקה. מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 4.8.1974 שעה 12.00, לפי הכתובת: ועדת הרכישות המרכזית, משרד הבריאות ירושלים, סנהדריה, רח' הבאר 2, ת.ד. 1176.
על המציע לצרף ערבות בנקאית על 10% מערך הצעתו כערבון לקיום תנאי ההצעה באם תתקבל.
אין שרותי האספקה מתחייבים לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזה הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד.
פ. ראוגרודסקי
מנהל שרותי אספקה

משרד התחבורה
שירותי נהיגה ורכב
בדיקות רכב
הנהלת שירותי נהיגה ורכב מבקשת את תשומת לב כל
בעלי רכב, ששנת הייצור של רכבם הוא 1972 והלאה,
[illegible]

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו
תיק עזבונות 3033/74
בענין: עזבון המנוח יעקב צבי [illegible] ז"ל, שנפטר בתל־אביב ב־30 במאי 1974.
המבקש: [illegible]
הודעה
[illegible]
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו
תיק עזבונות 2215/74
בענין: ירושת המנוחה [illegible] ז"ל שנפטרה בתל־אביב ביום 27.11.73
[illegible]
רשם בית המשפט המחוזי

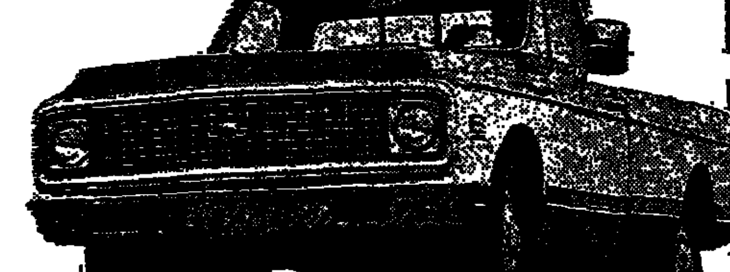

העוצמה
של CHEVROLET
Chevy trucks
מסחריות פתוחות וסגורות לביצוע כל הובלה ועבודה
הסוכנים הבלעדיים:
GM ליאו גולדברג בע"מ
תל אביב, דרך בית ... טל. 284111.86 חיפה, שד' המגינים 64 טל. 522189 ירושלים, רח' שלומציון המלכה 15 טל. 234536 באר שבע, רח' טרומפלדור 40 טל. 73515

*טיסות קבוצתיות ליוון

1300 ל"י + 45.- $

הנוזיר כולל טיסה הלוך ושוב, מס נסיעות ושהייה חלקית.

מבחר ענק של תכניות 3 שבועות של חופשה

מלון דרגה ג'	מלון דרגה ב'	מלון דרגה א'
$225	$285	חוץ מבשון $380

כמו כן מבחר תכניות נוספות ומעיינות מרפא.

המחירים אינם כוללים טיסות פנים ארציות.

7 אלטרנטיבות לבחירתך —
1. שבוע באתונה + שבועיים בעיר חוף ביוון.
2. שבוע באתונה + שבועיים ברודוס.
3. שבוע באתונה + שבועיים בקורפו.
4. שבוע באתונה + שבועיים בכרתים.
5. שבוע באתונה + שבוע בכרתים, שבוע ברודוס.
6. שבוע באתונה + שבועיים בסלוניקי.
7. שבוע באתונה + שבועיים שכירות רכב (במחיר מיוחד).

יוון — מקום המפגש לתיירות העולמית
מזמינה אותך לבוא, לבלות ולהנות:
ביוון — תספיק לך הקצבתך
לנפוש, לבלות ועוד ישאר לך... לקניות.

* מינימום 15 נוספים

לכן השנה חופשה ביוון

פנה אל סוכן הנסיעות שלך לתכנון חופשתך ביוון

אל על בשתוף פעולה עם OLYMPIC AIRWAYS

משרד העבודה — משרד החינוך
המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית

יוצאי צלמית — מועצת פועלים
בית ספר לגננות ולטכנאות נוף

מודיעים בזה על פתיחת ההרשמה למגמה לטכנאי נוף

בבית הספר לגננות ולטכנאות נוף בפתח-תקוה

מתקבלים בעלי תעודת בגרות מבתי ספר עיוניים, מקצועיים וחקלאיים, או בעלי השכלה גמר מבתי ספר מקצועיים חקלאיים.

משך הלימודים — שנה לימודים מוגברות במסלול-יום.

פרטים והרשמה — במשרד בית הספר, רח' אחד העם פתח-תקוה, טלפון 915931 בין השעות 8.00—11.00.

להרשמה יש להביא — תעודות המעידות על השכלה מתאימה, פנקס מילואים או תעודת שחרור מצה"ל, תעודת זהות, 3 תמונות. דמי ההרשמה סך 40 ל"י.

השירות הבולאי

מודיע על הפסקת מכירה של הבולים הבאים:

1) יצוא (דואר אחיד) 0.80 ל"י
2) מנוף הארץ 0.18, 0.22, 0.88, 0.95 ל"י
3) 30 שנה להצלת היהודים בדנמרק 5.00 ל"י
4) יובל הטכניון 1.25 ל"י
5) תערוכת "ירושלים 73" 0.20, 1.00 ל"י

הפסקת המכירה בסוף יום העבודה ביום ששי
כ"ב בתמוז תשל"ד (12.7.74)

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

מכון יוליוס סילבר למדעי הנדסה רפואית וביולוגית
יקיים סימפוזיון בינלאומי (בשפה האנגלית)
על הנושא

Signal Analysis and Pattern Recognition in Bio-Medical Engineering

מיום שלישי 9.7.74 עד יום חמישי 11.7.74
באודיטוריום ע"ש ספרטוס, התחנה לחקר הבניה, קרית הטכניון חיפה.

הרשמה יום שלישי 9.7.74 בין 8.30—9.00 בבקר.

קימנת הוד־הכרמל

חרי-הכרמל, חיפה
קימנה הצי יומית, יומית ופנימית
נמשכת ההרשמה
קימנת הוד הכרמל
רחוב דניה 25 חיפה
טלפון 253901

כתיבה במכונה

תלמידי היום ב־12 שעות בבית הספר למסחר

"רימון"

ת"א, דיזנגוף 85, טל. 281985
קיבה צירה, פיקוח ממשלתי

לוטו

השבוע בלוטו-מינימום פרס ראשון

300,000* ל"י

*כפוף לערעורים

ניכסון: סיבוכים וערגות

מאת ג'יימס ראסטון
The New York Times
מיוחד ל"הארץ"

ניו יורק
הנשיא ניכסון הוא מעריץ גדול של וודרו וילסון, וכשהוא יצא ל־ הויל, נראה הוא לדבר בבימה ה־ הרוסית כל מי שהיה הנשיא ה־ אמריקאי המעלץ ביותר בבאה זו. הדבר ניכר היה בנאום הפלוויזיה של ניכסון במוסקבה.

לא איכפת הבלונו, מפשי־הגבירה וההסתה הפרדכיות של הפוליטיקה הפלמית. כל מה שקובע הוא ה־ מטרה. עליה ביכינו ובימי ילדינו. כל מה שדרוש לנו — כך נראה היה ניכסון אומר — הוא סבלנות ורצון טוב: כרמים יציף ולהדיזמנים אנו נבין להסכמה נצחית.

היה זה נושא סביר ואף בלתי־ נמנע בשביל יחד הנשיא בסלמיקה מן הבירה הסובייטית. כי הוא דיבר גם לעם האמריקאי, גם לעם הסוב־ ייטי, וגם לצילם. הוא לא יכול היה להגד להם שהוא וברז'נייב הס־ כימו על הפיקוח על נשק גרעיני או על עתיד אירופה או על המזרח התיכון או על הופש לאזרחים סוב־ ייטיים או על המסחר העולמי. לכן הסתפק בהכללות ובאידיאלים, הס־ תיר כך שהד־תשיח ייסמך. הדימה זו למעשה הדרך היהודית הפתוחה לפניו, והוא הלך בה יפה מאד.

בעולם של תפקידים

בעבר היו לעתים קרובות פגישות פסגה בין מנהיגי ארצות גדולות מאכזבות יותר ואף הרות־אסון. דעת הקהל נהגה להניח שבשעה שה־ אנשים הגדולים מתכנסים, מכרזים הם לסדר מכהו, אותה יהיה הכל גרוע יותר משהיה לפני פגישתם. אולם עתה הבריות הם נבונים או ציניים יותר. הם מצפים לפחות, ומקבלים אותו, ואין הם מתפתים.

בכל זאת קיימת בעיה: כי ב־ גישתו לסובייטים היה ניכסון נדיב הרבה יותר כאשר ליריבו מבית. הוא השיף לרוסים בדבר האחריות הכרוכה בסלפון, על סילוק סיבות הסכסוך, על הסכנות שבכשוק, על יחס הכבוד לזכויותיהם של כל בני־ האדם, והולכים כמו החוקים. תמיד יהיו חילוקי דעות, אמר, ערכים שונים וסמגדרדים שונים; אך יהיו אשר יהיו החלקים השונים של ה־ מאבק, יש לשקוד שהאריג לא יתפ־ רק. על השלטון לשרת את העק־ רון.

שום אדם שעקב אחרי ניכסון במשך השנים לא יכול היה להתווכח על נושא זה או אף להטיל ספק שבשיחותיו במוסקבה הוא היה כן בערגתו לשלום או בבטחונו לעם הסובייטי האמריקאי. נוכח בעיניו בקרכלין הוא דיבר ברוח האוונגלית ובקנה־הכיה הפלמי של וודרו וילסון, אך בחוזי הבינות פוצל הוא בהיג הטקטי של ג'ק מיטשל או של פאט בוקאנאן.

זו היתה תמיד החידה בקשר ל־ נשיא. הוא חי בעולם של תפקידים ולא של מציאות. הוא מטפל בקווי הציבור של שליחותו במוסקבה, ב־ מסורות השלום שכל אדם מישיבו עד קארל מארכס הסכימו עליהן. אך האמצעים אינם בהתאם למ־ טרותיו הנעלות.

התוצאה היא שאחרי המריכה ה־ קשה המצומק שלו על הפיקוח על נשק גרעיני, על המסחר, על אר־ רופה, של המזרח התיכון ועל זכו־ יות האדם, איננו יודעים היכן אנו עומדים. ניכסון סיפר לנו כל דבר מתוך לסבבות על הנו"מ שלו. אך לגבי הנניבות יש לומר שלפחות עקר שהשיחות ימשכו. הוא לא עשה את הויתורים — לפחות כך נראה הדבר — שהצרי קיסינג'ר רצה בהם, ולא את אלה שהסנטור ג'קסון הששו מפניהם.

מופע מעשה ידי אמן

בקיצור, נראה שיצא מן העניין פחות או יותר כפי שתיכנן. הוא לא הרגיז את השמרנים בקונגרס, שבידם לעכב־הסכמים בקשר להפ־ ללה. יחד עם זה הוא לא הביא לידי קרע עם הסובייטים, על ידי נקיטת הקו הנוקשה המוצע על ידי ג'קסון ואחרים מחברי ראשי המטות המאוחדים. מבחינה זו הציג את עצמו ניכסון, כרגיל, כפוליטיקאי טיבוני, וכנראה מכך לציוד קילות אחדים בקונגרס נגד הפללה הרי־ שית.

במוסקבה הוא הדריכו בדברים הד־ עשויים לקרב את הרוסים ואת ה־ אמריקאים — מסחר, תרבות, הגי־ כיים המשותפים בחלל — ותמיד עד כמה שאפשר פחות על חילוקי הדעות ביניהם. אותו דבר עשה בנאום הטלוויזיה כלו בתוך ה־ ביתה. הביטו אל המטרה המסו־ הפת של השלום — אמר. המשיכו בויתוט אחרי פשרה. ברז'נייב בא בשנה הבאה לארה"ב כדי לשוחח עמי ולדון בכל העניינים האלה מחדש, ועל כן הבה נודה ספלניים ונפעל יחד.

בסך־הכל היה זה מופע מעשה ידי אמן, בנסיבות קשות מאד. ניכ־ סון הוא פקעת של סיבוכים, סתי־ רות צבעיות וערגות אציליות. אך הוא גם נלחם בערכאות דבה מאד למען חייו הפוליטיים; ועל אף אכ־ זבותיו במוסקבה נראה, שיצא מה־ עניין טוב למדי.

פרשת דה־האן קמה לתחיה

מאת הנרייטה בועז
סופרת "הארץ" בהולנד

אמסטרדאם
ב־30 ביוני מלאו חמישים שנה להירצחו בירושלים של המשורר וה־ עתונאי יעקב ישראל דה האן. דה האן יהודי ממוצא הולנדי שהיה אנטי ציוני, כנראה חוסל בידי שני צעי־ רים ציוניים.

דה האן נולד ב־1881 להון בעיירה קטנה. ליכים נעשה אתאיסט. כעבור זמן כה, חזר בתשובה, נעשה ציוני והשתקע בירושלים ב־1919. בירוש־ לים פעל ככתב של העתון ההולנדי "אלגמיין הנדלסבלאד" ושל כתב העת האנטי־ציוני רב ההשפעה נור־ תקליף פראס.

תחילה היה חבר בהמזרחי, ואח"כ הצטרף לאגודת ישראל והתיידד עם הרב הירושלמי האנטי־ציוני חיים זוננפלד. הוא מצא לו ידידים גם בין הערבים, הן בקרב משפחות מכובדות כאל־חוסייני סאלאמה, ואל דג'אני והן בקרב נערים ערביים, אליהם משכוהו נטיותיו ההומוסכסו־ אליות המוצהרות. זמן רב מחשבה רציחתו כנקמה של ערבי על רקע רומנטי.

ביום השנה החמישים לכהונו, פיר־ סם עתונאי הולנדי צעיר אנטי־ ישראלי, הלברסטמן, שתי כתבות, האחת בשבועון השמאלני הפרו־ פלשתינאי בעל הרקע הקתולי "דא נויא ליניא" בגליון 29 במאי הד־ אחת — בשבועון היהודי היחיד בהו־ לנד — "נויא איזראליט וייקבלאד". אין לדעת כה טעם ראה השבועון היהודי לפרסם כתבה זו שלושה שבו־ עות אחרי הופעת הכתבה בעתון ה־ סכאלני.

העובדות הנזכרות בשתי הכתבות שאובה ברובן מהביוגרפיה על דה האן מאת ההיסטוריון היהודי ההולנדי ד"ר יאפ מאיר: "בנו של חזן: חיי דה האן 1881—1924". היס־ טוריון זה ניסה לתת הסברים פסי־ כולוגיים לאופיו המורכב של דה האן והלברסטמן ממצה בצורה שטחית אך שבוחית הסברים אלה.

לא כן בכתבתו הארוכה יותר ב־ שבועון השמאלני הפרו־פלשתינאי. כאן הוא מעלה על נס את גבורתו של דה האן כמי שהיה בין הראשו־ נים להבין שהציונות היא עוול ופשע כלפי הפלשתינאים.

הסברים של הלברסטמן

נאמר שם: "הבעיה הישראלית־ פלסטינאית נחשבת לעתים קרובות כסכסוך בין יהודים ומוסלמים... ל־ מעשה הבעיה היא בין קבוצת מהג־ רים יהודית הנתקלת בהתנגדות של האוכלוסיה המקומית המוסלמית הנ־ וצרית".

הלברסטמן רואה הקבלה בסכסוך בצפון־אירלנד שהוא לדבריו בין מ־ הגרים פרוטסטנטים הנתקלים בהת־ נגדותה של האוכלוסיה הקתולית ה־ מקומית.

הלברסטמן מבקש להוכיח בציבו־

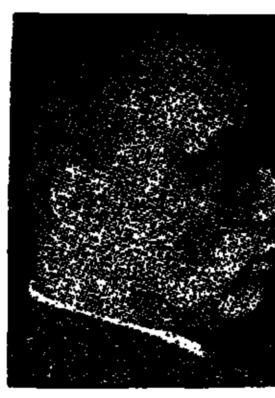

דה־האן

רים גרובים כי כן התחלה היו הציונים מוכנים לשאת את קיומם של הפלשתינאים אך רק כמיעוט, וכי אלה האחרונים התנגדו מן ה־ התחלה לציונים. דה האן היה אולי האיש היחיד שהעז כבר לפני המלחמה לקרוא לכיבוד זכויות הפלשתי־ נאים.

עקב זאת נעשה דה האן מטרה להתנכלויות. הציונים בהולנד הביעו את מחאתם נגד כתבותיו ותבעו כן העתון "אלגמיין הנדלסבלאד" להדיח אותו מתפקיד כתב העתון בירוש־ לים. בפקולטה למשפטים שבאוני־ ברסיטה בירושלים החרימו סטודנטים את הרצאותיו. כאשר סרב להפסיק את פעילותו הפוליטית, הודח ממש־ רתו שם. דה האן גם קיבל מכתבי איום שאם יהיו יקרים לו עליו להס־ תלק מארץ ישראל לפני 24 ביוני. הוא התעלם מאיומים אלה, וכעבור שבוע נרצח.

רומן הדיש־ישן

מעריו עטו של דה האן יצאה כאן לא מכבר מהדורה חדשה של הרומאן פיפלאגאכיאס שנדפס לראשונה ב־ 1904. פיפלאגאכיאס פירושה, "גורות כפים, רובע דל באמסטרדם שבו הוד־ גורו טיפוסים לא־מבורתיים רבים.

המהדורה הראשונה החרמה בגלל השלכנות כיד אחרי פרסומה בגלל אופיה ההומוסכסואלי המפורש. היא עורכה בשעתו שערוריה, מאחר כהד סופר הצעיר בא במסווה דק מספ־ רו־דיי.

ספק אם במהדורה החדשה האיר התגלתה פנים, האויל הדיקט של הרומן איננו מובן כנראה לדור של ימינו, התאיל המתירנות הדיקתה את עקבה של ההומוסכסואליות.

דה האן נולד בעיירה זאנדאם, שבצפון מערב לאמסטרדם אשר אינה קיימת כבהיותה רשמית. לפני מאה תרשים נתמזגו הכפרים השכנים עם עיירה זו לרשות מקומית חדשה — זאנדייק. יושבים בה 28 יהודים, ש־ הכם נוסעים לעבודתם באמסטרדם. בכוונתם להקים בה מרכז קהילתי חדש עם בית כנסת.

בניין בית הכנסת הישן בזאנדאם שבו שימש כחזן אביו של דה האן נמכר ויוהכן לאולם־תצוגות לציי־ רים.

זה קרה בין אוסלו למלבורן

פרופסור שבדי מגלה

סוד הרעננות של קיסינג'ר טמון בתרופת פלא רוסית

אוסלו. רבים בישראל ובעו־ לם כולו, תמהו בשבועות האח־ רונים כיצד הצליח ד"ר הנרי קיסינג'ר לשוחח בבוקר עם ה־ ישראלים, ובערב עם הערבים בדמשק, או בקהיר — יום אחר יום במשך כחודש ימים — כאש־ שר העייפות אינה ניכרת בו. זאת כבלי להזכיר שמסעו ל־ מזרח היה גם בבחינת ירח דבש שני.

עתה גילה הסוד. עשה זאת הפרופסור השבדי פין סאנדברג, אשר סיפר לסטב שעתון גרמני כי ד"ר הנרי קיסינג'ר מתחמש ב"שורש פלאי" הצומח בערבות רוסיה ואשר שמו גינזנג. האיכרים בני רוסיה מתחמשים בצמח זה יותר מ־5000 שנה, כדי לשפר את אונם ויכולתם. שני מדענים סובייטיים נטלו את "שור־ ש הפלאי" והכינו ממנו גלו־ לות. הסבים, ליאקוב ובריכמן, כנראה יהודי, יעצו לד"ר קי־ סינג'ר ליטול את הגלולות שלהם.

הפרופסור השבדי גילה גם כי עוד ניסויים בגלולות אלה על עכברים. הוא הלעיט עכבר מב־ בית בגלולות והעביד אותו ב־ הלם חשמלי. עכבר זה שרד ו־ לא נפגע. עכבר אחר שלא נטל את הגלולה, פיתח כחולת לב ו־ כיבים שונים, כתוצאה כן ה־ הלם החשמלי.

★ בריסל: כמה מחברי ה־ פרלמנט הבלגי, ממוצא פלמי, משמו פעמיים בבלם ההרים ו־ עצרו רכבת אקספרס, בשום ש־ הקונדוקטור לא הבין את שפ־ תם, למרות שהרכבת נסעה אותה עת בתחום הפלמי.

★ באנגקוק. לפחות שלו־ שה אנשים נהרגו ועשרות אח־ רים נפצעו, כאשר המשטרה ה־ מקומית פתחה באש על מפגי־ נים, בסוף השבוע.

חוקר בריטי סבור

תינוקות בני שבועות כבר מנסים ליצור קשר של דיבור

לונדון. "אני בטוחה שהוא רצה לומר כשהו" — נוהגות לומר אמהות גאות, כשהן מתבוננות בתינוקותיהן. עד כה ייחסו מדענים דברים מסוג זה לגאוות האם בלבד. אולם כחקר מוכיח, כי לכל תינוק, יכולת מלידה לבוא במגע עם הסובב אותו.

ד"ר קולוין טרווורטן, מדריך לפסיכולוגיה באוניברסיטת אדינבורג, כתב במאמר שהופיע בכתב העת "ניו סיינטיסט", כי הוא יצא במחקרו מתוך ההנחה, שלתינוק כוח גדול מדי לגבי העבודה שהוא מבצע. הוא השתמש בטלוויזיה, בהצלמת קולנוע ובטכניקה חדישה אחרת ועד כהרה השיג תוצאות, המעידות, כי כוחו של התינוק מבצע פעולות התואמות את גודל המוח. תינוקות בני כמה שבועות בלבד כבר כגלים סימנים של כוונה לדבר ובאצבעות תנועה יד הבעות פנים הם כנהלים עם כבוגרים מנפים דבורי שיחות.

המחבר כותב, כי ניתוח צילומי קולנוע של תינוקות בני חודשיים, מגלה פעילות שניתן לכנות אותה "טרום־ספה", הן בזכות הקשר — כלומר בתגובה על מילים שמשמיעה האם — הן בזכות הצורה כלומר הבעות של שפתיים ולשון. ד"ר טרווורטן ואנשיו בטוחים עתה, כי כבר בעת לידתו מסוגל התינוק לבוא במגע ותקשורת עם הסובב אותו באמצעות דיבור והבעות פנים. הגלית של תינוקות, הנכנסים לדבר כמעט שנתיים לפני שהם משתמשים במילים, מחזקת את השקפתם של בלשנים ופסיכולוגים, כי כושר הדיבור בא לתינוק עם לידתו, גם בלי שיוכל לבטא מילים.

סופר "הארץ" התרשם:

הגורו — כמו ילד טרחן

קופנהגן. פסטיבל הגורו הס־ הגים כאן בסוף השבוע. היה זה ארוע בן שרדה אוזירה היס־ טרית של עבודת אלילים המש־ פילה כל כבוד אנושי. סופר "הארץ" שהקשיב לאחד מנאו־ מיו של הגורו, התרשם לדיעה כן הגיטה האינפנטילית שבו, בן המליצות הנבובות והמגוחכות ש־ הזכירה ילד טרחן.

הרושם העיקרי היה שהגורו נראה כבובה המופעלת על־ידי כושמי חוטים.

חצה מיצרי הגיברלטר מתחת למים

טאריפה, ספרד. מדריך ה־ כחייה היפני שיצי נאקאגימה הוא האדם הראשון, שצלח את מיצרי גיברלטר מתחת לפני ה־ מים, כשהוא לבוש בגדי איש צפרדע. את צליחת המיצרים ש־ רוחבם 20 קילומטרים מגיברלטר לחוף אפריקה, ביצע ב־11 שעות. הוא החליף פעמים מספר את מיכלי האוויר שלו.

קטוע רגל שדד בנק

לוס־אנג'לס. שודד בעל רגל אחת, המהלך על קביים שדד בסוף השבוע אלף דולר מבנק מקומי.

לאחר השוד הלך לבאר בקר־ בת מקום, טילפן למונית ונסע.

המשטרה עורכת עתה חיפו־ שים אחר השודד, שרגלו הימ־ נית קטועה מעל לברך.

בקצרה

★ מלבורן: האיש המבוקש ביותר באוסטרליה, ליונס או־ דריסקול, נעצר בסוף השבוע. הוא היה מבוקש באשמת רצי־ חתו של הפושע ג'ק מאלוני ב־ סידני.

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

פרס שעה

מידי יום תיערך הגרלה בין כל המפרסמים באותו יום.

כל יום: מידי יום תיערך הגרלה בין כל המפרסמים באותו שבוע.
הפרס 150 ל"י במזומן.

כל שבוע: מידי שבוע תיערך הגרלה בין המפרסמים באותו חודש.
הפרס: סוף־שבוע זוגי במלון "בקעת הירח" אילת.

כל חודש: הפרס יוגרל בין כל המפרסמים באותו חודש.
טיסה לרומניה. מתנת "טיולי רסה" בשיתוף עם קרפטי.
כולל 15 יום בכלכלה מלאה. טיסים וסיורים.

פרסים ראשיים:
דירת שיכון עובדים
מכונית פז'ו 104
מבחר מוצרי "פיליפס"

תועלת כפולה ומכופלת למפרסמים בלוח הכפול

הלוח הכפול ידיעות אחרונות הארץ

مكبرا من الأصل

כלכלה ועסקים

גושפנקא לעיוות

רוב אמצעי הריסון עליהם הוחלט בשבוע שעבר הם בעלי משמעות ממשית. יש מי שיחלוק על גובה היטל היבוא ויטען, כי עדיף היה לקבוע אותו בשיעור 15% או 20% (ולתקן את המרצ'י היצוא בהתאם); זאת, כדי להקנות לצעד היחיד, שכוון במישרין לשיפור מאזן התשלומים, יתר־אפקטיביות, וגם למנוע את הצורך בפעולה דומה בעתיד הקרוב מדי. אולם אפילו מי שסבור כך יסכים, שגם היטל בשיעור 10% הוא בעל משמעות ממשית.

בדומה לכך גם המיסים והמילוות החדשים או המוחדשים, הגבלות הבניה וההחלטות הנוגעות לתקציב המדינה. האמצעי היחיד המעורר תוכן ממשי הוא זה הנוגע להעלאת הריבית על הלוואות הפיתוח. אפשר לומר עליו, ככל כוונתו לסמל הזדהות עם הביקורת, במקרה הטוב, או נסיון לעקר אותה, במקרה הרע (והצלחת הממשלה בהרגעת הביקורת. לאחר העלאת הריבית על הון החוזר לתעשיה מ־11% ל־13% — גם כן העלאה חסרת־משמעות — מדוברת בעד הגירסא השניה).

לממשלה הובאה הצעה להעלות את שיעורי הריבית מ־6.5% ל־8.5% באיזורי פיתוח א', ומ־9% ל־12% באיזורי פיתוח ב'. אפילו הצעות מינימאליסטיות אלה לא נתקבלו, והוחלט על העלאות בשיעורים של 1.5% ו־2% בהתאמה, בלבד. לוא באמת רצו שרי האוצר והמסחר והתעשיה לנצל מכשיר זה במסגרת המדיניות הכלכלית, היו צריכים להעלות את הריבית בשיעור גדול פי 3 או 4; או מוטב — לקבוע הסדר כלשהו של הצמדה (עם ריבית סימלית או אפסית). השפעת צעד כזה מתבטאת בשני אופנים: ספיגת סכומים ניכרים — מאות מליונים ל"י, לפי הערכת כלכלן בכיר בסוף השבוע שעבר; והקטנה בביקוש למוצרי השקעה, שהיא בלתי־נמנעת ואף רצויה בתקופה של ריסון כלכלי. מבחינות אלה, ההעלאה שהוחלט עליה בשבוע שעבר היא חסרת כל משמעות; ובהיותה בשיעור של רבע מהפרש ההתייקרויות של אשתקד לעומת השנה, היא מותירה — וכה שגרוע יותר: מחתימה בגושפנקה של קביעות — עיוות כלכלי חמור ומזיק.

סדר תקציבי תקין

גיזרת התכנית הכלכלית המתייחסת לתקציב המדינה מבוססת על ההנחה, שלא יוגש תקציב נוסף. הנחה זו מוצדקת עד כמה שמדובר בתקציב ההוצאה הכולל: אין כוונה (לפי שעה) לחרוג מהסכום של 35.3 מיליארד ל"י שאושר בסוף יוני. אולם במיבנה ההוצאות יחולו שינויים מהותיים. כפי שאפשר היה לראות בידיעה שהתפרסמה במדור זה (4.7), לא פחות מ־2.51 מיליארד ל"י — כ־7% מסה"כ התקציב — אמורות להחליף יעדים. עד כמה שניתן היה להבין מתוך הפירוט שפורסם, הרי רוב השינויים חורגים מבחינת היקפם ומהותם גם־יחד מהמסגרת שנקבעה בחוק התקציב לגבי העברות מסעיף לסעיף, שהן בתחום סמכותם של שר האוצר או ועדת הכספים של הכנסת, לפי המקרה.

הדרך הנכונה להסדר שינויים אלה היא על־ידי הגשת תיקון לחוק התקציב, אשר בו תבקש הממשלה הרשאה פרלמנטרית לבי־צועם. זו תהיה גם הזדמנות נאותה לצרף אומדן הכנסות מעודכן, וכן הסברים המתלווים בדרך כלל לשינויים מהותיים כאלה.

דרישה זו תיראה פורמאליסטית רק בעיני מי שמזלזל בעקרון הפיקוח הפרלמנטרי, השלים עם התערערותו, או מוכן לתת יד להעברתו הסופית מן העולם. הפעם נודעת לענין זה משמעות מיוחדת, הואיל ויש יסוד להשערה, כי למעשה כבר מתבצע תקציב ההוצאות על פי המיבנה החדש, הבלתי־מאושר. כפי שאירע בעבר, עלולים השינויים לבוא לאישור הכנסת 'רק לאחר מעשה'; ואז אמנם תהיה לכל הליך האישור משמעות פורמאליסטית גרידא. ראוי איפוא שחברי־הכנסת, ובראשם חברי ועדת הכספים, יעמדו על שמירה מליאה של הכללים המקובלים הרצויים בתחום זה.

סמל היעילות

בהודעה לעתונות מטעם ה־מכון לפריון הייצור על חלוקת פרס היעול ע"ש אליעזר קפלן נכתב: „טכס חלוקת הפרסים יערך ביום ה' באוניברסיטה ה־עברית ע"י שר העבודה".

לא נמסר בהודעה לאיזה יום ה' הכוונה, באיזו שעה ייערך ה־טכס והיכן באוניברסיטה העב־רית יתקיים.

לידיעת המעוניינים: הטכס יי־ערך ביום ה', 11.7.74, שעה 6.30, באודיטוריום צ'יי וייז.

משל יוזם בדיקת יעילות במפעלים

מאת כתב „הארץ" לעניני כלכלה

מזכיר ההסתדרות ירוחם משל, בא בדברים עם מנהל המכון לפריון עבודה י. כידן, בדבר עריכת בדי־קה יסודית בכמה מפעלים בנושא פריון הייצור, הן לגבי הפועלים הן לגבי המנהלים. הכוונה היא למצוא נקודות תורפה בתעשיה ולשם מס־קנות מהגלבור במפעלים אלה בכל התעשיה.

ההסתדרות סבורה שפריון נמוך אינו קשור תמיד לעובדים בלבד, וניהול גרוע אף הוא גורם לנמ־וך זה במפעלים, והתוצאה מכך ללחץ על שכר העובדים. בבדיקה היסודית של המפעלים רוצה ההסתדרות ללמוד גם על הרווחיות של המפע־לים ולראות אם אכן נכונה טענת התעשיינים בדבר רווחיות נמוכה בתעשיה.

טרם נקבע כיצד תיעשה הבדיקה ובאילו מפעלים תבוצע.

לאחר שוועדת הכספים אישרה ערבות חלקית

ספק אם תבוצע ההלוואה לפורצ'סטר

מאת אליעזר לוין
כתב „הארץ" לעניני כלכלה

ספק אם חברת קייזר רוט האמרי־קאית, בעלת מפעל הגרבים פור־צ'סטר באשקלון, המעסיק כ־400 עובדים, תסכים לתנאים שקבעה ועדת הכספים לכתן ערבות המדינה להלוואה הנחוצה למפעל — כטרז חו־גים בנקאיים מהימנים בסוף השבוע. פירוש הדבר כי המפעל יתקשה ל־קבל את ההלוואה שביקש, בסך 6 מיליונים ל"י, ותיפעולו התקין יע־מוד בסכנה (בשל הקלות בקשר ה־טלפוני אי אפשר היה לקבל את תגובת הנהלת המפעל).

פורצ'סטר פנה לפני כשבועיים ל־משרד המסחר והתעשיה וביקש הל־וואה של 6 מיליונים ל"י להון חוזר, כדי שהמפעל יוכל לגבור על קשיי־ו. המדובר היה שההלוואה תינתן על ידי הבנק הבין־לאומי הראשון, ש־הוא המממן הקבוע של המפעל ל־צרכי הון חוזר. הבנק הודיע כי יתן את ההלוואה רק אם תתקבל עליה ערבות המדינה. ועדת הכספים של הכנסת סירבה לאשר ערבות כפי ש־ביקש שר המסחר והתעשיה חיים בר־לב. הוועדה קבעה כי הערבות תהיה חצי־חצי בתנאי פרי־פאסו: ערבות המדינה 3 מיליונים ל"י, ב־תנאי שקייזר רוט תמציא ערבות של 3 מיליונים ל"י. (הצעה קיצונית יותר היתה לחייב את קייזר רוט להשקיע 3 מיליונים ל"י בהון מניות, אך היא נפלה בוועדה לאחר שאנ־שי משרד המסחר והתעשיה אמרו כי ברור שקייזר רוט לא תסכים ל־כך).

סגן הנשיא הגיע

סגן נשיא פורצ'סטר בא ביום ה' לארץ לשיחות על עתיד המפעל. ה־חברה כבר הבהירה, במגעים קוד־מים, כי בשל התחייבויות שונות ב־ארה"ב (שלא פורטו) אין היא נוטה לתת ערבות כמבוקש. המפעל כבר חייב 14 מליון ל"י לבנק לפיתוח ה־תעשיה כהלוואה לזמן ארוך. המשכ־נתה כשיעבוד ראשון על מבנים וציוד.

ההנהלה המקומית של פורצ'סטר הציגה את הגירסה כי קשיי המפעל זמניים ונובעים משני תהליכים ש־אירעו בחדשים האחרונים בשוק ה־עולמי: התייקר הפילאמנט, חומר ה־גלם שצורך המפעל, שהוא תוצר לוואי של דלק. ההתייקרות היא כ־60%, מ־1.50 ל־2.40 דולר לקילו. וכן, יש משבר בשוק הקונפקציה הבין־לאומי בכלל, ובארה"ב — ה־שוק העיקרי למוצרי המפעל — ב־פרט. הביקוש לאריגים מודפסים מ־פוליאסטר, שזה התוצר העיקרי של המפעל, ירד מאוד, וכן נחלש ב־מידה כרובה הביקוש לחוטי פולי־אסטר, שגם אותם מייצא המפעל. ה־מפעל נאלץ, על פי גירסתו, לייצא בחדשים האחרונים אריגים מודפסים במחירי הפסד. כתוצאה מכך חסר לו הון חוזר והוא נזקק לכימון חדש. לפי שעה לא ביקש המפעל הלוואה נוספת לזמן ארוך מהבנק לפיתוח התעשיה.

מסו"ת: המענות נכונות

אנשי משרד המסחר והתעשיה תומכים באופן כללי בגירסה זו, ו־מציינים כי המשבר הנובע מקשיי השוק העולמי פוקד גם מפעלים אח־רים בעולם, כמו ישראליים והבריטיים. בהופעתו בפני ועדת הכספים לפני שבועיים אמר מר בר־לב כי יש ל־קוות שהמשבר הוא זמני וכי השוק יתאושש.

אולם הסברים אלו לא שיכנעו את הכל, גם לא את בעיני המצוין בווע־דת הכספים. אלו, וכן מקורות אח־רים בתעשיית הטכסטיל, שואלים ה־אם מדובר רק במשבר של שוק, או גם במשבר במפעל באשקלון, מסי־בות אחרות. מחזור פורצ'סטר אש־תקד היה כ־30 מיליון ל"י, אך הוא לא הצליח להגיע לרווחים, למרות שהדבר היה עוד לפני המשבר ה־בין־לאומי בחוטי חמרי הגלם. אחד המומחים בנושא מציינים כי הקונצר־נים הבין־לאומיים ליצור פילאמנט, כמו דיו־פונט ואיי־סי־איי, נכנסו ל־אחרונה לענף היצור בפני... והדבר כבר פוגע במפעלים אחרים הדומים לפורצ'סטר בארה"ב.

באחרונה חזרה משלחת של סוח־רים ממסע מכירות בארה"ב, והיא מדווחת כי המצב רע יותר מכפי ש־ציפו, השוק בשפל ואין יודעים אם ומתי ייצא ממנו. נוסף לכך הולכת ומחריפה תחרות מצד ארצות אח־רות, וברזיל כביפה גדולות הולכות של אריגי פוליאסטר מודפסים.

חוגי הענף מדגישים כי משרד ה־מסחר והתעשיה לא הציג בפני ועדת הכספים נתוני מאזן של פורצ'סטר. ורק עתה ביקש המשרד מהמפעל ל־הכין נתונים אלו. החוגים אומרים כי לפני מתן סיוע נוסף לפורצ'סטר או למפעלים אחרים, יש להקים וע־דה של אנשי מקצוע שתבדוק ביסו־דיות את מצב הענף.

היצואנים: יש להגדיל את התמריץ * מסו"ת: התוספת האחרונה — מספיקה

מאת כתב „הארץ" לעניני כלכלה

תוספת התמריצים ליצוא ב־שיעור של 42 אג' לדולר מפצה את היצואנים רק במחצית מסכום זה, כי מחצית אחת מיועדת (ב־ממוצע) להחזר היטלי היבוא ב־שיעור 10%, שנוספו עם הפעלת התכנית הכלכלית החדשה. לכן טוענים היצואנים על דעתם ל־הוסיף להם תמריץ שיכסה את ההתייקרויות של שכר עבודה, חמ־רי גלם ועוד.

כפי שנכתב („הארץ" מ־2.7.74) פנו היצואנים עוד לפני פרסום ה־תכנית הכלכלית החדשה לשר המסחר והתעשיה וביקשו תוספת תמריצים של חצי ל"י לדולר. הם אף ביקשו לכנס את ועדת הכלכלנים הבודקת את התחשיבים של תמריצי היצוא כדי לקבוע את התמריצים החדשים. ועדה זו לא נתכנסה וההחלטה על תוספת של 42 אג' נתקבלה ללא הת־ייעצות עם נציגי התאחדות התעש־יינים ומכון היצוא.

במשרד המסחר והתעשיה יהיה מוכן לבדוק את טענות היצואנים ואף לכנס את הוועדה, אולם בשלב זה אין בכוונתו להגדיל את התמריצים. לפי ההערכה של המשרד מספיק ה־פיצוי של 42 אג' בהתחשב בכך כי השנה צפוי המשך הירידה של מחיר חמרי גלם, כשבמקביל לכך יעלו המחירים של מוצרים מוגמרים.

היצואנים גם העלו מחדש את בעיית האשראי ליצוא. טענתם היא כי היום מקבל יצואן אשראי של 4 ל"י לדולר יצוא. כאשר התמורה ה־ממוצעת ליצוא תהיה 6 ל"י לדולר יווצר מצב ששליש מהיצוא לא יהיה ממומן, וכך תגדל מצוקת האשראי. היצואנים דורשים להעלות את שיעור המימון ליצוא כך שיכסה לפחות 80% מערך היצוא.

העורך: אברהם טל (בלומנטל)

שוק הדירות בצל צו הגבלות הבנייה

עסקי נדל"ן
מאת אליעזר לוין

קבלנים, מתווכים ומשקיעים החלו בסוף השבוע לערוך חשבון נפש ראשון: מי ירוויח ומי יפסיד מן ה־צו הממשלתי, האוסר בנית דירות מעל 110 מ"ר עד 1 ביולי 1975? רבים התקשו להשיב, באמרם כי עד היום טרם ראו את הצו, ואין הם יודעים מה נוסחו המדויק. בנתיגות זו, היו הערכות הכלליות כך:

● השפעה על השוק לא תהיה מיידית, שהרי ככל הידוע (בהמת־נות שהצו לא פורסם עדיין), מותר יהיה להמשיך בבניה למגורים שכבר החלה. אמר השבוע קבלן תל־אביבי גדול: אין לי מה לחשוש — ב־שלושת הבניינים שתיכננתי לבנות בשנה הקרובה כבר יצאתי מן ה־יסודות. ההשפעה תורגש איפוא, ב־הדרגה, במשך חדשים אחדים, כאשר אסור יהיה להתחיל בבנית בניינים חדשים שבהם דירות בנות ארבעה חדרים ויותר.

● איש אינו יודע מה מספר ה־דירות בנות 110 מ"ר ויותר בכלל הבניה החדשה. ברור שהמספר אינו גדול, שהרי מכלל התחלות בניה של 55 אלף דירות בשנה, כ־30 אלף הן דירות צנועות בשיכונים. יש מערי־כים את מספר הדירות הגדולות, כו־לל וילות, הנבנות בשנה ב־5000, כ־10% מכלל ההתחלות. קבלנים מ־ביעים ספק, אם יהיה מעבר ברור וחד מבניית „לוכסוס" לבניה „עמ־מית".

● אין כמעט חולקים על כך, שבחודשים הקרובים יתייקרו דירות גדולות וקוטגים, בשל הירידה ה־צפויה בהצע. שום קבלן ומתווך, גם מהמנוסים ביותר, לא היו מוכנים ל־נבא בכמה המתכם העליה. יש ה־סבורים כי תהיה ספיגה ניכרת של כסף מהציבור, והדבר יפחית את ה־ביקוש לדירות ויסייע לבלימת עליית המחירים.

● חברות המוכרות דירות לתו־שבי חוץ תוהות כיצד יתפתחו עס־קיהן בשנה הקרובה. לקוחותיהם קו־נים כמעט אך ורק דירות גדולות, ומשלמים במטבע חוץ, המזרים ל־מדינה 80—100 מיליון דולר בשנה. בטווח הקצר יוכלו להמשיך למכור דירות מן המלאי הנמצא בבניה. או־לם לטווח של שנה — שנה וחצי, יביא איסור הבניה לירידה הולכת במכירות במטבע חוץ, אלא אם יע־שו קונים ומוכרים יד אחת לעקיפת הצו, על ידי מכירת דירות קטנות שיאוחדו לאחר הבניה. שאל השבוע מנהל אחת החברות הגדולות בענף: אם אחת ממטרות התכנית הכלכלית היא לסייע בהקטנת הגרעון במאזן המסחרי, מדוע מגבילים בניית די־רות לתושבי חוץ, שיש לראותה כמ־קור הכנסה חשוב בדולרים?

ערפל בשוק המגרשים

שוק המגרשים היה השבוע לוטה ערפל. הצווים החדשים לא השפיעו מיידית על השוק, שבחודשים האח־רונים הוא נתון בסימן הצע מועט ואי־נכונותם של בעלי מגרשים ל־מכרם. הצווים החדשים מחייבים את בעליהם לשלם בהדרגה תוך שלוש שנים מס בגובה כולל של 5% מערך המגרש, וכן לקנות אגרות מלווה מלחמה (בתנאים שלא פורסו), ב־גובה 3% משווי המגרש, בעת מכי־רתו. בעלי מגרשים סבורים — ויזהר גמן, מנחשים — כי הצווים לא ישפיעו על המגמה הכללית ב־מחירי המגרשים. הם והיום, עם זאת, אם אין התכנית הכלכלית ה־חדשה מכוונת ראשיתו של מיתון. השבוע, על כל פנים, לא ניכרה הכוונה מיוחדת למכור מגרשים או לקנותם. הכל מחכים להתפזרות הע־רפל, וזו שאלה של זמן.

רובינשטיין וברנוביץ ירכשו חלק מ„בניה להשכרה"

חברות הבניה רובינשטיין וא. צ. ברנוביץ, שהם מהגדולות בקבלנות הפרטית, מנהלות משא ומתן לרכי־שת חלק ממניות חברת הבניה „בניה להשכרה". כיום מחזיקה שיכון עוב־דים ב־50% מהמניות, והחלק בונה ב־50% האחרים. מר אהרון רובינ־שטיין גילה ענין בכניסה לשותפות לחברה כבר עם הקמתה, לפני כשנה. החברה בונה כיום כ־800 דירות ל־השכרה במקומות שונים בארץ. נר־אה כי השותפים הנוכחיים מוכנים למכור עד 50% מהמניות, מזה ע־שויה חברת רובינשטיין לרכוש עד 33%, חברת ברנוביץ עד כ־17%.

פעילות החברה עד כה לא הביאה רווחים, ואחד ממנהליה התבטא ל־אחרונה בשיחה פרטית, כי ברצון יימכר חלק מן המניות. במניעי ה־רכישה של חברות רובינשטיין וברנוביץ הם מדיניות פיזור השקעות.

רווחי הון לקוני הקוטגים של בויאר

משפחה רמת־גנית, שרכשה לפני חדשים אחדים קוטג' ב־שכונה שבנה המשקיע לו בויאר בקרית אונו, מבקשת עתה למ־כור את הקוטג', עוד לפני ש־נכנסה אליה. המשפחה שילמה בעד הדירה כ־220 אלף, הדרישה עתה 270 אלף ל"י — רווח הון של 23% תוך פרק זמן קצר. ה־דירות נבנו על ידי חברות בר וסינמטל, כאשר טיב הבניה ו־שיטותיה עוררו מחלוקת. המכי־רה נעשתה על ידי חברת שיכון ופיתוח הממשלתית. מה יש? גם לנו מגיע להרוויח! אמר המו־כר, כאשר נתבקש להסביר כיצד קפצו המחירים כה מהר.

החברה הבין־לאומית לפיתוח תנסה בימים אלו כנראה לרכו־שת 50% ממניות בר, בהשקעה של מיליון דולר (4.2 מיליונים ל"י). הרכישה תיעשה על ידי הקצאת מניות חדשה. יתר המני־ות הן בידי אילי־ההון האמריקאים לו בויאר וסם רוס־ברג.

ה'
אל תבזבזו מים

אידיבי

חברה לאחזקות בנקאיות בע"מ

הנפקה של 1.000.000 מניות רגילות
בנות —.20 ל"י ע.נ. כל אחת
והנפקה של 250.000 תעודות אופציה

שהוצעו ביחידות של ארבע מניות רגילות ותעודת אופציה אחת במחיר הנפקה של —.176 ל"י היחידה.

הודעה

בדבר הקצאת המניות ותעודות האופציה שהוצעו על פי תשקיף מיום 26 ביוני 1974

ניתנת בזה הודעה כי עד לשעת סגירת החתימות להנפקה הנ"ל נתקבלו 3,720 בקשות לרכישת מניות בע.נ. של 24,091,300 ל"י.

לאור חתימת היתר החליטה החברה להקצות את המניות המוצעות ביחד עם תעודות האופציה המתאימות, מעוגל ליחידות שלמות כלפי מטה, כדלקמן: —

1) מבקשי מניות בערך נקוב של עד 25,000 ל"י יקבלו 100% מבקשתם

2) מבקשי מניות בערך נקוב מעל 25.000 ל"י ועד ל־150,000 ל"י יקבלו 50% מבקשתם אך לא פחות מ־24,960 ל"י.

3) מבקשי מניות בערך נקוב מעל ל־150,000 ל"י יקבלו 25% מבקשתם אך לא פחות מ־74,960 ל"י.

מזכיר החברה

7 ביולי 1974

בית המשפט המחוזי חיפה
תיק אזרחי מס' 763/72

התובעים:
1. קלמן כהיוס
2. שמחה בלצבסקי
ע"י ב"כ עוה"ד מ. קנאל ו/או פב־חס יעקבי ו/או רנה מכטל מרחוב הכן שוקרי 8, חיפה.

נגד

הנתבעים:
1. עזבון המנוח אלברט מבור סימון ז"ל
2. עזבון המנוחה רוזה סימון לבית פרזי ז"ל
ע"י יורשיהם שכתובתם לא ידועה.

הזמנה לדין
אל הנתבעים הנ"ל,
הואיל והתובעים הגישו לבית ה־משפט המחוזי בחיפה תובענה נג־דכם לפסק דין הצהרתי בקשר ל־שלש יחידות בבית משותף ברחוב השלוה 22, חיפה, כמפורט בכתב התביעה הנמצא במשרדי בימ"ש ב־תיק הנ"ל, הנכם מוזמנים להגיש כתב הגנה תוך 60 יום מיום שפי־טת הזמנה זו.

אם לא תעשה כן, תהא לתובע זכות לקבל פסק דין שלא בפניך.

ראובן שוקר
ס/מזכיר ראשי

חברה להשקעות של בנק הפועלים בע"מ

תמצית המאזן המאוחד ליום 31 דצמבר 1973

(בלירות שלמות)

31.12.1972		1973	31.12.1972		1973
6,021,483	השקעות	11,527,615	13,993,345	הון קרנות ועודפים	42,218,762
129,437,596	הלוואות שניתנו	233,537,069	3,176,902	זכויות המיעוט בהון קרנות ועודפים של חברות בת מאוחדות	4,406,486
1,083,819	קרקע לבניה	1,535,622	—	אגרות חוב 1983 הניתנות להמרה במניות	15,000,000
16,301,863	רכוש אחר	20,989,094	7,490,560	אגרות חוב	8,538,910
8,964,007	רכוש קבוע	10,936,242	127,231,561	הלוואות שנתקבלו	196,673,414
			9,916,400	התחייבויות אחרות	11,678,070
161,808,768		278,515,642	161,808,768		278,515,642

תמצית דו"ח רווח והפסד מאוחד לשנה שנסתיימה ביום 31 דצמבר 1973

תקופה קודמת *			
	הכנסות:		
13,270,776	ריבית ועמלות, דיבידנד, הפרשי הצמדה (קרן), דמי ניהול וכו'		50,783,739
4,483,957	רווחים מהשקעות, מכירות ושרותים		8,204,534
17,754,733			58,988,273
	הוצאות:		
11,495,569	ריבית ועמלות, הפרשי הצמדה (קרן) והפחתות		47,189,945
2,513,361	הנהלה וכלליות		3,937,481
14,008,930			51,127,426
3,745,803	רווח לפני הפרשה למיסים		7,860,847
2,052,309	הפרשה למיסים		3,559,127
1,693,494			4,301,720
92,786	חלק המיעוט ברווחי והפסדי שנת החשבון בחברות בת מאוחדות		723,423
1,786,280	רווח נקי לאחר הפרשה למיסים		3,578,297
1,631,581	יתרת רווח ליום 31.12.72	2,745,403	
262,814	התאמה כתוצאה משינוי באחוזי שליטה בחברות בת	406,417	
1,894,395			
3,680,675	רווח לייעוד		3,151,820
4,122	העברה לקרן מיוחדת		6,730,117
	דיבידנד מוצע (ברוטו)		55,338
875,000	על מניות רגילות: 17% (31.12.72: 12.5%)		
56,150	על מניות רגילות א': 7% (31.12.72: 2.5%)	1,735,417	
935,272		157,219	1,892,636
2,745,403	יתרת הרווח שלא יועדה ליום 31.12.73		1,947,974
			4,782,143

* בהתאם להחלטת ההנהלה שונה תאריך הדו"ח הכספי מיום 31 במרץ ליום 31 בדצמבר החל מיום 31.12.1972, לפיכך מתייחסים מספרי ההשוואה של הדו"ח על רווח והפסד של תקופה קודמת ל־9 חדשים בלבד.

דירה בקרית קריניצי!

* 135 מ"ר. * 4 חדרים מרווחים * 3 חדרי שרותים * 3 מרפסות * מיזוג שבלולי השמש * חימום סביבתי מתקדם * מרחבים פתוחים * שקט ושלווה * אויר צח ונקי * פרטיות מירבית * מרכז מסחרי * בי"ס.

קרית קריניצי - קרית המגורים החדישה ברמת־גן (בין בר אילן לתל השומר)
לפרטים נוספים - פנה אל ליטור בע"מ. רח' אבן גבירול 25 ת"א. טל. 295241.
או בוא לראות את הדירה לדוגמא בקרית קריניצי. בין השעות: 10.00 - 13.00
ו־ 16.00 - 18.00. בכל יום פרט ליום ששי ערב"ש ושבת.

ליטור LITUR
ליטור מעצבת תרבות דיור מתקדמת

פרסום קורן

דו"ח ראשון של אגודת צרכנים חדשה מכיל מידע מועיל:

* הקוד המיסתורי של קופסת השימורים
* שוויו של ק"ג סוכר בקקאו נמס

מאת לאה פורת
סופרת "הארץ"

אחרי חבלי לידה ארוכים, נולד בשבוע שעבר ארגון צרכנים חדש, ושמו כגן לצרכן. בכך גדלה משפחת ארגוני הצרכנים, המורכבת מאיגוד הצרכנים הבלתי תלוי, הרשות הממלכתית לצרכנות שליד ההסתדרות והמבנן למסחר הוגן. נוסף להם יש גופים אחרים שעוסקים בהגנת הצרכן — המועצה הישראלית לצרכנות ונציב הצרכנים במשרד המסחר והתעשיה.

כגן לצרכן נוסד ביוזמת התאחדות עולי אמריקה וקנדה בישראל והיה אמור להתחיל בפעולות כבר בסוף השנה שעברה, אך המלחמה וספיחיה שיבשו את התכניות ועברו עוד כמה חדשים עד שהתארגנו מחדש. מקימי הארגון מבטיחים כי ביסודו יהיה שונה לחלוטין מהארגונים האחרים, וזאת משום שלא קיבלו ולא יקבלו בעתיד תמיכה כספית מגופים אינטרסנטיים כל שהם, ואף לא מהממשלה. תקציבם יהיה מבוסס אך ורק על דמי חבר 25 ל"י לשנה ובתמורה יקבל החבר בטאון חודשי וכן אינפורמציה בנושאים צרכניים שונים. עד כה נרשמו רק 100 חברים, אך חברי ההנהלה מצפים לכך שבעתיד הקרוב יהיו להם 1,500 חברים, כעבור שנה 5,000 וכעבור שלוש שנים 15,000 חברים. המספר המכסימלי שניתן לצפות לו הוא: 50 אלף חברים.

הדו"ח הראשון לצרכן פותח במבצע האגודה החדשה, כן מבטיחים לחברים הספקת מידע שוטף על העיסקה בשוק, המלצות על מוצרים העומדים בדרישות של איכות ומחיר ואזהרות מפני מוצרים שאינם נותנים תמורה למחיר הנדרש. כן תתחיל האגודה בהכנות לקראת מאבקים למען חקיקה צרכנית נכונה ולמען ביצוע חוקים שכבר קיימים. יו"ר האגודה היא הגב' הנה גרינבאום, המזכיר הוא עוזי ביתן שלפני שנים אחדות היה מנהל המועצה הישראלית לצרכנות.

המספרים של הקופסה

אינפורמציה מועילה הכלולה בדו"ח לצרכן היא ההדרכה כיצד לפענח את הסימון הסודי (הקוד) של שימורי מזון באריזות פח. על כל אריזה — בדרך כלל על מכסה הקופסה או בתחתיתה — מופיעים בצורת תבליט 4 סימנים של שם המפעל, תכולת האריזה, שנת הייצור ויום הייצור. בשורה העליונה בצד שמאל מופיעה אות לטינית לסימון שם המפעל ומצד ימין מספר המסמן את התכולה. סימנים אלה משתנים מאוד לצורך ביקורת במקרה שהתהוות אבדה. מה שמעניין יותר את הצרכן הוא השורה התחתונה, בה מופיע תאריך הייצור. בצד שמאל יש מספר המסמן את השנה. הקוד הוא פשוט מאד: הסיפרה האחרונה של שנת הייצור בתוספת 5. למשל, שנת ייצור 1973 תסומן במספר 8 (3 + 5). מצד ימין של השורה התחתונה מופיע יום הייצור — אף הוא קוד פשוט: היום הסידורי באותה שנה. למשל 1 בפברואר יסומן במספר 32, כי זה היום ה־32 של אותה שנה, 1 במארס יסומן במספר 60 (31 ימים של ינואר + 28 ימים של פברואר + 1 יום של מארס, סה"כ 60 יום). מקובל כי אורך "חיי המדף" של שימורי מזון בקופסאות פח הוא שנתיים.

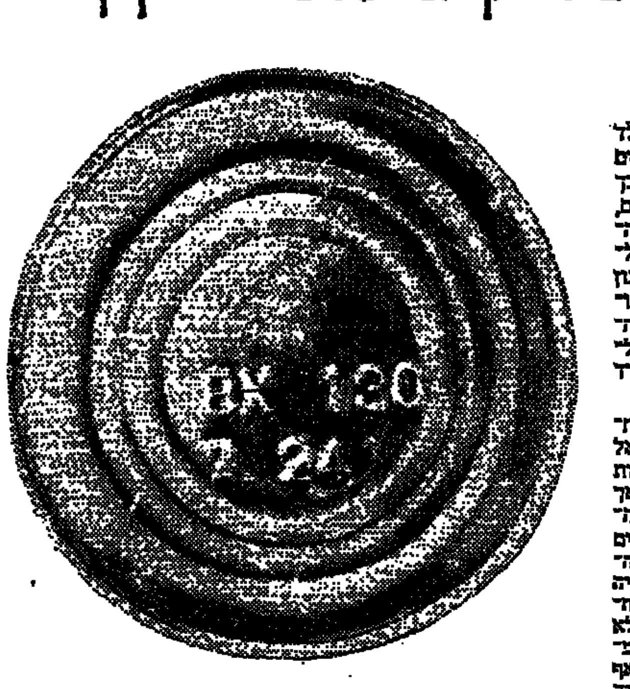

פיענוח קוד המוטבע על אחד ממכסי קופסת השימורים: B× = סמל פרי משק עמק; 130 = התכולה, פילפלים חריפים מבושים; 7 = שנת הייצור 1972 (5+2); 24 = יום הייצור, 24 בינואר (היום הסידורי בשנה).

הסוכר הכבד שבקקאו המתוק

האגודה מסרה לבדיקה מעבדתית קקאו נמס ממותק מתוצרת עלית (שוקולית) ומתוצרת אוסם (שייק) כדי לדעת כמה אחוז הסוכר בהם ועל ידי כך לחשב כמה משלם הצרכן בעד הסוכר שבקקאו הממותק. בשוקולית נמצא שיש 56% סוכר ו־42% קקאו (היתר — חומרי טעם ותבלינים). מחיר מיכל של 200 גרם הוא 2.05 ל"י, כלומר שקילו אחד עולה 10.25 ל"י. בקילו שוקולית יש 560 גרם סוכר ו־420 גרם קקאו. המחיר לכמות זאת של קקאו הוא 6.70 ל"י (לפי 1.60 ל"י בעד 100 גרם מתוצרת ליבר). יוצא שבעד 560 גרם סוכר משלמים 3.55 ל"י כלומר 6.70 ל"י הק"ג. אותו חישוב נעשה גם לגבי שייק בו נמצאו 60% סוכר, ובמחירו 3.38 ל"י בעד 227 גרם (באריזות ואקום). לפי התחשיב הזה יוצא כי קילו סוכר בשייק עולה 14.20 ל"י. להזכירך: קילו סוכר עולה לצרכן 2.05 ל"י; האם כדאי תמורת הנאות לשלם כל כך הרבה? שואלת האגודה החדשה.

*

ביקשתי את תגובת המפעלים הנוגעים בדבר לתוצאות הבדיקה. מר אורי אבין מהנהלת עלית ומר פרופר מאסם אמרו שניהם שאי־אפשר להשוות את הקקאו שבתערובת המוכנה לקקאו הנמכר בשוק: זה שבתערובת עובר תהליך מיוחד (המייקר את המוצר), המאפשר המסתו בחלב קר. לא כן הקקאו הרגיל הנמס רק בנוזלים חמים. בשוק אין להשיג קקאו נמס בנוזלים קרים. נוסף לכך מכילה התערובת חומרים אחרים המוסיפים למסיסות. ועוד אמר מר פרופר כי בקנה־מידה להשוואה השתמשו הבודקים בשייק של אסם באריזות ואקום של 227 גרם, בעוד שהחברה משווקת גם אריזות יותר גדולות ויותר זולות.

כלכלה ועסקים

צמודים בעליה

בשוקי ההון והכספים
מאת מרדכי צבי

הפעילות העיקרית בבורסה לניירות ערך הוסטה אתמול לענף צמודים, שבהם נהנו מביקושים ערים ועליות כלליות. המחזור בשוק אגרות החוב הסתכם ב־17.4 מיליון ל"י. העליות נעו בין 1—3 נקודות.

היצע של 464,000 דולר הוריד את שער העתידי ב־2 אגורות ל־4.80 ל"י. המחזור הסתכם ב־195,000 דולר.

היצעים גדולים הופיעו בשוק המניות ובשערים רבים נרשמו ירידות חדות למדי. המחזור היומי הסתכם ב־2.86 מיליון ל"י, מזה 1.3 מיליון ל"י בשלב השערים המשתנים. בין המניות שבלטו:

* בנק המזרחי — ירידה 7 נק' ל־171 המחזור 95,000 ל"י ע"נ.
* אפריקה להשקעות, בנות 10 — ירידה 13 נק' ל־300 המחזור 25,500 ל"י ע"נ.
* הכשרת הישוב — ירידה 10 נק' ל־158 המחזור 33,000 ל"י ע"נ.
* נכסים ובנין — ירידה 6 נק' ל־254 המחזור 36,000 ל"י ע"נ.
* נייר חדרה — ירידה 11 נק' ל־285 המחזור 50,000 ל"י ע"נ.

ירדן להקירות רכשה סוכנות ביטוח

חברת ירדן להקירות הודיעה כי ב־2 ביולי רכשה את השליטה המלאה במשרד הארץ ישראלי לביטוח ימי וכללי בע"מ, המשמש כסוכנות בלעדית בישראל של חברת הביטוח דומיניון.

חתימות יתר למניות אי.די.בי

לאמיסיית המניות של חברת אי.די.בי. שהונפקה בשבוע שעבר נתקבלו 3,720 בקשות בערך נקוב של 24 מיליון ל"י. האמיסיה היתה מורכבת מניות בשווי נקוב של 20 מיליון ל"י מזה 6 מיליון ל"י נמכרו למשקיעים מוסדיים. לאור החתימות היתר הוחלט שבקשות עד 25,000 ל"י ייענו במלואן, בין 25,000 ל־150,000 ל"י ייענו רק ב־50% ומעל 150,000 ל"י רק 25%.

9% דיבידנד באלגר

חברת אלגר החליטה על דיבידנד סופי בשיעור 4.5% לשנת 1973 ובכך מגיע שיעור הדיב' ל־9%.

מדד שערי המניות בבורסה התל־אביבית
(נתוני הלשכה לסטטיסטיקה)
100 = 31.3.67

	7.7.74	4.7.74
כל המניות	270.60	274.67
כספים וביטוח	235.01	237.83
מזה: בנקים מסחריים	258.72	260.39
בנקים למשכנתאות	223.16	223.44
מוסדות מימון יעודיים	188.30	187.09
חברות להשקעה	216.32	222.33
התעשיה	429.37	436.25
מסחר ושרותים	379.10	387.31
מקרקעין, בינוי ופיתוח	222.83	227.06

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית

7.7.1974

	שער	שינוי	פתי'
מניות			
בנקים מסחריים וחברות לאחזקה בנקאיות			
אי.די.בי. (ב)	272		
אי.די.בי. ב'	269		(269)
אי.די.בי. ר"ג (ש)	220		220
אי.די.בי. ב (ש)	200.5	−19.5	
אגוד (ע)	292	−1.0	(292)
איי ברימי ר"ג (ב)	313		(310)
איי ברימי (ב)	300		
דיסקונט א' (ש)	490		
מזרחי (ב)	174.5	−3.5	171
פועלים ר"מ (ב)	300		300
פועלים (ב)	285		285
בל"ל (ב)	233.5	−0.5	232
בנקים למשכנתאות			
אפותיקאי (ב)	256.5	−0.5	256
כרמל (ב)	151		
משכנתאות בנין	265		
פתי' משכנתאות (ב)	260		(260)
טפחות ר"ג	186		186
טפחות ב'	177		177
עתמות מבי'	272		
טפחות ר"ג	268.5	−4.5	(267.5)
מוסדות מימון עסקיים			
כללית	106		(104.5)
אוצר לתעשיה	210		(210)
חקלאות	79	+2.0	
פתי' תעשיה מבי'	65		
ביטוח			
אריה	408.5	−10.0	(406)
הסנה	247.5	−1.5	247
זהר	349.5	−0.5	
צור	165.5	−3.5	(164.5)
מסחר ושרותים			
בית הרכב	73		
דלק (ש)	138.5	−7.5	(138.5)
דלק (ב)	145	−8.0	140
קרור 1	297		
קרור 10	187.5	−0.5	179
הספקל	73.5	−0.5	73.5
ספנות	167		(162)
מקרקעין, בינוי, פיתוח והדרים			
אזורים	175	−4.0	(175)
אפריקה 1	385	−20.0	
אפריקה 10	303	−10.0	300
הכשרת הישוב ש'	162	−8.0	160
הכשרת הישוב מ'	161	−7.0	158
סולל בונה פ'	130.5		127
נכסים	258.5	−1.5	254
ישפרו	136	−3.0	
ישרס	154	−4.0	(152)
מהדרין	185		
כפתי הדר	97		94
משקיעים	183		
נאות אביב	89		
פרי אור	162.5	+0.5	
רסקו מבי'	91	−4.0	(89.5)
רסקו ר"ג	64.5	−3.0	64.5
תעשיה			
אליאנס	544		(544)
אלקו 1	115	−3.0	(108)
אלקו 2.5	95	−4.5	95
אלקטרה 1	221.5	−4.5	213
אלקטרה 5	207.5	−10.0	204
ארגמן מבי'	353	−4.5	
ארגמן (ב)	353	−3.0	
אתא ב'	123	−1.0	121
אתא ג'	121	−1.5	120.5
דובק	431	−4.0	429
כבלים	190	−3.0	185
טבע (ב)	1100		
כימיקלים	100	−0.5	
לי' אפשטיין	65		
מולר	220	+2.5	
פניציה (מ)	89	−1.0	
פניציה 10	103		
נייר חדרה	290	−2.0	285
עסיס	215		
[illegible]	601	+1.0	
עלית	308.5	−1.0	307
ערד	81		
[illegible]	219	−3.0	213
שמן	125	+0.5	
תפל	220.5	+11.5	216
חברות להשקעה			
אלגר (ב)	91	−5.0	(89)
אלרן (ב)	173	−9.0	(171)
מרכזים	190		(190)
פועלים השקעות	227		(227)
פז	102		99
וולפסון 1	139.5	−2.0	
וולפסון 10 (מ)	94.5	−4.5	94
אמפא	117	−3.5	
דיסקונט השק. (ב)	182.5	−4.5	180.5
מזרחי השק.	110.5	−4.5	(110)
בל"ל השק.	209	−2.0	208
פרית	116	−4.0	
הסוכנה	106	−4.0	(105)
יצוא השק.	68	−2.0	
כור	178	−1.0	
כלל השק.	203.5	−0.5	203
כלל תעשיות	181	−1.0	181

	שער	שינוי	פתי'
[illegible]	166.5	−6.5	
[illegible]	58.5	−1.5	
נכא	90		(90)
לפידות (ש)	178		(178)
לפידות (ב)	229		
אגרות חוב להמרה			
אי.די.בי. ב ס.ה.	83.5	+0.5	(83.5)
אגוד (ס)	97	−0.5	
המזרחי ס.ה.	109		
הפועלים ס.ה.	107		(107)
בל"ל ש.ה.	139	−0.5	(138.5)
בל"ל ס.ה.	102	−0.5	(101.5)
אפותיקאי	102	−0.5	
פת. בסב.	114	−2.0	(114)
פת. בסס.	94	−1.5	(94)
שכון	105.5		(105.5)
שחזות	121		(121)
אוצר לתל'	88.5		(88.5)
דלק	93.5		(93)
הב. הישוב	79	−3.0	
ויכמרו	112	−2.0	
אתא	85.5	−3.0	
עלית	83	−2.5	
הפועלים השק.	101		
דיסקונט השק.	110	−2.5	
דיסקונט השק.	85	−1.0	
מזרחי השק.	95		
בל"ל השק.	84	−0.5	(84)
כלל תעש.	100		
עץ	90.5	−1.0	
מניות הסתדרות במטבע חוץ			
אוניקו א' (מ)	57		
8% אוניקו (ב)	80		
7% פ' התעשיה (כ)	191.5	+0.5	
6% פ' התעשיה ג' (ס)	168		
6% פ' התעשיה גג (ס)	101		
6% תעשיה גג 1 (ס)	101		
אגרות חוב ■	**שער**	**שינוי**	
צמודות לדולר			
5% זומא ים המלח (ב)	249.5	+7.5	
5% אביה ים המלח (ב)	148	−1.1	
6% השמל הטיבה ב' (ס)	144	−0.5	
וולפסון קלור בריר			
6.5% אביה (ס)	87	−5	
הוללים 6	147.5	−0.5	
הוללים 7	149.5		
הוללים 8	105	+0.4	
הוללים 9	105.2		
הוללים 10	101.6	−0.4	
הוללים 11	104.8	−0.4	
הוללים 13	106.5	+0.5	
הוללים 14	105.7		
הוללים 15	103.9	+0.3	
הוללים 16	103.2	−0.5	
הוללים 17	108		
הוללים 18	104	−0.1	
הוללים 19	103	+1.0	
הוללים 20	104.7	+2.2	
מלווה פתוח (ברירה)			
מירון 1974			
ק"ם	276.5	+0.5	
קמ"א	275.5		
קמ"ב	275.5	+0.5	
קמ"ג	278	+2.0	
קמ"ד	278	+2.0	
קמ"ה	277.5	+2.0	
קמ"ו	281	+1.5	
קמ"ז	280.5	+1.7	
קמ"ח	281	+1.0	
קמ"ט	278.5		
ק"נ	280	−5.5	
מירון 1975			
קנ"א	277.5	−3.5	
קנ"ד	254		
מירון 1976			
קנ"ה	234.5		
קנ"ו	229.5	+1.0	
קנ"ז	227		
קנ"ח	228	−2.5	
קנ"ט	225		
קס"א	222.5	+5.0	
קס"ב	222.5		
קס"ד	221.5		
קס"ה	221.5	+0.5	
קס"ו	221.8	+1.0	
קס"ח	222.5	+1.5	
קס"ט	222	+2.0	
קע"א	232	+2.5	
קע"ד	219.5	+1.0	
קע"ה	218.9	+1.4	
קע"ו	219.3	+1.8	
קע"ז	219.3	+1.8	
קע"ס	211	+1.0	
ק"פ	210.5	−3.0	
קפ"א	210.8		
קפ"ב	211	+0.5	
קפ"ג	210.7	+0.2	
קפ"ה	206		
קפ"ו	205.8	+0.5	
קפ"ז	207	+1.9	
קפ"ח	202.5	+1.4	
קפ"ט	202.5	+1.4	

מפתח: ר"מ — רגילות מבוכרות: א' — מניה א'; ב' — מניה ב'; ג' — מניה ג' (ש) — על־שם: (מ) — מוכ"ז: בלתי מסומנות — מניות רגילות ● — מוכרים בלבד: * — קונים בלבד שערים שנקבעו בשלבי המשתנים ושומנו בסוגריים — אינם משקפים שערי פתיחה ביום המסחר ■ מדרגות נבחרות של אגרות־חוב ממשלתיות (מילוות פיתוח, כמתון וקליטה) חולקו ל־5 קבוצות שערי כל קבוצה מתפרסמים אחת לשבוע ביום קבוע

שערי חליפין רשמיים במט"ח (העברות והמחאות)

5.7.74

המטבע היחידה	שער מכירה	שער קנייה	המטבע היחידה	שער מכירה	שער קנייה
1 דולר קנדי	4.3319	4.2899	10 כתר נורבגי	7.2849	7.7043
1 לירה שטר.	10.0926	9.9456	10 פלורין הול.	15.9393	15.7009
1 דולר אוסטר.	6.3000	6.2160	10 מרק גרמני	16.6008	16.3424
1 רנדים דרא"פ	6.3420	6.2580	10 מרק פיני	11.5655	11.3867
10 פרנק שווייצרי	14.2084	14.9814	10 שיל. אוסטר	2.3287	2.2906
10 פרנק צרפתי	8.7848	8.6616	100 פרנק בלגי	11.1185	10.9589
10 כתר דני	7.1013	6.9949	1000 לירות איט.	6.5548	6.4640
10 כתר שוודי	9.6374	9.4937	1000 ין יפני	14.7524	14.4978

(שער החליפין של הדולר ארה"ב קבוע: 4.208 מכירה, 4.200 קנייה)

שערי מטבע חוץ בין בנקאיים (Interbank) ביום שישי (5.7.74) באירופה

מסירה מיידית (Spot)

ל"ש שטרלינג	$ ארה"ב	2.3880/2.3890
ל־1 $ ארה"ב	מרקים גרמניים	2.5475/2.5525
"	פלורינים הולנדיים	2.6528/2.6553
"	פרנקים שווייציים	2.9770/2.9800
"	פרנקים בלגיים	37.96/38.01
"	פרנקים צרפתיים	4.8000/4.8050
"	לירות איטלקיות	644.00/645.00
"	ייבים יפניים	287.20/287.50

מסירה מאוחרת (Forward)

	$/$	פר"ש/$	מר"ג/$
1 חד'	2.3865/2.3885	2.9700/2.9750	2.5320/2.5400
2 חד'	2.3808/2.3828	2.9685/2.9735	2.5225/2.5305
3 חד'	2.3725/2.3745	2.9670/2.9730	2.5130/2.5210
6 חד'	2.3415/2.3435	2.9550/2.6920	2.4955/2.5045

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

	מחיר היחידה	מחיר פדיון
אלון	175.05	170.76
דקל	505.6	481.2
ברוש	197.6	188.1
אורן	127.36	124.24

המנהל: חברה להשקעות של בנק דיסקונט בע"מ

המפתח לפרסום בארץ
פרסום ב־הארץ

	מחיר היחידה	מחיר פדיון
צמיד	169.66	165.51
גביש	157.15	153.30
בדולח	174.40	169.9
שמיר	113.81	111.14
פיא	329.5	316.9
יגדל	124.2	119.4

המנהל: פיא

הדאו־ג'ונס מתחת ל־800

הועב זוהרן של מניות מוניטין

השבוע בוול־סטריט
מאת אריה ליף

משבר האנרגיה המבהיק את העולם הכספי לא פסח על וול־סטריט. הנסיגות של הבורסה הניו־יורקית היו הפעם חדות, כאשר המדד מאבד את מקומו בתחום 800 הנקודות, ונרשם רמה נמוכה של 788.25 נקודה — הרמה הנמוכה ביותר שידעה וול־סטריט מאז 1970, כאשר המשבר הכלכלי של 69־1969 הביא את דאו־ג'ונס בתחילת 1970 לשפל של 781.35 נקודות.

הריבית שוב מילאה תפקיד חשוב בהידרדרות הבורסה, כאשר כבר בתחילת השבוע הודיעו מספר בנקים חשובים על רבית מינימום של 12 אחוז, לעומת 11.8 בשבוע הקודם. לדעת כלכלני הבנקים, אין הריבית של 12 אחוז סוף פסוק והריבית תעלה עוד בשבועות הקרובים, בטרם תגיע ליציבה.

במשבר האמינות של וול־סטריט בלטה הפעם יותר מאי פעם הפגיעה החמורה בחברות בעלות המכפלות הגבוהות. חברות אלה היו ידועות כהכביד כצבור הזוהר של סקטורים חשובים בכלכלה אה"ב (בכלכלה מכפלה גבוהה נחשבת בוול־סטריט חברה, שמחיר מניותיה גדול מפי 10 של רווחיה השנתיים).

חברות השקעה וספקולנטים מן המנין היו מוסיקי חברות אלה, הה־רבה. מהתנופה הדינמית של וול־סטריט היו מבוססות על ההקדמות הרווחיות של חברות הזוהר הנ"ל, כאשר מקדם הרווחיות שלהן נע בטור גיאומטרי עולה.

מאבדים 30%—60% מהערך

עתה, אין הציבור מאמין שתיתכן התקדמות גיאומטרית של רווחים ללא רסן וללא גבול. לא מעט תרמה לכך האינפלציה, שאכלה כל חלקה ברווחיות הצולה, והעמידה בספק את האפשרות למבט באופן ציפיה המבוססת על מכפלה רווחית גבוהה, שהקטן תוך שנים מרצפות של רווחיות גואה.

על כן לא פלא שחברות טובות בעלות מוניטין ממדרגה ראשונה איבדו השבוע ביום אחד 30 עד 60 אחוז ממחיר מניותיהן וזה על סמך דיווח רווחים שאינו עולה בקנה אחד עם הציפיות.

מבין החברות שנפגעו במיוחד יש להזכיר את דמון איגר, יצרן חשוב בשטח המיכשור הרפואי שמניותיו ירדו ביום אחד ב־26 דולר ל־9.5(!) או את פולראויד, יצרן בשטח הצילום והאופטיקה שמניותיה הגיעו השבוע לשפל של 23 דולר, לאחר שנסחרו ב־140 דולר בשנת 1973.

מניות אחרות שנפגעו השבוע הן בוש אנד לומב, יצרן עדשות מגע, וקונטרול דטה.

הזולות: נחושת ב־68 ליי"ש, בדיל — 122, אבץ — 43 וזהב — 10 ד'

מתכות עיקריות הוזלו ב־30—50% ב־5 חדשים

בשוקי הסחורות
סופרת "הארץ"

ירידות מחירי המתכות בשוק לונדון נמשכו השבוע בקצב שהיה מהיר אף יותר מזה שבשבועות קודמים. דומה כי הספקולנטים יוצאים במהירות מן השוק, ואילו הביקוש שבעלי הצלאי מצפים לו, בושש לבוא. הטבלה הבאה תיטיב להדגים את ההתפתחויות בשוק מאז ימי השיא של פברואר (המחירים הם בליי"ש לטונה, אלא אם כן נרשם אחרת).

מתכת	המחיר ב־5.7	שינוי שבועי	מחיר שיא ב־1974	הוזלה ב־% מהמחיר השיא
נחושת	816	68	1,380	41%
עופרת	225	1	318	29%
בדיל	3,452	122	2,042	29%
אבץ	446	43	[illegible]	[illegible]
זהב	134 (דולר לאונקיה)	10	180	26%
כסף	173 (פני לאונקיה)	22	293	41%

נראה בבירור, כי במתכות העיקריות ירדו המחירים בחמשת החדשים האחרונים בין 30 ל־50 אחוז. ההוזלה נובעת בעיקרה מכך, שהמחירים הגבוהים מאד שנרשמו בראשית השנה לא שיקפו את רמת המחירים המשתקפת בשוק, אלא מחירים בעיסקות שוליות שבהן מכרו ספקולנטים כמויות קטנות של חמרי גלם — לספקולנטים אחרים או לקונות שהיו מוטרדים מתכנת משבר אנרגיה וקשיים בתובלה ימית. הנגמה בלונדון בשלושת החודשים האחרונים מורה בבירור, כי ימי הבהלה חלפו, ועתה יש לצפות להתיצבות המחירים על רמה נמוכה בהרבה מזו של ראשית השנה.

אולם הטבלה אינה משקפת את התמונה במלואה: אם נשווה את המחירים בשבוע שעבר למחירים בתקופה המקבילה אשתקד ז.א. ראשית יולי 1973, נמצא כי המחירים עדיין גבוהים במידה ניכרת מאלו שלפני שנה — למשל 446 ליי"ש לטונה אבץ, לעומת 294 ליי"ש אשתקד, או כ־3450 ליי"ש לטונה בדיל, לעומת כ־1900 ליי"ש אשתקד. המתכת היחידה שמחיריה קרובים לאלו של אשתקד היא נחושת — 816 ליי"ש בשבוע שעבר, לעומת 731 ליי"ש לטונה ביולי אשתקד. הסיבה לכך היא שבשבוע שעבר ניכרה רגיעה בשוק, לאחר שהשביתה בכמה מפעלי נחושת גדולים בארה"ב, שעמדה לפרוץ ב־30 ביוני, נדחתה ל־1 ביולי, מתוך תקווה להגיע להסכם עבודה.

במחירי מוצרי מזון וחמרי גלם אחרים היתה השבוע יציבות, עם תנודות קלות לשני הכיוונים: קקאו הוזל ב־46 ליי"ש ל־933 לטונה; כותנה נשארה ללא שינוי, 62.5 סנט לפאונד; קפה התיקר ב־10 ליי"ש ל־539 ליי"ש לטונה; סוכר התיקר בליי"ש אחת ל־235; ראשי־צמר הוזלו ב־3 פני, ל־209 פני לקילו.

שערים של שטרי בנק זרים

בתוקף מיום 3/7/74

	השער בל"י קניה	מכירה
אירופה		
אוסטריה (10 שיל')	2.24	2.37
איטליה (1000 לי')	5.80	6.25
בלגיה (100 פר')	10.35	10.90
בריטניה (1 ליי"ש)	9.75	10.25
גר' מע' (10 מרק)	16.00	16.80
דניה (10 כתר)	6.80	7.20
הולנד (10 פלו')	15.40	16.15
נורבגיה (10 כתר)	7.50	7.90
פינלנד (10 מרק)	11.10	11.70
צרפת (10 פר')	8.40	8.85
שוודיה (10 כתר)	9.10	9.65
שוויץ (10 פר')	13.65	14.35
אמריקה		
ארה"ב (1 דולר)	4.20	4.235
קנדה (1 דולר)	4.25	4.39
אסיה		
ירדן (1 דינר)	12.65	

"דלק" חברת הדלק הישראלית בע"מ

סדרה של 10% אגרות־חוב 1985 — 1976, רשומות על שם בלתי צמודות בסכום נקוב של 8,000,000 ל"י הניתנות להמרה בשנים 1985 — 1974 במניות סוג ג' בנות 1.— ל"י רשומות על שם.

בהתאם לתשקיף מ־31.8.73, מובא בזה לידיעת בעלי אגרות החוב מההנפקה הנ"ל, כי ביום 1.8.1974 יחול תאריך ההמרה הראשון של אגרות החוב. שער ההמרה המתאם יהיה 162.5% למניה רגילה אחת בת 1.— ל"י ערך נקוב. על ההמרה יחולו התנאים המתייחסים אליה בתשקיף.

על בעל אגרת חוב אשר ברצונו להשתמש בזכות ההמרה, כאמור, להמציא לחברה, במשרדה הרשום ברחוב אחוזת בית 6, תל־אביב, לא יאוחר מ־31.7.74, בקשה בכתב על גבי טופס שניתן להשיגו במשרדי החברה, בצרוף תעודות אגרות החוב.

אין לראות הודעה זו כהזמנה להמיר את אגרות החוב.

י. לפטר, עו"ד
מזכיר החברה

בנק לאומי לישראל בע"מ

צמיד

קרן אגרות חוב צמודות ומניות — קרן אגרות חוב צמודות

דיבידנד ביניים 1974
בשעור 7% - חפשי ממס

ישולם החל ב־31.7.74 על ידי הסניף המרכזי של בנק לאומי לישראל בע"מ רחוב הרצל 19, תל־אביב על היחידות של הקרנות הנ"ל שהוצאו עד 5 ביולי 1974 כנגד הגשת תלוש מס. 9 של תעודות השתתפות ב"גביש" ותלוש מס. 12 של תעודות השתתפות ב"צמיד". בעלי היחידות בקרנות הנ"ל יכולים להגיש את התלושים לגביה באמצעות כל סניפי הבנקים בארץ וחברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

הצעה לרכישת יחידות במחיר מועדף
תמורת סכום הדיבידנד שישולם בנ"ל

בהתאם לתנאי התשקיפים של הקרנות, מציע המנהל למקבלי דיבידנד הביניים 1974 לרכוש יחידות חדשות בסכום הדיבידנד המגיע להם.
בסכום הדיבידנד המגיע לבעלי היחידות ניתן לרכוש יחידות בכל אחת מן הקרנות "צמיד", "גביש", "בדולח", "שמיר" ו"יגדל" במחירן היסודי, ללא תוספת כלשהיא, כפי שיחושבו ב־31.7.74.

הבקשות לרכישת היחידות בתנאים הנ"ל בצרוף תלושי הדיבידנד שצויינו לעיל, תוגשנה באמצעות הסניף המרכזי של בנק לאומי לישראל לא יאוחר מ־31.7.74.

גידול ערך היחידות ב"גביש" וב"צמיד" שנרכשו בעת יסוד הקרנות

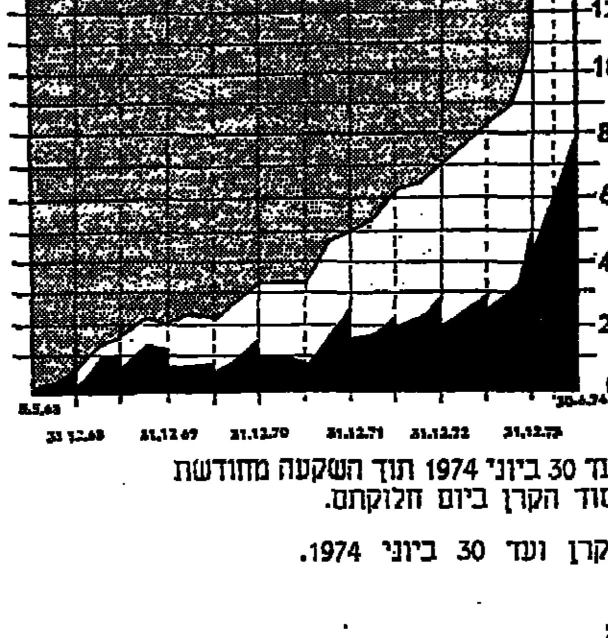

גידול בערך ההשקעה מאז יסוד הקרן ועד 30 ביוני 1974 תוך השקעה מחודשת של כל הדיבידנדים שנתקבלו מאז יסוד הקרן ביום חלוקתם.

שינויים במחירי היחידות מאז יסוד הקרן ועד 30 ביוני 1974. (ללא השקעה מחודשת של הדיבידנדים).

המנהל:
פיא
חברה ישראלית לניהול קרנות נאמנות בע"מ

مكذا من الأصل

مكزامن الأصل

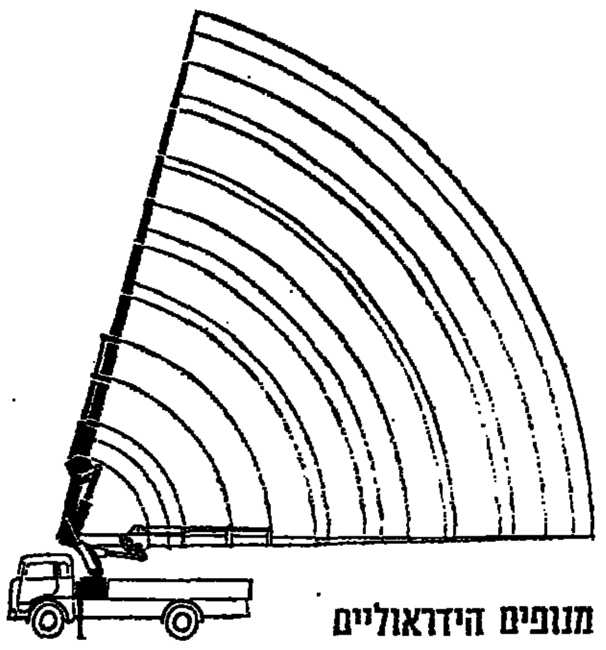

מנופים הידראוליים

EFFER

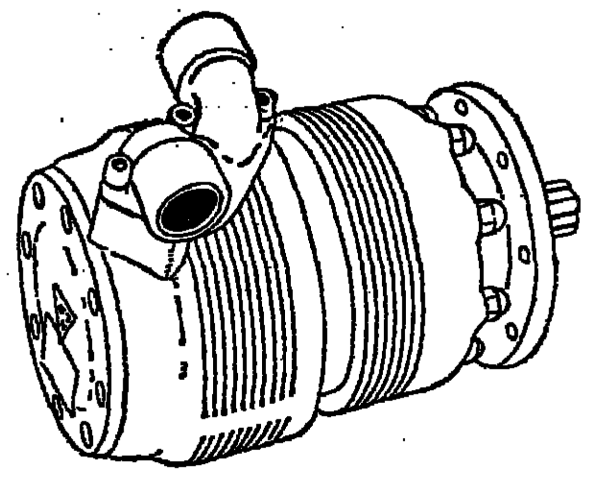

משאבות בוכנה לחץ גבוה

PZB

OLEODYNAMIC PUMPS

WITH AXIAL PISTONS

PEDERZANI & ZINI

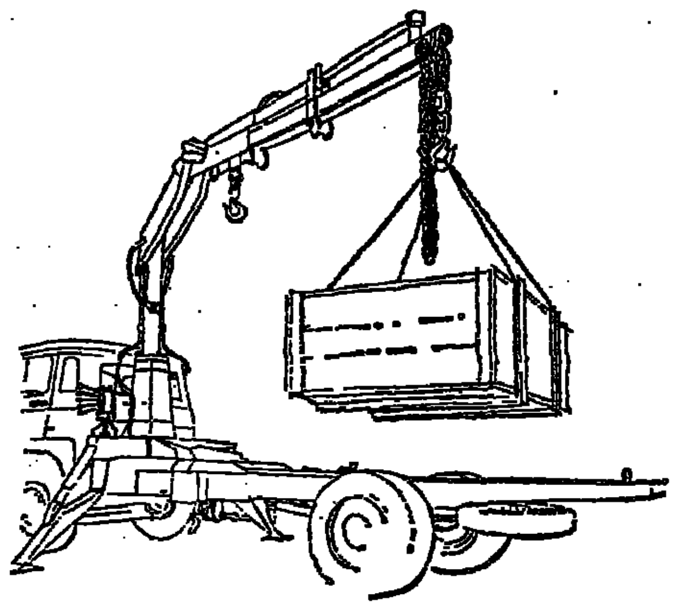

מנופים הידראוליים

HMF

HØJBJERG MASKINFABRIK A/S

רפידות לבלמי דיסקית

GANDY

REPLACEMENT DISC PADS

מימסר בע"מ

מייצגת חברות בעלות מוניטין עולמי בענפים:

- מנופים הידראוליים ומלגזות
- דלתות הרמה הידראוליות אחוריות לרכב
- משאבות הידראוליות לחץ גבוה
- חומרי אטימה הידראוליים לתעשיה ומטוסים
- צנורות גמישים ומחברים לחץ גבוה
- רפידות למעצורי דסקית

במחסני החברה מלאי וחלפים במבחר גדול

מימסר בע"מ

ציוד הידראולי וחלפים לרכב

כתבתנו החדשה:

רח' המקצוע 7, טל. 267484, ת"א

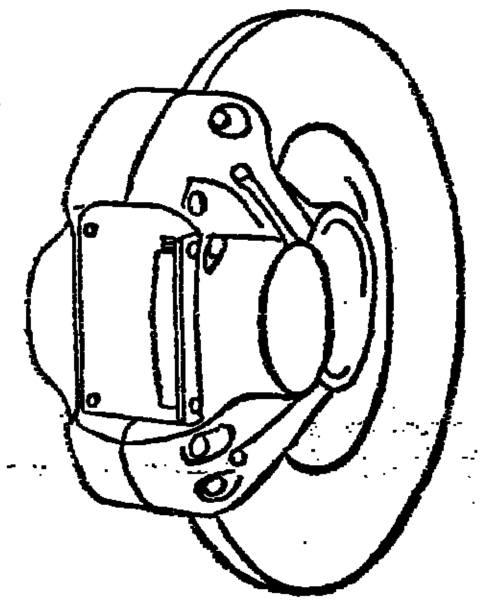

רפידות לבלמי דיסקית

RH

DISC BRAKE LININGS

ROAD HOUSE

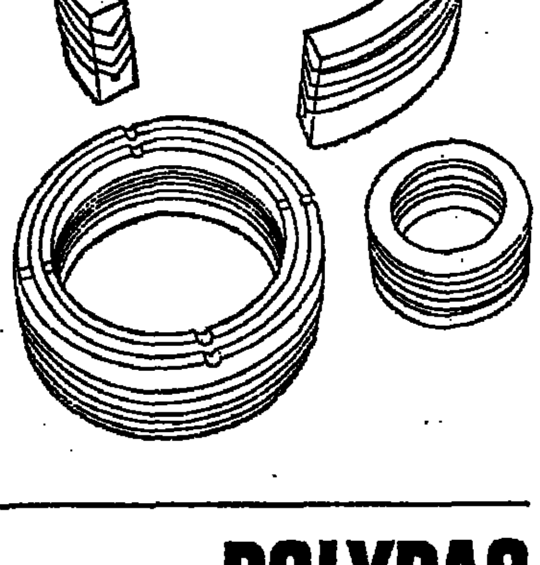

POLYPAC

SEALING SYSTEMS

אטמים הידראוליים

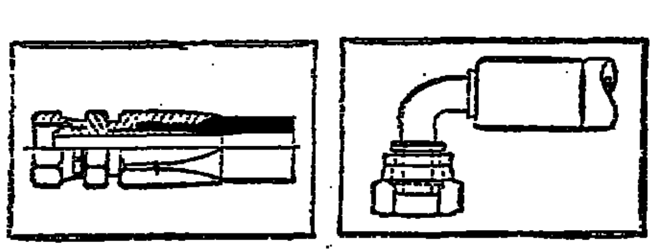

צנורות ומחברים להידראוליקה

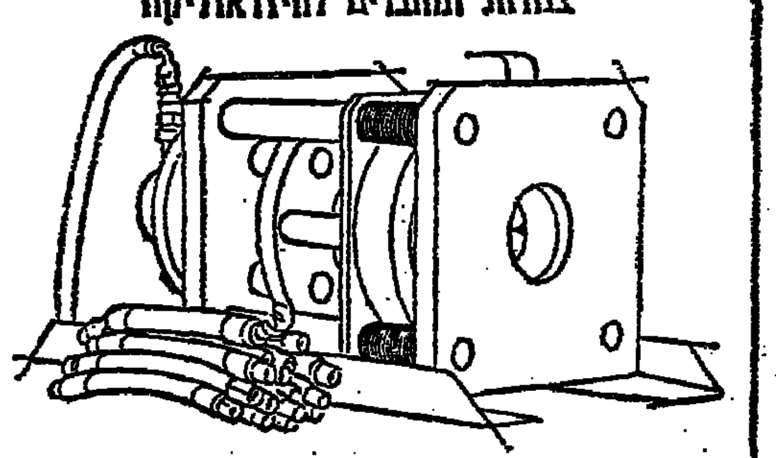

EH

Europower Hydraulics Ltd.

חמרי אטימה הידראוליים

O' RINGS • BONDED SEALS • 'SELOC' • 'SELON'

Dowty Seals Limited

המילוות המעיקים

יום יום בנגב
מאת מרדכי ארציאלי

לעומת גידול של 25% עד 35% שהיה מקובל בתקציב עיריית באר שבע בשנים האחרונות, גדל השנה התקציב ב־55% והוא מסתכם ב־104.5 מיליון ל"י, כולל גרעון של כ־14 מיליון ל"י. מועצת העירייה שאישרה בימים אלה את התקציב מקווה לקבל את סכום הגרעון מ־משרד הפנים. אולם ספק רב אם תקווה זו תתגשם. אין לצפות ש־השנה תוכל המדינה לעמוד בנטל כיסוי התקציבים של הרשויות המקומיות.

ספק רב אם התקציב של 104.5 מיליון ל"י אמנם יספק את צרכי העיר בהתאם לרמת השרותים שה־עירייה חייבת לספק ל־100 אלף תו־שביה. בדיוני ועדת הכספים, ש־התקיימו לפני אישור התקציב, הו־חלט, כמו מנוזה, ש־לא לפגוע בשרותים הקיימים, אך לספק את הגידול הטבעי בעיקר ב־שרותים הממלכתיים.

כ־12 מיליון ל"י יותר מאשתקד הוקצבו בתקציב החדש לסעיף ה־חינוך. משקלו של סעיף זה באחוזים מסך של התקציב — אמנם ירד בהוה אחד. אך אין הוא בא על חשבון השרותים האחרים כמו תברואה הנקיון אשר קופחו בשנים האחרונות על חשבון סעיפי החי־נוך והתרבות. אך למרות הגדלת תקציב סעיפי התברואה והנקיון, הוא עדיין נמוך בבאר שבע מהממוצע הארצי. שרותים אלה יקבלו בתקציב החדש 19.6% מהתקציב, לעומת 22.3% אשתקד. הממוצע הארצי הוא כ־30%.

כעיריות אחרות, סובלת גם עיריית הנגב מעומס כבד של פרעון מלוות שקיבלה בשנים האחרונות לאיזון תקציבה. סעיף זה גדל עד 11% מכלל התקציב לעומת 5.7% אש־תקד. או במספרים אבסולוטיים מ־3.7 מיליון ל"י ל־11.5 מיליון ל"י. מצב עגום זה שם לאל את שיטת איזון התקציבים של משרד הפנים באמצעות מלוות, במיוחד שמלוות אלו צמודים למדד.

בתקציב החדש נעשו מאמצים ל־הגדיל את ההכנסות ממקורות עצ־מאיים וזאת באמצעות העלאת מיסי ארנונה כללית ומחיר המים וכן הע־לאת אגרות. היטלים נוספים שב־חלקם כבר אושרו ובחלקם יובאו לאישור המועצה בישיבה הקרובה. העלאות אלה מוסברות לא רק ברצון להגדיל את ההכנסות ממקורות עצ־מאיים אלא גם כדי שניתן יהיה ל־בוא לאחר מכן בתביעות למשרדי הממשלה ובביחוד למשרד הפנים, שיסייעו באיזון התקציב הגרעוני.

המגמה היא לצמצם, אך לא ל־הפחית, את רמת השרותים. אולם אין כל ודאות שהעירייה תעמוד בנטל זה אם אמנם ימשכו מגמות ההת־יקרויות והעליות במחיר, באותו קצב כמו בתחילת השנה האחרונה. ה־עירייה הקציבה כספים להקמת שרו־תים נוספים לאזרח, כמו התזמורת הקאמרית, תיאטרון עירוני ופעולות אזרחות של תרבות וחינוך. השאלה היא אם אמנם הקציבים אלה מוצאים ביעילות.

* * *

שרות לאזרח או הגנה על אג"ד

תחנת אג"ד נמצאת בטבורה של באר שבע וכל קווי האוטובוסים של חברת התחבורה העירונית עוברים דרכה. לעומתה נמצאת תחנת הרכ־בת בשוליה של העיר ומרחב השכו־נות ניתן להגיע אליה רק באמ־צעות שני קווי אוטובוסים. רבים מאזרחי העיר היו מבכרים לנסוע למרכז הארץ ולצפונה באמצעות ה־רכבת — בגלל המחיר הנמוך וה־טעמי בטיחות — אך בגלל ריחוקה של תחנת הרכבת ובמיוחד בגלל הקושי להגיע אליה באוטובוס, נמ־נע מהם הדבר.

לאחרונה התחמרה הבעיה. הנ־הלת חברת התחבורה העירונית הוד־יעה להעתיק את התחנה של קו 4 למרחק כ־500 מטרים מתחנת ה־רכבת. המבקשים לנסוע ברכבת נא־לצים, אפוא, לשאת את מזוודותיהם חצי קילומטר ולחצות כביש הומה שדרך תחבורה ראשי.

מה מסתתר מאחורי החלטת חברת התחבורה העירונית? התחבורה ה־עירונית בבאר שבע איננה צריכה להגן על האינטרסים של אג"ד, ה־מעוניינת שהנוסעים לא יסעו ב־רכבת. עליה לשרת את ציבור ה־נוסעים לספק לו תחבורה לתחנת אג"ד, אך לא לפגוע באותם אז־רחים המבקשים לנסוע ברכבת.

* * *

מים מלוחים או מומתקים

העליה המסחררת במחירי הדלק גרמה לעליית מחירי המים הרגילים ובמיוחד במחירי המים המומתקים. לפני שנים הוקם במשאבי שדה מית־קן להמתקה המסיק 2000 קוב מים מומתקים ליממה. הוצאות השאיבה הסתכמו ב־19 אגורות לקוב ואילו מחיר המים המומתקים הגיע ל־3.32 ל"י לקוב. כיום שלות הוצאות ה־שאיבה 34 אגורות לקוב ומחיר ה־מים המומתקים כ־3 ל"י לקוב.

אותם ימים לא הגיע המחקר ה־חקלאי להישגים בנושאי השימוש במים בעלי מליחות גבוהה להקל־אות. לאחרונה כבר משתמשים במים מלוחים לגידולים חקלאיים רבים. עתה באים ישובי רמת הנגב ומבק־שים לאפשר להם להשתמש במים בעלי מליחות גבוהה לגידולים חק־לאיים. הישובים שערכו מצביעים, לדעתם, שאין כיום הצדקה כלכלית להשתמש במים מומתקים, העולים ב־3 ל"י לקוב, לשימושים חקלאיים.

פיצויים על תאונת עבודה

משפט
מאת עלי נתן

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 86/73

השופטים: צבי ברנזון, אלפרד ויתקון, יצחק קיסטר.

המערערים: תושיה משה ואח'

נ ג ד

המשיבים: ציון חברה לביטוח בע"מ ושני אח'.

בשם המערערים: עו"ד ר. וייס.
בשם המשיבים: עו"ד ויסגלס.

המערערים נפגעו בתאונת דרכים והם תבעו פיצויים משלושת המשי־בים, נהג המכונית בה נסעו, בעליה וחברת הביטוח שלהם. הנהג והנפגעים האישיים הנו מעבודתם בחברה שהיא מפעל משפחתי. ה־ביטוח כיסה סיכוני צד שלישי של בעל המכונית, וכן תאונות אישיות של הנוסעים בתוך הרכב.

בבית המשפט המחוזי הודתה חב־רת הביטוח באחריותה, והשאלה ה־שנויה במחלוקת עתה היא, בין ה־שאר, אם יש לנכות מסכום הפיצויים המגיעים למערערים בגין תאונת העבודה הנ"ל את תגמולי הביטוח הלאומי שהיו זכאים להם לוא תבעו אותם, אך בפועל לא תבעו אותם.

לפי סעיף 82(א) לפקודת הנזיקין (נוסח חדש) יש לנכות הגמלה מ־סכום הפיצויים שהיו מגיעים לעובד מהמעביד הזכאי עקב מאורע אחד לפיצויים מן המעביד ולגימלת נפ־געים גם יחד. ללא סעיף זה, ולפי פסקה (ג) של אותו סעיף, אין ה־מוסד לביטוח לאומי זכאי לתבוע מהמעביד שיפוי של הגמלה ששילם או שהוא עתיד לשלם; המונח „מע־ביד" כולל עובד שהמעביד אחראי למעשהו לפי פקודת הנזיקין, וה־מונח „גמלה", פירושו השווי הכספי של הגמלאות המשתלמות לנפגעי העבודה, ובכלל זה גמלה שהופחתה או שנשללה עקב מעשה או מחדל של העובד.

טענת המערערים היא, כי מאחר שהם כלל לא פנו למוסד לביטוח לאומי ולא תבעו ממנו גמלת נפ־געים, הרי שסעיף 82 הנ"ל אינו חל עליהם, שכן סעיף זה דורש פעולה מטעם המוסד להפחתתה או לשלילת הגמלה עקב מעשה או מח־דל של העובד. לטענתם, במונח „גמלה", המדובר הוא במקרה שבו הנפגע הגיש תביעה והמוסד החליט לקבלה, להפחיתה או לשללה.

השופט ברנזון דוחה, בפסק־דינו את טענת המערערים וקובע כי המצב הוא שכאשר העובד הנפגע תובע גמלה והיא הופחתה או נשללה זכאי המעביד לנכותה. אם ה־מעביד זכאי לנכות את הגמלה ב־מקרה האמור, הרי אין זה מתקבל על הדעת שהמעביד לא יוכל לנכות את הגמלה כשהמבוטח זכאי לה אך נמנע מלתובעה, שכן לא יתכן ש־זכותו של המעביד תהיה תלויה בר־צונו של העובד: „ברצונו יתבע מהמוסד את הגימלה, ואזי יזכה המעביד בניכוי ערכה המלא, אפילו בפועל הופחתה או נשללה על ידי המוסד; ברצונו לא יתבע כלל את הגימלה, ובשל כך בלבד יפסיד... את זכות הניכוי שלו".

לשון החוק שוללת את האפשרות כי יווצר מצב כזה, שכן סעיף 82 (א) אינו דורש „קבלת" גימלה אלא „זכאות" לגימלה. התוצאה היא שהזכות לגימלה, ולא קבלתה בפועל היא הנותנת בידי המעביד את ה־זכות לנכותה מסכום הפיצוי המש־תלם על פי פקודת הנזיקין. לפיכך אין כל חשיבות לכך שבפועל לא תבעו המערערים־הנפגעים את ה־גמלה ומשום כך לא זכו בה. ה־קובע הוא אם היו זכאים לה, וה־תשובה לשאלה זו היא חיובית.

טענה נוספת של המערערים היא כי במקרה הנדון פנייתם למוסד לביטוח לאומי בתביעת גימלה לא היתה מקטינה את נזקו של המע־ביד, שכן המעביד לא שילם דמי ביטוחם למוסד בעד המערערים. על כן, לוא תבעו את הגימלה מהמוסד והיו זוכים בה, היה המוסד זכאי על־פי סעיף 165 (א) לחוק הביטוח הלאומי לתבוע מהמעביד להחזיר לו את שווי הגימלה. התוצאה היא (לטענת המערערים) שהמעביד לא היה נשכר מתביעה כזו של המער־ערים ואילו חברת הביטוח באה בנעליהם של הנהג והמעביד, המבו־טחים על ידה.

השופט ברנזון מעיר כי לעניין זה יש להבדיל בין הנהג והחברה־מעבידתו, לבין חברת הביטוח. אמ־נם בדרך כלל באה חברת הביטוח בנעלי המבוטח והיא אחראית לחו־בותיו ונהנית מזכויותיו בהתאם ל־תנאי הפוליסה, שהיא במקרה של־פנינו ביטוח צד שלישי. על־פי סעיף 82 (ב) הנ"ל כולל המונח „מעביד" גם עובד אשר המעשה המזיק שלו מטיל על המעביד אחריות שילוחית, ועל כן דינו של עובד כזה כדינו של המעביד לצורך זכות הניכוי של הגימלה מדמי הנזק המגיעים ממנו. התוצאה היא כי דינו של הנהג הנתבע השווה לדין החברה לצורך זכות הניכוי לפי סעיף 82, מאחר וזה היה באותו זמן בשירות החברה ונהג במכונית ברשותה, זכאי הוא לנכות מסכום הפיצויים את שווי הגמלאות שהמערערים זכ־אים להן, בין אם נתבעו על־ידם ובין אם לאו, זכות זו עומדת גם לחברת הביטוח כמבטחת של הנהג ושל החברה.

יתירה מזאת, חובת השיפוי שחוק הביטוח הלאומי מטיל על המעביד כלפי המוסד לביטוח לאומי על גימ־לה ששילם לעובד, שבעדו לא שולמו דמי ביטוח לאומי, היא ענין שבין המוסד לבין המעביד ואינה נוגעת לחברת הביטוח שכלל לא ביטחה את המעביד בפני אחריותו כלפי המוסד לביטוח לאומי בשל אי־מילוי חובתו החוקית לשלם ל־מוסד את דמי הביטוח המגיעים מהמעביד בעד עובדיו.

לפיכך החליט בית המשפט העל־יון לדחות את ערעור המערערים.

קטלוג חדש לבולי ישראל

בולים
מאת חיים גלאון

קטלוג חדש לבולי ישראל לשנת 1975, בעריכת צבי פכטר, הופיע זה עתה בהוצאת „תהביב". בדרך כלל מופיעים הקטלוגים לבולים לק־ראת סוף השנה האזרחית. אולם עקב עליית מחירים תלולה שחלה בבולי ישראל, היה צורך בעדכון המצב בשוק הבולים. עורך הק־טלוג החדש לבולי ישראל הסביר את כדאיות ההשקעה בבולי יש־ראל כיום.

בשנים 1957—1959 הונפקו על ידי דואר ישראל מיליוני בולים, ידועה ביותר היא פרשתם של בול „בצל־אל" ובול „עצמאות י"י". בשנת 1960 החל הציבור לרכוש פחות בולים, לדוגמה — סדרת בולי אויר נוף שציירה פרידל שטרן, בת עשרה בולים, נמכרה במהדורה של 432,000 בולים בסך הכל. בולים אלה לא חתומים, עם שובל, ערכם היום כ־150 ל"י! דפית גליון הזכרון לתערוכת הבולים „תהביב" מאותה שנה נמכרה בכמות קטנה ביותר 198,000 גליונות בסך הכל. ערך הגליון לא חתום 120 ל"י. משנת 1970 שוב נמצאים מחירי בולי יש־ראל בקו עליה תלולה.

בול „שלח את עמי" הונפק ב־שנת 1972 וערכו קפץ באלפי אחו־זים מ־55 אגורות ל־30 ל"י מחיר הבול הבודד יותר לא חתום עם שו־בל. קיימות שלוש הדפסות שונות מבול זה וההבדלים הם במגן דוד המודפס בחלק העליון של הבול. צילו של מגן דוד נמצא מצדו הי־מני של הבול, הצל בצידו השמאלי של הבול (הבול הנדיר יותר) או באמצע (ערכו או „רק" 18 ל"י). הודפסו 1,341,000 בולי „שלח את עמי", כיצד אם כן לפרוש כמות גדולה כזו עלה המחיר בצורה מס־חררת במשך שנתיים? כידוע מה־וים השובלים שליש מכמות ה־בולים 447,000 בולים עם שובל. מתוך כמות זו 100,000 הודבקו על מעטפות יום ראשון וכמות של 200,000 נקנו על ידי משקיע ה־שובלים הותרו מזה. כך נשארו משלושת הסוגים של הסטיה בצילו של ה„מגן דוד" רק 147,000 בולים עם שובל ולפי הערכת עורך הק־טלוג זוהי הכמות הקטנה ביותר של שובלים משנת 1950 עד כה.

גליון בולי „הקץ לרעב" משנת 1963 עדיין מהווה מצרך בולאי נד־יר ביותר. הגליון שמחירו היה 8.80 ל"י נמכר כיום ב־1600 ל"י. בולי „דואר עברי" סדרה שלמה כ־3 פרוטה עד 1000 פרוטה, עם שובלים ובמצב מצוין, ערכה נאמד ב־21,000 ל"י. בולי דמי דואר מאותה שנה סדרה בת חמישה בולים ערכה 8000 ל"י. בול „פתח תקוה" ובולי „איגוד הדואר העולמי" ערכם 500 ל"י, לבולים עם שובל לא מחותמים. ב־קטלוג פירוט כמויות הבולים שמכר הדואר החל משנת 1956.

קטלוג „תהביב" הודפס על נייר משובח בהידור רב הכולל מחירי הבולים על צורותיהם השונים: בו־לים עם שובלים, חתומים ולא חתו־מים, מעטפות יום ראשון עם שו־בלים ובלעדיהם ועוד. כן מפורטים הצלומי הבולים כולל צורות עם פסי ביניים, גליונות זכרון ומג־דות זכרון. מחיר הקטלוג 6.50 ל"י וניתן להשיגו בכל החנויות הח־נויות הבולים בארץ.

★ ★ ★

יום העצמאות האמריקאי

ב־4 ביולי, יום העצמאות האמ־ריקאי, הונפקה בארצות־הברית צמדה מורכבת מארבעה בולים. הנושא ל־בולים — 200 שנה לקונגרס הרא־שון בארה"ב בשנת 1774. הבולים בערך זהה 10 סנטים כל אחד מת־ארים את מגילת העצמאות, קטע מהכרזת העצמאות משנת 1776, בנין הקונגרס וכן קטע מסיסמה ש־לוותה אותו: „אנו שואפים לש־לום, חופש ובטחון". דואר ארה"ב גם הנפיק סדרה בת ארבעה בו־לים בנושא „מוצבים", אף הם בערכים זהים 10 סנט.

★ ★ ★

המשך סדרת אדריכלות בישראל

במדור הקודם פורסמו בולי אדרי־כלות בישראל — שלושת בולי ה־חלק הראשון של הסדרה. שלושת הבולים החדשים יופיעו באוגוסט ואילו החלק השני, הכולל שלושה בולים, יונפק לקראת סוף השנה הנוכחית. לבטים רבים ליוו את הדפסת הבולים. לאחר פגישות מ־רובות עם אנשי מקצוע ופרופסו־רים מן הפקולטה לארכיטקטורה ב־טכניון נבחרו מבנים בני קומה אחת, שהוקמו לאחר קום המדינה. ועדת השרים לעניני טכסים וס־מלים, שתפקידה לאשר את נושאי הבולים, בחרה ביצוג לכל סוג של מבנה: בית כנסת, בית ספר, מו־זיאון, בית הבראה, ספריה ובית עירייה. למשל לא יופיע מוזיאון ישראל או מוזיאון תל־אביב על בול. כנושא לבול המתאר מוזיאון נבחר מוזיאון יד מרדכי פרי עבודתם של האדריכלים אריה ואלדר שרון (הבול בערך 1.30 ל"י). בית עי־רית בת־ים יופיע על בול בערך 90 אגורות ומבנה זה פרי עבו־דתם של הארכיטקטים צבי הקר, אלפרד נויכן ז"ל ואלדר שרון. כנושא לבול השלישי, שיונפק בחל־קה השני של הסדרה, נבחר בית הכנסת של האוניברסיטה העברית בירושלים — מבנה עגול ללא חלו־נות, שתוכנן על ידי האדריכלים היינץ ראו ז"ל ודוד רזניק.

מחוגי השרות הבולאי הודגש שסדרת בולים זו היתה אחת המ־רתקות המעניינות בהוצאות הש־רות הבולאי. תוך כדי עבודה היתה לאנשי השרות הבולאי הזדמנות לעסוק בהיסטוריה של הישוב בארץ כפי שהיא משתקפת באדריכלות. לשם כך הוקדשו ימי מחשבה רבים ושיחות עם מומחים. לדוגמה־נקבע יום לצילומים של מבנים בשיכוני באר־שבע, שבה נעשו נסיונות אר־כיטקטוניים חשובים כמו בבנין ה־עירייה, הקונסרבטוריון ובבנין מגו־רים חדיש. מבנים אלו לא יופיעו על בולים. השרות הבולאי מסביר כי בולי אדריכלות בישראל אינם מתיימרים להציג את כל היפה וה־טוב באדריכלות בארץ בסדרת ה־בולים החדשה. אין בכך משום קבי־עה כי אלה הבנינים הטובים וה־יפים ביותר בארץ. סדרה זו מראה כספר ציוני־דרך חשובים בתול־דות הבנינים בארץ. אדריכלות היא אמנות ובאמנות, כידוע, אין סט־נים אחידים. נעשה נסיון לתת בי־טוי לבנינים שקיבלו הסכמה כללית לגבי חשיבותם עם כל הצער על הצורך בוויתור על הצגת בנינים אחרים — יפים חשובים אף הם.

מונולוג של אחות

שלום, אני אחות ושמי שולה. שמתם לב? אמרתי אחות לפני שולה — אני רגילה כל כך להיענות לקריאות „אחות! אחות!" עד כי לפעמים אני חושבת על עצמי קודם כל בשם התואר שלי — „האחות שולה".

לא תמיד היה כך. כשגמרתי את השמינית הייתי פשוט שולה. ועמדתי בפני אותן בעיות הניצבות בפני כל נערה בוגרת תיכון. מה הלאה? לאן לפנות? להתגייס מיד לצבא? אולי לעתודה אקדמאית? ואם להתגייס לצבא, כך סתם בלי כוון הכשרה מוקדמת? פירוש הדבר להיות רק עוד טוראית בשורה של טוראיות. אם כן, ללכת לעתודה. כן — אבל מה ללמוד? רציתי מקצוע... לימודים מעניינים... חברה נחמדה... ההתלבטויות היו רבות, ואת ההחלטה אתם כבר יודעים. אחות — מקצוע שענה על כל דרישותי ועל הרבה יותר. כי אז עוד לא ידעתי להעריך את כל המשמעויות הגלומות בארבע אותיות אלה הפשוטות לכאורה א ח ו ת.

אחרי ההחלטה החלו הענינים להתגלגל:
יום ההרשמה — הספקות.

יום פתיחת הלימודים — ההכרויות החדשות.

היום בו לבשתי מדי תלמידה לראשונה — ההתרגשות כל אבא וכל השכונה.

יום סיום הלימודים וקבלת התעודה — הגאווה הוסיפה לפחות 5 ס"מ לקומתי.

בתום 3 שנות לימודי (אגב, ללא תשלום שכר לימוד) התגייסתי לצבא כקצינה. השתלמתי בחדר ניתוח והיום אני נשואה. אם לשני ילדים ולכן עובדת במשרה חלקית. כפי שאתם רואים אני כבר „מיושבת בדעתי" ולא מסתכלת על העולם באותן עינים „רומנטיות" כבעבר, ובכל זאת בכל פעם כשאני רואה חולה שהבריא עוזב את בית החולים אני נרגשת מחדש כמו ביום הראשון. יש לי לא רק אפשרויות קידום ותנאים סוציאליים טובים אלא גם הזכות לתרום לאלה בעבודתי היום־יומית.

לפרטים נוספים והרשמה פני אל בתי הספר לאחיות ליד:

* המרכז הרפואי סורוקה בנגב, באר־שבע, טל. 057—2111.
* ביה"ח „קפלן", רחובות, טל. 03—950244
* „רינהי" ליד ביה"ח „בילינסון", פתח־תקוה, טל. 03—909028
* ביה"ח „השרון" פתח־תקוה, טל. 03—907575
* ביה"ח המרכזי לעמק, עפולה, טל. 065—23061
* ביה"ח „מאיר", כפר־סבא, טל. 03—923317

קופת חולים
של ההסתדרות הכללית
של העובדים בארץ־ישראל

קלארית
דלתות זכוכית

דלתות זכוכית עם מנעולים לבתים. משרדים וחנויות במידות שונות. שקופות ללא צבע ומחוספסות ללא צבע. דלתות קלרית מעבירות לפיכך אור מירבי. עמידות בפני זעזועים. יציבות ואינן משנות צורה, אטימות בפני רעש. נקיון מירבי. אין צורך בצביעה, ניתנות להרכבה בקלות על משקופי עץ או מתכת.

ם. אשכנזי בע"מ. נחלת בנימין 110. טל. 822785

CLARIT

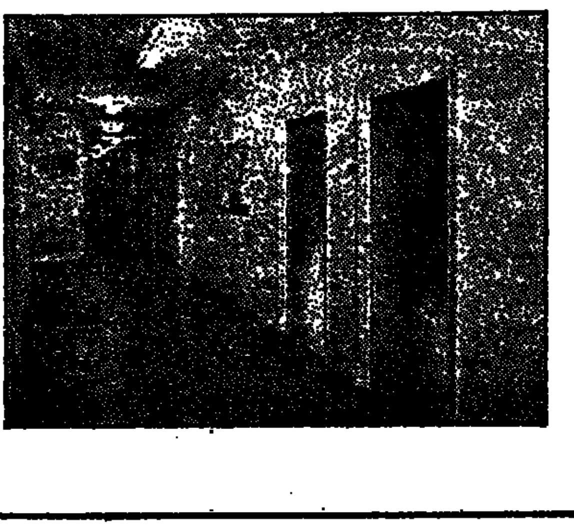

דבר רק"ח

אינטרס השלום תובע להפסיק את העינויים ולשחרר את העצורים הפוליטיים המנהליים בגדה המערבית

מאז חודש אפריל שנה זו מבצעים השלטונות בירושלים המזרחית ובגדה המע־רבית מעצרים רחבים של אישי ציבור ידועי־שם, קומוניסטים וכוחות קידמה אחרים, הרוצים בחירות ובשלום עם ישראל.

בגלל המעצרים הפוליטיים האדמיניסטרטיביים אין מוא־שמים העצורים בשום אשמה ואינם מועמדים למשפט. העצורים נתונים לעינויים גופניים ונפשיים אכזריים.

המעצרים הם פוליטיים מובהקים. האחראים להם רוצים באמצעי דיכוי אכזריים ביותר לשבור במיוחד את הכוחות המתקדמים ושוחרי החרות והשלום בקרב האוכלוסיה בגדה המערבית.

דווקא הקמת החזית הלאומית הפלשתינאית בגדה המער־בית, שהקומוניסטים משתתפים בה, צריכה להתקבל בשמחה על־ידי כל אלה בישראל, הרוצים בכך שיבוא קץ למעגל הקסמים של הרג ומלחמות ושנגיע סוף סוף לחיי שלום ובטחון.

החזית הלאומית הפלשתינאית, שהיא הכוח הייצוגי של האוכלוסיה הערבית בירושלים המזרחית ובגדה המערבית — הכריזה פומבית כי היא תומכת בהשתתפות נציגות העם הערבי הפלשתינאי בוועידת השלום בז'נבה, שמתכ־נסת, כידוע, בחסות האו"ם, כדי להביא לביצוען של החלטות מועצת־הבטחון 242 ו־338. במלים אחרות: החזית הלאומית הפלשתינאית בגדה המערבית הטילה את משקלה בוויכוח הגורלי המתנהל עתה בקרב העם הערבי הפלש־תינאי, לטובת השתתפות בוועידת השלום בז'נבה יחד עם מדינת ישראל.

גורמים קובעים בממשלה החדשה רואים את הסכנה דווקא באותם הכוחות בעם הערבי הפלשתינאי התומכים בכינון שלום צודק ובר־קיימא עם מדינת ישראל, אשר אינם רואים את מימוש זכויותיו הלאומיות הצודקות של העם הערבי הפלשתינאי כמנוגד לקיומה של מדינת ישראל ריבונית, בגבולות מוכרים ובטוחים.

המטרה הפוליטית של מארגני המעצרים הפוליטיים השרירותיים והעינויים האכזריים, ברורים למדי. ראש הממשלה, שר הבטחון ושרים אחרים אומרים בגלוי שהם מתנגדים לזכותו של העם הערבי הפלשתינאי להגדרה עצמית ולהקמת מדינה עצמאית, גם אם המדובר לא על חשבון קיום מדינת ישראל, אלא ליד מדינת ישראל. הם אומרים בגלוי שהם יכירו רק במנהיגים פלשתי־נאיים, שהמלך חוסיין יפרוש עליהם חסותו במסגרת משלחת ירדנית. הם אומ־רים בגלוי שהם מתכוננים למלחמה חדשה, ולא יסכימו אפילו במסגרת של חוזה שלום לסגת מכל השטחים שנכבשו ב־1967 ולהכיר בזכויות הלאומיות החוקיות של העם הערבי הפלשתינאי.

המדיניות והמעשים של השלטונות מעודדים דווקא את האלמנטים הקיצוניים בקרב העם הפלשתינאי, שאת מעשי־הם בקרית־שמונה, במעלות, בשמיר ובנהריה, גינינו כמע־שים נפשעים. ממעשים אלה מסתייגים בקרב העם הערבי הפלשתינאי אלה אשר דווקא אותם השליכו השלטונות לכלא, ואשר דווקא אותם מענים. אותם כוחות פלשתינאיים, המיועדים לשבת עם ישראל בוועידת ז'נבה לדיון על שלום של צדק לכל העמים — משליכה ממשלת ישראל לבור כלא ומתעללת בהם. זוהי חבלה בעניין השלום והפרה גסה של זכויות האדם ואמנת ז'נבה.

אנו תובעים את שיחרורם המיידי של כל העצורים הפוליטיים המינהליים. יש להפסיק את התערבות השלטונות בחיים הפוליטיים בגדה המערבית וביתר השטחים הכבושים, יש ליצור תנאים להתקדמות לקראת השלום.

אנו מציעים שוועדה של הכנסת, מורכבת מנציגי כל הסיעות, תחקור מיד את העובדות ותביא ללא דיחוי להפסקת העי־נויים ולשחרור העצורים הפוליטיים המינהליים. כל אדם בעל מצפון צריך להצטרף לתביעה אנושית זו.

מדברי ח"כ מאיר וילנר בכנסת — 3.7.74 · ת"א, ת"ד, 26205

מדינת ישראל
שירות התעסוקה

הודעה
לחיילים משוחררים
(עפ"י חוק החייל המשוחרר תשל"ד — 1973)

מינהלת שירות התעסוקה מודיעה, כי עם סגירת המרכזים לטיפול בחיילים משוחררים, יוכלו החיילים הזכאים לממש את זכויותיהם לתעסוקה ולהכוונה לקורסים להכשרה מקצועית, באמצעות סניפי לשכות העבודה שבמקום מגורם.

לתשומת לב
בני־משפחת מקבל קיצבה שנפטר

תשלום קיצבת זיקנה ושאירים במקרה של פטירה

במקרה פטירה של מקבל קיצבת זיקנה או שאירים שנפטר לפני שגבה את מלוא הקיצבה שהגיעה לו, ולא הניח אחריו שאירים, ישולמו סכומי הקיצבה שלא נגבו למי שיוכיח כי טיפל לנפטר, בשנה האחרונה שלפני פטירתו, בצרכים או שירותים חיוניים מבלי שקיבל את תמורתם.

הסכום שישולם לא יעלה על סכום הקיצבה שהגיעה לנפטר בעד ששת החדשים שלפני הפטירה.

במקרה פטירה של מקבל קיצבת זיקנה או שאירים, שהניח אחריו שאירים*, זכאים השאירים לקבל:

1. את סכומי הקיצבה שלא נגבו ע"י ה־נפטר.
2. סכום חד־פעמי השווה לסכום הקיצבה החדשית האחרונה שהגיעה לנפטר, כפול 6.

* שאיר, הוא מי שזכאי לקיצבת שאירים.

המוסד לביטוח לאומי

נהג זכור! מהירות מופרזת — 4 נקודות!

אל תסתכן בשלילת רשיונך
הקפד לנהוג בהתאם לחוקי התנועה.

משרד התחבורה/רשות הרישוי

هكذا من الأصل

הלוח הכפול

פרקי היום בתנ"ך
● תהלים, קל"א-קמ"ב.

הדף היומי
● בריתות, ה' (ו־יח).

המשנה היומית
● חולין, ג"ב.

ההלכה היומית
● שבת, שס"ב (א—ג).

רדיו

שידורים קבועים

הדשות בעברית

ברשת א ב ג — כל שעה

ברשת ה — 19.00, 20.00

הדשות בלועזית

רשת א'

באנגלית: 09.50 17.05

בצרפתית: 10.53 18.50

רשת ב'

6.05 התעמלות בוקר

8.10 בוקר טוב

10.05 כאן בבית

11.50 לאו הערב

12.05 בצהרי יוצר

12.20 הו היום

רשת ה'

19.05 נקישה ויצר

כלי צה"ל

0-05 17.05 12.05 8.05 יומני חדשות

גלי צה"ל

14.10 כאן אחור כבור

15.02 על רגל אחת

18.05 מקום בצפרת

21.05 „ארוחה הזיוד לשולה"

21.40 הבו זמר

22.05 כבירה מוכבית

14.05 גלים צהלים

15.05 שלוש ארבע חמש

17.40 הזמונים לכולם + רישום

18.05 זכיון רבים — על

טלוויזיה

17.30 הדשות

17.32 מה לראות

18.00 „סקירי היום"

20.30 מבט לחדשות

21.00 בידור

21.40 כנוף — אחרות העבר

22.40 סיכום

לימודית

10.00 כפור: הרב והחתול

10.25 המרו לשון: דיוגו של פסיק

10.35 כאלה אנחנו: דבר אלי בתנועה

16.00 ספור: חבמה, מאת א. הברי

16.00 בסיקות: אוגוסט 8

16.30 אנגלית לקראת כיתה ז'

18.42 אתגר: ארץ ישראל בכאה ה־19, הרצות בין ב' תי ספר תיכוניים

גל א'

08.05 „מוגוו אמבים"

09.05 „קלאסי וקל"

10.05 „גביה בצהריים"

11.15 שידורים לתלמידים

11.45 סיפורי א"י — שעורים בעברית

12.05 „פרקי נגינה ושירה"

13.05 „קונצרט הצהרים"

14.10 „אם ולילד"

16.05 „ורדודה" — מבוא לאיסטרומנית

16.30 „עשור בתלמוד"

16.06 „פיגוה סימפונית"

17.05 „מוסיקה בראש הק'"

18.05 תיוים, תווים ובכלים

18.05 לחקלאי

19.05 קלאסי וקל

19.50 פרקי היום בתנ"ך

20.05 „תיק" — אוסרה מר אה

22.05 „האד המאומד"

23.05 ריגו בצינייני דיומא

הגל הקל

19.05 סביב תשלם ב־60 ד' קות

תורנות רופאים לפי המקומות

תל־אביב

● ד"ר הר־אבן, אפשטיין 6, טל' 443281.

● מד"א, טל' 101: 614333 רופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר. הבקור חולים בבתיהם.

● בד"א הרצליה, טל' 101, 981333.

ירושלים

● הכנות רופאים במקרים דחופים מ־8 בערב עד להורה ב־7 בבוקר. טל' 101, בתחנת מד"א. מרפאה ורופא לטיפולים דחופים בלבד.

● ערן — עזרה רפואית נפשית — טלפון 02־69911.

חיפה

● רופא תורן בבנין דוד אדום, טלפון 101 קופת חולים מכבי

● תורנות לילה במד"א בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר.

● בידים, טלפון 863333.

● ירוקלים, טלפון 101.

● לוד, טלפון 962133.

● נתניה, טלפון 3333.

● פתח־תקוה, טלפון 912333.

● רחובות, טלפון 951333.

● ראשון־לציון טלפון 943333.

● תל־אביב, טלפון 101.

● גוש דן, טלפון 781111.

● חיפה, טלפון 101.

● אשדוד, טלפון 22222.

● חולון, טלפון 843133.

● הרצליה, טלפון 981333.

● עוד. מד"א, טלפון 057־97232.

תורנויות בתי חולים

תל־אביב

● איכילוב (פנימית וכירורגית).

ירושלים

● בקור חולים (ילדים), משגב לדך (נשים), הדסה (פנימית, כירורגית, שערי צדק (עיניים).

חיפה

● רוטשילד.

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב

● בוגרשוב, בוגרשוב 60, טל. 223889

● גורדון, בן־יהודה 183, טל. 242673

● יפו, יהודה הלוי 67, טל. 612474

ירושלים

● בשיש, שטראוס 10 טל. 222911, פיסי: בשיש, אלחריזי 9

● התגבאי, רובע הנביאים, טל. 283401, פיסי: לואיס אל דאוה, ביה חנינא, טל. 283059

חיפה

● הכרמל, הנשיא 133 טל. 81713

בכל הארץ

● נתניה: נתניה, הרצל 11, טל. 22842

● מחוז הכרון: בריאות, הרצליה, סוקולוב 65

● פתח־תקוה: בריאות, חובבי ציון 13, טל. 912357

● רמת־גן ובני־ברק: עמית, מודיעין 130, טל. 722954

● בת־ים: עזרא, בלפור 135

● חולון: אסותא, סוקולדור 4

● רמלה—לוד: לוד, הרצל 23

קבלנים מציעים

וילות ובתים

דירות למכירה

דירות

דירות בדמי מפתח

דירות בשכר חודשי

חנויות

מחסנים

אולמות

עסקים

חדרים מרוהטים

דירות מרוהטות

ביקוש דירות

משרדים

מגרשים

מבצע פרסים ענק

דירת שיכון עובדים פרץ 104 מבחר מתורי פיליפס

הלוח הכפול

בפרס היומי בסך: 150 ל"י

זכה מפרסם מודעה זו

פרסם מודעתך בלוח הכפול ותשתתף בהגרלת הפרסים

● דרושה משפלה לשני ילדים, אצלה בבית, בצפון תל־אביב — 240553. — המודעה נבחרה ע"י כלנה ניר שד' נורדאו 28 ת"א.

ביקוש עבודה

הצעות עבודה

ביקוש רכב

השכרת רכב

תכוניות

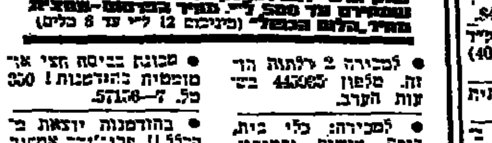

שוק המציאות

מציעים למכירה

רוצים לקנות

טלוויזיה

רהיטים

הלוואות

טיולים

דודי שמש וחשמל

חיות בית

אופנועים וקטנועים

هكذا من الأصل

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

נופש

● בצלון התוף הירוק בגד... ברוכה לחוה מתומבת... [illegible] 083-

שרותים

"ביק" פלשים ומכבי... 200 — [illegible] 761828

"טוסיבה" בכבעת פוליש... 912858 ,914830

"הבונתים", ויפות נגה... 488641

ריקום "א.ה.כ." ... 22408

[illegible]

מקררים

[illegible] 826097

[illegible] 904

[illegible] 829554

שידוכים

[illegible]

בנות כתיבה

[illegible] 33046

בנות בניסה

[illegible]

שמלות ומעגים

[illegible] 447011

הלואה

[illegible]

סיולי

[illegible]

חקלאות

[illegible]

תריסים

[illegible]

חיים וסמבצות

[illegible]

חוגים

[illegible]

מבני תעשיה

● מבנה תעשייתי באזור תע־שייה ליד כביש ראשי, 10 דקות מתל־אביב, נשיונל נ־בים, 23315.

כלי נגינה

● חליל מאורגן המגובור לשבהבצי ולהוביה, הרגטוה בוריר השורה כיהן 28 — 289891.

● פסנתר בסבונה מסוסט. לפנות 281045 6.00 — 1.00, 4.00 — 7.00.

● למכירה פסנתר למכירה 35 ... 849539.

● למכירה אקורדיון לידי 80 בס מלפון 870938.

הודעות לציבור

משרד התקשורת
מכרז מס׳ 64/74

מוזמנות בזה הצעות לאספקת שרולי עבודה לפי רשי־מה ובהתאם למפרט 0208 מ־6/72.

[illegible]

לא יאוחר מיום א׳ — 28.7.74 שעה 12.00 לפ־ה״צ, על המעטפה יש לרשום מכרז מס׳ 64/74.

[illegible]

המנהל הכללי
משרד התקשורת

מדינת ישראל
משרד התקשורת
מכרז מס׳ 65/74

מוזמנות בזה הצעות לאספקת 150 אידנות מסף 1000 זוגות מפה כולל המסגרת לפי מפרט 303

[illegible]

לא יאוחר מיום א׳ — 28.7.74 שעה 12.00 לפ־ה״צ, על המעטפה יש לרשום מכרז מס׳ 65/74.

[illegible]

המנהל הכללי
משרד התקשורת

הלוח הכפול ירושלים

● עובד לאחר תרות צבאי, ... 22267

מציעים לחכירה

● בניין אמעול במצב טוב ... 9774 ...

פרסומים

● כניס ידיעות אחרונות ל־ ... הלל 28 ...

דירות מרוהטות

● דירה 3 חדרים מרוהטת ... 62582

משרדים

● בבית הכרם משרד ... 120 מ״ר 59 ... 234707

הצעות עבודה

● דרושות כתבניות כנוסות לעבודה חלקית ... 225125

הלוח הכפול חיפה והצפון

● דרושים/ות צעירים/ות לכנוסי מכירה ... 1561 ...

ביקוש עבודה

● שתי בוגרות תיכון מעוני־ינות לעבוד ... 4/2 ...

מכוניות

● אופל קדט קופה 1971 ... 523359 או 988246

● פולקסוואגן ... 104000 64 ... 671410

רהיטים

● בהזדמנות למכירה ...

דירות למכירה

● ביבנה שדה 5 דירה ... 624600 ...

● בהדר ... 3 חדרים ... 87525

● בכרמל ... 82555 ...

דירות מרוהטות

● 3½ חדרים בהדר ... 269981

עסקים

● למכירה משרד ... 85,000 ... 03—456113

הצעות עבודה

● אי.סי.אם ... 04—712880 ...

● דרושים ... 640170 ...

● דרושות כתבניות מנוסות ... 84268

● דרושה פקידה ... 248419 ... 664645

דרושות
נקבניות
לעבודה קבועה
ולפי שעות
בי־ס־אס
טלפון 743902

לחברה מסחרית
דרוש/ה
פקיד/ה בללי/ת
עם ידיעה בהנהלת חשבונות עצמאי/ת
שעות עבודה 8.00—14.00
לפנות טלפון 58418

דרוש מחסנאי
לתפקיד ניהול מחסן סחורה מוגמרת ואירגון משלוח ללקוחות.
מועמדים בעלי רקע מתאים מתבקשים לפנות רק בכתב, בצירוף פרטים מלאים ומשכורת מבוקשת.
עמינח בע״מ, ת.ד. 215 רמלה.

למוסך גדול בת״א
דרושים מכונאי רכב
— נוסעים וטנדרים.
תנאים טובים למתאימים.
כמעבדים יפנו טלפונית 39871 ת״א
למר ליבסון.

לשדה התעופה בחיפה
דרוש
סטודנט קצין־צה״ל
משוחרר
בעל ידיעה טובה באנגלית
למספר שעות עבודה בקצין במזון.
לשם קביעת פגישה לפנות טלפון 04-667722

דרושים
שומרים
בכל חלקי הארץ
תנאים טובים
לפנות טל. 234246
רח׳ בארי 7 ת״א

למפעל תעשייתי בהקמה
באזור חיפה
דרוש בדחיפות:
מפקח בניה
רצוי מהנדס פקוח.
לעבודה זמנית לתקופה של עד 6 חדשים
נא לפנות בכתב־יד לת.ד. 2438 תל־אביב
עבור „מפקח", רצוי לציין מספר טלפון.

מזכירה
מנוסה
דרושה לנהל
משרד מכבי
עברית־אנגלית
טל׳ (03)448623

לבית ספר תיכון בת״א
במקום מורה התיכון
דרושה
מורה להתעמלות
כיתה הלקית (16 שעות) ימים ב׳ ד׳ ו׳
● מורות בעלות נסיון הפונינה לת.ד. 14347 ת״א בציון מספר טלפון אם יש.

דרושים
1. מסגרים
2. נגרי בנין
3. פנסיונרים / להפצה
עדיפות לבעלי רכב קל.
4. מנהלת השבונות עצמאית
טל. 226283, 232300

לחברת **צ. ת. ע.** בע״מ
[illegible]
דרוש
מנהל חשבונות עצמאי
בעל רמת ידיעות גבוהה ונסיון רב בנהול מחלקת הנהלת חשבונות.
העבודה הינה זמנית לתקופה של כשנתיים.
לפנות בכתב יד בציון קורות חיים והמלצות לת.ד. 33014, תל־אביב

-.3.500 ל״י
לחודש
הכנסה
[illegible]
לתקשר
טלפון: 03-780047

לסוכנות פגו ראשית בירושלים
דרושים חניכים בעלי נסיון
תנאים מצויינים למתאימים.
סודיות מובטחת
להתקשר 02-523221 בין 9.00—17.00

דרושה מייד
כתבנית נשיונל דגם 32
1) עצמאית בעבודה ומעלה נסיון
שעות העבודה הן: בשעה 1.00 עד 6.00 אחה״צ
רצוי גם ידע בתקנות.
2) **דרושה פקידה**
המחלקת המודעות למשרה מלאה
לפנות בטלפון 35421, 39995.

למוסד מסחרי גדול בתל־אביב
בתל־אביב
דרושים
* **אשה אינטליגנטית**
באחראית על תצוגה
לחצי יום עבודה (8.00—12.00)
* **מבקרי פנים**
נא לפנות בטלפון 39955, קו פנימי 357

קפריש, הפצת מכוניות בע״מ
רחוב תובל 8, תל־אביב
דרושים
1. מוכרי מכוניות (SALESMEN)
2. פקידי/ות מכירות
נא לפנות למנהל מחלקת המכירות מר קלמן פישביין, טלפון 623442 תל־אביב.

לכפר הנוער דוד רזיאל
בהרצליה
דרוש מרכז הדרכה
(יוצא התנועה הלאומית)
מגורים במקום
קיימת אפשרות העסקה לבת הזוג
לפנות רק בכתב לת.ד. 23164 תל־אביב
מיקוד 61230

להוצאת ספרים דביר
דרושה
פקידה כתבנית מעולה
נא לפנות בכתב־יד, בפירוט קורות־חיים אל ת.ד. 149, תל־אביב

לחברת ביוב,
תיעול ושרברבות
באיזור המרכז
דרושים:
א. **מודדים**
ב. **מנהלי עבודה**
תנאים טובים
למתאימים המתאימים
★
בדבר פרטים נא לפנות טל׳ 58144, ת״א
למחלקת הביוב.

לחברת ביטוח בתל־אביב
דרוש/ה
בודק/ת פוליסות
בענפי אש
בעל/ת נסיון בבקורת או בהכנת פוליסות
באה בחשבון גם
כתבנית מנוסה
בעלת ידע בהכנה.
★
נא לפנות לטלפון 614431 לדורון.

מכון וינגייט
לחינוך גופני
ולספורט
נתניה
למכון וינגיים דרושים
מכרז מס׳ 2/74

1. **אחראי לאולמות ספורט**
הכישורים הנדרשים — השכלה כבל לימוד־דית. ידיעה בסיסית בעבודות אחזקה ותקון. לבעלי רקע ספורטיבי תינתן עדיפות.
המשכורת — לפי דירוג אחיד — י׳ — 24 נקודות.

2. **שרטטת פקידה**
הכישורים הנדרשים — השכלה בקצועית תיכונית, לפחות במקצוע שרטוט טכני. כושר לניהול עצמאי של כשרה. רצוי ידיעה בהדפסה בכתבת כתיבה.
המשכורת — לפי דרוג אחיד — י״א — 26 נקודות ובהתאם לכישורי המועמד.

3. **מלצרים**
הכישורים הנדרשים — בוגר בית ספר מקצועי, נסיון קודם בעבודה.
המשכורת — לפי דרוג אחיד — י׳—י״א — 21—26 נקודות ובהתאם לכישורי המועמד.

4. **מגישות לחדר אוכל**

5. **עובד אחזקה — מכשירי ספורט**
הכישורים הנדרשים — בוגר בית ספר מקצועי, נסיון קודם בעבודה.
המשכורת — לפי דרוג אחיד — י׳—י״א — 24—26 נקודות ובהתאם לכישורי המועמד.

6. **אחראי לאולמות ולמתקני ספורט**
הכישורים הנדרשים — בוגר לתנ״ג. ידיעה בסיסית באחזקה.
המשכורת — בהתאם לכישורי המועמד.

המעוניינים במשרות, יפנו בכתב למדור כח־אדם במכון וינגייט, דאר מכון וינגיים או, יתקשרו טלפונית למספר הטלפון — 053-92951, לשם קביעת ראיון אישי.

דרושה
מזכירה מנוסה
שפת אם אנגלית
רצויה ידיעה טובה בעברית
נא לפנות עם פירוט תולדות חיים לת.ד. 2070 ת״א עבור „מזכירה אנגלית".

עיריית אילת
דרושים/ות
עובדים/ות סוציאליים/יות
תאור התפקיד: טיפול כהלכי במשפחה, טיפול בבעלות בעיותיות.
הכישורים: תואר ב.א. בעבודה סוציאלית או הכשרה כשעם המכון לעובדים סוציאליים.
תנתן עזרה בדיור
פרטים מדוייקים על תנאי העבודה, במקום.
נא לפנות לפי הכתובת: אילת ת.ד. 14, למנהל כח אדם.
ג. כץ ראש העיריה

החברה הישראלית לטרקטורים וציוד בע״מ
מפיצי CATERPILLAR בישראל
דרוש
מדריך מקצועי במכונאות
ציוד הנדסי
עבור בית ספר תעשייתי
כתות י׳ עד י״ב
על המעוניינים לפנות למשרד הראשי:
חולון, אזור התעשיה, רח׳ המגור 8,
ת.ד. 214 חולון, טל. 856125
למר דוד הלר

משרד התקשורת
בית הספר התיכון מקצועי
לטכנאי בזק
דרושים
מדריכי נוער תיכון
בהיקף של 5/8 כל משרה.
מקום העבודה — ירושלים
בדבר פרטים נוספים נא לפנות לביה״ס לבזק, טל: 02—533161.

למוסד רפואי במרכז הארץ
דרושה
אחות מוסמכת
לשם ריכוז ארצי של הטיפול באילאוסטומיות וקולוסטומיות
התפקיד כרוך בנסיעות ברחבי הארץ
ידיעת השפה האנגלית הכרחית
עדיפות תנתן לבעלת נסיון בעבודה במחלקה כירורגית ובעלת רכב.
נא לפנות לת.ד. 7065 תל־אביב

למוסד בנקאי
דרושה
כתבנית עברית
בעלת נסיון
ליום עבודה רצוף מ־8.00 עד 15.00
בהקדם נא לפנות לת.ד. 1462 תל־אביב
או טלפונית 52666 קו פנימי 303

אגן יצרני כימיקלים בע״מ
לרגל הרחבה והגדלת המפעל
באשדוד
דרוש
טכנאי
ייצור
בכיר
לתפקיד עצמאי ומעניין
כישורים: נסיון תעשייתי של מספר שנים בשיטות שכר עידוד, שיפור שיטות, תכנון ופיקוח על תהליכי ייצור והמחיר
— ● —
המעוניינים יפנו לת.ד. 262 מיקוד 77,100 למשרד כח אדם
טל. 055—21321
סודיות מובטחת

תדיראן
תדיראן שירותים בע״מ
דרוש
אחראי למדור לוגיסטי
לטיפול בנושאי יבוא, שחרור סחורות, תאום הספקות ומחירים.
הכישורים:
* השכלה אקדמאית
* ידיעת השפה האנגלית
* נסיון קודם בהליכי יבוא, שחרור סחורות מהמכס, ביטוח וכד׳
* עד גיל 35
מעוניינים יפנו בכתב, בצירוף קורות חיים ונסיון קודם, לת.ד. 36262 תל־אביב (למספר 10/74).
TADIRAN

לסוכנות פגו ראשית בירושלים
דרושים מכונאים מעולים
תנאים מצוינים למתאימים
סודיות מובטחת
להתקשר 02-523221 בין 9.00—17.00

באזורים תל־אביב, פתח־תקוה, ראשון לציון
דרושות מועמדות
לקורס קופאיות
לעבודה חלקית 5—6 שעות במשמרות, בכתות כל—בו.
מהמועמדות נדרשת ידיעה בסיסית בשפה העברית קרוא וכתוב וידיעה טובה בחשבון.
בגמר הקורס ישולם מענק כספי.
מועמדות בגיל 20—40 שנה מתבקשות לפנות בכתב בציון גיל ומצב משפחתי לת. ד. 6751 תל־אביב עבור מס. 109.

דרושה
מזכירה
בכירה
נסיון של 5 שנים לפחות בעבודות משרדיות ומזכירות.
ידיעת השפה העברית על בוריה וכן רמה טובה בהדפסה בעברית.
נא להתקשר לטל׳: 03—624494
למחלקת המנגנון.

אמישראגז
דרוש
פקיד
מנוסה
בעל ידע בהנהלת חשבונות
המועמדים מתבקשים לפנות אישית או בכתב למח׳ הסגל רח׳ אחד העם 34 תל אביב.

לחברה ארצית גדולה
למרכז בת״א — דרושים:
* **מנהלי חשבונות**
סוג ב׳
* **מזכירה**
בעלת ידע בכתבנות עברית ואנגלית
אווירה נעימה ותנאי התקדמות מצויינים.
לפנות בכתב יד לת.ד. 2202 ת״א בצרוף נסיון קודם.

לחשמל אשדוד בע״מ
דרושים
חשמלאי אחזקה
מוסמכים
לעבודה בתנאי קבלנות משנה,
ו/או דגי לעבודה במשמרות
בסביבות אשדוד
לפנות טלפון 055-31560 בערב 055-23636

למפעל גדול במרכז הארץ
דרושים
1. **מנהל שיווק**
בעל נסיון בענף המזון.
2. **לבורנט/ית מיקרוביולוג/ית**
בעלי נסיון בתעשיית המזון.
נא לפנות בכתב יד לת.ד. 6433 ת״א.

אנו מחפשים את הטובה ביותר!

למפעלנו בנהריה דרושה

מזכירה בכירה למנהל השווק.

שולטת ומדפיסה בעברית ובאנגלית
(גרמנית רצויה)
בעלת נסיון של שנתיים לפחות
בניהול עבודה משרדית.
השכלתה תיכונית לפחות.
בתפקידה תשתלב בפעולותיו
של צוות ניהולי צעיר ודינמי.

אנו מציעים עבודה מעניינת ודורשת פעילות במפעל מתקדם, סביבה חברתית נעימה ותרבותית ותנאי עבודה מצויינים.

לקביעת ראיון כתבי בהקדם אל:
מנהל כח אדם **ישאסבסט** ת.ד. 32 נהריה

משרד העבודה
האגף להכשרה מקצועית
ההסתדרות
הועד הפועל
המרכז:
המחלקה להכשרה מקצועית
בי״ס לחניכים ערביים — יפו
דרוש מנהל
במשרה מלאה
לבי״ס לחניכים ערביים
כישורים הדרושים: א. שליטה מלאה בשפה הערבית
ב. נסיון בהוראה או ניהול מוסד
ג. כישורי הוראה בתיכון מקצועי.
השכר בהתאם לכישורים
המתאימים יוזמנו לועדת קבלה.
נא לפנות בכתב למרכז ההסתדרות הועד הפועל רח׳ ההשכלה 93, תל־אביב (ליד ליבר שחר).

מסג״סטית!
מקבלת מבחנה!
טל. 763507
ערב לבבות

דרוש
מנהל פנקסים
(גם ידיעה בבניינים)
לעבודה
חלקית
רצוי לפנה״צ
לפנות ת.ד. 911
ת״א עבור מס׳ 392

هكذا من الأصل

مكان الأصل

האמריקניות של פורד

במחיר הקודם! למסירה מידית מהמלאי!

נשאר מספר מצומצם של האמריקניות של פורד:

מוסטנג II:

מעוצבת ע"י ביאנו, היא מרווחת, נוחה והענוג לנהוג בה. במוסטנג II של פורד היהדר האביזרים שתתקשה למצוא במכונית כל שהיא, ללא הבדל גודל או מחיר.

מאבריק:

אחת הקניות הטובות של רכב בעולם כולו. מאבריק של פורד — מכונית יעילה, קלה לנהוג, לחניה ולשרות.

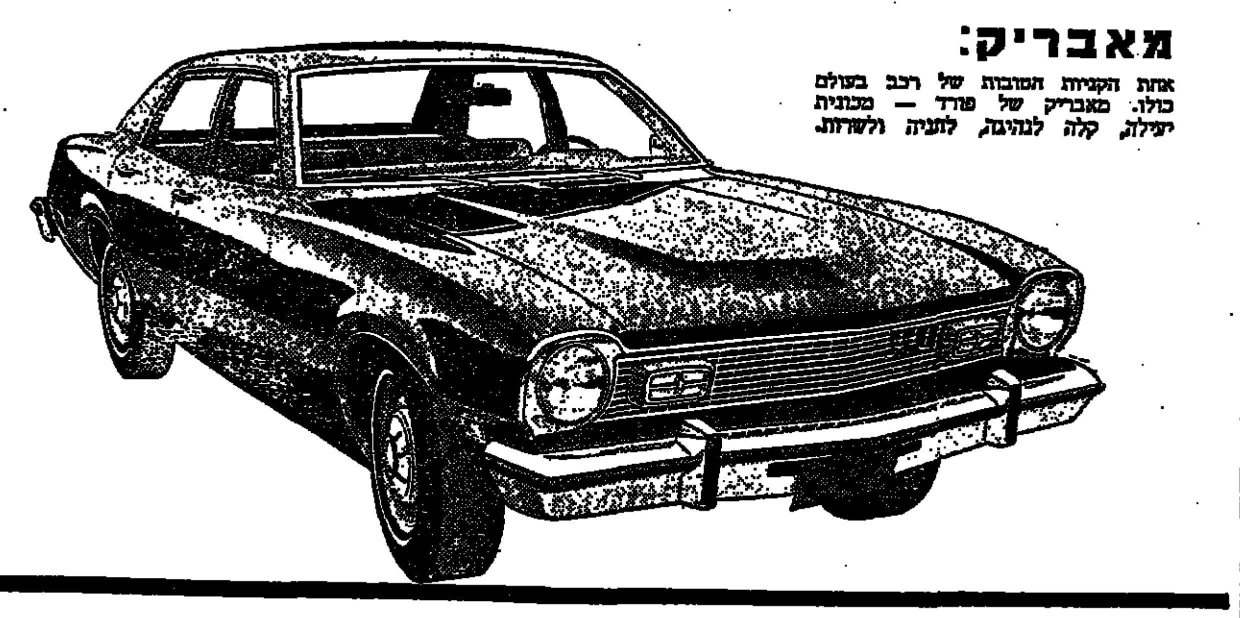

מרקיורי־קומט:

מכונית קומפקטית חסכונית עם כושר של גדולות המתאימה בדיוק לתנאים של היום.

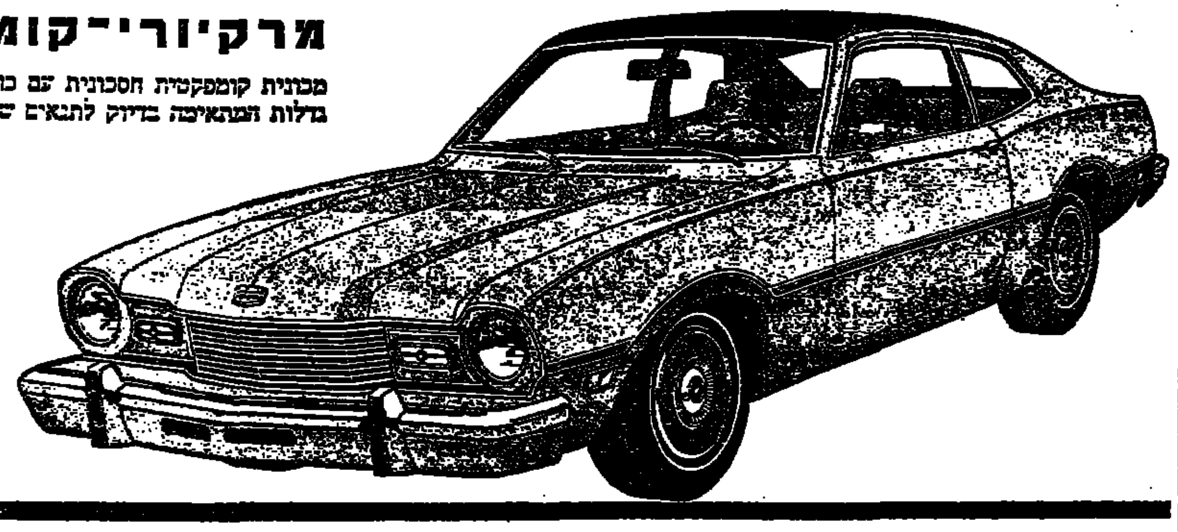

פנה עוד היום למוכר מורשה שלך ורכוש אמריקנית של פורד במחיר הקודם שלפני המסים החדשים.

חברה ישראלית לאוטומובילים בע"מ
מפיצי פורד בישראל

תל־אביב, ירושלים, חיפה, אשדוד, אשקלון, באר־שבע, חדרה, נצרת, נתניה, יפו, ראשון־לציון, רמלה, רמת־גן, אזור התעשיה רמת החייל, קרית ביאליק.

Ford

גונבי המים מצ'יינה־טאון

מאת נתן ריבון

הוליווד

האם כדי להיות איש הון הגבה להיות גבל, משגלל כל ערכים מד־ מיים הגם רוצה? האם רק בכוח הרדוע, בעורמה ובתככים שפלים בנו המיליונרים האמריקאים והלכי פי־ תוח המערבי אימפריות של עצמם, השפעה פוליטית ופיצבים? נראה כי סרטו החדש של רומן פולנסקי — צ'יינה־טאון (הרובע הסיני) משיב בחיוב על השאלות הללו. לא רק זאת, אלא נוכלים אלה, שלהם השפעה ומהלכים בהיכל ה־ עיריה המקומית, אף מת־ תמקים מידי החוק ללא עונש של ממש — יהיו מתעבים ככל ש־ יהיו.

אולם צ'יינה־טאון אינו, כפי ש־ עשוי להיווצר הרושם סרט המוקיע עיוותים חברתיים או כתב אישום נגד שכבת העשירים הכושלת ב־ אמריקה של שנות השלושים. צ'יי־ נה־טאון הוא בעיקרו הטוב סיפור מתח בלשי רגיל שנוסף לו תבלינים חריפים למען עשותו ערב יותר ל־ חיך ו...לקופה. אלא שכשיר התב־ לינים נעשה והתבשיל לעיסה — אף

רומן פולנסקי

כי לא דביקה — הגולשת לכיוונים שונים שבינם לבין הרובע הסיני אין כל קשר ממשי — אפילו לא מקרי.

צ'יינה־טאון הוא הרובע הסיני בלוס־אנג'לס. הוא אף אינו כה מ־ פורסם או ציורי כמו הרובע הסיני בסאן־פרנסיסקו ובעצם העלילה יכו־ לה היתה להתרחש גם ברובע העשי־ רים בברלי הילס והרקע אולי היה יותר מתאים. אך כפי שהסביר רומן פולנסקי לעיתונאי בעת צילומי ה־ סרט, הרובע הסיני הוא יותר „הלך רוח" מאשר מקום מסוים. או כפי שאומר ג'ק ניקולסון גיבור הסרט „הכל אפשרי בצ'יינה־טאון". כלומר גם הכלתי צפוי והבלתי מובן, עשוי להתרחש שם.

סיפור מסובך

רומן פולנסקי (יוצר הסרט „תינו־ קה של רוזמרי") והמחבר התסריט רוברט טאון, חברו כדי למזוג סי־ פור מעשה כה מהים ומסובך שבו הכל אפשרי. אפילו: אב תוקף ורודה האנס את בתו היפה בהיותה בת 15 ומכן, כעבור 20 שנה, להפליל על צבור־בתו שהיא מקימת רומן אהבים עם בעלה של בתו (זו ש־ נאנסה) שהיא אמה של נכדתו ש־ היא גם אחותה של בתה...

כל הרקמה המסובכה (הפוליטית) ה־ זו ניצבה לכסות על פרשה של גני־ בת מים מהעיר לוס־אנג'לס (בעי־ נה של בצורת) ורצה מהנדס מד־ לקת המים בעיריה, שחושף את ה־ מעילה ונרצח לתת יד לטישטושה.

הסרט זכה לפרסומת עצומה עוד בשלבי הכנתו, אולי בשל העובדה שזהו סרטו הראשון של פולנסקי בהוליווד לאחר „תינוקה של רוזמרי" והכל כאן ציפו בדריכות לתוצאות. הביקורות היו מפורסמות. כבקר „לוס־ אנג'לס טיימס" המסובך יצא מגדרו מהתלהבות וחלק לסרט שבחים מלוא חופניים. והוא תאר אותו כסרט ה־ טוב ביותר של השנה. הוא אף הרי־ חיק לכת עד כדי קביעה שצ'יינה־ טאון החזיר עטרה ליושנה והוכחה הוכחה ניצחת לכך שבהוליווד עדיין מפיקים סרטים שהם „גדולים יותר מהחיים עצמם". מבקרים אחרים לא התפעלו במיוחד מהיצירה וההודו כי אולי ניתן להנות בהסרט אם אין מצפים ליותר מדי. הצרה היא ש־ הקהל מקבל הרבה פחות ממה שהוא מצפה.

צ'יינה־טאון הוא סיפורה של לוס־ אנג'לס לפני 40 שנה כאשר היתה עדיין כמעט עיר ספר בתוך המערב, אך כבר פעמה בה תנופת הפיתוח והעשיה. כאשר הלק מלוס־אנג'לס רבה, הקרוי עמק סאן־פרננדו ה־ מאוכלס כיום במיליון ורבע תוש־ בים, לא היה אלא עמק של פרדו־ בים חקלאיים, בחלקם צחיחים וב־ חלקם נטועים פרדסי הדר. כאשר מיליונרים תאבי שררה וממון ש־ הבחינו באפשרויות העצומות הטמו־ נות בעיר — ובאזור העמק במיוחד — ניצלו את הפרדסנים מאדמתם החקלאית בתככים ובמרמה פרוסה.

מיליונרים אלו המו לעמק מים גנובים ממאגרי לוס־אנג'לס וכך הע־ לו את ערכו כאשר מגרים ששוויו מיליונים. הם קראו לכך „חזון פי־ תוח". העובדה שהדרך להגשמת החזון זה היתה רצופה גזירות ומעשי מיר־ מה, הפריעה מן הסתם רק לקומץ בעלי מצפון רגישים שנדירותם ב־ תוך אותה תקופה היתה כנדירות המים בעמק הזבש.

בוידה א' פועל ג'ק ניקולסון כ־ חוקר פרטי המתמחה בעיקוב אחר בעלים (או נשים) בוגדניים. הוא משתרבב לעלילה כאשר אשה מיס־ תורית מבקשת ממנו לעקוב אחר מהנדס המים בתואנה שהוא בעלה והוא בוגד בה. בעבר עבד ניקול־ סון כבלש בשירות המשטרה המלל ב־ לוס־אנג'לס, אך פרש. אזור עבר זהו הקודם של ניקולסון — מר גיטיס בסרט — היה הרובע הסיני — הוליות הקשר היחידות בין כר־ תרת הסרט ועלילתו. מר גיטיס נגש את משרתו אצל המשבע הכללי מ־ שום שנפשו נקעה מהרובע הסיני בו מאומה אינו צפוי מראש.

פולנסקי המופש סמלים מעורר לים בכל דבר מוביל ביד בוטחת את העלילה המורכבת סיבוב שלם עד לסוף הטראגי — מותה של גיבו־ רת הסרט פיי דאנאוי מידית שוט־ רים — המתרחש כמובן ברובע ה־ סיני. היא היתה אשתו האמיתית של מהנדס שנרצח על־ידי אביה. היא נרצחת בנסיונה להימלט עם בתה מאביה — אבי בתה — ונכדה.

יש בצ'יינה־טאון כל הסממנים ה־ דרושים כיום במירשם של סרט מצ־ ליח: נוסטאלגיה לשנות השלושים, רצח, מין, נוכלים בעלי ממון ר־ עצמה פוליטית ואווירה של מיס־ תורין. במקום האלמנט הכושי ש־ הוא כיום כמעט חובה לכל מפיק ה־ שואף להצליח, מקשט צ'יינה־טאון בטיפוסים אוריינטלים וזה הידוע שוודאי יהיו לו מוקיים. הצרה ש־ כל האלמנטים הללו אינם מצטרפים למסכת הגיונית אחת, כנראה לא תשפיע על ההצלחה בקופה.

מכתבים למערכת הארץ

משל המערה

יתכן שבמספר תחומים אנו חיים בארץ כדוגמת משל המערה לאפל־ טון, אך לגבי תחום אחד אין ספק בלבי, שאכן כך הוא. זהו תחום שידורי הספורט בטלוויזיה.

מזה מספר שנים אנו נאלצים ל־ התענות מדי שידור תוכנית ספורט בבוכותום המפריעה של שדרנים, שהסבו למטרד צבורי, וביחוד הגי־ עו לשיאם בתקופה זו של משחקי הגביע העולמי.

אינני זוכר כמשחק אחד בו לא טעה השדרן שלנו פחות מ־10 פעמים, בין אם יהיו אלו טעויות בשמות השח־ קנים, טעויות באמירת תוצאת המש־ חק, השתתקויות נבוכות של השדרן משום שלא ידע את שמות השחק־ נים וכן הלאה.

לפי דעתי, בתוקף תפקידם הוטב על דן שילון, אלכס גלעדי ונסים קיוויתי להתיחס ביתר חשיבות ו־ אחריות לתפקיד המוטל עליהם ו־ להתמסר. לא היו עורכים השוואה בין שדרני הבי.בי.סי. הבאים עם שולחנות עריכה למשחקים לבין ה־ שדרנים הישראלים, היו שמים לב הממונים בטלוויזיה לגישה המרגיזה אותה מפגינים בציבנו. אני משוכנע שביתן למצוא כמספר אנשי מקצוע שישמחו לגאול את קהל הצופים מ־ הסיוט, אליו נקלע, כלא באשמתו.

גיל נחיר

בת־ים

טיפוח אשליות

למכתבו של מר א. שרוני, („ה־ ארץ" 1.7) ברצוני להעיר:

בעקבות הרצאתי במכון לשלום במוה"ת, התפתח ויכוח עד והשתק־ פו בו היוליו' דעות. עם זאת, כותרת כתבתכם („הארץ", 26.6), שמר שרו־ ני חוזר עליה, המסכמת את דברי בכך ש„אין סיכון למפנה בארצות ערב ביחס לקיום ישראל" לוקה ב־ פשטנות יתר. ההיזה המרכזית שלי היתה, כי אסור להתלהב וללכת שו־ לל אחר גודש הפרסומים וההצה־ רות בדבר חיפושי שלום בעולם ה־ ערבי בעקבות מלחמת אוקטובר.

המלחמה פרצה, לדעתי, לא מתוך רצון לקדם את השלום כפי שאנו מבינים אותו; היא זה שימוש קלסי באמצעי צבאי כדי להשיג מטרות מדיניות. מטרות אלה אינן מטרותיה של ישראל ובינתיים אינני רואה סי־ מנים משמעותיים כדי לקבוע שחל שינוי מהותי בכמה בחזים יסודיים (אחד מהם — היחס לקיום ישראל), לגבי השאלה האם פני ההנהגות ו־ חוגים הברותיים חשובים, בעולם ה־ ערבי, לשלום או להמשך העוינות. בה בשעה שיש להקדיש תשומת־לב מדינית מרובה לכל סימן המעיד על אפשרות של שינוי — יש להמנע מטיפוח אשליות שהשלום עומד מ־ אחורי הכותל.

ד"ר חיים שקד

תל־אביב

בחירות חופשיות

ברצוני להביא לידיעת פרופ' א. רובנשטיין („הארץ" 1.7) ולידיעת הציבור כולו, את דרכי הבחירות ב־ מפלגה הליברלית. מרכז המפלגה הליברלית הוא הגוף הבוחר בבחי־ רות אישיות, והשאיות, את המועמ־ דים לכנסת ואילו את מוסדות המפ־ לגה בוחרים חבריה, בעלי זכות ה־ בחירה, בבחירות בסניפים בכל ה־ ארץ.

כך היה המצב בבחירות לוועידה השלישית בשנת 1971: מספר בעלי זכות בחירה בארץ הגיע לרבבות ובבחירות אישיות, חשאיות, התקיימו בחיפה, נתניה, ראשון־לציון, פתח־ תקוה, הרצליה ועוד. בתל־אביב הגיע מספר בעלי זכות הבחירה ל־ 12 אלף.

ביום הבחירות הלכו לקלפיות ב־ שכונת התקוה, ביפו ובמרכז תל־ אביב 60% מבעלי זכות הבחירה ו־ בחרו מתוך 7 הרשימות שונות, את ציירי הוועידה וחברי מועצת הסניף. לא נותר אלא לברך את תנועת „שי־ נוי" ואת פרופ' רובינשטיין על ש־ הצטרפו לאותה דרך דמוקרטית של בחירת נציגים, כפי שעשתה כבר בעבר המפלגה הליברלית.

סמי מוזיג

חבר המפלגה הליברלית

תל־אביב

✶ תוצאות בלתי רשמיות של ה־ בחירות מורות, כי „הליכוד" זכה ב־ סה"כ בכ־25% מבציגי הוועידה. רשי־ מת השמאל („קמפוס"), להדגמא, זכתה בלמעלה מ־30% מצירי הוועי־ דה, וקבוצת „יבנה" — קבוצת סטו־ דנטים דתיים בלתי מפלגתית — זכ־ תה אף היא בכ־25% מהצירים. כי־ צד ניתן אם כן להגדיר את רשימת השמאל כ„שוליה", כדברי המודעה — נפלא מדעתי.

✶ חלוקת הצירים בוועידה אינה משקפת את המספר המוחלט של ה־ מצביעים והדאי שלא את האהדה ה־ מפלגתית של ציבור הסטודנטים, באשר שיטת הבחירות היא איזורית (חוגית) וכתוצאה מכך יורדים לטמ־ יון קולותיהם של תומכי המפסידים בכל חוג, גם אם באופן מוחלט הם מהווים רוב. נוסף לכך אוסר תקנון ההסתדרות הסטודנטים על פעילות מפלגתית, ומאחר שמכל המפלגות התליט רק „הליכוד" לפעול בניגוד מוצהר לתקנון — אין לראות בהדי־ שגו אף לא משום אינדיקציה למע־ מד „הליכוד" בציבור.

לפיכך, מן הראוי לשנן באזניהם של דוברי „הליכוד": „מי שיושב בבית זכוכית — בל יידה אבנים".

אברהם גל

מזכיר תא הסטודנטים של „המבחה"

ירושלים

✶

במודעה „הליכוד" שהתפרסם ב־ „הארץ" מיום 1.7, מתרברבים דוברי „הליכוד" כאילו תוצאות הבחירות להסתדרות הסטודנטים בירושלים מלמדים על עליית כוחו של „הלי־ כוד" בקרב הדור הצעיר. ההתרבבות ו־ משודרת כמה תמיהות:

✶ לא נמהר מידיעתם של אנשי „הליכוד", כי תוצאות הבחירות לא פורסמו עדיין. הסיבה לכך ידועה אף היא: אנשי „הליכוד" פעלו בניגוד להוראות תקנון ההסתדרות הסטוד־ נטים ואף התעלמו מפניותיה הנציב־ בות של ועדת הבחירות להזהר מ־ הפרות התקנון. על כן הוחלט על הקפאת פרסומן של תוצאות ה־ בחירות עד לבירור התלונות הרבות, שהגיעו נגד נציגי „הליכוד".

נדרש לשלם על קורס חינם

באוזנה הופיעו מודעות באמצעי התקשורת, שבזוני יפתח קורס לקרי־ אה מהירה במכון מיליה (בית ציוני אמריקה) שבו יהיו חיילים משוחר־ רים זכאים ללמוד חינם.

בתור שכזה, נרשמתי לקורס, אך להפתעתי נדרשתי לשלם סך 50 ל"י כמקדמה, בטענה שכסף זה יוחזר לי ע"י משרד החינוך. שבוע לאחר מכן דרשו מאיתנו את שאר 130 הל"י שהם דמי הלימוד בקורס, והודיעו לנו שמשרד החינוך חזר בו מכוונתו.

פרשתי מהקורס. כתבתי מכתב ל־ משרד החינוך ודרשתי מהם את 50 הל"י, אך כמובן שתשובה עדיין לא נתקבלה.

יעקב כוכבי

תל־אביב

המס על הדירות

„בהחלטות שקיבלנו יש משום הלי־ קה צודקת של הנטל הכבד" מדברי שר האוצר בהודעה, לאחר החלטת הממשלה של קבלת התכנית הכל־ כלית.

עם כל הדיוב שיש בתכנית ה־ ניל, יש בה לא מעט צללים, ועל אחד מהם הריני בא להגיב: המס על דירות.

בשנים המצוינות, וביחוד מאז מל־ חמת ששת־הימים, נכנסנו לתקופה שפע ועליה דרסטית ברמת החיים. נוצר מצב, שהאוטוליסיה התעשרה והגבירה — עם כל גיוס הכספים ב־ חו"ל — הלכה והתדלדלה, וכך הגע־ נו למצבנו היום. נוצרה סיכה של בעלי וילות ודירות יוקרה בני 4—6 חדרים כולל ריהוט יקר ופריטים בזבזנים, המובאים מחו"ל. למה ה־ תוכנית הכלכלית פוסחת עליהם? איה החלוקה הצודקת? ולמה לא ישלמו את המס גם כל „המבזרי־ שים" שכבר וקנו רכוש רב זה מאז 1967?

שלום בן־יחזקאל

הארץ ממליץ

● קולנוע

תל־אביב

זכרונות פליני (בן יהודה), זכי קות ולחישות (פריז), העוקץ (אלנ־ בי), האחים כארכם בדרך מערבה (תכלת), סרפיקו (דקל), שלושת ה־ מוסקטרים (תל־אביב), שלגיה ו־ שבעת הגמדים (לילדים, חן), אחאנטי (גת), אבו אל בנאת (אור־ לי).

ירושלים

העוקץ (עדן), שמה בשלג (ל־ ילדים, ארגון), אבו אל בנאת (רון).

חיפה

אורות הכרך (פאר), זמנים מו־ דרניים (אורלי), העוקץ (ארמון), הלילה האמריקאי (אורדן), קייט באלו (מירון), אבו אל בנאת (אור־ ות).

● טלוויזיה

ההבדלה — היום ומחר (שעה 20.00) במיסגרת שידורי תעודה, יובא סרט דוקומנטארי על תיכנון מערכת התחבורה של סאן פרנציס־ קו.

שורשי לך ארצי (שעה 21.00) ה־ תוכנית הראשונה בסידרה המביאה את שירי הארץ להקשבותיה, ואשר זכתה לשבחים רבים מצד הביקורת. (שידור שני).

● רדיו

הזמן (רשת א', 22.05) אופרה מאת אלבן ברג, על פי גיאורג ביכנר. עם ואלדברי ומרי איוונס שעראס. מנצח: פייר בולז.

זיכרון דברים (גלי צה"ל, שעה 18.05) על מיבצע מרבד הקסמים — העליה התימנית בשנים 1948—1950. משתתף בתכנית יו"ר הכנסת יש־ ראל ישעיהו.

● מוסיקה

בתזמורת הפילהרמונית ה־ ישראלית קונצרט למנויים מס' 12. מנצח: זובין מהטה. סולן: ולאדי־ מיר אשכנזי — פסנתר. בתכנית: „ביום הביפורים" מאת סידלובסקי, קונצ'רטו לפסנתר ולתזמורת מאת סקריאבין, סימפוניה מס' 7 מאת בטהובן (הערב, היכל התר־ בות).

מרכז מארג במסגרת „ביתה ה־ שלים" מארח את איסר בשקין — באס וירדנה אלוטין — פסנתר. ב־ תכנית של שירים ואריות מתוך אופרות של מוסורגסקי והדומי־ קסקי (הערב, עין כרם).

NO FROST

Pantrysa

מקרר היבוא שהושקעו בו ידע וטכנולוגיה של גדולי יצרני המקררים האמריקאיים

פנטריסה SUPER 17
פנטריסה SUPER 15

5 שנים אחריות
אספקה מהירה

אחריות ושירות
בסטנדרד אמריקאי

NO FROST (קור ללא כפור) הוא מושג מיוחד בייצור מקררים מתוחכמים: אויר הדוס המווהר במקררי היוקרה „פנטריסה" יוצר יובש מוחלט ותמידי בתא־ההקפאה ובתא־הקירור, בלי שום לחות הגורמת לכפור. שיטת הדישה זו הקרויה „קירור יבש" שמה קץ למושגים המיושנים „הפשרה אוטומטית" או „הפשרה סופר אוטומטית". במקררי NO FROST „פנטריסה".

חוסלה ההפשרה כליל.

• נפח פנימי גדול במידות קומפקטיות.
• תא הקפאה עמוקה גדול מן המקובל
• מתג לריכוך חמאה לפני ההגשה.
• מותאם במיוחד לאיזורים חמים (TROPICAL SYSTEM)
• מדפים ניידים לניצול שטח מירבי.
• CRISPER מגלה מצופה אמאיל.

3 גדלים מותאמים לכל מטבח
בנפח נטו של 380, 450, 550 ליטר

שיא הטכנולוגיה לבית המודרני Pantrysa

שיווק והפצה: פוגל בע"מ תל־אביב.
תצוגה ומכירה: כל סניפי בזק בארץ ובחנויות המובחרות.

אורט ישראל

בית־ספר על־תיכוני לעובדי מעבדות רפואיות

רמת־גן

מודיע על

המשך ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ה

מתקבלים בעלי תעודות בגרות בלבד

על המועמדים להביא אתם בעת ההרשמה: —

✶ תעודת בגרות
✶ תעודת זיהוי
✶ 30.— לירות דמי הרשמה

ההרשמה תתקיים במזכירות ביה"ס בימים א'—ה' בשעות 16.30—18.00.

הכתובת: רח' אריה בן־אליעזר רמת עמידר, רמת־גן

משרד התקשורת

דרוש בתל־אביב

שטח בנוי - בשכונת שפירא

על המקום להיות בגודל 75 ממ"ר בקומת קרקע, לפתיחת סניף דואר.

המשרד מעונין לשכור או לקנות שטח זה.

הצעות בכתב הכוללות: שם הבעלים, כתובתם, גוש, חלקה ודרישות כספיות יש להפנות למשרד התקשורת, מחלקת הנכסים, ת.ד. 29822, תל־אביב 61290, טל. 03—53853.

מתקבלות הצעות ממתווכים אולם משרד התקשורת אינו משלם דמי תיווך.

ביטוח רפואי בחו"ל

ללא הגבלת גיל לחברי קופת חולים „מכבי"

•טיפול רפואי.
•אישפוז בחו"ל עד להוצאה של $7,200. (התשלום בחו"ל אפשרי במטבע זר).
•ביטוח תאונות.

•אפשרות הגדלת תקופת האישפוז למבוטחים בגיל גבוה.
•פיצוי עבור הפסד כרטיס נסיעה בחזרה.
•יתרונות נוספים.

פרטים והרשמה: במרכז הקופה, רחוב בלפור 10 תל־אביב (בין השעות 8.00-12.30), בית הסניפים (בשעות העבודה המקובלות) ובאמצעות הגובים.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק אזי 1382/74
תיק אזי 2802/73

בענין: פקודת החברות.
ובענין: פירוק פוטראוטסט, גרפיקה־אומנים בע"מ הצ"מ 46450/...

המבקשות:
1. רעיה קיים
2. מלה קיים
שתיהן ע"י ב"כ עו"ד דב שלמון מ־ רחוב בארי 5, תל־אביב.
3. ... ע"י ב"כ עו"ד יצחק ... שדרות רוטשילד 4, תל־אביב.
המשיבים:

1. [illegible]
2. [illegible]
3. פוטראוטסט, גרפיקה־אומנים ב־ ע"מ, שלכתם ע"י ב"כ עו"ד אברהם ... רחוב המגיד 4, תל־אביב.
4. כונס הנכסים הרשמי, ... 39, תל־אביב.

פירוט בקשת פירוק

... הבקשה לפירוק החברה ... הוגשה ... ביום 2.5.1974 ... בית המשפט ...

היושב לדין בתל־אביב—יפו ביום 24.9.1974, וכל נושה או מבקש של החברה הנ"ל הרוצה לתמוך ב־ מתן צו בענין הבקשה או להתנגד לכך, יכול להופיע בשעת הבירור, ...

הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור הבקשה ...

... רחוב בארי 5, ת"א ... 13.00 ...